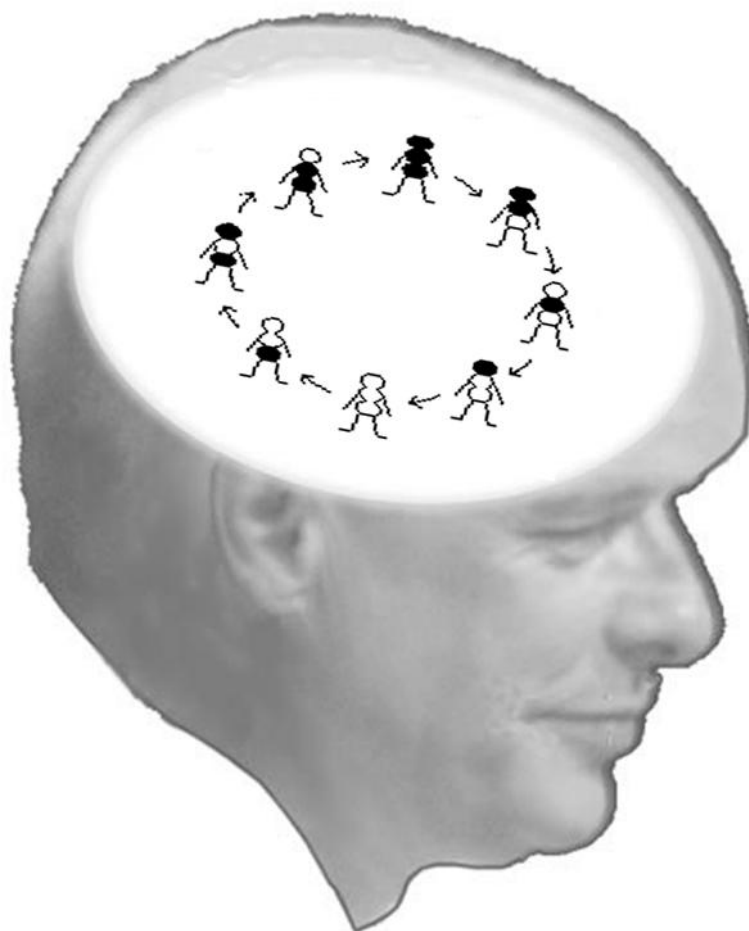

Bevidsthedens strukturer

Tommy Falkeøje

Forord

Hvorfor har forskellige politikere forskellige holdninger? Hvorfor tænker Republikanerne anderledes end Demokraterne? Hvorfor har det vestlige menneske en anderledes tankegang end en araber? Disse forskelle skyldes – forestiller man sig - den historiske udvikling. Hver kultur har haft en speciel historie, hvor man har opnået nogle erfaringer og erkendelser, og de er blevet til bestemte religiøse og politiske idéer. Inden for hvert samfund er der også opstået forskellige grupper. Og hver af dem har haft forskellige positioner i samfundet og opnået forskellige erkendelser, og derfor tænker de forskelligt. Når et barn vokser op i en familie, spejler barnet sig i forældrene og får dermed forældrenes bevidsthed. Men der kan også ske det, at man under opvæksten kommer i modsætning til forældrene, og så kan det ske, at man begynder at spejle sig i andre grupper i samfundet og dermed skifter opfattelser og holdninger.

Ovenstående er hvad nogle kalder en socialkonstruktivistisk opfattelse. Alle vil nok mene, at bevidstheden delvis opstår sådan. Tidligt i den europæiske historie mente man, at det var Gud, der gav det enkelte menneske en bevidsthed. Filosofen Kant mente, at bevidstheden havde nogle strukturer i sig selv. Og i 1960'erne fik vi et paradigmeskift, så nogle nu opleve bevidstheden som en konstant social proces.

Det nye i denne bog er opstået på baggrund af analyser af fremmede kulturer og en sammenligning mellem dem og den europæiske kultur. I Europa har vi et fænomen, vi kalder underbevidstheden. Og det er denne del af bevidstheden, som bogen handler om. Bogen vil vise, at alle mennesker i alle kulturer fra fødslen af har samme strukturer i (under)bevidstheden, men at man i forskellige kulturer opnår selvindsigt eller bevidsthed om enkelte af disse strukturer, og at de så udgør fundamentet for hver enkelt kulturs bevidsthed.

Jeg kunne have valgt at starte bogen med en sådan strukturel analyse af den europæiske bevidsthed, men det kommer først et stykke inde i bogen. Jeg starter i stedet for med en gennemgang af strukturerne i den kinesiske bevidsthed, fordi kineserne traditionelt skifter rundt mellem alle de strukturer, som der er mulige. Og som bogen vil vise, genfinder man andre kulturers bevidsthedsstrukturer som dele af den kinesiske bevidsthed.

Bogens første del, som hedder *Bevidsthedens historie*, er skrevet sådan, at forståelsen dukker op lidt efter lidt, idet de nye begreber beskrives igen og igen ud fra nye synsvinkler. Springer man fra sted til sted i bogen, bliver det svært at forstå, hvad det handler om. Man bør derfor læse teksten i sammenhæng som en roman.

Anden del hedder *Bevidsthedens forvandling*. Man snakker meget om udvikling. Altså at man ændrer sin bevidsthed – underforstået til det bedre. Og her er metoden, at man anvender sin nuværende bevidsthed til at skabe en bedre bevidsthed. Men hermed kan man kun bygge videre på det, som der allerede er. I stedet skal vi se på, hvordan man skifter det grundlæggende i sin bevidsthed. Når man først har lært det, viser det sig, at man kan skifte rundt mellem flere sådanne bevidstheder.

Hvordan man skifter bevidsthed og til hvad – er så det interessante. Bogen slutter med instruktioner og vejledninger samt forslag til, hvad en revolutionær bevidsthed skal handle om.

København 2015
Tommy Falkeøje

Indholdsfortegnelse

Del 1

Bevidsthedens historie

Østen	12
Meridianer	12
Energimønstre.....	13
Energilegemet.....	13
Bevidsthedsmønstre.....	13
Åndedrætsmønstre	14
Energipumpen.....	14
Psyko-social brug af energimønstrene.....	15
Ying-yang	17
Månerytme i kinesisk landsby	18
Trigram og hexagram	18
Hvordan dannes et menneskes <i>jeg</i>	18
Visdommen forsvandt i flere hundrede år	18
Forene de to sider	19
Indien	19
Organisation	22
Chakra.....	22
Samle sig hurtigt.....	23
Vesten.....	24
Græsk bevidsthed	25
Tidlig bevidsthedsudvikling i Mellemøsten	26
Guder i himlen.....	27
Jøderne.....	29
Kultursammensmeltning.....	31
Den kristne kultur	31
Arabien.....	36
Afrika	41
Kærlighedens ånd	41
Kirkens magt.....	43
Jesus's genkomst på jorden	43
Adskillelse af det verdslige og det himmelske	43
Alienation – den første bevidsthedsspaltning	45
Reformationen	45
Adelen.....	46
Konge og nationalstat	47
Folket.....	47
Kirken	48
Heksebrændinger.....	49
Landsbyernes endeligt.....	49
Sadisme og satanisme.....	50

Inspiration fra Indien	50
Ny bevidsthed	51
Den borgerlige revolution og kontra-revolution.....	51
Marxisme	52
Hegel.....	52
Marx	53
Reifikation – den anden bevidsthedsspaltning.....	56
Liv efter døden	56
Ægteskab	56
Vold mod kvinder.....	57
Vold mod børn.....	57
Psykologi.....	57
Grundmønstre.....	59
Kønsroller	59
Politisk gruppering	62
Venstre- og højreorienterede	62
Nationalisme.....	64
Kommunisme	65
Relationer mellem bevidsthedsdelene	65
Republikanerne.....	66
Kultur-revolution	68
Kønnenes befrielse	68
Børnenes befrielse	68
Terapi.....	69
Postmodernisme	69
Ny kvindelighed	70
Maøisme	71
Teori og praksis	71
Kinesisk kulturrevolution	71
Management	72
Diskurs teori	74
Samfundsvidenskab	78
Den nordiske skole	78
Kvindeforskning	79
Dekonstruktion	79
Fader Vor.....	81
Historieforståelse	83
Deperdution – den tredje bevidsthedsspaltning	84
6-delt bevidsthed	84
Kroppen	87
Socialisering og dannelse.....	89
Alienation	90
Reifikation	91
Skolen.....	92
Deperdution	93
Spirituel bevidsthed.....	95

Teosofi.....	95
Højere bevidsthed.....	96
Tolle.....	97
Den spirituelle synsvinkel.....	98
Erkendelse.....	99
Idealisme og materialisme.....	100

Del 2

Bevidsthedens forvandling

Underbevidsthed.....	102
Bevidsthedsspaltninger.....	104
Alienation.....	106
Reifikation.....	110
Deperdution.....	113
Kroppen.....	115
Samfundsmodel.....	118
Den besluttende magt.....	120
Den udøvende magt.....	121
Forfatningsdomstol og klagekontor.....	122
Splittelse.....	123
Folkemagt.....	124
Folkeråd.....	125
Dommere.....	126
Ambassadører.....	126
Religion.....	127
Erotik og seksualitet.....	128
Tantra.....	134
Forplantning.....	134
Polyamory.....	134
Bevidsthedsrunder.....	137
Græsrodsarbejde.....	141
Demokrati.....	145
Kommunikation.....	148
Lokalkommunikation.....	150
Visualisering.....	151
Terapiens fejltagelse.....	152
Psykoterapi.....	152
Kropsterapi.....	154
Åndedrætsterapi.....	155
Befri energien.....	157

Forvandling	159
Fri bevidsthed	160
Fri energi	161
Blive klogere	166
Sammenbruddet	167
Kapitalismens endeligt	167
Den nødvendige omstilling.....	170
Imperiets fald.....	173
Start sammen.....	175
Intern snak	175
Ekstern snak.....	178
Fysiske og sociale rammer	182
Anvendt litteratur	184
Index.....	195

Indledning

Nogle skelner mellem bevidsthed og underbevidsthed, sådan at bevidsthed betyder det, som man er klar over. I denne bog foretages ikke denne skelnen. Det er tværtimod bogens formål at vise, at der i bevidstheden er nogle strukturer, som de fleste ikke er klare over, men som bestemmer, hvordan man tænker og føler.

En normal vesterlænding fastholder sig selv i sådan en bestemt struktur og har derfor en bevidsthed i overensstemmelse med denne struktur. Og fordi man altid oplever den samme struktur og bevidsthed, antager man, at den er naturlig og ikke kan være anderledes. Man ved dog godt, at mennesker i andre kulturer har andre bevidsthedsstrukturer, og at de tænker anderledes. Men så antager man, at de bare er underudviklede. De befinder sig på et middelalderligt niveau. Men med tiden kommer de op på vores niveau, og så vil de tænke ligesom os. Denne bog vil vise, at virkeligheden er en helt anden.

Fra skriftlige kilder ved vi i dag, at mennesker oprindeligt – i Kina, Indien, Mellemøsten og Grækenland - havde en fleksibel bevidsthed, hvor de kunne skifte rundt mellem forskellige bevidsthedsstrukturer. Og vi ved, at disse kulturer omkring år 500 før 0 begyndte at stivne i hver deres bevidsthedsstruktur, fordi man havde opdaget noget ved bevidstheden. Mennesker var blevet selvbevidste; og man begyndte at skrive om bevidstheden og filosofere om den. Bogen giver en overordnet forståelse for disse kulturers bevidsthedsstrukturer.

I dag er europæerne nået dertil, at vi i vores kultur har hævet os op over den dyriske bevidsthed. Vores hjerne indeholder videnskabelige sandheder. Vi er ikke længere ofre for naturens tilfældigheder og begrænsninger. Vi kan skabe vores fremtid, som vi vil – tror de fleste af os.

Men her vil jeg i bogen vise, at den europæiske bevidsthed bare er en overbygning på én ud af flere mulige bevidsthedsstrukturer. Og at vi i høj grad netop har begrænset os til en af de strukturer, som vores dyriske krop muliggør. Bogen vil åbne op for at erkende, at de andre kulturers bevidsthedsstrukturer sandsynligvis er lige så gode som vores.

Bogen giver en gennemgang af, hvordan strukturerne i vores bevidsthed har ændret sig op gennem historien, og hvordan det enkelte barn og menneske havner i det mønster, som vi har i dag.

Mindretalsgruppers bevidsthed er ikke taget med i denne bog. Og bogen indeholder heller ingen visioner om, hvordan bevidstheden kan blive, når og hvis man har forstået budskabet i bogen.

Det siges ofte, at man ikke kan skabe fremtiden, hvis man ikke kender fortiden. Det er nødvendigt at forstå de erfaringer, som tidligere generationer har opnået. Kun sådan kan man målrettet skabe noget nyt, der kan blive levedygtigt. Men her er det så, at magthaverne i ethvert samfund til alle tider har en bestemt historieopfattelse, som man opfatter som sandheden, og som man forsøger at få alle mennesker i samfundet til at tro på. Den historieopfattelse, som vi har her i Vesten, handler om krig og materialisme. Og forestillingerne om fremtiden handler derfor om magt og rigdom.

I denne bog er en helt anden historieopfattelse, som handler om bevidsthedsstrukturer og udviklingen af dem. Det vil helt sikkert give en anden idé om, hvad fremtiden vil bringe. Og bogen vil forhåbentlig give læseren rig mulighed for at få sine egne visioner herom.

Ikke nok med at jeg beskriver nogle bevidsthedsstrukturer og får læseren til at forstå, hvilke bevidstheder de giver, og hvad de får os til at tro på og gøre – handler bogen også nogle nye abstrakte begreber, som man kan bruge, når man snakker om bevidsthed og psykosociale aktiviteter. Uden sådanne begreber vil man være nødt til at bruge 5-10 minutters snak eller en sides læsning til at beskrive den bevidsthedsmæssige og sociale situation, som man egentlig gerne vil snakke om. Og hvis man så vil sammenligne det med en anden bevidsthedsmæssig og social situation, skal man igen bruge 5-10 minutters snak eller en sides læsning, inden man kan komme frem til, hvad man så gerne

vil sige. Men her er det, at jeg nu indfører nogle nye begreber, som man kan bruge i stedet for 5-10 minutter snak eller en sides læsning. Når man har nævnt begrebet, ved andre straks, hvilken bevidsthedsmæssig og social situation, man vil snakke om, og så kan man gå i gang med at sige det, som man egentlig gerne vil sige.

En argumentation kan for eksempel lyde sådan: Når man er i udlevelsens-energien, er det oplagt at have opmærksomhed på, hvad ens handlinger medfører for andre. Er man derimod i analyse-energien, er det vigtigste selvfølgelig, hvad handlingerne betyder for én selv.

Jeg kan godt skrive det samme uden at bruge de to abstrakte begreber. Men så ville jeg skulle bruge 1½ side. Og min pointe vil drukne i alt for mange ord.

I dag oplever folk ikke, at der er behov for noget af det her. For alle er stivnet i et bestemt bevidsthedsmønster, uden at de ved det. Man behøver ikke forklare en europæer, at han er i analyse-energien, for det er han. Og alle andre europæere ved præcis, hvilken psykosocial bevidsthed det giver. Det er først, når man er i stand til at skifte rundt mellem forskellige bevidsthedsstrukturer, at der er behov for at give dem navne, så man kan snakke om dem.

Bogen indledes med en gennemgang af den kinesiske kulturs oprindelige tankegange, idet jeg går nedenunder sproget og beskriver bevidsthedsstrukturerne. Der er ingen kinesiske kilder, der giver en samlet fremstilling. Men der er tusindvis af kilder, der hver giver et lille fragment af helheden. I bogen *I Ching*, der er oversat til tysk, siden engelsk og også dansk, er der en oversigt, men her knyttes bevidstheden sig til spådomme om samfundet. Bogen er næsten umulig at forstå, hvis man ikke kender en masse kinesiske begreber og billedsprog.

Jeg har ”oversat” eller fortolket den kinesiske bevidsthedsopfattelse til noget, som en vesterlænder kan forstå. Vanskeligheden er, at disse to kulturer bruger bevidstheden meget forskellig, sådan at en egentlig oversættelse ikke er mulig. Men jeg har begrænset mig til det grundlæggende, sådan at det fremstår som en inter-kulturel forståelse.

Når jeg beskriver kulturernes bevidstheder, kommer jeg kun ind på det, som knytter sig til strukturerne. Det giver selvfølgelig en indskrænket forståelse. Men det giver også en historisk forståelse. Og man kan godt læse første del af bogen som en historiebog. I anden del af bogen er der ikke nogen objektiv sandhed. Jeg skriver om nutiden og anlægger en ny synsvinkel, som giver nye og anderledes tanker om, hvad der sker. Og jeg skriver om fremtiden og kommer med en revolutionær vision. Det er selvfølgelig en utopi – altså et håb eller et ideal, som nogen vil mene er umulig at realisere. Men jeg mener dybt alvorligt, at det faktisk kan lade sig gøre at gennemføre det, som jeg foreslår. Og jeg føler mig overbevist om, at det er nødvendigt at gøre det – måske kun noget af det og måske på en anden måde. Ellers er jeg bange for, at det ser meget sort ud for menneskehedens fremtid.

Del 1

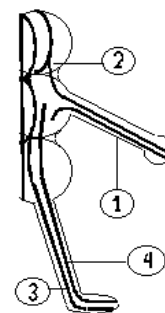
Bevidsthedens historie

Østen

Vi starter vores rejse gennem bevidsthedens historie i Kina for over 3000 år siden. Her sad kinesiske vismænd og kiggede op på stjernehimlen. De fleste stjerner bevægede sig ikke i forhold til hinanden. Men nogen gjorde – og blandt dem var der 3, der gav så kraftigt lys, at de dannede skygge på jordoverfladen. Det var Solen, Månen og Venus. Og så tænkte kineserne, at de 3 kredsløb, som disse himmellegemer gennemløb på himlen, blev overført til alt levende på jorden, som så rettede sig ind efter disse himmelske kræfter. Hermed blev levende væsner 3-delte. En planter fik rod, stænger og blomst. Et menneske fik underliv, bryst og hoved. Og på ydersiden af et menneske kom der 3 elektriske kredsløb, svarende til de 3 kredsløb på himlen. Venus opfører sig lidt specielt, idet den nogle gange er en morgenstjerne og andre gange en aftenstjerne. Set fra Jorden er den altid tæt på Solen. Men nogle gange er den lidt til højre for Solen og andre gange lidt til venstre for Solen. Kineserne mente vist, at det var årsagen til, at vi har en højre og en venstre kropsside.

Meridianer

Kineserne erkendte så, at der i både højre og venstre side på hudens overflade er 3 elektriske kredsløb. Et af dem starter ved brystet, løber ud ad armen til tommelfingeren, tilbage ad pegefingeren, op over hovedet, ned og ud ad benet til nummer to tå, tilbage ad storetåen op til brystet. Det andet kredsløb løber på samme måde, men går til lillefinger og lilletå og er flyttet en tredjedel rundt på kroppens overflade. Og det tredje har det på samme måde, men går til langfingeren og nummer fire tå. Hvert kredsløb deler kineserne op i 4 meridianer. Strømmen kaldes for *chi*. I USA har flere forskellige virksomheder i slutningen af 1990'erne produceret små apparater, der kan måle disse energistrømme, så meridianer er virkelige.

De 12 meridianer har kineserne også overført til en 12-årig rytme, sådan at hvert 12. år har sin egen energi og eget navn. Jeg er for eksempel født i Hundens år. Og det påvirker min måde at være på. Jeg er altid på vagt. Hvis nogen kommer og forstyrrer, farer jeg ud og gør som en hund – i overført betydning.

Når strømmen flyder frit rundt i alle meridianerne, føler man bare en sammenhæng. Men så kan man bremse energistrømmen. Og det interessante i forhold til bevidsthed er, at man kan bremse strømmen mellem hoved og bryst samt mellem bryst og underliv. Lad os tage et eksempel: Jeg sidder og snakker med en anden person. Men lidt efter lidt siger vedkommende noget værre sludder, og jeg bliver langsomt mere irriteret på ham. Pludselig siger han noget helt tåbeligt – og så sker der noget i min krop. Jeg kan mærke, hvordan der op gennem maven og brystet rejser sig en følelse af ophidselse. Men samtidig indser jeg, at vedkommende er naiv og ikke vil være i stand til at forstå mine synspunkter. Og så sker der det, at jeg er i stand til at standse ophidselsen. Jeg spænder op i alle musklerne i kæben og halsen samt i nakken og skuldrene. Og jeg gør musklerne i det øverste af brystet helt slatte. Og så standser den følelsesstrøm, som ellers var på vej op til hovedet. Jeg kan stadig mærke ophidselsen i brystet. Men nu er jeg i stand til at indtage et forstående smil med ansigtet – og lade som om, jeg stadig er interesseret i at lytte og forstå. Jeg har lavet en mur af spændinger mellem bryst og hoved. Når jeg spænder op i en muskel kaldes det en overspænding. Når jeg gør en muskel helt slatten, kaldes det en underspænding. Begge medfører, at den elektriske strøm i meridianerne standser. Og i det her eksempel opstår der så en højere elektrisk ladning i brystet end i hovedet.

Årsagen til at strømmen standser skyldes, at cellerne i de over- eller underspændte muskler ligger stille i forhold til hinanden. Det er kun, når musklerne bevæger sig, og at cellerne dermed presser sig mod hinanden, at der overføres elektrisk ladning fra celle til celle. Det kan man konstatere ved

at massere sådanne spændte muskler. Når man dermed presser cellerne mod hinanden, kan man presse strømmen fremad i en meridian. Og ja, det kan man altså måle; så det er også rigtigt. Den elektriske ladning befinder sig altid i nogle kiselkrystaller i cellevæggene. Hvis 2 naboceller har forskellige ladninger, og de presses mod hinanden, overføres der ladning fra den celle, der har højest ladning, til den celle, der har lavest ladning.

Man kan lave en tilsvarende spændingsmur mellem underliv og bryst. Man spænder op i lænden. Og man spænder man op i mavemusklerne (hvis man er en mand, der gerne vil demonstrere, at han er stærk og sej) – eller man gør dem slatne (det er det normale). Laver man sådan en spændingsmur, medfører det, at de seksuelle følelser forbliver i underlivet, så de ikke blander sig med kærlige følelser i brystet.

Energimønstre

Ved hjælp af sådanne muskelspændinger kan man indtage 8 forskellige energimønstre. På tegningen betyder sort, at der er elektrisk opladning frem mod høj ladning (kineserne bruger farven rød) – og hvid betyder, at der er elektrisk afladning frem mod lav ladning (kineserne bruger gul eller gyl-den).

Jeg har givet energimønstrene følgende navne. Fra venstre til højre er det: territorie-energien, analyse-energien, udlevelsens-energien, skaber-energien, samlings-energien, enheds-energien,

hengivelses-energien og modtager-energien. Oversat til engelsk er navnene: Territory Energy, Analyze Energy, Release Energy, Create Energy, Gather Energy, Unity Energy, Devote Energy og Receive Energy.

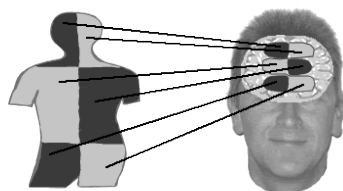
Fordi der er meridianer i begge kropssider, kan man have forskellige energimønstre i hver kropsside. Her er 3 eksempler. Den side, som man ser til venstre, er personens højre side. Og den side, som man ser til højre, er personens venstre side.

Energilegemet

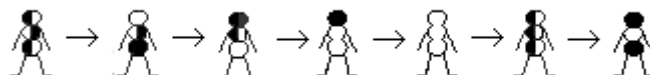
Det samlede elektriske ladningsmønster kaldes energilegemet. Nogen vil gerne kalde det sjælen. Andre kalder det for *jeg*'et. Det er et elektromagnetisk felt rundt om kroppen. Man kan føle og mærke det.

Bevidsthedsmønstre

Fra huden går der nervetråde op til hjernen. Og via disse nervetråde overføres energimønstret til hjernen, så der opstår samme ladningsmønster i hjernen. Nogen har ment, at energimønstret opstår på grænsefladen mellem for- og baghjerne; og det er meget sandsynligt, men ikke påvist videnskabeligt.

Når man skifter energimønstre, skifter strukturen i bevidstheden også. Hvis man har et bestemt energimønster og betragter, hvad der foregår socialt, får man en bestemt oplevelse af den sociale situation. Men hvis man så skifter til et andet energimønster – og stadig kigger på den samme sociale situation, får man en anden oplevelse. Man ser de strukturer i den ydre sociale virkelighed, som passer til de indre strukturer, som man har i sin bevidsthed.

Når man vil skifte energimønstre er rækkefølgen, at energilegemet skifter først; det drejer sig om energistrømmene i kroppen. Umiddelbart efter skifter åndedrættet, så det tilpasser sig det nye mønster. Og til sidst etablerer muskelspændingerne sig. Men de 3 trin sker uendelig hurtigt efter hinanden.

Åndedrætsmønstre

Der mange terapeuter og sangere, der mener, at der er et naturligt åndedræt; men der er 8 forskellige måder at trække vejret på.

Indtager man energimønstre med opladning i underlivet, har man let ved at ånde ind og tilsvarende svært ved at ånde ud.

Indtager man energimønstre med afladning i underlivet, har man let ved at ånde ud, men svært ved at ånde ind.

Man kan have et tydeligt maveåndedræt.
Det knytter sig til udlevelsens-energien.

Tilsvarende kan man have et bryståndedræt.
Det knytter sig til samlings-energien.

Analyse-energien og enheds-energien giver begge et indespærret og lille åndedræt.
Det er det, som vi kender i Europa.

Et endnu mindre åndedræt foregår i territorie-energien og hengivelses-energien.
Her er det ikke indespærret.

Helt lille og næsten uden bevægelse af bryst og mave er åndedrættet i modtager-energien.
Det har man for eksempel, når man mediterer.

Og så er der et meget stort åndedræt i skaber-energien. Her bruges bryst og mave lige meget.
Mens en typisk europæisk ind- og udånding tager 4-5 sekunder, kan det med skaber-energien godt tage op til 20-30 sekunder.

Man trækker vejret dels ved hjælp af brystkassen, så ribbenene går udad på indåndingen og indad på udåndingen – og dels ved hjælp af mellemgulvsmusklen, så den går nedad på indåndingen og opad på udåndingen.

Energipumpen

Men der sker noget mere, når man trækker vejret. Samtlige muskler i hele kroppen spænder en anelse op på indåndingen og slapper en anelse af på udåndingen. Særlig interessant er bækkenbundsmusklen. Når den spænder op, hæver den sig opad. På indåndingen, hvor mellemgulvsmusklen går nedad, går bækkenbundsmusklen altså opad. Og på udåndingen sker så den modsatte bevægelse. Mekanisk set handler det om, at tarmene og andre organer i underlivet masseres, og at kønsdelene bevæges. Bevægelsen kaldes for *energipumpen*. Ifølge kinesisk tankegang er det den, der sender elektriske strømme rundt i meridianbanerne, og som altså er strømforsyningen til de overfladespændinger, der danner energimønstrene.

I det gamle Kina var der en række *skoler* for, hvordan man skulle bruge energimønstrene. Og der er 2 meget kendte, som er en slags modsætninger. Den ene er *konfutsianisme*, hvor der lægges vægt på, at man kender og forstår energimønstrene, sådan at man er bevidst om, hvordan man tænker, og hvad man gør. Den anden er *taoisme*, hvor man bare skal lade energien strømme af sig selv. Taoisterne var dog nogle gamle embedsmænd, som godt kendte til konfutsianismen og udmærket kendte til energimønstrenes bevidstheder. Men de var modstandere af, at man skulle styre sig selv.

Psyko-social brug af energimønstrene

Der er ikke nogle kinesiske skrifter, der egner sig til at forklare energimønstrene for en vesterlænder. Det tog mig 20 år at få en forståelse for dem. Så i det følgende gennemgår jeg dem, sådan som jeg har oplevet dem. Jeg nøjes med de 8 energimønstre, hvor der er samme energimønster i højre og venstre side. For hvert energimønster er der to tegninger. Tegningerne til højre viser personen set fra siden, idet jeg har overdrevet kropsholdningen. Det er en kortfattet og overfladisk gennemgang. Senere i bogen vil læseren få en grundigere forståelse af dem.

Analyse-energien er på tegningen til højre lidt overdrevet, så den bliver kløvneagtig. Hovedet og underlivet er stukket frem. Med hovedet spejder man fremad for at styre og se, hvor man går hen. Og med underlivet skyder man sin dyriske kraft fremad. Man kan dog også bruge energimønstret til at kontrollere sin kraft og holde sig tilbage. Energimønstret overføres til hjernen, så det bliver et bevidsthedsmønster. Det handler derfor ikke kun om kropslige bevægelser, men også bevidsthedsmæssige processer. De opladende elektriske ladninger i hoved og underliv danner to bevidsthedspoler i hjernen, sådan at man har to tanker samtidig. I underlivets bevidsthedspol mærker man en konkret kraft, som vil noget. Og i hovedets bevidsthedspol oplever man en abstrakt tanke om, hvad man vil.

Det naturlige er, at man vil skabe noget nyt. Her går der en energistrøm fra underliv til hoved. Og der er en tilsvarende relation mellem de to bevidsthedspoler i hjernen. Det handler om en dyrisk konkret kraft, som overføres til en abstrakt tanke om, hvad man vil.

Men man kan også bremse sig selv. Man kan kontrollere og undertrykke sig selv. Her danner man et *jeg* i hovedet, der skal herske over ens umiddelbare dyriske lyster, drifter og vilje.

Endelig kan man skifte mellem de to første. Det drejer sig om, at man gennemfører en analyse. Nogle mennesker bruger analyse-energien hele tiden på denne måde. De har konstant tanker, som de analyserer.

Analyse-energien er *jeg*-orienteret. Vi er nogle *jeg*'er, der omgås hinanden.

Enheds-energien er *jeg/vi*-orienteret, idet man har fokus på sig selv i forhold til andre. Ligesom for analyse-energien er der muskelspændinger mellem hoved og bryst samt mellem bryst og underliv, så hele kroppen er stiv. Der foregår ingen bevægelse mellem hoved, bryst og underliv. Man er i god kontakt med sine følelser i brystet på grund af den opladning, der foregår her. Når man overdriver kropsholdningen som vist på tegningen til højre, går man på en bestemt måde. Mens man med analyse-energien sætter hælene i jorden for hvert skridt, går man med enheds-energien oppe på tå og føler det unaturligt at sætte hælene i jorden – og derfor slapper man af, når man har højhælede sko på. Det er et typisk kvindemønster.

Med analyse-energien træffer man beslutninger om, hvilke projekter man ville lave sammen. Her er der analyser af fortid og fremtid, sammenligninger, forklaringer, begrundelser osv. I enheds-energien træffer man også en slags beslutninger. Men det er midt i de enkelte projekters udførelse. Og der er ingen forklaringer eller begrundelser. Der er spontane lyde: ”Åh, ja, nej, juhoo, hurra, ah, øv, nå” - samt dyriske hvæs, brøl, gråd, latter m.m. Og når man snakker, kommer det fra hjertet. Det handler ikke om at vælge projektet til eller fra. Men andre erfarer, hvad man føler.

Med **udlevels-energien** er det som at gå hovedløst rundt og lade kroppen bevæge sig hensynsløst, mens man udtrykker følelser fra brystet og underlivet. Al fornuft og civilisation er fraværende. Man er ikke hensynsløs, for med hovedet har man en opmærksomhed på andre. Men man viser ikke hensyn på forhånd. Man er ikke tilbageholdende. Man tænker ikke: ”Jeg må hellere lade være med at gøre sådan, for det kunne jo være, at andre ikke kan lide det – jeg må nok hellere gå lidt forsigtigt til værks ...” Man holder ikke noget tilbage. Det er andre, der give modstand, hvis man er for meget – og så skifter man til et andet energimønster.

I udlevels-energien er der opladning i både underliv og bryst – og energien i de to kropsdele er forenet. Der er ingen spændinger mellem underliv og bryst, så underlivet vugger frem og tilbage i

forhold til brystet. Det viser jeg med pilen på tegningen. Hvis man forestiller sig en vandret akse fra højre til venstre midt gennem hoften, sker bevægelsen sådan, at man på indåndingen fører halebenet bagud, mens det nederste af maven bevæger sig fremad – og at man på udåndingen slapper af, så halebenet sænker sig ned og fremad, mens maven bevæger sig indad.

På indåndingen bevæger mellemgulvsmusklen sig nedad og bækkenbundsmusklen sig opad – og presser energien i underlivet sammen, mens der på udåndingen sker det modsatte. På udåndingen overføres så følelserne fra underlivet til følelserne i brystet, hvorved de to sæt følelser blandes, så der opstår nogle helt tredje følelser. En af disse tredje-følelse er mod. Man tør gøre det, som man ellers ikke tør.

Med **hengivelses-energien** snakker man, som om der ikke er vilje bag ordene (kraft fra bryst og underliv), men hvor tanker hele tiden kører i ring og gentager sig i det uendelige. Der er ingen bevægelighed. Man snakker gerne om sig selv, men på en måde, hvor man ikke foretager sig noget, men bare har de tanker, som man nu engang har. Hvis man får dårlige følelser, kan det blive til hysteri og hovedpine.

Der opstår let et problem med opladningen i hovedet, fordi der hele tiden kommer ord, som man ikke kan lade være med at sige. Der er ingen analyse; så man kan diskutere, om man skal kalde det tanker. Men der kommer hele tiden nogle sætninger. Den gode brug af energimønstret opstår, når hovedet reagerer på det, der sker i bryst og underliv. For at opnå det, skal man have sin opmærksomhed i kroppen (bryst og underliv), selvom der er afladning her. Og så skal man lade hovedet følge impulserne fra bryst og underliv. Og det skal komme frit og spontant som lyde, ord og sætninger.

Når en tanke i hengivelses-energien aflejrer sig permanent i hovedet, kaldes det en *holdning*. Det er ikke noget, man kan analysere. Og det er ofte umuligt at argumentere for det. Men det er nogle værdier, som er opstået gennem lang tid, og som handler om, hvad man grundlæggende synes er rigtigt og forkert.

I **territorie-energien** er der opladning i underlivet og afladning i bryst og hoved. Det vil sige, at der er en spændingsmur mellem underliv og bryst; og det medfører, at underlivet holdes stille i forhold til brystet. Men der er også en bestemt vinkel, så underlivet stikker lidt fremad, mens bryst og hoved er mere tilbagelænet. På tegningen er det overdrevent, så det ligner: *Her kommer jeg med min kønsdel*. Men det er især bryst og hoved, der signalerer tydeligst. Denne tilbagelænedede holdning signalerer, at tanker og følelser blot følger passivt efter det, som i øvrigt sker. Der er absolut ingen aggression i mønstret; men underlivet signalerer en parathed til kraftfuld handling.

Bevidsthedsmæssigt projicerer man energimønstret ud, så man oplever en psykisk grænse mellem sig selv (underliv) og andre eller omgivelserne (bryst og hoved).

Med territorie-energien lærer man sine grænser at kende. Ved grænse forstås ikke en moralsk grænse i tanker (hoved). Det er heller ikke, når man begynder at føle noget nyt og anderledes (bryst). Det er, når man mærker, at ens *jeg* bliver truet eller udfordret. Hvis det sidste sker, opstår en følelse af frygt.

Med territorie-energien danner man 2 psykiske grænser og får 2 psykiske territorier. Den ene kaldes primærgruppen. Det er den nære familie. Den består af kæreste og børn, farmor, en onkel, en kusine, en nabokone og måske en elskerinde eller elsker. Den anden kaldes sekundærgruppen. Det er storfamilien, landsbyfællesskabet, stammen, klanen eller menigheden.

Med **skaber-energien** bevæger hoved, bryst og underliv sig i forhold til hinanden. Bevidsthedsmæssigt oplever man en koordination mellem ens egne og andres energier, så man mærker en fælles bevidsthed. Det går ikke ud på at blive enige. Det handler om at opleve fællesskabet. Fænomenet *beslutning* knytter sig til individet. Fænomenet *koordination* knytter sig til fællesskabet. Der er ingen, der bestemmer over andre.

Dog kan energimønsteret misbruges, hvis der er et magtforhold, hvor én hersker over andre. For denne hersker kan med dette energimønster ikke mærke nogen forskel mellem sine egne tanker, følelser og vilje – og de andres. Alle skal så bare rette sig efter ham. Og hvis de ikke gør det, er de fjender og sabotører.

Brystet balancerer oven på underlivet. Man kan sammenligne brystet med en mast, der holdes lodret af to elastiske barduner. Mavemusklerne er den ene bardun. Og lændemusklerne er den anden bardun. Når man står og slapper af, er der lige stor spænding i begge barduner. På indåndingen bliver mavebardunen strakt. Og den virker lidt som en elastik, sådan at den trækker sig sammen på udåndingen. På udåndingen bliver lændebardunen strakt. Og den virker også som en elastik og trækker sig sammen på indåndingen. Begge barduner hjælper med vejtrækningen.

I **samlings-energien** er opmærksomheden oppe i bryst og hoved på grund af opladningen her. Energimæssigt udgør de et hele, da der ikke er nogen spændingsmur mellem bryst og hoved. Og de kan bevæge sig uafhængig af hinanden – vist med pilen. Når man kigger på en person i dette energimønster, bemærker man mest, at brystet bevæger sig i forhold til hovedet. Man kan forestille sig en vandret akse, der går fra højre til venstre midt gennem skuldrene. På indåndingen vippes hovedet bagud; men samtidig hæver brystpartiet sig. Og på udåndingen vippes hovedet frem; men samtidig sænker brystpartiet sig. Det ses tydeligst hos kvinder, hvor brysterne således hæver og sænker sig.

Der er lav ladning i underlivet; og det gør, at ens vilje formindskes, så man bliver mindre opmærksom på sig selv. Det gør, at man slipper opmærksomheden på sig selv og etablerer en *vi*-situation. Når en anden siger noget, får man en følelse (bryst), og den er koblet sammen med ens tanker (hoved), så man straks siger noget. Når den anden – også i dette energimønster - hører det, får han også en følelse (bryst), som også straks omsættes til tale (hoved) osv.

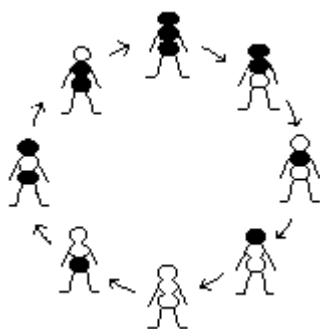
I **modtager-energien** er der afladning over det hele. Selvom krogsdelene ikke bevæger sig, opleves kroppen ikke stiv. Det ses, når man går. For her er der ingen mål i retningen. Man svæver intuitivt af sted som en ballon i vinden. Bevidsthedsmæssigt integrerer energien sig i energilegemet, så man forvandler sig selv. Der er hverken tanker eller følelser. Men når man har været der 2-15 minutter, starter tankerne og følelserne igen, fordi man ikke kan lade være med at skifte til et andet energimønster.

Man kan have alle 8 energimønstre i hver side, så man kan indtage 64 energimønstre i alt. Her er vist et polariseret energimønster med hengivelses-energien i højre side og analyse-energien i venstre side. Når man polariserer sig i højre og venstre side, bliver man faktisk indadvendt, idet den ene side på en måde kigger på den anden. Én af siderne kan godt projiceres ud, så man kigger ud på omgivelserne, men faktisk er opmærksomheden inde i ens bevidsthed. Det indebærer, at man føler sig indadvendt. Når man samler de to sider til en fælles bevidsthed, ophører man med at betragte. Så oplever man, at man er ude i omgivelserne.

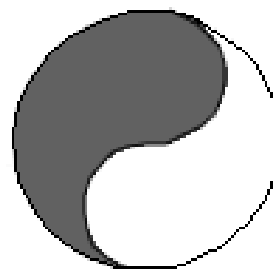
Ying-yang

Omkring 500 før 0 erkendte kineserne, at der er en særlig rækkefølge, som man ikke kan lade være med at anvende, når man udvikler sig, kommunikerer, gør erkendelser osv.

Man indtager et energimønster, og når man har gennemlevet det efter et par minutter, skifter man uden at tænke over det videre til et andet energimønster. Og når man så har gennemlevet det, skifter man igen osv.

De 4 energimønstre, hvor der er opladning i underlivet, kaldes mandlige – og de 4 andre, hvor der er afladning i underlivet, kaldes kvindelige. I denne cirkelproces er der altså en opladning gennem de 4 mandlige energimønstre, hvorefter der er en aflad-

ning gennem de 4 kvindelige energimønstre. Og så kommer en ny opladning. Og herefter en ny afladning. Og sådan kan man fortsætte længe og tage den ene runde efter den anden.

Man kan tage hurtige runder, der er færdige på under et minut. Eller runder der tager 20 minutter. Der er også runder, der passer til en måned eller et år. Hvert trin i processen giver en bevidsthedsoplevelse. For helt at forstå noget, skal man igennem hele runden.

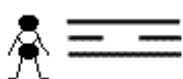
Når kineserne skulle symbolisere ovenstående cirkelproces, tegnede kineserne ying-yang symbolet – som ses til højre. Når kineserne så dette symbol, tænkte de på de 8 energimønstre og rækkefølgen gennem dem. Farverne her er sort og hvid. Kineserne brugte farverne rød og gul (gylden).

Månerytme i kinesisk landsby

I det gamle Kina gennemlevede man i landsbyerne en runde, der fulgte månen. Og her var der en af de ældste i landsbyen, som ved nymåne gik rundt og fornemmede, hvad der rørte sig i folk. Det var fasen med territorie-energien. Og bagefter formidlede han en proces – med analyse-energien – hvor alle fandt frem til, hvad de skulle i denne måned. Man holdt fuldmånefest, når man var kommet godt i gang – og her var man kommet til skaber-energien. Og ved næste nymåne var man i modtager-energien, hvor man befandt sig i en meditativ tilstand og integrerede alle de tanker, følelser og energier, man havde været igennem.

Trigram og hexagram

I stedet for at tegne de små figurer, fandt man på at bruge streger.

Når de skulle tegne et samlet energimønster, tegnede man 3 linjer. En ubrudt linje betyder opladning. En brudt linje betyder afladning. Når der er samme energimønster i begge sider, kaldes det et trigram.

Når man skulle tegne et polariseret energimønster med forskellige energimønstre i de to sider, tegnede man et hexagram. De tre øverste linjer repræsenterer energimønstret i venstre side, og de 3 nederste energimønstret i højre side.

Hvordan dannes et menneskes jeg

Her i Vesten var der indtil for en del år siden nogen, der troede og mente, at et nyfødt barn ikke havde nogen bevidsthed, men at det var opdragelsen og barnets erfaringer med omverden, der skabte bevidstheden. Men ifølge kinesisk tankegang er det energistrømmene i meridianbanerne, der er grundlaget for bevidstheden. Den bevidsthed, som man kan føle, når man mærker energistrømmene, kalder kineserne i *materiel energi*, fordi den ikke giver nogen *jeg*-oplevelse. Men som en slags modenergi, opstår der så på overfladen af kroppen nogle energimønstre. Og dem kalder kineserne for en *levende energi*. Og her er den primære oplevelse, at man føler et *jeg*. Dette *jeg* kan så være med et samlet energimønster med samme energimønstre i de to sider; og så føler man sig ude i omverden. Og det kan være med et polariseret energimønster med forskellige energimønstre i de to sider; og så føler man sig mere indadvendt – men kan dog godt projicere det ene ud på omgivelserne. Fordi der kan være alle 8 energimønstre i hver side, kan man altså opleve 64 forskellige udgaver af sit *jeg*.

Visdommen forsvandt i flere hundrede år

Kort efter år 0 begyndte kineserne at forestille sig selvstændige ånder i kropsdele med lav ladning. På det tidspunkt opfattede de strukturen i kroppen som vist på tegningen. De havde stadig en 3-delning; men de opfattede hovedet ligesom arme og ben. De inddelte i nedre bughule, øvre bughule og bryst. Sagen var, at kineserne opfattede øvre bughule som nogle organer, der sendte impulser op til hovedet og hjernen. Og de opfattede hovedet som et følehorn og hjernen som en føleknude, der til enhver tid kunne mærke en bevidsthed, men som ikke ophobede tanker. Leveren giver den grundlæggende impuls, som sender energi ud i kroppen i retning af hovedet. Når mil-

ten trækker sig sammen, forbruger den noget af denne energi, og når den slapper af, frigiver den energien igen. Det sker skiftevis i en langsom rytme, så energien kommer til hjernen i portioner, der passer til sætninger. Nyrerne arbejder modsat leveren. Når de forbruger energi, sker det langsomt og længe, så energistrømmen op til hovedet standser.

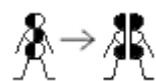
Kineserne begyndte herefter at fokusere på en 5-delning, idet der jo var 5 udløbere: 2 ben, 2 arme og 1 hoved. Og det måtte skyldtes, at der var 5 indre energier. Der er mange i Vesten i dag, der mener, at kinesisk filosofi handler om en 5-delning.

Forene de to sider

Omkring år 1200 var kineserne stivnet i samme energimønster, som vi har i Europa i dag (hvilket jeg skal komme ind på senere). Og dengang kom der et forsøg på at genopdage den gamle visdom. På dette tidspunkt omtalte kineserne energilegemet ligesom jeg gør det – med underliv, bryst og hoved samt højre og venstre side. For dem var problemet, hvordan man kunne forene de to sider og få et samlet *jeg*.

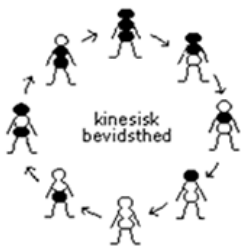
Ifølge kineserne skabes energien i underlivet. I højre side var der opladning i underlivet, og i venstre side var der afladning i underlivet. Man var altså opladende i højre side og afladende i venstre. For at forene de to sider, blev man nødt til først at skifte til samme energimønster i begge sider – og herefter lade dem forene sig. Og det betød, at man enten i højre side skulle skifte fra en opladende energi til en afladende – eller i venstre side skulle skifte fra en afladende energi til en opladende. Man skulle altså vende energistrømmen i den ene side.

Kineserne kaldte det at vende lyset om. På tegningen vendes energien i venstre side fra en afladende til en opladende energi – og så indtager man det samme energimønster som i højre side.

Og umiddelbart efter kan man forene de to sider. Når man har lært det, har man igen fået evnen til at kunne skifte mellem at forene sig og polarisere sig – og dermed leve et friere liv, hvor man kan skifte frit mellem alle energimønstre. Denne metode er efter min opfattelse mere filosofi end praksis. Min erfaring er, at man kan skifte fra et hvilket som helst energimønster til et hvilket som helst andet.

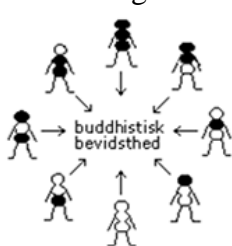

Det mest populære i Kina i flere hundrede år var at have et samlet energimønster, hvor man skiftede rundt mellem de 8 grundlæggende energimønstre. Det gav en cyklisk bevidsthed, hvor man fulgte solens og månens rytmer. Primært knyttedes bevidstheden til årets gang i naturen, og man fik et jordbrug, som man i dag vil kalde økologisk og bæredygtigt. Til gengæld skete der ikke ret megen bevidsthedsudvikling derudover. Men skal helt op til vor tid, inden kineserne brød med den rene cirkeltankegang. Det vil jeg vende tilbage til.

Indien

Vi skifter nu til Indien til tiden omkring år 500 før 0. Her var der 2 bevidsthedsmæssige retninger, som siden hen er blevet kaldt buddhisme og hinduisme. Buddhismen bredte sig til hele Østen, sådan at gammel kinesisk tankegang og buddhismen blev blandet sammen helt op til nyere tid. Hinduismen er et rent indisk fænomen.

Buddha levede i det nordøstlige Indien, og han er blevet sammenlignet med Jesus Kristus, fordi han var en slags åndelig fortaler for fred og kærlighed.

Buddhisterne er klar over, at der er 8 forskellige bevidstheder, som man kan indtage, men det vise menneske sørger for at balancere mellem disse bevidstheder. Kun sådan får man harmoni i livet – mener man. Det opnår man ved at meditere. Man sætter sig ned og lukker øjnene. Måske har man en særlig teknik til at standse tankerne. Alternativt lader man bevidstheden køre gennem alle energimønstres bevidstheder, indtil alt er gennemlevet. Og så havner man i et bevidsthedsmæssigt tomrum. Når man så åbner øjnene og genoptager sine dag-

lige gøremål, er bevidstheden sat fri, så man er helt åben som et nyfødt barn.

Den overordnede tankegang bag hinduismen er også erkendelsen af de 8 grundlæggende energimønstre. De indiske vismænd mener, at menneskene engang har haft en fri energi og fri bevidsthed. Men på et tidspunkt stagnerede mennesker i et enkelt energimønster – og dermed også i en enkelt bevidsthedsstruktur. Derfor skal man befri sig igen.

Jeg skifter nu fra at skrive om opladning og afladning – og skriver i stedet høj og lav ladning, fordi der ikke sker noget skift mellem energimønstre, når man er stivnet i et enkelt af dem.

Inderne mener, at nogle mennesker er helt nede på et dyrisk niveau. De har intet sjæleligt i sig (lav ladning). Og disse *kasteløse* lever udenfor det normale samfund.

Mennesker i den laveste kaste er bønder og arbejdere, og de er meget dyriske, men har fået ånd i hovedet. Her oplever de ånder, som de danner billeder af, og som de laver fortællinger om.

På dette lave åndelige stadi er den visdom, der skal samles sammen for at avancere til en højere kaste, ren kropslig. Det er Hatha-yoga, hvor man skal indtage forskellige stillinger, holde dem i lang tid – og få energien til at strømme. Det er dette, der er kommet til Vesten under betegnelsen yoga.

Den næstlaveste kaste er købmænd og håndværkere. For at skaffe sig mere visdom, så man kan avancere til en højere kaste, må man arbejde med Raja yoga. Her skal man lave ånde-
drætsøvelser og mærke det åndelige i åndedrættet. Man skal fornemme et indre lys i brystet.

Og man skal høre den guddommelige lyd OM, som knytter sig direkte til vejrtrækningen. Man kan også bruge Kriya yoga og Transcendental Meditation. Det er teknikker, hvor man mediterer på en lyd – kaldet mantra. Man gentager lyden igen og igen, indtil al tankevirksomhed forsvinder i hovedet, og så kommer man ned og mærker det åndelige i brystet.

Den næste kaste er krigere og embedsmænd. Denne kaste udfolder deres dyriske kraft (underliv) som en magtfaktor i samfundet; men de har også åndelige energier i bryst og hoved, så følelser og forstand er guddommelige. For at hjælpe sjælen til at avancere yderligere skal man udføre Jnana yoga. Her er der to trin. I første trin skal man erkende, at det guddommelige (hoved og bryst) strømmer gennem én - og skaber det dyriske menneske (underliv).

Næste udviklingstrin i samme energimønster er at erkende, at man er en del af Gud. På dette erkendelsestrin behøver man ikke tro, at Gud er levende. Man kan nøjes med at indse, at der er sådan en fælles bevidsthed mellem mennesker. Man taler her om det objektive gudsprincip. Og her forestiller man sig en kugle, hvor Gud er i centrum, og hvor menneskenes bevidsthed er på kugleskallen eller et sted inden i kuglen. Man kan sige, at energimønstret virker sådan, at hoved og bryst er en slags åndelig antenne, der modtager, hvad der er på vej i vores fælles bevidsthed, mens underlivet er en modtgestation, der omsætter det spirituelle til billeder eller følelser.

Når sjælen har lært tilstrækkeligt, kommer man så til næste kaste, som er munkene. Og hvis man tidligere har været stivnet i et polariseret bevidsthedsmønster med forskellige energimønstre i højre og venstre side, skal man nu gerne ophæve polariseringen mellem de to sider.

Når sjælen har avanceret yderligere, kommer man hertil, hvor man oplever sit spirituelle legeme eller sjælslegemet. Hvis man fra hovedet kigger ned på sig selv, oplever man nærmest, at man er tom indvendig og føler sig derfor som en hul skal. Men man kan også i hovedet få oplevelser af, hvad der kommer fra bryst og underliv. Og så virker energien sådan, at hovedet bliver en slags føleknude, der opfanger det åndelige og spirituelle, der kommer fra bryst og underliv. Det karakteristiske er så, at man oplever fortiden. Man snakker om, at man kan opleve tidli-

gere liv. Lad os tage et eksempel fra dengang, hvor kasterne var helt uforanderlige, og hvor alle mennesker mente, at man ikke kunne komme ud af en kaste, mens man levede, men må vente til man blev genfødt. Alle havde deres helt faste pladser i samfundet – gennem hele livet.

I en landsby døde en mand. Han var skolelærer og boede i et lille rødt hus. Og samtidig fødtes en dreng. Drengen voksede op. Der var ingen opdragelse, som vi kender det fra Vesten. Det ville jo være spild af tid. Drengen var jo genopstået. Det interessante var at finde ud af, hvem han var. Så lige så snart han kunne snakke, begyndte forældrene og alle andre at spørge ham: ”Hvem er du?” I et år vidste drengen ikke, hvad han skulle svare. Men til sidst blev han nødt til at svare et eller andet. Og så begyndte det interessante. For lidt efter lidt fortalte han om sig selv. Og han fik erindringer fra sit tidligere liv. Og de blev mere og mere tydelige, indtil alle kunne indse, at de handlede om læreren fra det lille røde hus. Selvom drengen aldrig havde været i lærerens hus, kunne drengen fortælle ret præcist, hvordan det så ud, og hvad der var omkring det.

Sådanne historier brugte man til at bevise, at der er en individuel sjæl, der lever efter døden og bliver levende igen i et andet menneske. Mere objektivt handler det om, at der er en gensidig telepati, som bliver tydelig, hvis der aldrig sker nogen forandringer, og man lever et stille liv.

Når de indiske munke avancerer i åndelig udvikling, kommer de så til næste kaste, hvor det kosmiske ego skabes. Åndelig set drejer det sig om kræfterne i hoved og underliv; men følelsen er i brystet, hvor det åndelige skaber et *kosmisk jeg*. Lad os gå tilbage til den nyfødte indiske dreng, der er reinkarnationen af en lærer, der boede i et lille rødt hus. ”Hvem er du?” bliver man ved med at spørge ham; og han er jo et ego eller et *jeg*. Han fornemmer de forskellige sociale funktioner, som mennesker udfører i samfundet. Men han fornemmer også, at der i den kollektive gensidige telepatiske bevidsthed er et tomrum, som er opstået, fordi den gamle lærer ikke er der mere. Inde i sig selv føler drengen sig også som et tomrum. ”Hvem er du?” bliver folk ved med at spørge. Og han vil jo gerne være nogen. Men alle pladserne i den kollektive telepatiske bevidsthed er optaget – lige på nær den plads, som læreren havde.

Som åndefænomen har læreren efterladt sig sådan et tomrum i den kollektive telepatiske bevidsthed. Og nu vælger drengen at identificere sig med det. Og dermed bliver tomrummet til en ånd. På denne måde har menneskene skabt alle ånderne.

Det langsigtede mål for menneskehedens udvikling er så at komme af med ånderne igen. Altså få det kødelige og det åndelige til at forene sig igen.

Der er mange munke i Østen, som gør et stort nummer ud af dødsforberedelse, fordi de ikke vil efterlade en ånd, der lever uafhængig af kroppen. Dagligt integrerer de alle energier, så der ikke er nogen rester af et åndeligt *jeg*. Og når de så dør, lever deres individuelle ånd så ikke videre.

I Indien kalder man sådan en individuel ånd for Atman. Når man dør, svæver Atman rundt i ånderverden, indtil den reinkarnerer i et andet menneske.

Men munke, der er kommet til dette trin i deres udvikling, erkender nu, at Atman er menneskeskabt. Den har måske været der i flere tusinde år. Og mens den var der, var den ægte nok. Men den opstod, fordi menneskene var stivnet i energimønstrene.

Til allersidst avancerer munkenes til den højeste kaste, hvor de kan erkende, hvordan det guddommelige (underliv) kommer ind i det levende (bryst og hoved). Når de her tænker tilbage på hele deres egen udviklingsproces – gennem mange inkarnationer – har den fulgt denne rækkefølge:

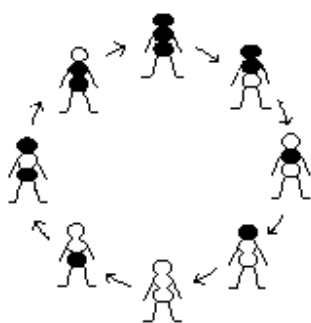
Og nu erkender de så, at det præcis er de samme trin, som det åndelige skal igennem for at komme ind i materien – blot i modsat rækkefølge:

Det er en trinvis materialisation, der ender med, at det åndelige til sidst bliver til kød. Det sidste er dér, hvor dyrene og de kasteløse befinder sig. Og nogle vismænd i Indien diskuterer, om man bliver

ligesom dyrene og de kasteløse - eller om man bare i det ydre opfører sig ligesom dyrene og de kasteløse, mens man i det indre har en særlig indsigt, som dyrene og de kasteløse ikke har.

På et senere tidspunkt kom der en tantra bevægelse i Indien. Det var blandt fyrster og de mest avancerede munke, som ikke var stagneret i et enkelt energimønster.

Og de begyndte at praktisere den oprindelige kinesiske model, hvor man skifter rundt mellem energimønstrene som vist på tegningen. Her sker der en opladning igennem de 4 mandlige energimønstre, der alle har opladning i underlivet. Og så sker der en afladning igennem de 4 kvindelige energimønstre, der alle har en afladning i underlivet. På opladningen bliver man mere og mere liderlig. På afladningen bliver man mere og mere erotisk. For hver runde opbygger man mere og mere liderlig og erotisk energi. Og fordi man hele tiden skifter mellem op- og afladning, kan man fortsætte i det uendelige. Unge mænd kunne dog ikke undgå at få udløsning i løbet af et par dage. Men ældre mænd kunne godt styre

det, så de undgik udløsning i en uges tid. Alle de erkendelser, som andre fik gennem alle reinkarnationerne, fik man også her – men koblet sammen med sex og erotik.

Organisation

De fleste indere har indtil for nylig været stivnet i 4 grundlæggende kaster. De er:

Bønder og arbejdere. Bevidstheden handler om at prøve sig frem, få så meget som muligt, udnytte muligheder.

Handelsfolk. Bevidstheden handler om at lave markedsanalyser, markedsføring, salg, kontrol og styring.

Embedsmænd. Bevidstheden handler om at opdage nyt, se muligheder, kommunikere, ændre opfattelse, forsvare og sikre sig.

Munke. Bevidstheden handler om at tage sig af andre, klare alt det uforudsete, give plads til at nyt kan opstå, og det svage kan vokse.

Og så har man den visdom, at enhver organisation - samfundet, en landsby, en stor virksomhed eller en organisation skal bestå af alle 4, for at fællesskabet skal fungere godt.

I det gamle Indien bestod en landsby af de fire kaster, og de boede ofte i hver deres område. Så havde landsbyen et råd, hvor der var en repræsentant fra hver gruppe. Og så var der en femte person, der fungerede som en slags lokal dommer.

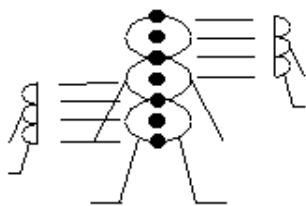
Det interessante er, at alle effektive militære hæres ledelser (i Nato, Rusland m.fl.) har den samme organisation. Og de hære, der har vundet de enkelte slag på slagmarken, har haft alle 4 til at fungere godt og i harmoni med hinanden.

I modsætning hertil har det offentlige socialvæsen i Vesten i deres organisation ikke den gruppe, der udgør munke-bevidstheden. Disse mennesker eksisterer uden for organisationen. De vil egentlig gerne være socialarbejdere, men det får de ikke lov til. Til gengæld er de så de mennesker, som er patienter eller klienter i Vestens sociale institutioner, som der så er rigtig mange af.

Chakra

Når man er permanent splittet med forskellige energimønstre i de to sider, opstår der 7 energiknudepunkter, som kaldes chakra'er. Hvis man er lidt fintfølelse, kan man mærke dem ved at føre en

hånd op og ned foran sig. Chakra'erne befinder sig i toppen, i midten og i bunden af henholdsvis hoved, bryst og underliv.

Til hvert chakra er der en tilhørende bevidsthed. For hvis man tager den bevidsthed, der opstår mellem sådanne to chakra'er – kommer man til det bevidsthedsindhold, der svarer til bevidstheden fra enten hoved, bryst eller underliv i enten højre eller venstre side. Bevidstheden i venstre sides energimønster kan således findes i relationerne mellem de fire øverste chakra'er; mens bevidstheden i højre sides energimønster kan findes i relationerne mellem de fire nederste. Mens bevidstheden i de enkelte kropsdele er handlingsorienteret svarende til op- og afladning, er bevidsthedsoplevelsen i de enkelte chakra'er statisk og passiv.

Samle sig hurtigt

Hvis man er polariseret og går ude i junglen, og en tiger lige pludselig angriber, er bevidstheden slet ikke klar til forsvar; men her er der en medfødt evne, der kommer til hjælp. I løbet af en tiendedel sekund er siderne forenet på højst mulige energiniveau. Det kaldes en kundalinirejsning.

Kundalini bliver sammenlignet med en slange, der har rullet sig sammen ved roden af rygraden. Når den rejser sig, sker det som et lyn, hvor energien eksploderer op langs rygraden. Jeg har ikke prøvet det med en tiger; men engang kravlede jeg over et hegn til en byggeplads og gik ind i en hal; og her kom der en stor hund løbende efter mig med fråde om munden og blottede tænder. På et øjeblik blev jeg til et smidigt vilddyr og sprang over et 2 meter højt hegn. Der var ingen tanker undervejs.

Det europæiske menneske, der permanent er stivnet i et dobbelt energimønster med muskelspændinger overalt, kan ikke gennemføre sådan en fuldstændig kundalini rejsning. Hvis man står på en gade, og der kommer en bil kørende lige mod én, er den naturlige reaktion – ved hjælp af en kundalini rejsning - at man springer til siden. Men det europæiske menneske står i stedet lammet og bliver kørt ned.

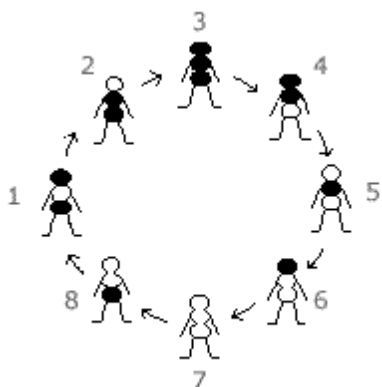
På mange europæiske terapi-skoler, hvor man arbejder med kropsterapi, er det sket, at nogen har fået en delvis kundalini rejsning. Det kan være, at der kommer en kraftig energistrøm op i brystet, men så ikke videre. Her vil brystet føles varmere og varmere. Og man vil måske til sidst skrike, som om man har fået kogende vand i lungerne. Adskillige er blevet indlagt på hospitalet sådan. Andre har fået energien videre op til hovedet, men så heller ikke længere. Her kører hjerneaktiviteten helt løbsk. Man får tusindvis af erkendelser på én gang. Det er som en eksplosion i hovedet, hvor man helt mister kontakten til resten af kroppen. Adskillige er blevet indlagt på lukket afdeling sådan; og så kan det tage 5-7 år og en masse nervemedicin at falde ned igen. Andre er mere heldige. Jeg så en mand, hvor det havde sat sig i skuldrene. De var hævet halvvejs op til ørerne. Og han kunne ikke bevæge hovedet. Sådan havde han haft det i et halvt år. Man kan også få en "skæv" kundalini rejsning, så det sætter sig i den ene side.

De fleste læger i Vesten ved ikke, hvad der sker. Ofte har patienterne muskelkramper, opfører sig usædvanligt og har unormale kropsfunktioner. Nogle græder og siger, at de har konstante smerter i en kropsdel. Andre er totalt kulrede og forvirrende, og deres tanker skifter hele tiden.

Når jeg har lavet kropskurser, har jeg aldrig forsøgt at få energien til at strømme igennem muskelspændinger. Det er meget lettere at opnå fri energi ved *psykisk* at slippe den selvundertrykkelse, der handler om at fastholde sådanne spændinger.

Vesten

Den vestlige kultur har sin vugge i Grækenland og Mellemøsten, og vi ved, at man i tiden før 600 før 0 havde flere forskellige bevidsthedsoplevelser. Det interessante er – sammenlignet med Østens bevidsthed – at der i Grækenland var nogle filosoffer, der blev kaldt sofister, og som muntrede sig ved at postulere en sandhed – for derefter at argumentere en masse – og nå frem til den modsatte sandhed – hvorefter de igen fortsatte med at argumentere for at nå frem til den første sandhed igen osv. Det foregår som en cirkelslutning, idet argumenterne knyttede sig til bevidsthedsstrukturerne. Og det sandsynlige er, at man kendte til præcis den samme bevidsthedsrunde, som man kendte i Østen. Det er der dog ingen historiske kilder, der kan bevidne. Men hvis der er sådan, vil jeg her give et eksempel på, hvordan sofisterne argumenterede – idet jeg anvender et nutidigt begreb, nemlig solidaritet.

(1) Man starter med at postulere, at solidaritet er godt. I stedet for at enhver går rundt med sin egen dyriske selvished (underliv), har vi også en overordnet bevidsthed (hoved), hvor vi kan indse, at vi har fælles interesser. Det er imidlertid intet værd, hvis vi ikke hver for sig forsøger at slippe den abstrakte sandhed - og så (2) lægge vore følelser (bryst) ind i en indsats, hvor vi bidrager til noget for fællesskabet. Her kan vi risikere at trække i hver sin retning, så der ikke kommer noget ud af det. Og derfor (3) må vi koordinere os med hinanden, så der opstår en fælles bevidsthed. Vi skal så i vores indre ikke have nogen bevidsthedsmæssige opdelinger (høj ladning over det hele), men stræbe efter at opleve

fællesskabet. Vi ved dog, at det kun er en illusion, for der skal jo først skabes et egentligt fællesskab i den ydre sociale virkelighed. Derfor skal vi nu finde ud af (4), hvad der virker i fællesskabet. Vi må slippe vores individuelle dyriske kraft (underliv). Når du siger noget (hoved), får jeg en følelse (bryst). Og den omsætter jeg så til ord (hoved), hvorved du får en følelse (bryst), som du omsætter til ord, så jeg får en følelse osv. Vi snakker, indtil vi har skabt en fælles forståelse. Hermed har vi skabt en *vi*-følelse. Når den er skabt, sidder enhver af os tilbage med en følelse af, at det jo ikke blev sådan, som vi indledningsvis havde forestillet os. Dengang var det bare en idé. Den var måske smuk; men den var kun i tankerne. Nu har vi arbejdet os frem til et reelt fællesskab, som er mere grumset, men som bygger på en proces, hvor folk har ydet en indsats, koordineret sig med hinanden, kommunikeret sammen og fundet ud af, hvad der kan lade sig gøre. Det medfører, at enhver af os nu får følelser om den sociale virkelighed, sådan som den er. Og disse følelser bygger på, hvordan alting ser ud fra ens egen synsvinkel. Det er en følelse (5), hvor *jeg* er i centrum. Hvordan ser alting ud herfra? Hvad er godt, sådan som *jeg* ser det? Det er at have *ego*'et i centrum. Hvis man ikke bygger videre på det, vil det jo være nogle pampere, guder eller bare kollektiv dumhed, der styrer. Derfor skal man bygge fællesskabet på folks *ego*'er – og ikke på den smarte tanke, der hedder solidaritet.

Vi kan se, at (1) og (5) er modsætninger. Det samme er (2) og (6), (3) og (7) osv. Det er modsat rettede tanker. Men nu fortsætter argumentationen. For det jo klart, at hvis man først har opnået at føle sit ego i forhold til fællesskabet, vil man derefter (6) dels se sig selv i forlængelse af den sociale proces, man har været igennem – og dels få tanker om, hvordan andre ser én. På den måde ser man sig selv ud fra de andres synsvinkel. Man oplever dermed sin dyriskhed og sine følelser passivt (lav ladning i underlig og bryst). Og man indtager en betragende rolle (høj ladning i hoved). Når man har gjort det, forstår man sig selv og sin indsats som en historisk proces, hvor man er nået frem til dér, hvor man nu er. Men det betyder også, at man ikke længere behøver at holde fast i fortiden. Der er noget, som ikke er relevant længere. Det kan være nogle tanker eller følelser, der tilhører fortiden. Og derfor kan man nu (7) slippe dem. Man indtager lav ladning over det hele. Sørger for, at der ikke er nogle indre modsætninger mellem tanker, følelser og krop. Og så vil noget forsvinde ud af bevidstheden, mens andet vil organisere sig på en ny måde i ens bevidsthed. Hermed er man et le-

vende væsen, der kan udvikle og forandre sig. Resultatet (8) viser sig som en energi, der dukker op i underbevidstheden (høj ladning i underlivet). Lige når det sker, er man ikke klar over, hvilke tanker og følelser, der knytter sig til det (lav ladning i hoved og bryst). Men man fornemmer en ny energi. Og man orienterer sig i den sociale omverden for at finde ud af, hvordan virkeligheden er nu. Det medfører, at man (1) får nogle tanker om fællesskabet. Man kan se, at der er modsætninger (mellem hoved og underliv). Men man kan også indse, at der må være et fælles mål. Hvis der ikke er sådan en abstrakt tanke om, hvad vi vil med hinanden – vil vi bare være forvirret og trække i forskellige retninger. Derfor indser man, at vi bliver nødt til at bygge på solidaritet – og ikke på folks ego'er. Og hermed er vi tilbage til den oprindelige påstand.

Det gælder for alle abstrakte sociale begreber, at de kan køre igennem sådan en cirkelproces. I dag er sofisme blevet til et skældsord og bruges om argumenter, der er baseret på falsk logik. Tanke-rækken gennem bevidsthedsrunden har ikke noget med logik at gøre. Det er en bevidsthedsmæssig proces, der aldrig kan sige noget om sandhed eller falskhed. Men det er den måde, som vi mennesker tænker på, hvis vi bare slapper af og lader tankerne køre af sig selv. Og det er faktisk meget konstruktivt, fordi det bringer tanker, følelser og krop sammen på alle de måder – 8 måder – som er mulige.

Græsk bevidsthed

Men i perioden 700-200 før 0 begyndte grækerne mere og mere at stivne i én bestemt bevidsthedsstruktur. De kiggede op på himlen og betragtede stjernerne og planeterne. Og de tænkte, at jorden oprindeligt havde været en gold planet bestående af jord. Og så fik de den tanke, at det var himmel-lyset fra Solen, Månen, planeterne og stjernerne, der sugede jordpartikler op mod sig – og dannede levende væsener. Alt liv bestod derfor af 2 elementer, hvoraf noget kom fra himlen, og noget kom fra jorden. Det første kaldte de sjæl, og det andet for legeme. Når man døde, gik sjælen tilbage til himlen, og legemet blev igen til jord. Man forestillede sig, at sjælen udgjorde bevidstheden, mens legemet bare var noget materielt. Sjælen var altså udødelig. Den inkarnerede på jorden og blev til et dyr eller mennesker. Og efter døden kom sjælen tilbage til himlen, hvorfra den så igen kunne inkarneres på jorden som dyr eller menneske. Når man levede, havde man sjælens bevidsthed i sine tanker, og derfor havde sjælen bolig i hovedet. Legemet bestod primært af underlivet, som producerede urin og afføring, som gik tilbage til jorden.

Lungerne adskilte de to dele; og det var lungernes bevægelse, som fik delene til at holde sammen. Omkring år 350 før 0 mente filosofen Aristoteles, at al "korrekt" tankegang er 2-polet - svarende til himmel og jord eller hoved og underliv. Han erkendte, at man kan opdele sine tanker sådan, at man kan have et *jeg*, der studerer et *objekt*. Man kan også bruge det sådan, at man i de 2 bevidsthedspoler kan have 2 tanker – og så sammenligne dem. Denne måde at bruge bevidstheden på er blevet til den videnskabelige tankegang, som vi kender i dag.

Der er mange, der i dag tror, at det er en gammel jødisk opfattelse, at sjælen efter døden kommer op i himlen. Men begrebet sjæl eksisterer slet ikke i jødisk tankegang. Og de tror ikke på noget liv efter døden. Det er den græske tankegang, som de kristne har overtaget.

Det græske bevidsthedsmønster er præcis det samme, som man har i Østen, når man i Østen indtager analyse-energien. Der er høj ladning i hoved og underliv – og lav ladning i brystet. Via nerve-tråde overføres energimønstret til hjernen, hvor man får et tilsvarende bevidsthedsmønster. Det interessante er, at grækerne altså fravalgte alle andre energimønstre og tilhørende bevidsthedsmønstre, og at de mente, at analyse-energiens bevidsthed udgjorde den eneste sande bevidsthed. Denne bevidsthed giver den oplevelse, at man oplever sig i forstanden (hoved) – og kigger ned på materien (underliv). Oppe i hovedet får man så en masse tanker om materien. Og man kan diskutere disse tanker med andre – og også undervise andre i dem. Man kan således lære af andre og blive klogere.

Der er tre sociale fænomener, som knytter sig til dette energimønster. Det ene er, at man fik et klas-sesamfund med en overklasse (hoved) og en underklasse (underliv). Og overklassen anvendte ab-strakte begreber til at diskutere samfundsforhold med. Man indførte det, som vi i dag kalder demo-krati, hvor man diskuterede forholdene i samfundet – og stemte om, hvad man skulle gøre. Der var perioder med megen krig, og i nogle af de græske bystater fik man en militærisk samfundsorden, hvor mændene herskede. Når man erobrede en fremmed by, dræbte man mændene og tog kvinderne til fanger. Børn blev redskaber for krigsmagten. Alle pigebørnene blev gjort til ludere, så de kunne føde flere børn. Og alle drengene blev allerede fra 5-årsalderen til soldater, der skulle lære at adlyde og dræbe. Mændenes egen seksualitet (underliv) var også adskilt fra det tankemæssige (hoved). Man havde sex med de unge drenge. Og man brugte kvinderne til at føde flere børn, som man sene-re kunne bruge som soldater eller til at føde endnu flere.

Tidlig bevidsthedsudvikling i Mellemøsten

Indtil omkring år 7000 før 0 lignede Mellemøsten en savanne med græs. Men på grund af istidens ophør blev området mere og mere goldt og skiftede gradvis mod at blive ørken. Der var oaser rundt om; men de store bosættelser var omkring floderne. De tidligste skrevne kilder er fra cirka 1700 før år 0. Men der er også mange arkæologiske fund, der fortæller om, hvordan folk levede.

Mennesker dengang havde hverken mere eller mindre hår, end vi har i dag. De var lige så intelli-gente som os. Deres følelser var de samme som dem, vi kender. De var lige så kærlige og medfø-lende som os. Det vidner de tidligste skrifter om.

Nede i floddalene var der urskov, hvor der levede vilde dyr. Og folk boede på bjergskråningerne i landsbyer. Fra de skrevne kilder er der beretninger om, hvordan det havde været tidligere (omkring år 3000-2000 før 0). Her var der både varmt og fugtigt. Og mennesker levede stort set bare af at plukke bær og spise vilde planter. Og engang imellem drog mændene ned i dalen og ind i junglen og fangede og dræbte et dyr, som de bragte hjem til landsbyen. Man kaldte denne tid for Paradiset, fordi der var fred og rigeligt at spise, uden at man behøvede at arbejde.

Fra de første skrevne kilder ved vi også, at der var et samfundsliv på et højt kulturelt stade. Der var smukke malede huse. Der var, hvad nogle i dag kalder matriarkat, idet kvinderne dannede fælles-skaber og havde en dominerende rolle i landsbylivet. Måske er det mere rigtigt, at der bare var lige-stilling mellem kønnene. Man havde love, som minder om dem, vi har i dag – med regler og straffe for kriminalitet. Og de var meget retfærdige og humane.

Men så begyndte en lang proces, hvor alt blev ændret til det dårligere. Klimaet blev mere og mere tørt. Og man begyndte at fælde træerne nede i floddalen og lave marker i stedet for, hvor man så blev nødt til at arbejde med at så og høste. Hermed startede det, vi kalder landbrug. Til sidst var hele urskoven fjernet – og der var kun marker rundt om floden. Oppe på bjergskråningerne var der stadig landsbyer, hvor folk forsøgte at overleve. Men der var mindre og mindre at spise; og ofte blev de nødt til at søge ned i dalen og bede om mad fra dem, der boede dér. Det udviklede sig til kampe om fødevarerne. Nede i dalen byggede man mure rundt om byerne, og man lavede våben til at forsvare sig med. Dem, der boede oppe på bjergskråningerne blev til regulære røverbander, der plyndrede byerne nede i dalen og stjal mad.

Lovene blev nu ændret, sådan at der kom forskellige regler for de fattige bønder og de krigere, der nu blev ledere i byerne. Disse krigere blev til en slags overklasse, der havde mange kreaturer, store marker og andre til at arbejde for sig.

Skriftsproget udviklede sig mere og mere. I de tidligste kilder kan man læse om fysiske fænomener som jord, dyr og planter samt om sociale hændelser. Men så begyndte man også at skrive om kræf-ter, der påvirker disse fænomener. En plantes kraft gør, at den kan vokse. Vandets kraft betyder

også noget for en plante. Himmellegemernes lys udgør også en kraft. Solen kan dræbe en varm sommerdag; men den giver også kraft til alt levende. Dengang brugte man ikke ordet *kraft*. Man brugte ordet *gud*, som betød kraft. Man opdagede Månens gud (kraft). Ved fuldmåne var man energisk, og ved nymåne var man mere mat. Solens gud gav mere energi om sommeren end om vinteren. Og man opdagede, at der var nogle andre himmelleger, som bevægede sig rundt mellem stjernerne på himlen. De blev kaldt planeter og fik navne. Og hver af dem havde en særlig kraft. De var en gud.

Guder i himlen

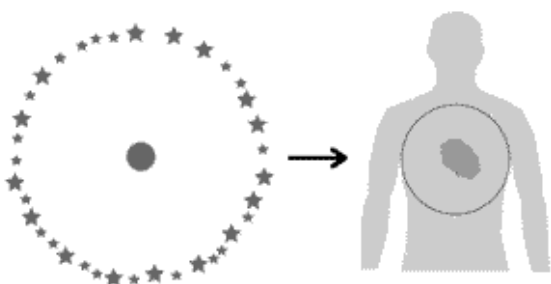
Både i byerne i floddalene og ved oaserne begyndte man at knytte sig til sådan en himmelgud. Man mente, at man kunne få gudens kræfter ved at tilbede og ofre til guden. Det interessante er altså, at der her er sket en bevidsthedsopdeling mellem det fysiske og materielle på den ene side og kraften eller guden på den anden side. Hermed fik guden eller kraften et selvstændigt liv uden for det materielle – altså inde i menneskenes bevidsthed.

Et par hundrede år senere er der kilder, hvor man kan læse, hvordan byer var i strid med hinanden, men hvor det også beskrives som planet-guder, der var i strid indbyrdes. I flere hundrede år var der således i Mellemøsten adskillige af disse himmel-guder, der kæmpede mod hinanden. Og den fysiske og materielle side af det her var, at der var byer, der førte krig mod hinanden. Sagen var, at klimaet blev mere og mere tørt, og at der var flere mennesker, end der var god landbrugsjord til. Derfor sloges man om et område i en floddal eller omkring en oase.

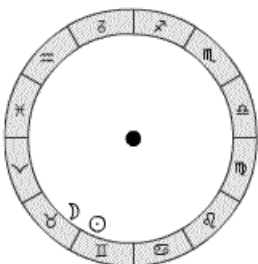

Man opdagede også, at det enkelte menneske var påvirket af himmellysets kræfter. Det er blevet til det, som vi i dag kalder astrologi. Hvordan de præcis tænkte det for nogle tusinde år siden, ved jeg ikke, men her er en nutidig forklaring: På tegningen i midten er en sort cirkel, og den forestiller Jorden. Og resten af tegningen forestiller himlen. Her er der Solen, Månen, planeterne og stjernerne. Men så er der tegnet et bælte, der er inddelt i 12 stjernetegn. Hver af dem har et navn: Vædderen, Tyren, Tvillingerne, Krebsen, Løven, Jomfruen, Vægten, Skorpionen, Skytten, Stenbukken,

Vandmanden og Fiskene. Stjernerne bevæger sig ikke i forhold disse stjernetegn; men det gør Solen, Månen og planeterne. Og det interessante er så, hvordan de bevæger sig, og i hvilke stjernetegn de befinder sig – idet de altid bevæger sig rundt i dette bælte på stjernehimlen.

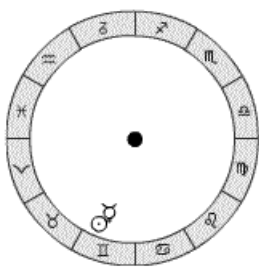

Når man fødes, er man meget følsom. Og astrologien handler så om, at lysets kræfter fra Solen, Månen og planeterne overføres til brystet og sætter sig som spændinger i musklerne. Disse spændinger overføres til bevidstheden, så man tænker og føler i overensstemmelse med de strukturer, som spændingerne udgør.

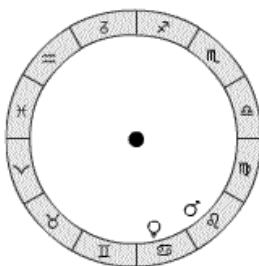

Lad mig give et eksempel med mit fødselshoroskop. Jeg er født 30. maj 1946 i København, Og på det tidspunkt stod solen i stjernetegnet Tvillingen, og så hedder det sig, at jeg er Tvilling. Solen giver en kraftig påvirkning, og de stjerner, der er bag ved solen, påvirker også bevidstheden. Stjernerne i Tvillingen består af to kraftige stjerner ude til venstre og to kraftige stjerner ude til højre. Og de giver en påvirkning, hvor man hele tiden skifter med at se noget fra den ene side og fra den anden side.

Min Måne står i stjernetegnet Tyren. Månen giver en månedlig rytme, hvor man har megen energi ved fuldmåne og lidt ved nymåne. Og Månens energi handler om det sociale fællesskab. I de fleste primitive kulturer har man derfor fest ved fuldmåne, hvor man danser, spiller tromme og synger – og hvor der ofte er stor erotisk og seksuel aktivitet mellem alle i landsbyen.

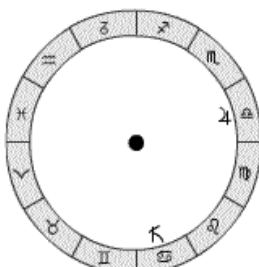

Merkur befinder sig tættere på Solen end Jorden. Og når man ser på Merkurs bevægelse – set her fra Jorden – vandrer den lidt ud til venstre for Solen, så hen foran Solen, så lidt ud til højre for Solen, så tilbage igen osv. Da jeg blev født, stod Merkur foran Solen. Merkur giver den samme påvirkning af bevidstheden som stjernetegnet Tvillingen. Man kigger lidt fra den ene side og lidt fra den anden side – og analyserer. Når to planeter står på samme sted, forstærker de hinandens påvirkning; og det medfører altså, at jeg analyserer meget og skifter mellem at se tingene ud fra forskellige synsvinkler.

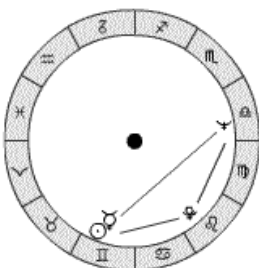
Her ser vi så Venus og Mars i mit fødselshoroskop. Når man ser på planeterne her fra Jorden, bevæger de sig ikke bare rundt på himlen. Én gang om året standser de, går lidt tilbage, og går så fremad igen. I virkeligheden går de jo hele tiden fremad rundt om Solen. Men det gør Jorden også. Og så opstår denne bagud bevægelse, når man kigger på planeterne set her fra Jorden. Venus vandrer rundt i 1½ år, hvor den tager halvanden runde rundt om Solen. Og så står den stille cirka en måned – set fra Jorden, inden den igen vandrer rundt. Mars vandrer rundt i 2 år, hvor den tager lidt mere end én

runde. Står så stille i cirka 2 måneder, og vandrer så igen. Venus går hurtigere end Mars. Tilsammen giver de en påvirkning af bevidstheden, hvor Venus opleves som en dejlig svingom, hvor man oplever nyt, tager en lille pause og oplever så noget mere – og hvor Mars opleves som en sejtrækker, der lige skal opnå lidt mere, hvorefter man ikke bare holder en pause, men befæster sig stilling, inden man fortsætter. Venus kalder derfor også for en kærlighedsgud, mens Mars kaldes en krigsgud.

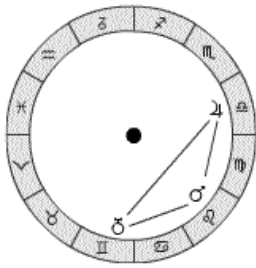
Der er et tilsvarende parløb mellem Saturn og Jupiter. Deres runder på himlen tager henholdsvis 12 og 29 år. Det interessante er, at de passerer hinanden hvert 20. år. Når Jupiter, som går hurtigst, nærmer sig Saturn, opbygges der en bevidsthed med erkendelser og viden. Og når Jupiter har passeret Saturn og løber foran, fås en bevidsthed, hvor man er parat til at prøve noget nyt. De første 10 år handler om at udvikle noget nyt i samfundet, mens de sidste 10 år handler om at integrere det. Der var for eksempel perioden fra 1960-80, hvor man de første 10 år fik opbygget humanisme, demokrati,

kvindefrigørelse – og de sidste 10 år fik det bredt ud i samfundet. Det negative aspekt heraf er så, at man ikke formåede at køre processerne fra de første 10 år videre; men at bevidstheden begyndte at stagnere, og hvor tankerne mere handlede om at få alting til at fungere på en mere bevidst måde.

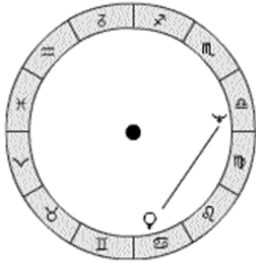

Når man skal finde ud af, hvordan planeterne påvirker ens bevidsthed, er det vigtigste at se på deres indbyrdes relationer. Når to planeter sender lys mod Jorden, og planeterne står 60 eller 120 grader fra hinanden - set her fra Jorden - smelter de to lysstråler sammen til én fælles kraftigere stråle. Det betyder i mit tilfælde, at jeg har svært ved at skelne 4 planeters bevidstheder fra hinanden; de går altid op i en højere enhed for mig. Til gengæld udgør de en meget kraftig energi, så jeg hele tiden tænker på en bestemt måde. Og her handler det om, at jeg dels identificerer (Solen) mig med det. At jeg hele

tiden tænker over det og snakker om det (Merkur). Det drejer sig om det, der kommer ud af samfundsforandringer (Neptun). Og at jeg hæfter mig ved det, som er vedvarende og blivende (Pluto).

Så har jeg en tilsvarende relation mellem Uranus, Mars og Jupiter. Det drejer sig om revolutionære forandringer (Uranus). Om at sikre fremgang og forandringer (Mars). Og om at få noget nyt til at ske (Jupiter). Igen har jeg svært ved at skelne disse tanker. For mig går det op i en højere enhed. Mens ovenstående 4 planeter handler om identifikation, kommunikation og varige ændringer, handler disse 3 planeter om at skabe forandringer, hvor jeg på en og samme gang gerne ser, at det er revolutionært, - at det går fremad, - og at der sikres resultater.

Når to planeter står 90 grader i forhold til hinanden – set her fra Jorden – vil lysstrålerne mere eller mindre ophæve hinanden. I mit tilfælde har jeg Venus, hvis energi sådan bliver ophævet. Venus står også i stjernetegnet Krebsen, som giver en lidt indestångt energi. Det betyder ikke, at jeg ikke magter kærlighedsforhold. Men jeg er ikke til de vilde svingture. Når andre går ud og fester, sætter jeg mig gerne alene ude i naturen og nyder freden, mens mine mange idéer og tanker får lov til at dampe af. Selvfølgelig virker relationen også den anden vej. Og det indebærer, at jeg ikke har nogen tanker om, hvad der kommer ud af bestræbelserne på længere sigt. Der sker bare det, der sker.

Mit horoskop er lidt specielt, fordi der er så mange betydende relationer mellem planeterne. Det gør, at jeg er meget ensporet og målrettet. Det er både en styrke og svaghed. De fleste andre mennesker har et horoskop, hvor planeterne er spredt mere tilfældigt ud over det hele. Det giver en mere alsidig, men også mere usikker bevidsthed.

I dag ved jeg, at jeg har disse spændinger i de små muskler rundt om min brystkasse, og at de opstod, da jeg trak vejret første gang. Og jeg ved, at de påvirker min tankegang; men at jeg også kan sætte mig ud over det. Men dengang for 3000 år siden, troede man, at planeterne var selvstændige guder, og at det var dem, der påvirkede menneskers bevidsthed.

Omkring år 1200 før 0 begyndte territoriekrigene for alvor. Man kunne ikke leve med, at røverbander angreb og plyndrede hver gang, de ikke selv havde mad nok. Man blev nødt til at forsvare sig. Man måtte danne en stærk hær, som kunne forhindre andres angreb.

De samfund, der boede steder, hvor de ikke kunne høste nok, var tvunget til at rejse af sted for at finde en oase eller dal, hvor de kunne slå sig ned. Men alle steder boede der folk i forvejen. Og derfor kom der krig om at erobre et territorium. Fra 1200 til 800 før år 0 var der ét stort blodbad, hvor alle kæmpede mod hinanden, indtil man til sidst fik nogenlunde faste territorier.

De enkelte stammer rejste rundt fra kamp til kamp. Og husdyr, kvinder og børn fulgte med. Når man vandt et slag, slog man mændene ihjel, og kvinderne tog man til fange og gjorde til slave-hustruer, sådan at en mand både havde sin hustru og også en hel del slave-hustruer.

Undervejs i disse kampe erfarede man, at visse planeter var stærkere end andre – og at det på jorden viste sig ved, hvem der vandt krigene. Til sidst var der en stærk krigsmagt, der sejrede over et meget stort landområde – og skabte fred mellem de enkelte bysamfund. Og det måtte jo være, fordi deres planet-gud var den stærkeste; og det var Solen. Det medførte så den bevidsthed, at der måtte være et hierarki mellem himmel-guderne, og at de havde kæmpet mod hinanden, indtil Solen havde vundet. Denne gud blev nu til Gud, mens de andre guder blev til engle. Disse engle havde stadig kræfter; men nu var de underlagt Guds herredømme.

Jøderne

Jøderne var et stammefolk, der også kæmpede for at få et territorium i en dal. På et tidspunkt nedskrev jøderne en lov med 10 bud. Og hvis de overholdt denne lov, mente de, at Gud ville give dem et land med fred og lykke. De fik senere udbygget loven med flere bestemmelser, så man for ek-

sempel skulle holde helligdag hver 7. dag - og helligår hvert 7. år, hvor man skulle eftergive al gæld.

I krigene om at erobre en frodig dal holdt jøderne helligdag hver 7. dag, uanset om fjenden angreb. Så stod de bare og lavede religiøse ritualer og lod sig tage til fange. Det samme var tilfældet hvert 7. år. Så holdt de helligår. Og så kunne fjenderne gøre, som det passede dem. Der er historier om, hvordan de blev sablet ned eller tortureret; men de gjorde ikke modstand, hvis det faldt på helligdagen eller helligåret. De mente, at det var en del af Guds plan, og at Gud ville sejre til sidst.

Det lykkede også for dem at erobre en frodig dal; og tæt ved opførte de et tempel i Jerusalem. Det var knudepunkt for handelskaravaner mellem Østen og Vesten; og handlen var meget stor og gjorde dem utrolig rige.

Planeternes vandring på himlen fulgte jo en bestemt plan. Og når et menneske blev født, overførtes planetkonstellationen til mennesket, sådan at der i mennesket blev plantet en bevidsthed, som påvirkede én hele livet. Gud havde hermed givet det nyfødte barn en bevidsthed, som fysisk var i barnets bryst, og som var en slags drejebog for hele livet. Selvfølgelig kunne det enkelte menneske selv opnå nogle erfaringer. Men man mente ikke, at det var muligt at overføre sådanne erfaringer til andre mennesker – ud over noget rent overfladisk. Det enkelte menneskes bevidsthed var bestemt af Gud. Når man så døde, mente jøderne, at Gud på en eller anden måde høstede disse erfaringer og dermed blev klogere. Jøderne begyndte så at ændre gudsopfattelse. Guds kræfter var ikke bare planeternes mekaniske vandring på himlen. Gud kunne også lade en flod gå over sine bredder og skylle en hel by væk. Det skete, hvis man ikke adlød Gud.

Jøderne fik dermed den bevidsthed, som er præcis den samme, som man kender i Østen med enheds-energien. Bevidstheden befinder sig i brystet. Og alle jøder udgør tilsammen det fysiske ved Gud. I himlen (hoved) er der en energi, der styrer himmelplaneterne, og de giver den bevidsthed, som manifesterer sig i brystet. Men i jorden (underliv) er der vand, der springer frem som kilder og bliver til floder, og som vander planter og kan give føde for alt levende. Men floden kan også gå over sine bredder og skylle en hel landsby væk.

Jøderne kunne ikke forestille sig, at man kunne blive klogere igennem livet. Og man kunne heller ikke overføre bevidsthed til andre gennem argumenter eller undervisning.

Springer vi lidt frem i tiden til omkring år 600 før 0, begyndte jøderne at forestille sig, hvordan Gud ville sejre i krigene på Jorden. Gud og jøderne var to sider af samme bevidsthed. Gud gjorde erfaring gennem menneskene. Den erfaring, som et enkelt menneske opnåede gennem livet, blev til Guds erfaring. Og så ville Gud lade nye mennesker opstå og give dem en start, som indeholdt Guds nyeste erfaringer. På den måde kunne Gud overføre erfaringer fra et menneske til et andet. Gud kunne således lade en bevidsthed genopstå ved at overføre den fra en tidligere død til et nyt menneske.

Så gik man ud fra, at Gud på et tidspunkt havde gjort erfaringer nok. Og så ville Gud lade et menneske opstå med al den fornødne erfaring, så vedkommende kunne ændre hele verdensordenen og skabe Guds rige på Jorden. Denne forudsigelse formede jødernes tankegang, og den fremtidige person blev kaldt Messias. For de fleste jøder i dag er denne Messias endnu ikke kommet.

Forestillingen om, at Gud er i himlen, har jøderne også lagt fra sig. De tager afstand fra de astrologer, som mener, at planeterne har åndelige kræfter. Det er muskelspændingerne i brystet, som påvirker bevidstheden. Og derfor mener jøderne, at kød og ånd er to sider af samme sag. Jøderne kan godt se, at mennesker i andre kulturer er adskilt fra Gud, idet de enten ikke oplever Gud eller har ham projiceret op i himlen eller efter døden. Men for jøderne er Gud tilstede her og nu; og de har ingen specielle fantasier om livet efter døden. Jøderne mener, at deres kroppe er bærer af Guds bevidsthed.

Jeg vil her understrege, at jøderne ikke havde begreberne sjæl og legeme, sådan som grækerne havde. Jøderne havde begreberne kød og ånd. Mens sjæl og legeme var adskilte fænomener, var kød og

ånd blot 2 synsvinkler på det samme. For grækerne hørte sjælen til himlen, og legeme hørte til jorden. For jøderne var kød og ånd et levende og åndeligt fænomen. Og alle jøderne tilsammen udgjorde Gud. De mest ortodokse jøder mener, at alle ikke-jøder på et tidspunkt vil uddø, og at jøderne så vil arve hele jorden.

Kultursammensmeltning

Omkring år 300 før 0 og senere igen omkring år 150 før 0 kom der folkevandringer fra det græske område ned til det jødiske område. Og her opstod der mange grupper, der blandede den jødiske og den græske tankegang. Ifølge jøderne bestod mennesker af kød og ånd, som var to sider af det samme, sådan at man ikke kunne have kød uden ånd – og heller ikke ånd uden kød. Men ifølge grækerne bestod mennesker af legeme og sjæl, som var adskilte inde i det enkelte menneske. Legemet kom fra jord og ville efter døden igen blive til jord. Og sjælen kom fra himlen og ville efter døden igen komme op i himlen. Kultursammensmeltningen medførte, at mange snakkede om både kød og ånd samt legeme og sjæl. Disse nye tanker bredte sig også til Grækenland og til storbyen Alexandria i Nord-Ægypten, som på dette tidspunkt var besat af grækere.

I hele det østlige Middelhavsområde oplevede man så, at mennesker bestod af 2 sider, hvor den ene bestod af legeme og sjæl og den anden af kød og ånd. En jødisk sekt, der hed Essæerne, opfattede det sådan, at mændene havde højre sides bevidsthed med sjæl og legeme, mens kvinderne havde venstre sides bevidsthed, hvor de bare mærkede Guds ånd i deres bryst, mens deres kød i øvrigt var ligesom dyrenes.

Universitetet i Alexandria var den tids centrum for visdom. Og her udviklede man det, som blev kaldt terapi, og som gik ud på at få de to siders bevidstheder til at smelte sammen, sådan at man kunne blive hel. Det er senere blevet til begrebet helbredelse. På engelsk er det blevet til health – altså sundhed. Og i dag bruger vi ordet healing som et terapeutisk værktøj til at blive psykisk hel.

Dengang for et par tusinde år siden oplevede man det mærkeligt, at man havde sådanne to bevidstheder. Men de følte begge to rigtige. Og både i Grækenland, i Mellemøsten og i Alexandria var der mange idéer og tanker om, hvordan man kunne få de to sæt bevidstheder til at smelte sammen.

Vi ser her, at man altså havde et polariseret energimønster med analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre.

Den kristne kultur

I de sidste par hundrede år før 0 var det jødiske område besat af grækere. Men i år 63 før 0 forsvandt de græske magthavere og blev erstattet af romerne, som på dette tidspunkt var den stærkeste militærmagt, som ville erobre hele verden. Det lykkedes for dem at besætte alle lande rundt om Middelhavet; og de kom også et godt stykke op i Europa.

Traditionen tro ville jøderne ikke underlægge sig nogen overmagt. De havde altid købt sig fri ved hjælp af de enorme rigdomme, de fik samlet i Jerusalem fra handelskaravanerne mellem Østen og Vesten. Og nu prøvede de så at gøre oprør mod romerne. Men hver gang slog romerne dem hårdt ned, og mange jøder havnede som slaver.

Der var nogle jøder, der samarbejdede med romerne, og de blev stukket ned af andre jøder - og deres huse brændt. Og der opstod en masse partisangrupper, der bekæmpede romerne. Ifølge romernes tankegang var der ikke andet at gøre end at udvise grusomhed og kæmpe, indtil man overtog hele verdensmagten. Når man fangede oprørske jøder, blev de pisket og korsfæstet. Nogle gange kun én eller et par stykker. Andre gange 10.000 og 30.000 på én gang.

Jøderne blev tvunget til at betale store skatter til romerne, og flere og flere jøder mistede alt, hvad de ejede – og måtte gå fra hus og hjem. Mange blev regulære landevejsrøvere. Men flere indgik i partisangrupper, der dels røvede for at overleve, men som også overfaldt romerne. Essæerne forberedte et enkelt stort angreb, men det kom aldrig. Der var mange prædikanter, der samlede folk ude i ørkenen og holdt flammende taler. Sådan en prædikant samlede engang 30.000 mennesker i en hær, der skulle erobre Jerusalem. Det blev heller aldrig til noget. Så var der mange vandregrupper, der

ernærede sig ved at gå rundt og tilbyde praktisk arbejde. Nogle af dem fungerede som omvandrende hospitalet; og Jesus (som Kristendommen handler om) og hans gruppe var præcis sådan nogle omvandrende helbredere. Der var også mange mindre partisangrupper, og de havde alle til hensigt at angribe romerne i Jerusalem. Jesus kom også til Jerusalem med hans gruppe. Og romerne antog, at han var en partisan. Han blev korsfæstet omkring år 30. I år 66 kom der en total krig mellem jøder og romer. Og i år 73 sejrede romerne endeligt, så det jødiske samfund blev udslettet.

Vi ved, at Thomas, som gik sammen med Jesus, skrev et meget tidligt skrift, sandsynligvis i 40'erne. Men det flyder med utallige af sådanne Thomas-evangelier, der er meget forskellige. Og kirken i dag accepterer ikke indholdet i disse skrifter, fordi de alle sammen indeholder nogle tanker, der ikke passer med kirkens opfattelse af Kristendommen. For eksempel følgende:

Når I anser det, som er to for ét, og I anser det indvendige for lige med det udvendige, og det udvendige for lige med det indvendige, og det øvre for lige med den nedre, og når I anser det mandlige og det kvindelige for at være ét, så at det mandlige ikke skal være mandligt, og det kvindelige ikke kvindeligt .... da skal I gå ind i riget.

Det indvendige og det udvendige handler om, at man har to bevidstheder – én i hver kropside; og at man projicerer den ene ud. Og budskabet er, at man skal få de to til at fungere sammen. Det øvre er bevidstheden i hovedet, og det nedre er bevidstheden i underlivet; og de skal også gå op i en højere enhed. Det mandlige er bevidsthedsmønstret i højre side, mens det kvindelige er bevidsthedsmønstret i venstre side, men det skal ikke fordeles til henholdsvis mænd og kvinder; begge køn skal udfolde begge sider. Når man gør alt dette, går man ind i riget ... og hermed mente man Guds rige på Jorden.

Det ses altså, at målet er at ophæve den splittede bevidsthed og få en samlet bevidsthed i stedet for. På samme tid var der også i Mellemøsten skrifter, der handlede indisk reinkarnation. Her var budskabet, at man ikke skulle reinkarnere gennem mange liv for lære alle energimønstres bevidstheder; men at man i ét liv og i løbet af kort tid – ideelt set kun 3 dage – kunne lære det alt sammen og få en fri bevidsthed.

Markus skrev et skrift fra 60'erne, hvor han trækker Jesus's lære tydeligt op. Der er 3 hovedemner. Det første handler om onde ånder og knytter sig til de kropsdele i det græsk-jødiske mønster, hvor der er lav eller aftagende energi.

lav energi →

← lav energi

Her får vi at vide, at hvis en sådan spirituel kropsdel ikke er fyldt op med en bevidsthed, der er integreret med den samlede bevidsthed, vil den fyldes med et ubevidst åndefænomen, der har sig selv i centrum. Der bor så i kroppen en ånd, der har sit eget *ego*, og som kun har interesse i at opretholde den kropsdel, som den befinder sig i. Og så er man besat af en ond ånd. Hvis man er det, bliver man syg. Så skal man uddrive den onde ånd. Men hvis man ikke gør andet, kommer der bare en anden ond ånd igen. Man skal fylde sig med Guds ånd.

Det næste hovedemne hos Markus er helbredelse. For hvis man er permanent spaltet i to kropssider, bliver man også syg. Og så kan vi læse, at Jesus uddanner og udsender healere, der skal helbrede folk. Når man har en splittet krop (højre og venstre side), får man også en splittet bevidsthed. Så har man sit *jeg* i den ene side. Og den anden side projiceres ud på andre, så man ubevidst tager afstand til andre – og det giver vrede. For at forene sine to sider igen, må man derfor tilgive de andre. Og ”de andre” er ikke ydre mennesker, men sin egen ene kropside. Efter tilgivelsen kan man så integrere de to kropssider igen – og forene sig til et helt menneske. Hermed ophører de sygdomme, som er forårsaget af splittelsen og stagnationen. Så kan man altid bagefter forsones sig med de ”ydre” fjender.

Det tredje og sidste budskab hos Markus handler om at blive hel, så man ikke har bevidste eller ubevidste dele, der splitter bevidstheden. Der skal heller ikke være splittelse mellem Gud (kropsdele med lav ladning) og det kropslige *jeg* (kropsdele med høj ladning).

Vi ser altså, at Jesus havde den samme målsætning, som blev formuleret på universitetet i Alexandria, nemlig healing, sådan at den stivnede krop med forskellige bevidsthedsmønstre i de to sider kunne blive forenet.

Efter at Jesus blev pågrebet af romerne, blev han forhørt om, hvorvidt han var en partisan, der ville bekæmpe romerriget. Her blev han pisket for at få ham til at tilstå. Og han sagde sandsynligvis noget om, at han forestillede sig en anden fremtid end romerriget. Der var ingen bevis for, at han var partisan; men romerne korsfæstede ham alligevel tidligt næste morgen. I løbet af formiddagen blev det klart for jøderne i Jerusalem, at romerne havde korsfæstet en mand, der var totalt uskyldig. Det medførte en oprørsstemning i byen. Og formanden for det jødiske råd gik hen til den romerske kommandant og krævede, at Jesus blev taget ned fra korset. Af frygt for opstand beordrede kommandanten, at Jesus skulle tages ned. Og det skete så; men en soldat stak sit spyd i siden på Jesus, så han blev hårdt såret. Fra forskellige kilder ved vi, at Jesus overlevede et par uger, men døde så.

I nogle af Biblens evangelier er der mange år senere tilføjet en historie om, at Jesus døde på korset, og at han blev lagt i en gravhule med en stor sten foran indgangen. Et par dage senere kom så nogle af hans venner og væltede stenen fra indgangen. Og inde i hulen stod en engel og sagde, at Jesus var opstået fra de døde og nu var fløjet op til himlen. Alle historikere er enige om, at denne fortælling er tilføjet meget senere. Og det er en sammenblanding af jødisk og græsk tankegang, idet et menneske efter jødisk forestilling bare dør, mens sjælen efter græsk forestilling kommer op i himlen.

Fem uger efter Jesus's korsfæstelse mødtes hans disciple for at finde ud af, hvad de nu skulle. Og her skete der noget, som kom helt bag på dem. Jøderne mente jo, at bevidstheden var knyttet til det enkelte menneskes krop. Den var givet ved fødslen, ved at Solen, Månen og planeterne havde overført deres kraft til menneskets bryst. Og nu, hvor de var forsamlet uden Jesus, var der kun *deres* kroppe og dermed *deres* egne bevidstheder tilstede. Men mens de sad og snakkede, gik det op for dem, at Jesus's bevidsthed også var til stede. Det kom som et chok. Og først blev de bange, fordi der åbenbart var en usynlig ånd iblandt dem. Men lidt efter lidt måtte de erkende, at Jesus's ånd var inde i dem. Det forandrede hele deres verdensbillede.

Det, som de opdagede, var den græske form for bevidsthed. Her kan man skabe en bevidsthed (hoved), der ikke er knyttet til kroppen. Det er en slags ånd, der er inde i hovedet på os. Jesus's disciple mente så, at denne ånd, som jo tidligere tilhørte Jesus's krop, skulle opfattes som Jesus's ånd. Og de troede, at Jesus's ånd var den første af denne slags bevidstheder. De troede, at Jesus hermed havde skabt noget helt nyt for hele menneskeheden. Og da de stadig havde den jødiske opfattelse af, at det var Gud, der skaber alt, havde Gud altså ved hjælp af Jesus skabt denne nye ånd, som ikke kun var inde i Jesus, mens han levede, men nu også hos dem, der var forsamlet. Og det betød, at andre mennesker også kunne lære denne ånd at kende – og dermed opnå den indsigt, som Jesus havde.

I dag er det her jo helt banalt. Det handler om, at et menneske har en bevidsthed, og at man kan forklare noget, så andre også får denne bevidsthed. Det at mennesker sådan kunne overføre bevidsthed til hinanden – kunne jøderne ellers ikke forestille sig. Det var kun Gud, der høstede bevidsthed fra et menneske. Og så kunne Gud skabe et nyt menneske og give bevidstheden videre til dette nye menneske.

Nu sad så Jesus's disciple med en helt ny erkendelse. Og de besluttede, at de ville drage ud i verden og fortælle om dette nye. Det nye var, at Jesus's ånd og bevidsthed levede, selvom han var død. Men det væsentlige var selvfølgelig indholdet i bevidstheden, som handlede om ånder i kroppen, healing og om at blive hel og dermed være med til at realisere en ny verdensorden.

I Biblen er der en række breve af Paulus, som alle er skrevet efter år 50 - men inden, at romerne endelig besejrede jøderne. Paulus kunne godt mærke, at han havde 2 bevidsthedsmønstre - ét i hver kropside. Og han var også godt klar over, at det handlede om at blive hel. Men han magtede det ikke. Han skrev:

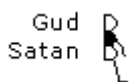
... jeg forstår ikke mine handlinger. Det, jeg vil, det gør jeg ikke, og det, jeg hader, det gør jeg. Men når jeg gør det, jeg ikke vil, giver jeg loven ret i, at den er god. Men så er det ikke længere mig, der handler, men synden, som bor i mig.

Han forstod altså ikke sit eget bevidsthedsmønster. Han oplevede sig selv som et åndeligt *jeg* (bryst). Så gav han loven (hoved) ret i, at den er god. Men han troede, at der kun eksisterede ét *jeg*. Så han projicerede underlivet udenfor *jeg*'et. Og synden (underliv) boede så i ham.

Jeg ved, at i mig, altså i mit kød, bor der intet godt. Viljen har jeg, men udføre det gode kan jeg ikke. For det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke; men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg. Men når jeg gør det, jeg ikke vil, er det ikke længere mig, der handler, men synden, som bor i mig.

Paulus projicerede altså det onde (underliv) over i sit kød. Og så undskyldte han sig med, at det ikke var ham, der handlede, men synden (underliv), som boede i ham. Og for ham blev seksualiteten (underliv) derfor også syndig.

Nogle år senere begyndte de kristne så at forestille sig, at der var en af englenerne, der havde adskilt sig fra Gud. Og denne engel blev kaldt Satan, som altså havde åndelige kræfter, men som modarbejdede Gud. Sagen var nemlig, at romerne totalt havde ud-slettet det jødiske rige. Og det kunne kun forklares med, at Satan midlertidigt havde sejret på Jorden. Man regnede derfor med, at Gud snarest ville sende en erstatning for Jesus, som så skulle indføre Guds rige på Jorden.

Paulus mente, at det kun var Jesus, der havde særlige medfødte evner, og som derfor kunne forene de to sider. Paulus selv magtede det ikke. Og senere kom der en kirke med præster, der tydeligvis heller ikke magtede det. På et tidspunkt mellem år 120-150 skrev biskop Klemens følgende brev:

For da Herren (Jesus) selv blev spurgt af en, hvornår hans rige ville komme, sagde han: Når de to bliver ét og det ydre som det indre, og det mandlige tillige med det kvindelige hverken er mandligt eller kvindeligt. Nu er "de to ét", når vi taler sandfærdigt med hinanden, og der uden nogen forstillelse kun er én sjæl i to legemer. Og det at "det ydre bliver som det indre", betyder dette: Det indre betyder sjælen, og det ydre betyder legemet. Derfor, ligesom dit legeme er synligt, således skal også din sjæl vise sig i de gode gerninger. Og at "det mandlige tillige med det kvindelige hverken er mandligt eller kvindeligt", betyder det, at når en broder ser en søster, skal han ikke tænke på hende som kvinde, og hun skal heller ikke tænke på ham som mand. "Når I handler således," siger han, "vil min Faders rige komme.

Her viser det sig, at kirkens præster var begyndt at glide over til en moralsk forståelse. Nu handlede det om at tale sandfærdigt med hinanden. Klemens havde fint forstået, at alle både har det mandlige og det kvindelige bevidsthedsmønster i sig, og at man skal behandle hinanden som hele mennesker. Men der er ikke længere fokus på, at den enkelte skal foretage en integration af sin egen indre mandeenergi med sin egen inde kvindeenergi. Nu skal det foregå i det ydre som en social proces.

Ifølge historiske kilder opstod der mange kristne storfamilier, hvor mænd og kvinder var ligestillede. De omtales som glade mennesker, der altid gik og kyssede og krammede hinanden. De havde fælles økonomi – og oplevede kærlighed som et gruppefænomen.

Halvanden hundrede år senere er det tydeligt, at de kristne er delt i to lejre. Der var stadig storfamilier, hvor mænd og kvinder var ligestillede. Men så var der også en mandsdomineret kirke, som blev den officielle kristne kirke, og de har efterladt sig mange skriftlige kilder. De brugte deres højre side til at forstå sig selv og verden.

Og venstre side brugte de til at føle Jesus inde i brystet og følte Gud i hovedet og Satan i underlivet. Hermed fik de adskilt de gode fra det onde.

Omkring år 400 var der nogen inden for den kristne kirke, der var blevet lidt fornuftigere og godt var klar over, at Satan ikke var et levende væsen, men mere fraværet af Guds ånd. Men man

kunne tydelig mærke, at der var 3 åndelige kræfter i kroppen (lav energi). Gud var selvfølgelig kun én; men når man nu kunne mærke 3, blev man enige om, at Gud havde én substans, nemlig ånd, men at han havde tre fremtrædelsesformer, nemlig Gud, Søn og Helligånd. Det varede dog kun få år, inden man igen mente, at Gud, Jesus og Satan var i venstre sides bryst.

Arabien

Jeg vil ikke komme ind på det religiøse, men mere se på det kulturelle – altså det, som er en objektiv baggrund for at tænke og forstå.

I slutningen af 500-tallet før år 0 kom der i Mellemøsten en ny folkelig bevægelse, der på mange måder var en reaktion imod den kristne kirke, fordi man mente, at denne kirke havde svigtet alle idealerne. Ligesom Paulus, der gjorde det onde, han ikke ville, blev det normalt for de kristne at acceptere, at de var onde og gjorde det, som de ikke ville. Men så gjorde de Jesus til Guds søn, og de mente, at han havde særlige guddommelige kræfter. Og når de kristne bad til Jesus, tilgav han dem. Araberne mente, at man havde svigtet alt det, som Jesus stod for, og derfor startede en islamisk bevægelse.

Det var Mohammad (c.570-632), der formulerede tankerne i nogle skrifter, som blev samlet i Koranen. Han og hans tilhængere flyttede i 622 til Medina, hvor de skabte et samfund, sådan som de ville have det. På det tidspunkt var de i krig med nabostammer; og når man læser Koranen, bør man have det for øje, så man forstår teksten i den rette historiske sammenhæng.

Araberne kunne godt - ligesom de kristne - indse, at mennesket havde noget dyrisk i sig (underliv); og de overtog de kristnes forestillinger om Satan mm. Men som modvægt var det ikke nok bare at have noget åndeligt i brystet ligesom de kristne. Man skulle også have det åndelige i hovedet. Og man skulle ikke projicere det guddommelige over i en ånde verden; det skulle være en del af samfundslivet.

Man begyndte derfor at se den historiske udvikling i 3 faser. Først var mennesker ligesom dyr; og her voldtog mændene kvinderne og førte krige mod hinanden. Så var der en fase, hvor det åndelige var kommet ind i brystet. Det var den nuværende fase, som den kristne kirke stod for på det tidspunkt; og her ved man godt, hvad der er rigtigt og forkert. Man har alle idealerne i hovedet (høj ladning); og så forsøger man at styre sig selv. Men det går netop galt – som det gjorde for Paulus og for alle de kristne.

For eksempel skete det, at mænd stadig voldtog kvinder. Men så måtte kvinder være med til at forhindre det ved ikke at provokere. De skulle ikke udstille deres kvindelige yndigheder; og derfor anbefalede man, at de skulle bære slør, når de færdedes blandt fremmede mænd.

På et tidspunkt ud i fremtiden – når Allah (Gud) har grebet ind i verden og omskabt den - vil mennesker også have det guddommelige i hovedet, sådan at mænd både har det åndelige i bryst og hoved; og det er rigeligt til at kontrollere underlivet, så mændene ikke mere har trang til voldtægt. Derfor skal kvinder da heller ikke bære slør, når man kommer dertil. Denne guddommelige tilstand kaldes Islam.

Nogle gange her i Vesten bliver Islam kritiseret for at være kvindeundertrykkende; men det er jo rent sludder. Islam er udtryk for den tilstand, hvor kærligheden alene hersker – og her er mænd og kvinder totalt ligestillede. Men som vi alle ved, er der lande i den arabiske kultur, hvor man godt kan finde kvindeundertrykkelse.

Nu er menneskene imidlertid endnu ikke kommet frem til den guddommelige tilstand, så vi har også en side i os, som er udtryk for, hvor langt skabelsen er nået.

Her er der selvfølgelig tilsvarende 3 faser. Først er der Allahs kræfter alene, der skaber dyrene og de menneskelige kroppe. Så er der det jødiske mønster med åndekræfter omkring menneskene, eller som de kristne oplever det med Gud foroven (hoved), Jesus i midten (bryst) og Satan forneden (underliv). Og så er der den fremtidige tilstand, som det muslimske menneske stræber efter, hvor kroppen er Allahs tempel, idet Allah er den åndelige kraft i et menneske (underliv), mens mennesket selv (bryst og hoved) har følelser og tanker.

I den arabiske kultur ses det derfor, at de fleste mennesker har dette energimønster. I højre side er der høj ladning i underlivet, mens bryst og hoved har lav ladning. Og i venstre side er der lav ladning i underlivet og høj ladning i bryst og hoved. Ligesom i Vesten bruges højre side samfundsmæssigt, mens venstre side bruges i familielivet.

Det skal understreges, at det her på ingen måde er Islam eller muslimsk tankegang. Det er kun energimæssige betragtninger på mennesker i den arabiske kultur.

I litteraturen om den arabiske bevidsthed har jeg ikke mødt nogen beskrivelse af energimønstre. Jeg kan konstatere, at bevidsthedsmønstret og det viste energimønster har samme struktur. Og når jeg ser på det arabiske menneske, kan jeg se, at der er muskelspændinger, der adskiller underliv og bryst, ligesom jeg kan se, at de er en polaritet mellem de to sider. Jeg tillader mig derfor at beskrive den arabiske bevidsthedsstruktur ved hjælp af energimønstrene.

For at vesterlændinge kan forstå noget om den arabiske kultur, vil jeg her komme ind på nogle forskelle mellem de to kulturer.

I Vesten har vi analyse-energien som samfundsbevidsthed. Der er en politisk ledelse (hoved), hvor politikerne med deres forstand skal lede folket, som ofte er ofre for deres egen bevidsthed og derfor handler ud fra dyriske instinkter (underliv).

I den arabiske kultur består hele samfundet af et religiøst og åndeligt fællesskab (hoved og bryst), hvor det er religionens love, der hersker. Det enkelte menneske skal ikke forsøge at gøre sin egen forstand til Allah og styre, for det går altid galt. Man skal anerkende sin egen dyriskhed (underliv), men så skal man underkaste sig Allah. I stedet for at have nogle idealer i hovedet, som man alligevel ikke magter at efterleve, har man i fællesskab formuleret nogle regler, der er praktisk muligt at efterleve, og som man så til gengæld faktisk efterlever.

Noget af det, der irriterer lærerne på vore vestlige skoler er drengebørn, hvis forældre kommer fra den arabiske verden. For disse drenge opfører sig anderledes end de vestlige drenge. De undertrykker ikke sig selv. De har ikke en bevidsthedspol i hovedet, der skal holde det dyriske nede. Lærerne bliver ved med at forsøge at lære dem selvkontrol. Men drengenes forældre har slet ikke samme opdragelsesideal; og resultatet bliver, at drengene fortsætter med den arabiske måde at være på, mens lærerne bliver frustrerede.

Sagen er, at drengene i den arabiske kultur lærer om, hvordan de (underliv) skal underkaste sig de guddommelige følelser og tanker (bryst og hoved). Koranen omtaler det igen og igen. Det tager nogle år, inden drengene får tilstrækkelige med åndelige idealer ind i bryst og hoved, så de herefter handler kærligt – og ikke er ofre for de dyriske kræfter i dem selv (underliv). Indtil da kan de være ret vilde og slås indbyrdes.

I den traditionelle skole i den vestlige kultur er der ingen mulighed for sådan at afreagere det kropslige; her skal man sidde pænt og stille. Og der er heller ingen religiøse idealer; så drengene får intet at styre efter. Det lykkes dog for de fleste at komme igennem barndommen og selv lære det, de har brug for.

Når man sammenligner nogle vestlige og nogle arabiske drenge i 16-års alderen, ses en tydelig forskel i ansigtstræk og kropsholdning. Der er selvfølgelig undtagelser – heldigvis er alle ikke ens. Men hvis man kigger på flertallet, er forskellen tydelig. De vestlige drenge har et forstenet ansigt, der er knudret, og de går med indfaldne skuldre og bøjet hoved. Hvis man spørger dem, hvad de vil, aner de det ikke. De arabiske drenge har et åbent udtryk i ansigtet, og de har en rank kropsholdning; og så er de i god kontakt med deres vilje (underliv).

Som voksne bliver den vestlige mand indadvendt, selvkontrollerende og forholdsvis asekuel. Den arabiske mand bliver udadvendt, stolt og med en tydelig seksuel udstråling.

Her i Vesten får vi ofte fortalt, at vi skal være glade for at leve i et retssamfund. Vi har en straffelov. Og hvis man bliver anklaget for at have begået en forbrydelse, er man uskyldig, indtil det er bevist, at man faktisk har begået forbrydelsen. Og herefter er der en retfærdig dom, så alle, der begår samme slags forbrydelse, også får den samme straf.

Sådan er det ikke i et arabisk samfund. Og de fleste her i Vesten betragter araberne som værende nede på et middelalderligt niveau. Og man synes, at de skal lære af vores retssystem, så de kan komme op på vores åndelige stade. Men spørgsmålet er, om det ikke er os, der er nede på et uselt og primitivt niveau, og at vi har meget at lære, så vi i det mindste kan komme op på det arabiske niveau, hvad angår retssystem.

Med den arabiske tankegang – der har territorie-energien som energimæssig basis - indser man, at mennesker med vores dyriske kraft (underliv) godt kan begå ugerninger; men at vi også kan opnå en åndelig modvægt (bryst og hoved), så vi opfører os kærligt mod hinanden. Koranen lærer os igen og igen, at Gud er barmhjertig og nådig og tilgiver os vores værste synder, såfremt vi indser, at vi har handlet forkert og fortryder vore handlinger. Hvis en gerningsmand derfor erkender sin fejl og oprigtig ønsker at lære af fejlen og ikke begå ugerningen igen, skal vedkommende selvfølgelig ikke straffes.

At sætte sådan en mand i fængsel er en hån mod enhver fornuft og mod kærligheden. Ikke desto mindre gør vi det i stor udstrækning her i Vesten, og mange indsatte i fængslerne bliver fulde af harme og bitterhed, så de bliver endnu mere kriminelle, når de slipper ud igen. Vi ved godt, at sådan et fængselsophold kun medfører mere kriminalitet; det viser de statistiske kendsgerninger. Men vi har i Vesten en primitiv hævnfølelse, der står over fornuft og kærlighed – og denne retsfølelse værner man om, så vi kun kan forestille os, at der hele tiden skal strengere straffe til. Derfor sætter vi flere og flere i fængsel – i længere og længere tid.

Mens den arabiske kultur har territorie-energien som samfundsbevidsthed, har man samlings-energien som familiebevidsthed. Her er det tydeligt, at man snakker fra hjertet og ler fra hjertet, mens man i Vesten snakker og ler fra hovedet. Det er nok det, som arabiske mennesker bliver mest bange for hos det vestlige menneske. Man ser et smil og et grin, men samtidig en urørlig brystkasse – og så bliver man bange. Hos det arabiske menneske bølger brystet op og ned, når man griner. Derfor opfatter man sig selv som naturlige, mens man opfatter et vestligt menneske som undertrykt. Mange afrikanere ville nok hertil mene, at den arabiske kultur også er undertrykt; for når afrikaneren griner, er det ikke kun brystet, men også maven og underlivet, der bølger op og ned. Men det kan det arabiske menneske ikke; der er for lav ladning i underlivet.

Med samlings-energien er den arabiske kvinde meget åben, så mænd let kan misforstå det og tro, at hun signalerer: ”Er jeg ikke dejlig – kom og tag mig.” Det er i orden, når det sker hjemme. Men hun kan jo ikke lave om på sig selv, bare fordi hun går en tur. Og her er det så, at det er smart, at hun går hun med tørklæde og andet tøj, der skjuler hendes bevægelser.

Hun ser også, at hun er et guddommeligt væsen og smuk i sig selv. Og derfor kan hun kun opfatte vestlige kvinder som undertrykte, fordi vestlige kvinder hver dag starter foran spejlet og lægger makeup, så de får en unaturlig ansigtsmaske, der skal gøre dem smukkere, end de er. En arabiske kvinde kan også gøre sig smuk; men hver dag at gemme sig bag en ansigtsmaske og aldrig turde smide den – kan det arabiske menneske kun opfatte som undertrykkelse.

De vestlige kvinder føler sig nøgne, hvis de ikke får makeup på. De føler, at deres øjne forsvinder, hvis de ikke maler sorte kanter rundt om øjnene. Mange af dem synes også, at de kun kan være sig selv, hvis de har ringe på fingrene og armbånd om håndleddene, halskæde og øreringe. Og hvis de ikke har noget bestemt tøj på, kan de heller ikke føle sig tilpas.

Når man fra den arabiske synsvinkel kigger på sådan en kvinde, ses masken og den kropslige tomhed. Stakkels vestlige undertrykte kvinder - tænker man så.

Det interessante er, at kvinder i disse to kulturer opfatter hinanden som ekstremt undertrykte, mens de opfatter sig selv som meget frie. Og det skyldes jo igen, at man kun kan se den del af virkelighe-

den, som svarer til det energimønster, man er stivnet i. Inden for ens virkeligheds grænser kan man bevæge bevidstheden frit. Og her ses det, at kvinder fra den anden kultur ikke kan bevæge sig ind i den virkelighed, som man selv bevæger sig i. Ergo må de være undertrykte. At de bevæger sig ud i en anden virkelighed end den, man selv kender – er jo ikke muligt at erkende. For en sådan anden virkelighed ved man slet ikke noget om. Den eksisterer ikke i ens egen bevidsthed.

De to kulturer bruger bevidstheden på forskellige måder.

I Europa har man 3 synspunkter ad gangen. Der er problemet (underliv), som man diskuterer. Der er den ideelle løsning (hoved). Og der er et kompromis, som er acceptabelt (bryst).

I den arabiske kultur har man 2 synspunkter ad gangen. Der er problemet (underliv). Så er der en løsning med visdom (hoved og bryst).

Det giver et problem, hvis en europæer og en araber kommer til at såre hinanden ved at sige noget, der opleves krænkende.

I sådan en konflikt vil en europæer opleve problemet (underliv). Og også det u hensigtsmæssige, han kom til at sige (hoved). Men selv (bryst) føler han ikke, at han fortryder noget, og han har ingen impulser til at sige undskyld. For han oplever sig selv i brystet – og ikke som de tanker, der sagde noget.

En araber vil i samme situation også opleve problemet (underliv). Men han kun én mulighed (hoved og bryst) for at trække noget u hensigtsmæssigt tilbage, og det er at sige undskyld. Der eksisterer ingen andre muligheder i hans bevidsthed. Og han kan ikke forstå, hvorfor en europæer ikke kan sige undskyld.

Noget, som jeg finder meget smukt ved den arabiske kultur er, at man på det personlig plan forbinder tanker og følelser – sådan at det hverken er tanker eller følelser, men følelsesmæssige tanker, der samtidig er tankemæssige følelser. Med sådan en bevidsthed tager man selvfølgelig ikke renter, hvis man låner penge. Og hvis man har købt noget og fortryder, kan man selvfølgelig aflevere det tilbage. Særlige hensyn tages til fattige. Og hvis der opstår en konflikt mellem mennesker, handler det ikke om at finde den syndige, som så skal straffes, men at forlige sig med hinanden og tilgive hinanden.

Nogle tror, at Koranen foreskriver stening som en metode til straf. Men det står der intet om i Koranen. Der er nogle diktatoriske stater, der anvender stening; men ellers er stening et folkeligt redskab i ekstreme situationer. Her er et eksempel, der fandt sted i et ikke-muslimsk land i Afrika for cirka 30 år siden. Der var en gangster og hans bande, der hærgede i et område med mange landsbyer. De stjal og plyndrede, voldtog og myrdede. Befolkningen klagede til politiet, politikerne og myndighederne, men de var alle korrupte og fik penge af gangsteren for at lade ham være i fred. Der var en enkelt mand, som tog mod til sig og forsøgte at bremse gangsteren, men hele hans familien blev så myrdet. Til sidst så folk ingen anden udvej end at stene ham. En dag, da han ankom til en landsby i sin bil, var der flere hundrede mennesker, der dannede en ring rundt om ham og kastede sten på ham, indtil han døde. Herefter kom der fred i området. Alle var klar over, at det var den eneste måde, at man kunne genoprette retfærdigheden på.

Så er der en myte om, at man kommer i Paradis og får 72 jomfruer, hvis man udfører en selvmordsaktion. Det står der heller intet om i Koranen. På den tid mente man – både blandt kristne og muhamedanere – at folk døde, når de døde. Og på opstandelses dag, når Allah griber ind og omskaber hele verden, vil han genopvække alle dem, der har handlet ret, og de vil så få et liv i den kommende guddommelige verden. Dengang forestillede man sig, at det ville ske i den nærmeste fremtid. Og hvis man så døde i en retfærdig kamp, inden man havde nået at gifte sig, ville der være skønne jomfruer i det guddommelige rige.

Der er et problem med æresdrab. I Koranen står, at man skal slå en mand ihjel, hvis han forlader fællesskabet og overgår til fjenden. Det giver selvfølgelig kun mening, fordi man dengang var i krig med nabostammer. Det bliver så af nogle familier fortolket sådan, at hvis en ung kvinde forlader familien for at slutte sig til en vestlig familie, skal hun slås ihjel. Men Koranen omtaler ikke det her i forhold til en familie. Det drejer sig om 2 stammer, der er i krig med hinanden – og ikke om en familie i fredstid.

Der er mennesker i Vesten, der irriteres over, at Moskeer har nogle store udendørs højtalere, og at der 5 gange om dagen lyder en kraftig stemme, der påbyder, at folk nu skal bede. Og det retfærdiggøres med, at muslimer skal bede 5 gange om dagen. Men det står der intet om i Koranen. Der står, at man skal have Allah i sine tanker og i sine følelser.

Afrika

Min viden om afrikansk bevidsthed er noget begrænset, og jeg vil kun komme ind på den, fordi den er anderledes end Østens, Mellemøstens og Vestens bevidsthed, men supplerer godt, så man får en bredde i forståelsen af, hvad bevidsthed er.

Mens man i vores del af verden har forstået bevidsthed som noget, der kom fra himlen, er den afrikanske bevidsthed modsat, idet man opfatter bevidsthed som noget, der kommer fra jorden. Og mens man i Østen, Mellemøsten og Vesten har lyset som det, bevidstheden knytter sig til, har man i Afrika lyd som bevidsthedens grundlag. Trommer, sang og dans er for afrikanerne, hvad religiøse ritualer er for mennesker i Østen og Vesten.

I Afrika mærker man også underliv, bryst og hoved. Og et afrikansk trommesæt består af en stortromme, der resonerer med underlivet. En mindre tromme, der resonerer med brystet. Og en klokke, der resonerer med hovedet. En 5-delt rytme medfører en bevægelse fra side til side. En 3-delt rytme medfører en bevægelse frem og tilbage. Og en 4-delt rytme medfører en bevægelse op og ned. Mens andre kulturer markerer første slag i en takt med en tydelig tone, holder afrikanerne her en pause, hvor de modtager en åndelig impuls. Og så kommer tonerne på de andre taktslag. Ved hjælp af trommerne kan man få danserne til at polarisere sig i højre og venstre side – eller få dem til at have en samlet energi. Og man kan også med trommerne få bevidstheden til at føles tydelig i en af kropsdelene, mens andre kropsdele har en lav energi.

I en religiøs trommedans går én person ad gangen ind i midten af fællesskabet. Her danser man sig frem til det energimønster, som man identificerer sig med, og som man dermed viser til de andre. Dansen skal ikke styres fra hjernen, for så har det ingen effekt. Det er energilegemet, der styrer. Det er en form for ekstase.

Der kan ske spaltninger i ens bevidsthed, sådan at der er en del af ens energilegeme, hvor man ikke har et *jeg*; og det vil være i en kropsdel med lav ladning. Her er man åben for at kunne blive besat af en fremmed ånd. Hvis man bliver besat af sådan én, er det ikke kun ens *jeg*, der styrer, men også den fremmede ånd. I Afrika mener de fleste så, at man enten må uddrive den onde ånd, eller også må personen forlade fællesskabet.

De fleste vesterlændinge har svært ved at være sammen med afrikanere, fordi afrikanerne udfolder energimønstrenes mere frit.

Nogen gange er en afrikaner næsten energiforladt. Og en vesterlænding undrer sig over, at vedkommende ikke tager sig sammen og gør noget. Afrikaneren mediterer ikke, som mennesker gør i Østen - men kan være lige så passiv. Og det er man, får man indtager modtager-energien.

Og så er der andre gange, hvor afrikaneren har en meget kraftig stemme, udtrykker følelser, når han snakker, og bevæger sig samtidig ganske meget. Det sker, når man indtager skaber-energien. Og her vil en vesterlænding føle det som en slags mental og følelsesmæssig voldsomt, fordi alt bliver for kraftigt.

Kærlighedens ånd

Nogle frygter den afrikanske bevidsthed, fordi der hele tiden er stammekrige, og at man også ser, at et barn lige pludselig bliver udstødt af fællesskabet, fordi vedkommende er besat af en ond ånd. Og så er der nogle, der mener, at afrikanerne med fordel kan lære af de kulturer, som opstod i Mellemøsten, hvor man til sidst indså, at alle ånder havde en over-ånd – kaldet Gud – og at alle åndekræfter

blev til konstruktive og kærlige kræfter, når mennesker forholdt sig til dem som en fælles ånde verden.

En sådan kærlighed mellem alle mennesker opstår, når man fylder alle kropsdele – der har lav ladning - med den samme fælles ånd. Så vil onde ånder ikke have noget sted at være. Og så vil de forsvinde. For det viser sig nemlig, at de er menneskeskabte.

Mennesker kan hele tiden skabe sådanne onde ånder – ved at spalte bevidstheden. Så er der kropsdele med høj ladning. Og kropsdele med lav ladning. Og i de sidste opstår så en ond ånd.

Men kan altså også gøre det modsatte. Nemlig ophæve spaltningen mellem disse kropsdele. Og så fylde en fælles ånd ind i de kropsdele, der har lav ladning.

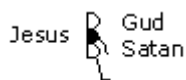
Desværre er det sådan, at der er kristne og muhamedanske grupper i Afrika, der nærmest fører krig mod hinanden. Begge grupper mener, at Gud Allah tilgiver og forsoner mennesker. Men grupperne gør det modsatte. De slår hinanden ihjel. Det skyldes, at de kristne har en vestlig livsstil og udgør de rige, der sidder på den politiske magt.

Der er mange afrikanere, som orienterer sig mod Kina for at blive inspireret af dem. I Kina fik man aldrig sådan noget som Gud Allah. Men man fik et tilsvarende fænomen, som kineserne kalder forfædrenes bevidsthed. Og det er summen af de erkendelser, som mennesker har gjort tidligere. Her ved man godt, at man mennesker i tidligere tider har taget fejl, men de har også lært af fejlene. Derfor ved man også, at man selv kan tage fejl, men man kan lære af sine fejl og rette dem.

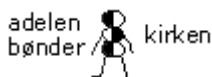
I disse år er afrikanerne ved at genvinde respekten for sig selv. Tiden, hvor man var slaver, og hvor der var koloniherrer, der piskede og myrdede, var jo ikke kun en tid, hvor de hvide herskede. Det var også en tid, hvor afrikanerne lod sig underkue. Nu er det spændende at se, hvad mennesker i Afrika vil gøre. Lige nu virker det, som om Afrika er en skueplads med alles kamp mod alle. Men det *kan* blive til et kontinent, hvor noget helt nyt har gode muligheder for at vokse frem.

Kirkens magt

Nu skal gå i dybden og se på den vestlige civilisations bevidsthed. Og vi starter med at kigge på kirken. Der foregik en kamp mellem Gud og Satan – mellem det gode og det onde. Og Gud havde sendt sin søn, Jesus, ned på jorden for at frelse menneskene. Men Jesus var taget op i himlen igen.

Mens Jesus levede på jorden havde han kæmpet for Gud og imod Satan.

Nu var paven – kirkens leder - stedfortræder for Jesus. Og paven kunne derfor fortælle, hvad der var rigtigt og forkert, sandt eller falskt.

Jesus's genkomst på jorden

I Biblen kan man læse, hvordan Johannes mente, at Gud ville gribe ind i verden igen efter tusinde år. Og det blev så kirkens forudsigelse. På årets sidste dag i år 1000 ved midnat skulle det ske. Alle de troende havde forinden foræret deres jord, bygninger og penge til kirken, for nu skulle Guds rige opstå. Alle kirkeklokker kimedede i timerne op til midnat. Og folk gik ud på markerne og knælede ned og så op mod Himlen. Ved midnat holdt man op med at ringe med klokkerne. Folk holdt vejret. Og man spejdede op. Hvor kom revnen i Himlen? Det var herfra, at Jesus ville svære ned på jorden igen. Der var helt stille, og man lyttede intenst. Man begyndte at kigge lidt forvirret rundt og se på hinanden. Var der noget galt med uret? Havde man regnet et år forkert? Havde man taget fejl? Hvad ville der ske nu?

Ja, kirken havde ikke lyst til at forære alting tilbage. Man var jo blevet kolossal rig og ejede alting. Så lidt efter lidt begyndte man at bygge store kirker, klostre og præsteboliger. Og Paven ansatte mange soldater og fik sig en hær.

Man inddeler ofte perioden 500-1500 i den mørke middelalder fra 500-1000 – og middelalderen fra 1000-1500. Sagen er, at perioden fra 1000-1500 var ret grusom, og at mennesker handlede temmelig ondt. Og så tror man, at det må have været meget værre tidligere, fordi man har den opfattelse, at historien altid går fremad. Men det er lige omvendt. Perioden fra 500-1000 var relativt fornuftig. Og at folk var parate til at forære alt til kirken og få et pengeløst samfund, hvor kun Gud var hersker, vidner om en tilstand, som ligner et socialistisk og kommunistisk samfund.

I år 1054 kom der et brud mellem Paven i Rom og Patriarken i Konstantinopel. Den romersk-katolske kirke i vest betragtede herefter den græsk-ortodokse kirke i øst som kættersk – altså at de havde den forkerte tro, fordi kirken i øst ikke mente, at Jesus var levende inde i hvert enkelt menneske (venstre bryst) – og heller ikke, at han var Guds søn.

Mange tror i dag, at kirken og de kristne allerede tidligt mente, at der var et liv efter døden. Men det er først helt oppe i 1700-tallet, at folk begyndte at tro på sådan noget. Tidligere mente de kristne bare, at folk døde, når de døde. Men der var en udbredt tro på, at Gud ville sejre til sidst, sådan at Guds rige skulle opstå på jorden.

Adskillelse af det verdslige og det himmelske

Thomas Aquinas (ca. 1225-1274), der tilhørte den katolske kirke, var den første, der fortolkede den polariserede bevidsthed (højre-venstre eller græsk-jødiske) på den måde, som vi kender i dag.

Allerede fra starten af kirkens tid havde man problemer med at forene de to sider, sådan som det oprindeligt var idéen. Men Aquinas erkendte, at de hører til to forskellige slags bevidsthedssfærer og altså ikke kan forenes. Den græske tanke (højre) handler om viden og filosofi. Og den jødiske tanke (venstre) handler om teologi og tro. Og i de følgende år kom der en opdeling, sådan at samfundets magthavere og filosoffer brugte højre sides bevidsthed, og de beskæftigede sig med det "dennesidige" eller jordiske, mens kirken og teologerne brugte venstre sides bevidsthed, og

de beskæftigede sig med det ”hinsidige” eller himmelske. Aquinas mente, at de to sæt bevidstheder supplerede hinanden. Der var ingen modsætninger. De himmelske kræfter påvirkede alting hele tiden. Og derfor blandede den katolske kirke sig i ledelsen af det verdslige samfund.

 Der opstod universiteter, hvor filosoffer studerede bevidstheden. Man oplevede, at mennesker havde et *jeg* i hovedet, der kiggede ned på den dyriske *krop* i underlivet. Og så begyndte man at filosofere over, hvordan forstanden kunne styre mennesker.

 På universiteterne var der også en afdeling, der beskæftigede sig med det himmelske. Og her begyndte teologer at studere astrologi. Man kunne godt mærke, at der var nogle jordiske kræfter (underliv), der påvirkede menneskene. Men det interessante var at studere, hvordan de himmelske kræfter (hoved) påvirkede menneskene.

Alienation – den første bevidsthedsspaltning

Magthaverne i samfundet bestod af adelen, som var nogle krigskarle, der havde vundet rigdomme i plyndringstogter, og som havde sat sig på et landområde og gjort bønderne til en slags slaver. Bønderne blev tvunget til at bygge en borg til deres adelsmand. Og nogle af bønderne blev herefter tvunget til fast arbejde på borgen, mens de omkringliggende landsbyer blev tvunget til at arbejde for adelsmanden og hvert år aflevere en stor del af høsten til ham.

Det ville bønderne ikke finde sig i. Beboerne i flere af bondelandsbyerne slog sig sammen og angreb den lokale adelsborg og brændte den af. Men så slog flere adelsmænd sig sammen og red ind i disse landsbyer, huggede folk ned og brændte landsbyerne ned. Det medførte, at endnu flere landsbyer slog sig sammen og dannede en bondehær og brændte nogle adelsborge af. Men så dannede adelsmændene nogle store hære og angreb landsbyerne og brændte dem af. Ind imellem deltog pavens soldater på adelens side og var med til at nedkæmpe bondehærene.

Sådan fortsatte det de følgende 400 år. I historiebøgerne kan man læse om overklassens historie. Og her er krigen mod bønderne bare en tilføjelse til alt det, som adelen ellers foretog sig. Men man kan godt opfatte perioden fra 1200-1700 som en lang borgerkrig mellem landsbyfællesskaberne og adelen.

Mange af dem, der havde fået brændt deres hjem af – både adelsmænd og bønder – flyttede til byerne, som indledningsvis bare var landsbyer ved havne eller trafikknudepunkter, men som nu blev store byer med mange indbyggere.

I landsbyerne var der også nogle, der ikke ville være med til de evindelige krige. Så de forlod også landsbyerne og flyttede ind til byerne. De blev kaldt forrædere, fordi de begyndte at arbejde for de rige inde i byerne. De blev til vor tids håndværkere.

Omkring år 1400 brød adelen med den katolske kirke. Adelen knyttede herefter an til det græske energimønster (højre side) og ville lave et verdsligt samfund, hvor kirken ikke skulle blande sig.

Reformationen

Præsten Martin Luther (1483 – 1546) vendte sig også mod den katolske kirke, fordi kirken stadig ville forene de to bevidsthedsmønstre (højre og venstre side). Og han og andre gennemførte så reformationen, hvorved den reformerte og den protestantiske kirke opstod. Her lagde man vægt på ”to-regime-læren”, så kongen og adelen herskede i samfundslivet (højre), mens kirken herskede i det religiøse liv (venstre side).

Den protestantiske og reformerte kirke gjorde hermed religionen til noget privat. Nu handlede det ikke længere om at skabe Guds rige på Jorden. Nu blev det til et forhold mellem det enkelte menneske og Gud. Man skulle have et personligt forhold til Jesus, som befandt sig i venstre sides bryst.

Både indenfor det verdslige og indenfor kirken distancerede man sig nu fra underlivet. Og lidt efter lidt projicerede man underlivet udenfor *jeg*'et. Når jeg her tegner en streg, der adskiller underliv og bryst, betyder det en bevidsthedsmæssig spaltning, så der er et *jeg* (bryst og hoved) og noget (underliv), som opleves *udenfor jeg*'et. Denne spaltning af bevidstheden kaldes alienation. Når man kigger ned på sit eget underliv, opleves det, som noget man *har* – og ikke noget, man *er*.

Det er den sociale brug af bevidstheden, der skaber spaltningen. Når man gennem mange år bruger bevidstheden sådan, at den bevidsthed, der knytter sig til underlivet, ikke kobles til tankerne i hovedet – og tilsvarende, at de tanker, der knytter sig til hovedet, ikke kobles til bevidstheden i underlivet, opstår til sidst 2 sæt bevidstheder, som aldrig blandes eller forbindes med hinanden. Man får altså 2 bevidstheder, der lever hvert sit liv.

Begrebet alienation anvendes i dag både af arkitekter, filosoffer, psykologer og mange andre. Og mange af dem opfatter alienation som en polariseret bevidsthed – og ikke en spaltet bevidsthed – sådan som jeg gør.

Ud fra skriftlige kilder ved vi, at en væsentlig årsag for adelen var, at man var træt af de evindelige krige med bønderne. Man ville derfor udelukkende knytte sig til det gamle græske bevidsthedsmønster (højre side) – altså fravælge kirkens bevidsthed (venstre side) - og så opføre sig lige så grusomt, som de gamle grækere gjorde. Man troede, at hvis man torturerede de revolutionære bønder, kunne man knække dem helt, så de totalt underkastede sig adelen. Hvorfor kirkens folk foretog denne personlighedsspaltning, skyldtes sikkert det samme. For man begyndte at prædike for bønderne, at de kom i Helvedet, hvis de ikke adlød adelen og kirken.

Adelen

Efter 1400-tallet fik adelen den tanke, at alt var muligt. Man følte, at man (hoved) havde hævet sig selv op over det dyriske (underliv). Og hermed startede det, som man stadig i dag kalder civilisationen, nemlig en hjernebaseret bevidsthed, hvor det er sanserne og forstanden, der skaber tankerne.

Det interessante er for eksempel, at man i 1300-tallet havde beretninger fra nogle, der havde besøgt Kina. Ud fra disse fortællinger vidste europæere, at kineserne var et højt civiliseret samfund. Men efter 1400-tallet og helt op til begyndelsen af 1900-tallet var alle europæere helt sikre på, at alle samfund udenfor Europa aldrig havde udviklet sig. For udvikling *startede* nemlig med at hæve sig op over det dyriske (underliv) – mente man.

Når Europæerne efter 1400-tallet sejlede ud til fremmede verdensdele for at handle, opførte de sig på en ny måde. Dels havde de præster med, som skulle omvende de indfødte til Kristendommen, så de kunne blive mennesker med en sjæl. Og dels behandlede man de indfødte som dyr. Dem kunne man godt slå ihjel, hvis det var nødvendigt. Det gav ikke større samvittighedskvaler, end når man slagtede en gris. De havde ingen sjæl. De var bare et stykke kød. Da man begyndte at fange slaver i Afrika og fragte dem til Amerika, havde man heller ingen moralske problemer. Det var på lige fod med at indfange vilde heste – bare meget lettere.

Mens de sindssyge tidligere blev betragtet som landsbytosser, som fik lov til at gå rundt, som de ville, begyndte man nu at spærre dem inde i stalde og lænke dem ligesom køer. Man mente, at de havde mistet det menneskelige – altså sjælen – og derfor var de dyr. Og de kunne så stå i stalden, indtil de døde.

Kriminelle mennesker blev også betragtet som nogle, der delvis var dyr. Mens overklassen oplevede deres *jeg* i hovedet og havde projiceret deres underliv udenfor *jeg*'et, mente man, at de kriminelle i underklassen kun i meget begrænset omfang havde formet et forstands-*jeg* i hovedet, og at de primært havde deres *jeg* i underlivet, sådan at de var styret af dyriske kræfter. Man kunne derfor ikke tale dem til fornuft. Hvis man skulle opdrage dem og lære dem at opføre sig rigtigt, kunne det kun lade sig gøre, hvis man straffede dem fysisk.

Hvis en mand for eksempel havde stjålet noget fra de rige, måtte man vise et eksempel for folket, så de afholdt sig fra at stjæle. Og så kunne det være, at tyven blev placeret på en forhøjning på torvet, mens bøddlen slog med en jernstang på hans arme og ben, indtil de var brækket mange steder. Herefter kunne man flette hans arme og ben ind mellem egene i et stort vognhjul. Mildere straffe var tommelskruer, som blev skruet ned i en finger, indtil fingeren gik i stykker.

Her i Danmark var det almindeligt, at en herremand havde en træhest. Og når han skulle straffe en bonde, kom bonden op at sidde på træhesten – på en måde, så han ikke kunne komme af. Her sad han så på en firkantet bjælke, hvor kanterne pressede sig ind i lårene på ham. Og efter nogle timer blev smerten næsten uudholdelige. Efter sådan en ridetur kunne bonden kun kravle hjem på knæene, og det kunne tage flere dage, inden han kunne stå på benene igen.

Konge og nationalstat

Krigene mellem adel og bønder fortsatte. Og oven i det kom pesten. Det gjorde, at folk døde yngre og yngre. Omkring år 1600 begyndte man at arbejde som 4-årig og blev anset for voksen som 8-årig. Mange generaler var kun 17 år. De fleste døde, inden de blev 20. Og kun få levede længere end til 35 års alderen. Nogle mener i dag, at det er det moderne samfund, der er årsag til, at vi lever længere. Men folk før år 1200 blev lige så gamle, som vi gør i dag.

Nu var der jo forskel på de enkelte adelsmænd. Nogle var mere grusomme end andre. Og bønderne magtede ikke at være i krig hele tiden. Folk valgte derfor at støtte en af de mægtigste adelsmænd og gøre ham til konge. Så sendte man nogle unge mænd til ham, og de skulle være kongens soldater. Til gengæld skulle kongen forsvare landsbyerne mod andre adelsmænd, som opførte sig mere grusomt. Det medførte et par hundrede år med magtkampe mellem adel og konge, mellem forskellige adelsmænd og mellem forskellige konger. Og der opstod det, vi kalder nationalstater med store landområder og en konge, der havde mange soldater. Det medførte også krige mellem kongerne om at erobre så meget land som muligt.

Folket

Lad os se lidt på landsbyfællesskaberne. Der var stor ligestilling mellem mænd og kvinder. En historie fortæller, at en mand havde været lidt for grov overfor kvinderne; og de bandt så en snor om hans testikler og trak ham rundt i landsbyen, mens de spottede ham. De fandt sig ikke i nogen undertrykkelse. Om sommeren var det normalt, at kvinderne gik med bare bryster og mændene uden bukser. Når man gik i seng, tog man alt tøj af. Og så krøb man nøgen op i en fællesseng for 2-10 mennesker, hvor man lå sammen og sov. Seksuel udfoldelse var naturlig. Man berørte hinanden, kyssede og omfavnede hinanden. Forældrene onanerede på deres børn og lærte dem selv at onanere. De unge skiftede kærester cirka hver måned. Og der var altid seksuelle lege og konkurrencer. Man kunne lege *blindebuk*, hvor en mand fik bind for øjnene og skulle så fange en kvinde, hvorefter han kunne have et minuts seksuel leg med hende. En anden leg hed *to mand frem for en enke*. To mænd skulle løbe forbi en kvinde, og hvis hun fangede en af dem, kunne hun også lave noget kortvarig sex med ham. *Løbe ud i kæret* var en anden leg. Kæret var en eng uden for landsbyen, hvor der var mange buske og højt græs. Legen foregik om aftenen. Først løb 5 kvinder af sted; og lidt efter løb 5 mænd efter dem. De 5 mænd kunne så slås indbyrdes og erobre en kvinde. De unge skiftedes hele tiden til at sove og have sex med hinanden. De ældre havde en mindre seksuel omgangskreds. Ungdommen var en fælles arbejdsstyrke for hele landsbyen – og sov på skift på gårdene. Men som voksen flyttede man sammen i familier og boede fast på en gård.

Indimellem var der så krig med adelen, og det resulterede i, at både adelsborge og landsbyer blev brændt. De overlevende – både adel og bønder – flygtede og endte i det, der nu er vor tids byer. Her opstod prostitutionen. Ofte var det kommunerne, der ejede bordellerne, eller også blev de forpagtet ud. Når der var statslige forsamlinger med repræsentanter fra alle egne af et land, samledes de prostituerede i stort antal for at betjene de forsamlede. Når kongen kom på besøg og havde overstået de formelle ting, drog han og borgmesteren og andre borgere i samlet optog til byens bordel. I de større byer var det omvendt; de prostituerede deltog på rådhuset, når mændene mødtes. Når der var folkefester, gik de prostituerede ofte i optog og stillede op til parader. I hver større by var der et område, hvor de prostituerede boede; men derudover var der mange flere kvinder, der tjente penge på sex. I slutningen af 1400-tallet var op mod 10 % af kvinderne prostituerede. Et par hundrede år senere var det nogle steder op mod 25 %.

Kønssygdommen syfilis dukkede pludselig op og spredte sig hurtigt. I dag kan den helbredes med medicin; men dengang døde folk af den. Man begyndte at kræve, at de sygdomsramte forlod byerne – ellers blev de hængt. De syge, der ikke kunne gå selv, blev båret uden for byen og efterladt på en mark, hvor de kunne ligge og dø. Nogle steder oprettede man hospitaler; men langt de fleste steder antog man syfilis som Guds straf; og det kunne man ikke sætte sig op imod.

Kirken prædikede cølibat for de unge og ægteskab for de voksne. Bordellerne blev efterhånden forbudt. Lovgivningen fulgte efter. En mand, der blev grebet i ægteskabsbrud, skulle halshugges. Og en kvinde, der gjorde ligeså, skulle stoppes i en sæk og druknes. Hvis man fangede en prostitueret i at udøve hor, blev hun pisket offentligt og udvist af byen. Kom hun tilbage, skar man ørerne af hende. Og kom hun endnu en gang, blev hun puttet i en sæk og druknet.

I starten var der en pæl på torvet i byen, hvor man piskede de prostituerede; men så fandt man på at bygge en lille forhøjning, så den prostituerede kunne ses af folkeskaren – og hånes, mens hun blev pisket. De piskede kvinder (og mænd) - med eller uden afskårne ører og anden mishandling - blev en stadig større gruppe, som efterhånden dannede en "forbryderverden", der var sat uden for samfundet. I stedet for bare at piske dem og sætte dem fri, begyndte man derfor efter piskningen at fængsle dem. Det blev senere til, at man fængslede dem, og at man i fængselsgården fik en pæl, hvor de ulydige kunne piskes.

Da man nu havde forbudt bordellerne, betød det blot, at de prostituerede bredte sig ud til alle værtshuse. Bysvendene og nattevægterne fik derfor til opgave at afsløre de prostituerede. De bedre borgere begyndte også at kontrollere kvindernes adfærd. Kampen blev ikke kun rettet mod de prostituerede. Man forsøgte også at bremse de unges sexudfoldelse. I mange byer blev der nedsat en gruppe af erfarne kvinder til at tage rundt og malke de unge kvinders bryster for at kontrollere, om de uden for ægteskabet var blevet gravide.

Arbejderne i byerne boede i særlige lejekaserne. Her udgjorde de et fællesskab, som lignede det, der var i landsbyerne. Man havde fælles sex og opfattede sig som én stor familie. Men samtidig var der enorm meget druk. Hver dag blev der drukket store mængder øl og snaps, så man konstant var fuld. De fleste nyfødte børn blev bare smidt ud i rendestenen, men enkelte blev dog sendt på landet til en landsby, hvor de voksede op.

Landsbyerne fik det værre og værre. Ofte blev unge mænd tvunget til at være soldater. Og de lokale adelsmænd opkrævede store skatter af bønderne. Nægtede man at betale, blev man fysisk straffet.

En mand og en kvinde kunne bede adelsmanden om at blive gift. Hvis han accepterede det, blev de fæstebønder. Adelsmanden havde ret til at have det første seksuelle samleje med kvinden efter brylluppet; og der var mange, der benyttede sig af denne ret. Manden risikerede ikke mere at skulle være soldat; men han skulle arbejde for adelsmanden et vist antal dage om året. Nægtede man at adlyde, blev man fysisk straffet.

Kirken

Jeg kigger nu på den anden del af den europæiske bevidsthed – nemlig den i venstre side, som kirken knyttede sig til. Her fik man også en spaltning mellem underliv og bryst.

Gud D Tidligere var det sådan, at både Gud og Satan påvirkede ens følelser; men nu fik man
Satan D Satan projiceret udenfor sit eget *jeg*. Man kunne godt opleve Satans kræfter, men fordi
L det var udenfor ens *jeg*, måtte det jo være hos andre. Og det betød, at man oplevede, at nogle *andre* mennesker var besat af Satan.

Ligesom Gud havde Himmeriget (hoved), fik Satan nu Skærsilden (underliv). Og når mennesker døde, kunne de enten komme i Himmeriget eller ned i Skærsilden, hvor de skulle brændes i evighed. Det med at man havde et liv efter døden var dog ikke noget, som almindelige mennesker troede på; denne tro kom først i 1700-tallet.

Det seksuelle blev herefter syndigt. Seksuel afholdenhed var godt. Men Satans kraft var stor, og almindelige mennesker bukkede under herfor, så de ikke kunne lade være med at dyrke sex. Gud havde åbenbart tolereret det, så der kunne fødes børn. Men så skulle det også begrænses hertil – mente kirken.

Mens Gud havde fat i menneskers hoved, havde Satan fat i menneskers underliv. Kun hvis man kunne hæve sig op over det dyriske og blive et hjerne-menneske, kunne ens sjæl frelses fra Skærsil-

den. Og det magtede i hvert fald præsterne, idet de hævdede sig op over underlivet – og fik deres *jeg* i hovedet.

Heksebrændinger

Hvis man ikke kunne få Satan ud af en person, blev man nødt til at brænde vedkommende. Det nyttede ikke først at slå vedkommende ihjel og så brænde kroppen bagefter. For hvis vedkommende døde først, overgik underlivets ånd til Satan igen – og så havde Satan ligeså mange kræfter til at besætte endnu et menneske. Derfor måtte man brænde den onde ånd i underlivet, mens personen var levende, så Satans magt blev mindre. Og efterhånden som man fik brændt alle de besatte mennesker, kunne man til sidst fjerne Satans indflydelse totalt – én gang for altid - troede man.

I starten var det mest mænd, der blev brændt. Men senere blev det kvinder, som man troede var besatte af Satan, og som man kaldte hekse. Det lykkedes i mange af hekseprocesserne at nedbryde disse kvinders selvværd så meget, at de til sidst både overfor forhørslederne, men også overfor sig selv måtte erkende, at de havde underlivets bevidsthed i sig – og altså var besat af en djævel. Når en heks havde erkendt det, blev hun brændt levende på bålet.

Når noget ”ondt” opstod i et lokalsamfund, troede man, at det skyldtes Satan. Man skulle så finde den eller de hekse, som var besat af Satan. Og her opstod en kirkelig domstol, som hed inkquisitionen. Det var den katolske kirke, der stod for inkquisitionen, men den protestantiske kirke var lige så meget involveret i heksebrændinger. Og det var det verdslige samfund, der udførte brændingerne. Den græsk-ortodokse kirke i øst var slet ikke med i noget af det her. For de troede ikke på ånder – hverken på Jesus, Satan eller andre.

På den tid opfandt man bogtrykkerkunsten. Og den medførte, at både tanker om hekse og Satan - samt historier, om hvem der var blevet brændt på bålet - spredte sig hurtigt over hele Europa. Det blev til skrækhistorier, som alle snakkede om. Og det gjorde, at alle var på vagt overfor eventuelle hekse, som kunne sprede al slags fordærv.

Den seneste forskning har opgjort det til omkring 50.000 kvinder, der blev levende brændt. De sidste hekse blev brændt i begyndelsen af 1700-tallet.

Landsbyernes endeligt

Det lykkedes stort set for adelen at knække landsbyfællesskaberne, som til sidst gik mere eller mindre i opløsning. I skolen har vi lært, at disse landsbyer dyrkede jorden rundt om landsbyen, og at jorden var opdelt i lodder, sådan at hver gård havde en lille lod af den gode jord, en lille lod af en nogenlunde jord, og en lille lod i den dårlige jord. Og det giver den forståelse, at hver gård arbejdede for sig selv. Men det var kun til allersidst, at det var tilfældet. Ellers havde det været sådan, at alle de unge var én stor fælles arbejdsstyrke, som arbejdede for hele landsbyen. Der var én af de ældre mænd, der passede tyren, en anden passede ornen osv. Man var ét stort kollektiv. Men det holdt altså op. Vi lærte også i skolen, at de gamle mænd sad på nogle sten i en rundkreds, og at det var dem, der bestemte alt. De var forløberne for det moderne demokrati, fik vi at vide. Men det var lige omvendt. Tidligere var der et direkte demokrati mellem alle i landsbyen. Men da alt gik i opløsning, forsvandt demokratiet – og så kom de gamle mænds tyranni, hvor de sad og bestemte alt.

Mange flyttede så væk fra landsbyerne og fik en gård ude på landet. Og nu opstod storfamilierne, hvor flere generationer holdt sammen om de gårde, som de ejede. Den ældste mand i familien var ham, der bestemte alt. Han bestemte, hvem der måtte gifte sig med hinanden. Og de fik så en gård, som de skulle passe. Alle dem, der ikke blev gift – og altså ikke fik nogen gård – var karle og piger på gårdene. Hvis der opstod giftermål mellem to familier, var det en slags handel, hvor der også fulgte en gård med. Sex uden for ægteskabet blev forbudt, og børn udenfor ægteskabet fik ingen andel i familiens formue.

Ved et bryllup fik manden af sin far en pisk, som han skulle bruge til at tugte konen med. Og i over hundrede år fik kvinderne regelmæssigt pisk. Det blev en del af et religiøst ritual, idet man mente, at en kvinde ikke havde nogen sjæl, og at hendes underliv let kunne blive besat af Satan. Hvis hun derfor ikke skulle ende med at blive en heks, måtte man jævnligt slå det onde ud af hende.

Og man måtte også slå børn i enden i løbet af hele deres opvækst for at undgå, at de blev besat af Satan. Vi ser altså, at overklassen bevidsthed bredte sig ned til bønderne.

Sadisme og satanisme

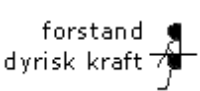
I byerne kom der så en bevægelse, hvor man modsatte sig det med at hæve sig op over det onde i underlivet. Man ville være ”hele” mennesker. I begyndelsen af 1700-tallet var der for eksempel i London en gruppe mænd, der kaldte sig ”The Mohawks”. Engang imellem tog de i byen og udførte et ritual, som de kaldte ”tipping the lion”, hvor de fandt et tilfældigt offer på gaden, knuste hans næse, stak hans øjne ud, skar ørerne af mm. Formålet var, at man ikke bare skulle identificere sig med fornuften hovedet, men også med det onde i underlivet.

Det ændredes dog langsomt til vor tids sadisme, hvor man ikke skadede ofrene. For eksempel var der i slutningen af 1700-tallet 4 overklassemænd i London til en hyggeaften, hvor de startede i spisestuen, hvor der stod 4 drenge bundet i hvert sit hjørne. Efter første ret piskede man drengene røde i enden. Lidt senere kom 4 andre drenge ind med desserten. Og de fik også pisket enderne røde.

Senere kom der en anti-kirke, der stadig eksisterer, og som også dyrker satanisme, men ikke på en seksuel måde. De har nogle ritualer, hvor de mærker underlivets kræfter og identificerer sig med dem. Nogle af disse mennesker tror på Gud; andre af dem gør ikke. Men de tror, at det er godt at udfolde sig som et helt menneske, hvor underlivet igen integreres i et samlet *jeg*. Det onde er for dem ikke ude hos andre mennesker; men noget, som alle har i sig. Og det gode liv opstår, når man også tør udfolde det onde.

Inspiration fra Indien

Vi ved, at der i 1700-tallet cirkulerede mange skrifter med revolutionære tekster; men der er ikke bevaret nogle af dem. Men der var nogle i overklassen, som havde sympati med de revolutionære – og skrev bøger om et nyt og anderledes samfund, hvor adelen og kongen ikke længere regerede, men hvor folket organiserede sig lokalt i fællesskaber, hvor de arbejdede for hinanden.

 I lang tid herskede der dog den opfattelse, at mennesker havde en dyrisk, aggressiv og destruktiv natur. Det var følelser, som befandt sig i underlivet. Og derfor blev det enkelte menneske nødt til at styre og kontrollere sig selv ved hjælp af forstanden i hovedet. Og fordi der var nogen, der ikke kunne finde ud af det, måtte man have en samfundsmagt, der kunne undertrykke de mennesker, der ikke kunne undertrykke deres egne dyriske kræfter. Hvert enkelt menneske måtte hæve sig op over det dyriske i underlivet og få et *jeg* i forstanden.

 Men så kom der mennesker hjem fra Indien, som fortalte om en helt anden bevidsthed, som bønderne havde dér. Her skulle man ikke styre og kontrollere sig selv. I stedet for at kæmpe mod det naturlige og dyriske skulle man acceptere, at man var, som man var. Og så skulle man koble følelserne i underlivet sammen med følelserne i brystet. Det var begge to nogle *jeg*-følelser. I underlivet var det noget med aggression, erobre, udnytte mm. Og i brystet var det noget med kærlighed, medfølelse og ømhed. Og når man lod disse to sæt følelser forbinde sig med hinanden, blev det til, at man bare var fræk, sjov og spændende – samt udfoldede sig på egne præmisser.

Denne nye bevidsthed tog man til sig i de revolutionære kredse – og man kaldte den for individualisme. Det var noget helt andet end det, som vi i dag forstår ved individualisme. I dag tænker vi, at individualisme er noget med *mig* i modsætning til de andre. Men dengang i 1700-tallet var individualisme noget kollektivt. Man ville væk med adelen og kongen. Der skulle ikke være nogen samfundsmagt, som skulle undertrykke folk. Og man ville også væk fra selvundertrykkelse, hvor man med sit hoved skulle undertrykke sine dyriske kræfter. Man ville overgå til den indiske bevidsthed, hvor man ikke behøvede nogen styring eller kontrol.

Man skulle derfor ikke træffe beslutninger. Man skulle i stedet koordinere sig med hinanden. Hvert enkelt menneske skulle acceptere, at man var, som man var – og at man var god nok. Og så skulle man lave ”kontrakter” – kaldte man det - med naboer og andre.

Ny bevidsthed

Der var også mange i slutningen af 1700-tallet, som arbejdede terapeutisk med sig selv for at skifte bevidsthedsstruktur. Dengang gik det ud på at udleve sin vrede og gråd. Og så var der nogen, der troede, at det i sig selv gjorde, at man blev oprindelig og naturlig. Men som psykologen Freud påviste i 1800-tallet i sin analyse af 1700-tallets terapi, virkede det ikke. Og Freud erkendte, at det er nødvendigt at være selvbevidsthed. Man må vide, hvorfor man har den bevidsthedsstruktur, som man har. Og man må bevidst vælge, hvad man vil, hvis man vil lave om på den.

Men det var der også mange, der gjorde i sidste halvdel af 1700-tallet. Der var mange græsrodsbevægelser, der havde klare revolutionære budskaber - med fokus på at skabe lokale fællesskaber, hvor der ikke skulle være nogen undertrykkelse af mennesker. Og i byerne sad borgerskabet i kaffesaloner og diskuterede afskaffelse af kongemagten, fratagelse af adelens privilegier og dannelse af en republik med et demokratisk parlament.

De fleste af dem, der emigrerede til Amerika, tog den nye bevidsthed med sig. Og man finder den i dag i det Republikanske parti. Modsætningen er det Demokratiske partis bevidsthed, som er den samme som hos europæerne.

Den borgerlige revolution og kontra-revolution

I 1789 startede der en revolution i Paris – og revolutionen ændrede lidt efter lidt hele Europa. I de første 50 år var der både socialistiske, liberale og kapitalistiske tanker, som alle vendte sig mod det tidligere samfundssystem.

Det blev dog ikke til den frigørelse, som mange havde håbet på. Der kom revolutioner igen i 1830 og 1848. men de blev blodigt slået ned. Og efter 1850 stod det, klart, at det var kapitalisterne, der havde vundet og sat sig på magten.

Marxisme

I første halvdel af 1800-tallet var der en intellektuel elite, der interesserede sig for, hvordan bevidstheden egentlig var. Hvorfor lykkedes det ikke at få et frit samfund? Hvorfor blev man fanget ind af en bevidsthed, som holdt mennesker fast i gamle forestillinger? Eller hvorfor lykkedes det kapitalismen at skabe en bevidsthed, som kvalte revolutionen?

Hegel

Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770–1831) var en tysk filosof. Hegel var ikke marxist; men Marx var dybt præget af Hegel. Hegel skrev *Åndens fænomenologi*, som udkom i 1807. Bogen strækker sig over 500 sider – og er én lang fortælling om bevidstheden. Jeg vil nøjes med et enkelt, men langt citat fra bogen:

Det viser sig nu, at den naturlige bevidsthed kun er et begreb om viden, ikke virkelig viden. Da den naturlige bevidsthed imidlertid opfatter sig selv som virkelig viden, har denne vej negativ betydning for den, og det, der for begrebet er realisering, gælder dermed snarere for den som et tab af sig selv. For på denne vej mister den sin sandhed. Dermed kan den betragtes som tvivlens vej – eller egentlig som fortvivlelsens. For på denne vej sker ikke det, som man normalt forstår ved tvivl: at der ruskes op i denne eller hin formentlige sandhed – hvorpå man, efter således på passende vis at have bortvejret tvivlen, vender tilbage til sandheden, så sagen kan opfattes som førhen. Der er tværtimod tale om en bevidst indsigt i den fremtrædende videns usandhed – en indsigt, for hvilken dét er det virkeligste, der set fra sandhedens standpunkt blot er begrebet, der ikke har realiseret sig.

[denne erkendelsesvej er] rækken af forskellige skikkelser, som bevidstheden gennemløber på sin vej, der udgør den udførlige historie om dens dannelse af sig selv som viden-skab.

Mens Hegel skrev det her, har han skiftet rundt mellem 3 forskellige slags bevidstheder, som han hele tiden har i sine tanker. Det vil jeg nu påvise:

Det viser sig nu, at den naturlige bevidsthed kun er et begreb om viden, ikke virkelig viden.

naturlig bevidsthed objekt I højre side er der to bevidsthedspoler. I den ene pol (underliv) har man et objekt, som man studerer. Og i den anden pol (hoved) får man en naturlig bevidsthed. Denne bevidsthed er en abstrakt tanke. Og man kan give denne tanke et navn, så det hermed bliver et begreb. Men det er ikke viden. Man skal nu slå ind på en erkendelsesvej for at finde ud af, om det er en tilfældig tanke eller om det er en sandhed, altså viden.

Da den naturlige bevidsthed imidlertid opfatter sig selv som virkelig viden, har denne vej negativ betydning for den, og det, der for begrebet er realisering, gælder dermed snarere for den som et tab af sig selv. For på denne vej mister den sin sandhed.

Når man ser noget, vil man jo mene, at det, som man ser, er rigtigt. Man opfatter derfor denne naturlige bevidsthed som virkelig viden. Men nu skal man altså ind i en bevidsthedsrunde – eller en vej – hvor man skal finde ud af, hvad man kan bruge denne naturlige viden til.

naturlig bevidsthed objekt bevidst væren Man skifter derfor over til sin bevidste væren, og herfra kigger man over på den to-polede bevidsthed, hvor der dels opleves et objekt og dels opleves en naturlig bevidsthed.

”*Begrebet bliver realiseret*”, skriver Hegel. Og hermed mener han, at man ikke bare oplever det. Det bliver brugt i nogle sociale situationer, så man får erfaring med, hvordan det virker, hvis man anvender den naturlige bevidsthed. Her viser det sig altid, at man ikke fuldt ud har erkendt den absolutte sandhed. Og derfor smuldrer den naturlige bevidsthed noget.

Denne erkendelsesvej indebærer, at den naturlige bevidsthed får en negativ betydning, idet dele af den viser sig ikke at kunne bruges til noget. Hermed taber man noget af den naturlige bevidsthed. Og dermed mister den sin sandhed.

Dermed kan den betragtes som tvivlens vej – eller egentlig som fortvivlelsens. For på denne vej sker ikke det, som man normalt forstår ved tvivl: at der ruskes op i denne eller hin formentlige sandhed – hvorpå man, efter således på passende vis at have bortvejret tvivlen, vender tilbage til sandheden, så sagen kan opfattes som førhen.

Den plads i bevidstheden, hvor jeg nu har sat et spørgsmålstegn, kan ikke længere rumme den oprindelige naturlige bevidsthed, for undervejs er det klart, at det ikke var sandheden om objektet.

Der er tværtimod tale om en bevidst indsigt i den fremtrædende videns usandhed.

Erkendelsesprocessen går altså *ikke* ud på, at man nærmer sig en sandhed. Man erkender i stedet for, at den naturlige bevidsthed blot var en umiddelbar bevidsthed. Og i takt med, at man bliver klogere, indser man, at den var usand.

[man får] en indsigt, for hvilken dét er det virkeligste, der set fra sandhedens standpunkt blot er begrebet, der ikke har realiseret sig.

Den naturlige bevidsthed var blot et begreb. Men nu har det realiseret sig – i hvert fald en lille smule. Det vil sige, at det har bevæget sig over i den bevidste væren, hvor det nu får en funktion i ens eget sociale liv. Og realiseringen går videre. For så påvirker det også det oprindelige objekt. Sagen er jo, at det her ikke er naturvidenskab, hvor objektet forbliver det samme. Det er et bevidsthedsmæssigt og/eller socialt objekt. Og det ændrer sig, hver gang der sker en bevidsthedsmæssig eller social aktivitet. Hegel fortsætter:

[denne erkendelsesvej er] rækken af forskellige skikkelser, som bevidstheden gennemløber på sin vej, der udgør den udførlige historie om dens dannelse af sig selv som videnskab.

For hvert gennemløb af erkendelsesprocessen opstår en ny bevidsthed. Bevidstheden indtager hermed en ny skikkelse.

Marx

Ligesom alle andre revolutionære intellektuelle var Karl Marx (1818-1883) overbevist om, at Hegel havde ret i sin analyse af bevidsthedens struktur, modsætninger og indre processer. Og det var, fordi han ganske enkelt kunne mærke det rent kropsligt og også opleve den tilhørende bevidsthedsstruktur. Derfor finder vi ikke nogen skrifter, hvor Marx begrundes, at bevidstheden er sådan. Han går ud fra, at alle andre også kan mærke det.

Men hvor Hegel anså venstre sides bevidsthed for en ånd, der er en bevidst væren, forkastede Marx denne religiøse anskuelse og mente, at det var et individuelt følelses-jeg. Bevidsthedens udvikling sker – ifølge Marx – altså ikke, fordi der er en religiøs ånd i mennesket, som er bevidst om sig selv, og derfor forholder sig til højre sides to bevidsthedspoler. Det sker, fordi der er et konkret menneske med følelser og med et socialt liv.

Fordi den bevidste væren hos Hegel aldrig forandrer sig, når Hegel frem til noget uforanderligt. Men i Marx's tankegang forandrer det individuelle *jeg* sig i takt med samfundsudviklingen og i takt med forandringerne i højre sides to bevidsthedspoler. Alle tre poler i bevidsthedsstrukturen gennemgår altså forandringer i takt med den historiske udvikling.

Marx gør meget ud af, at det er en proces. Mens bevidstheden i brystet er en følelsesmæssig og individualistisk bevidsthed, er bevidstheden i hovedet og underlivet henholdsvis en abstrakt tanke og en konkret bevidsthed om natur, teknik, produktion, arbejdsorganisation mm. Marx sammenfatter alt det sidste i begrebet produktivkræfter.

Indledningsvis i en erkendelsesproces har arbejderen et konkret *jeg* (underliv), der er undertrykt af en kapitalist (hoved). Men når han kigger på sig selv, får han to *jeg*'er. Det ene er stadigvæk det konkrete *jeg* (underliv), og det andet bliver et abstrakt analyserende *jeg* (hoved). Men i takt med at han analyserer, bliver *jeg*'et i hovedet til et konkret *jeg*, og *jeg*'et i underlivet bliver til et objekt, som han studerer. Her erkender han, at underlivets bevidsthed er blevet til en arbejdskraft. Og hermed er det blevet til noget abstrakt. Det, som indledningsvis var konkret, er blevet abstrakt. Og det, som indledningsvis var abstrakt, er blevet konkret. Tankegangen, som Marx her anvender, følger fuldstændig Hegel.

Arbejderen "sidder" nu inde i sit hoved og kigger ned på sin arbejdskraft. Og dermed er han blevet passiviseret. Han har mistet følelsen af sin kraft. Og derfor laver han ikke revolution. Han er blevet *alieneret*.

Men fordi produktivkræfterne (underliv) udvikler sig, vil der – ifølge Marx - komme en modsætning mellem de to bevidsthedspoler (underliv og hoved), sådan at den tredje pol (bryst), der er individuel og følelsesmæssig, ikke vil finde sig i det mere. Det vil ophæve alienationen, og så vil arbejderen få lyst til at lave revolution.

I midten af 1800-tallet var der mange arbejdere – især anarkister – der stormede fabrikkerne og ødelagde maskinerne. Og det var en udbredt tro i arbejderklassen på dette tidspunkt, at der snart ville komme endnu en revolution, hvorefter der ville opstå et socialistisk samfund. Det troede Marx også på det tidspunkt.

Marx's vigtigste skrift hedder *Kapitalen*. Første version, som af udgiverne er blevet døbt *Grundrids. Til kritikken af den politiske økonomi*, er skrevet i 1857-58, men blev aldrig udgivet (før 1939). Marx selv gav det ingen titel, men udgav noget af det i 1859 under titlen *Kritik af den politiske økonomi*. Som nogle har påpeget burde *Grundrids* snarere have undertitlen *Kritik af de økonomiske kategorier*. De fleste betragter *Grundrids* som Marx's kladder til anden version, som kom 1867 med titlen *Kapitalen. Kritik af den politiske økonomi*.

I den første version skriver Marx om den økonomiske udvikling, som om det kun er markedet og økonomien, der styrer udviklingen – idet han selvfølgelig inde i sin egen tankegang hele tiden er klar over, at der foregår en bevidsthedsmæssig proces, som skubber til udviklingen. Men i den anden version har Marx mange steder tilføjet sætninger, der præciserer, at der er en bevidsthedsmæssig faktor, som spiller med. I den anden version har han også trukket et af de sidste kapitler frem som det første - og begynder så med at fokusere på bevidsthed.

Marx erkendte nemlig, at der var ved at ske en bevidsthedsspaltning, så de to siders bevidstheder ikke længere hang sammen. Han mente, at det var kapitalismen, der skabte denne spaltning, idet man brugte højre side som samfunds- og arbejdsbevidsthed – og venstre side som familiebevidsthed.

I første version beskriver Marx, hvordan der opstår en modsætning i bevidstheden. I den samfundsmæssige bevidsthed (højre side med analyse-energien) får en vare en *bytteværdi*. Og i familiebevidstheden (venstre side med enheds-energien) får en vare en *brugsværdi*.

Arbejderen er i Marx's første version stadig et selvbevidst individ, der dog lider under, at han blot opfattes som arbejdskraft, og at hans produktion er det, som han bliver bedømt ud fra.

Men i anden version understreger Marx, at arbejderen selv er blevet til en vare. Arbejderen er ikke længere i stand til at se den oprindelige værdi af det, som han producerer. Han oplever nu, at alting er varer med en bytteværdi.

Nogle vil mene, at første version er en kladde, hvor Marx former den grundlæggende tankegang. Og at han i anden version omformer det, så det bliver rettet ind efter læserne. I 1858 skriver han et brev til sin skrivekammerat Engels, at han (Marx) ”igen har bladret igennem Hegels logik”, sådan at det økonomiske er blevet sat ind i en bevidsthedsmæssig sammenhæng.

Den russiske leder Lenin skrev mange år senere, at ”det er umuligt fuldstændig at forstå Marx’s *Kapitalen* uden grundig at have studeret Hegel’s logik.” det er jeg enig i.

Der skete en masse i årene fra 1850 til 1867. I begyndelsen af denne periode var Marx nærmest parat til at forlade sin bolig med kort varsel og slutte sig til en ny revolutionær opstand. Men den kom aldrig. Hvis den var kommet, ville Marx næppe have skrevet den anden og endelige version af *Kapitalen*. Så ville han have brugt alle sine kræfter til politiske handlinger.

Men netop fordi revolutionen ikke kom, blev det meningsfuldt at skrive og udgive en ny og anderledes udgave af Marx’s analyser af samfundsudviklingen.

I den endelige version af *Kapitalen* er fokus er på den langsigtede udvikling - og på, at kapitalismen ikke kan fortsætte i uendelighed.

I de næste par kapitler vil jeg se nærmere på den bevidsthedssplittelse, som var medårsag til, at arbejderne ikke magtede at gennemføre en revolution.

Reifikation – den anden bevidsthedsspaltning

Marx havde måske ret i, at det var kapitalismen, der spaltede arbejderne bevidsthed i højre og venstre side. Men det var en proces, der allerede var begyndt før revolutionen, hvor adelen knyttede an til højre sides bevidsthed, og kirken gjorde det til venstre sides bevidsthed.

Den tyske filosof Ludwig Feuerbach (1804-72) begyndte at skrive om den nye bevidsthed i 1830'erne, og han adskilte de to bevidstheder fuldstændig.

 Han introducerede det, som nu kaldes materialisme – nemlig, at man har en konkret dyrisk bevidsthed (underliv) og en abstrakt forstand (hoved). Og indholdet i forstanden er ifølge Feuerbach udelukkende opstået, fordi den dyriske bevidsthed har gjort nogle erkendelser. Det er menneskets dyriske *jeg*, der på arbejdspladsen og i samfundet oplever noget – og det overføres så til forstanden. Det materialistiske i samfundet skaber dermed bevidstheden.

 Feuerbach kunne godt mærke venstre side. Men han mente ikke, at man havde Gud i hoved og Satan i underlivet. Han mente bare, at man kunne mærke sit hjerte. Marx mente, at denne hjertebevidsthed også udviklede sig i samarbejde med de to bevidstheder i højre side. Men Feuerbach mente altså, at det bare var en følelse. Og så erklærede han Gud for død. Og dermed startede han den ateistiske opfattelse, at det er menneskene, der har skabt Gud – og ikke Gud, der har skabt menneskene.

Spaltningen mellem de to sider kaldes reifikation. Marx's skrivekammerat, Engels, var tydeligvis reificeret. Og han visualiserede en evolution, hvor kapitalismen udviklede sig efter nogle indre lovmæssigheder, og at det ville medføre en overgang til socialisme. Det blev kaldt videnskabelig socialisme, og det blev, hvad venstrefløjen tog til sig.

Når venstrefløjen tænker og snakker om revolution og socialisme, handler det derfor ikke om, hvad de skal gøre. Det handler om, at der er nogle indre modsigelser i kapitalismen, som medfører, at kapitalismen får kriser, og at den på et tidspunkt bryder sammen. Det vil ske, når produktivkræfterne (underliv) er blevet så udviklede, at de af sig selv medfører en revolutionær bevidsthed (hoved). Og med den kan alle indse, at de skal lave revolution og indføre socialisme. Det var ikke lige sådan, at Feuerbach tænkte det; men det blev sådan, at venstrefløjen opfattede det. Og det er stadig den venstreorienterede tankegang.

Liv efter døden

Med reifikationen skete der det, at de kristne fortolkede det evige liv på en individualistisk måde.

De mente, at de havde Jesus i deres venstre side i brystet. Gud trak i hovedet. Satan trak i underlivet. Og Jesus var en levende ånd i brystet. Disse kristne følte sig aldrig alene, fordi de havde Jesus inde i sig. Og de følte, at der var en kamp mellem Gud og Satan. Men så længe de lod Jesus råde, sørgede han for at holde Satan nede.

Det er først med reifikationen, at de kristne begyndte at opleve, at de have et sjæleligt *jeg* (venstre side), som var udenfor deres fysiske *jeg* (højre side). Sjælen eksisterede altså i dem selv. Og derfor begyndte de at tro, at sjælen lever videre efter døden. Denne tanke var helt ny. Den er udbredt i kirken i dag. Og præsterne fortolker det, som om det er noget, der går helt tilbage til Jesus for 2000 år siden. Men det er en tanke, der først opstod i Europa i løbet af 1700-tallet.

Ægteskab

Efter at reifikationen slog igennem i 17-1800-tallet har det medført, at mennesker begyndte at leve i kernefamilier. Man oplever inde i sig selv et *jeg* – og så oplever man en kæreste (sin anden side), som man desperat trænger til at forene sig med. Mange sociologer tror, at mennesker før 1700-tallet kun levede i grupper. Og de opfatter det som noget dyrisk. Og så mener de, at europæerne har ud-

viklet sig op til et højere stade, hvor man lever i parforhold. Europæerne er forrest i denne udvikling. Mennesker i andre kulturer halter bagud – er opfattelsen.

Men sagen er, at mennesker før 1700-tallet både var i stand til at fungere i en gruppe, hvor de to siders bevidstheder samarbejder – og også fungere i et parforhold, hvor man projicerer sin ene side ud på en kæreste.

Vold mod kvinder

I 1800-tallet kom der en ny religiøs bevægelse, som afløste heksebrændingerne. I enhver borgers hjem hang en pisk over ægtesengen. Og jævnligt blev manden nødt til at piske konen for at slå Satan ud af hendes underliv. Nu var det ikke kun nogle få kvinder (heksene), men alle kvinder, der skulle have Satan fjernet. Og man fik erfaring med, at hvis kvinderne regelmæssigt blev pisket i enden, kunne de opføre sig ordentligt.

Der er en myte om, at der altid har været kvindeundertrykkelse. Men det passer ikke. Et par tusinde år før år 0 var der nærmest matriarkat, hvor kvinderne havde en dominerende rolle. I de tidlige kristne fællesskaber var kønnene ligestillet. I den tidlige og mørke middelalder fra 500-1000 var der kærlige forhold, hvor kvinder var ligestillet med mænd. I landsbyfællesskaberne i 12-1700-tallet var kvinderne også ligestillet med mændene. Det var specielt i 1800-tallet, at de europæiske kvinder blev voldsomt undertrykte.

Vold mod børn

Opfattelsen i 1800-tallet var, at børn fra starten af havde Satan i sig, fordi børnene jo var kommet ud af en kvindes underliv. Og derfor måtte man systematisk bekæmpe Satan gennem hele barnets opvækst. Når man lagde børnene i seng om aftenen, bandt man deres hænder til sengen - eller sådan, at barnet ikke kunne nå ned til underlivet. Børnene fik dragter på, hvor der kun var åbning bagtil, så de ikke kunne komme ind til kønsdelene. Man bandt et tyndt bånd om en drengs penis, så det gjorde ondt ved erektion. Nogle børn fik bjælde eller klokker bundet om håndleddene. Nogle fik et bind mellem benene, hvor der var metal, der blev presset op mod kønsdelene. Nogle drenge fik fastspændt små bure med indvendige spidser omkring kønsdelene, så det gjorde ondt ved erektion. I nogle af disse bure havde man om penis bundet en snor, der gik ind til forældres soveværelse til en lille klokke.

Nogle drenge fik trukket forhuden så langt frem, at man gennemborede huden og trak en ring gennem hullerne. Det ville så gøre ondt ved erektion. Hos pigerne forsøgte man det samme. Først prøvede man med huller i de ydre skamlæber og en ring igennem; men det forhindrede ikke adgang til klitoris. Så prøvede man med huller i de indre skamlæber og satte nogle ringe i, så skamlæberne blev trukket sammen hen over klitoris. Man begyndte også at skære klitoris af og ætse penishovedet med syrer eller brænde det med glødende jern. Disse voldsomme indgreb holdt hurtigt op igen – og i stedet nøjedes man med at skære lidt af forhuden og af skamlæberne. Så blev huden på penishovedet og klitoris mere tyk og ufølsom.

Psykologi

De fleste betragter Sigmund Freud (1856-1939) som psykologiens grundlægger. Han formulerede to problemer: Hvad er det for et bevidsthedsmønster, som vores kultur er havnet i - og hvordan kan vi komme ud af denne fastlåsthed. Her analyserede han sig frem til, hvordan vores bevidsthedsmønster var:

Der er *det*'et (underliv). Det er en dyrisk bevidsthed i underlivet, og den er projiceret uden for *jeg*'et, så man oplever det som en ting. Men det er her, at seksualiteten og drifterne er, og det er disse kræfter, der sætter alting i gang i os. Så er der *over-jeg*'et, som er en hjerne-mæssig moralsk bevidsthed (hoved), som vi bruger til at kontrollere og styre kræfterne fra underlivet. Og det er ved hjælp af *over-jeg*'et, at vi har fortrængt bevidstheden i underlivet. Endelig opstår der et følelsesfuldt *jeg* (bryst). Og det er bevidsthedsmæssigt adskilt fra de to andre bevidstheder.

Selve mønstret er håbløst, mente Freud. Hvis man udlevede sine drifter fra underlivet, ville man sikkert blive sat fast eller spærret inde. Og hvis man brugte hovedet på at holde underlivet under kontrol, ville man blive deprimeret og neurotisk.

Så erkendte han, at ethvert menneske i sin barndom gennemlevede en proces, hvorved man udviklede sig fra det naturlige og havnede i dette fastlåste mønster. Og han udviklede en metode, som han kaldte psykoanalysen, hvor man i sine tanker skulle gå tilbage til dengang, hvor mønstret blev skabt - for så at prøve at komme ud af det.

Metoden går ud på, at man skal ligge på en briks, og at psykologen sidder bagved. Så skal man fortælle om sin barndom, og psykologen skal hjælpe og vejlede, så man til sidst oplever helt detaljeret, hvordan man stivnede i bevidsthedsmønstret. Når man bliver bevidst herom, kan man indse, at man stadigvæk i dag udfører de samme handlinger som dengang. Nu udfører man dem ikke overfor sin mor og far, men over for sine kolleger, naboer samt sin kæreste og sine børn. Og så kan man bevidst vælge at opføre sig anderledes.

I dag mener europæiske psykologer, at dette alienerede og reificerede bevidsthedsmønster er biologisk naturligt, og at det ikke kan være anderledes. Sådan er menneskets bevidsthed. Og hvis det er anderledes i ulandene, skyldes det udelukkende, at de befinder sig på et middelalderligt niveau – og at vi må hjælpe dem til at komme op på vores niveau.

Enhver psykologisk behandling og hjælp handler om, at man med hovedet skal hæve sig op over det dyriske, samt at man skal styre og kontrollere sine følelser.

Her mener republikanerne i USA noget andet. Og det gør araberne, kineserne, afrikanerne og andre også. I Rusland i dag er der psykiatriske hospitalsafdelinger, hvor man godt er klar over, at der er eller kan være forskellige bevidstheder i underliv, bryst og hoved. Hver af disse 3 bevidstheder kan så udfolde sig på 4 måder: 1) man kan have for meget energi. 2) for lidt. 3) være for udadvendt. 4) være for indadvendt. Psykiaterens opgave er så at undersøge alle 12 energiprocesser – og finde ud af, hvilke der skal stimuleres, og hvilke der skal passiviseres.

Grundmønstre

Bevidsthedsspaltningerne mellem kropsdelene er ikke noget permanent. Selvom man måske fik dem som barn og har haft dem i mange år, er de i virkeligheden ikke mere end et døgn gamle. Sagen er, at disse spaltninger er noget, som man udsætter sig selv for igen og igen, hver gang man kommer ud for nogle bestemte sociale situationer. Men det betyder også, at man godt kan slippe disse spaltninger igen når som helst. Hvis man gør det, vil man opleve skyld, hvis det drejer sig om spaltningen mellem de to sider, og skam, hvis det drejer sig om spaltningen mellem underliv og bryst. Man vil føle, at man gør noget forkert, - noget der ikke er socialt acceptabelt, - eller noget, som man måske ikke kan lade være med, men som man kun gør, når man er alene, eller når det kun er ens kærester, der overværer det.

Kønsroller

I Europa har man et fastlåst polariseret energimønster med analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre side. Og hvis man slipper bevidsthedsspaltningerne, oplever man derfor en mandlig bevidsthed i højre side og en kvindelig bevidsthed i venstre side. Tidligere identificerede man sig kun med den ene side og projicerede den anden ud på en kæreste. Men man kan også opleve begge sider inde i sig selv. Nu vil jeg kort gennemgå de to kønsroller, idet jeg her lader, som om en mand kun mærker sin højre side og en kvinde kun sin venstre side.

En mand identificerer sig meget med hoved og underliv. Mange kvinder har bemærket, at mænd ikke er i kontakt med følelserne i brystet. Og meget ofte forfalder manden til at analysere og forklare (hoved), så han bliver indadvendt og får en masse teorier. Lige så ofte tænker han på sex (underliv), for han kan konstant mærke sine kønsdele.

Mange kvinder i dag identificerer sig på samme måde som manden, og det passer godt til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet. Men vi kender alle den gammeldags kvindes rolle. Hun er hele tiden i kontakt med sine følelser (bryst).

Manden har to energipoler (hoved og underliv). Det giver tilsvarende to bevidsthedspoler i hjernen, så der altid er to oplevelser samtidig. Det interessante med denne bevidsthed er, at manden ikke ”ser” andet end præcis den relation mellem to fænomener, som han lige nu er opmærksom på. Når han og en kvinde sidder og snakker sammen, har han for eksempel opmærksomhed på ham og hende. Skal vi elske? (her mærker han sit underliv mest) – eller skal vi snakke? (her mærker han hovedet mest).

Kvinden har kun én bevidsthedspol – og her er hun (bryst) i centrum, mens hun kigger ud på omgivelserne (hoved og underliv). Når manden spørger, om de skal elske, synes hun lige, at de skal vaske op først. Og det er meget svært for hende at give sig hen i elskoven, før barnet er puttet, der er ryddet op, tøjet lagt på plads, der er gjort rent i køkkenet, og alting er gjort klar til i morgen. Først så er der kun hende selv og kæresten tilbage i hendes opmærksomhed. Og så kan hun slappe af og nyde elskoven.

Hun oplever nemlig alt omkring sig samtidig. Ofte giver hun udtryk for, at hun føler sig som en blæksprutte. Hun skal sørge for alting. Og det er hende, der har opmærksomhed på, om der skal vaskes op eller vaskes tøj. Det er også hende, der ser, om barnet har brug for hjælp. Når hun tænker på kærlighed, har hun opmærksomhed på det alt sammen. Hvis manden tømmer skraldespanden, føler hun sig værdsat og elsket. Hun føler, at hun og manden hører sammen, så de udgør et *vi*. Fordi hun kun har én bevidsthedspol (bryst), kan hun ikke skelne mellem manden og sig selv, når det drejer sig om psykiske og sociale forhold. For hende er parforholdet en tilstand. Manden og kvinden er sammen i en fælles følelse.

 Hvis manden bliver kritiseret voldsomt af kvinden, kan han blive presset ned i følelserne i brystet. Og så sker der det, som han selv bliver overrasket over, men som sker for de fleste, at han kun mærker en tomhed (bryst) og ikke kan finde på noget at sige. ”Sig noget! Hvad tænker du på?” provokerer kvinden. Og så prøver han med lidt analyse oppe fra hovedet. Men det fungerer ikke, for han er nu følelsesmæssigt nede i brystet. Og kvinden vil sikkert presse ham: ”Sig dog, hvad du føler”. Og så mærker han igen tomheden. Hun snakker sikkert mere og mere. Og han sidder bare inde i et sort hul – og kan slet ikke finde nogle ord. Følelsen herinde kan lamme ham i flere dage, inden han igen kan vende tilbage og bruge sit energimønster, som han plejer.

 På sådanne dage har kvinden det meget dårligt, for hun har kun én bevidsthedspol, og den kan ikke rumme splittelser. Hun lider enormt, og det bliver lidt efter lidt et magtinstrument for manden. Så hvis diskussionen kommer derhen, hvor hun begynder at kritisere ham, standser hun af frygt for, at han skal glide ind i sit indre tomrum.

Kvinden føler, at hun skal give noget til parforholdet hele tiden – og hun giver først og fremmest omsorg og medfølelse (bryst). Hun kan jo heller ikke andet, for med hendes bevidsthedsmønster er hun og manden hele tiden forenede inde i hendes bevidsthed. Men så forventer hun, at manden også giver noget. Og hun forventer, at han giver noget af samme slags kvalitet, som hun giver. Men det gør han ikke. Han giver frække fantasier (hoved) og sex (underliv). Det kan også være filosofiske betragtninger (hoved) - hævet over den materielle verden (underliv). Men det opfatter hun ikke, som om han giver noget. Og så synes hun ikke, der er balance i forholdet. Og derfor kan hun finde på at straffe manden ved at lukke af for det seksuelle.

 Når kvinden kommer hjem fra arbejde, begynder hun at fortælle om den ene sociale situation efter den anden. Hun oplever det som et kaos, fordi alt i hendes bevidsthed hænger sammen (bryst). Imens sidder manden med sit *jeg* i den ene pol og placerer hendes historier i den anden pol. Og hermed har han udlevet sit bevidsthedsmønster. ”Hører du efter?” spørger hun så. Forbavset siger han ja. Hun vil gerne have, at han snakker løs ligesom hende; men det giver hans bevidsthedsmønster ham ikke impulser til.

Lad os forestille os, at kvinden har haft en konflikt med en kollega. Og nu kommer hun hjem og fortæller. Ind imellem siger manden ”ja” og ”nej”. Og han forstår helt fint hendes historie, og han kan godt indse, at hun har et problem, som hun må finde en løsning på.

 På et tidspunkt begynder hun at slappe af, og så er det mandens tur til at sige noget. Han bruger sine to bevidsthedspoler, sådan at alt i hans bevidsthed opdeles i nogle underproblemer og faser. Og så gennemgår han, hvad hun eventuelt kunne gøre med de forskellige delproblemer. Imens sidder hun sikkert og kigger mærkeligt på ham. Hun kan selvfølgelig godt forstå hans argumenter; men hun kan ikke forstå, hvorfor han siger det. Løsningerne på hendes problemer skal hun nok finde hen ad vejen. Og hun har ikke bedt ham om hjælp til det. Hun vil bare gerne have forståelse og accept; men det giver hans bevidsthedsmønster ham ingen impulser til.

Så begynder han at fortælle om sit arbejde. Han bruger sine to bevidsthedspoler og snakker om ledelse (hoved) og medarbejdere (underliv), om planer (hoved) og udførelser (underliv), om hvad vi godt ville (hoved), og hvad vi opnåede (underliv), om afsætning (hoved) og produktion (underliv). Han kan også snakke om nu (hoved) og før (underliv) samt om fremtid (hoved) og nu (underliv). Blandt arbejdskammeraterne handler det også om at sammenligne ham selv med én anden ad gan-

gen: Er jeg (hoved) højere i hierarkiet end ham (underliv)? Manden har hele tiden to fænomener, som han sammenligner og vurderer.

Kvinden er sikkert glad for, at han sådan går op i sit arbejde. Men hun har svært ved at forstå, at han oplever sig selv som et arbejdsredskab i forhold til andre og virksomheden.

Når mænd og kvinder kigger i en køreplan, sker det også på forskellig måde. Manden bruger sin ene bevidsthedspol lodret og den anden vandret - og finder straks både afgang- og ankomsttidspunkt. Kvinden læser på alle ordene og tallene; og hun føler sig overhovedet ikke sikker på, om hun forstår det.

Manden kan med sine to bevidsthedspoler holde en kurs. Hvis det er mentalt – altså noget man har besluttet - mener han, at man skal holde sig til det. Kvinden kan med sin ene bevidsthedspol ikke følge sådan en kurs. Lige når man beslutter noget, kan hun godt være enig. Men kort tid efter føler hun, at man skal prøve noget nyt. Hvis det drejer sig om at gå en tur i byen, og man skal tilbage til, hvor man kom fra, har manden også en klar idé om, hvilken retning man skal gå. Det har kvinden ikke. Men hvis hun genkender et hus eller noget andet, ved hun, at hun er på rette vej.

Manden kan med sine to bevidsthedspoler kan godt tænke på sin kæreste med den ene pol (hoved) og have fantasier om en prostitueret med den anden pol (underliv). Kvinden er derfor hele tiden i tvivl om, hvorvidt det kun er den ene pol, at manden bruger til hende, mens han bruger den anden pol til en anden kvinde. Og manden kan derfor få hende til at slappe af, hvis han igen og igen bekræfter, at det kun er hende, han elsker. Ellers bliver hun i tvivl.

 Kvinden føler, at alt går op i en højere enhed, fordi hun kun har én bevidsthedspol. Parforholdet opfatter hun ikke som to mennesker, men som et par, hvor man deler følelser. Uden helt at være klar over det deler hun faktisk også følelser med ting. For hvis der står et par sko og flyder midt på gulvet, føler hun det, som om der er et fremmedlegeme midt i brystet på hende. Hun føler sig hel, og hun føler, at hun er ude i virkeligheden mellem alting.

Alle musklerne omkring ribbenene samt mellemgulvsmusklen forned og skuldermusklerne foroven danner tilsammen en muskelspændingsbeholder, som hendes hjerte sidder beskyttet inden i. Denne spændingsstruktur danner hendes psykiske bevidsthedsstruktur, som hun projicerer ud på omgivelserne. Her er mure, gulv og loft rundt om boligen en psykisk beholder, som hun og hendes familie er inden i. Herinde oplever kvinden kun ét energimæssigt og bevidsthedsmæssigt centrum – svarende til, at hun kun har én bevidsthedspol (bryst).

 Manden har hele tiden to poler i sit bevidsthedsmønster. Han er splittet og indadvendt, fordi han altid skal sammenligne to ting ad gangen. Manden selv føler det helt naturligt, at man forholder sig til omverdenen og tager stilling. Og han synes, at kvinder er enfoldige (har kun én bevidsthedspol).

Mange mænd opfattes som primitive, fordi de ikke kan lade være med at opdele kvinder i en madonna (hoved) og en luder (underliv). I den europæiske litteratur fra de sidste par hundrede år kan man læse om, hvordan mænd må igennem en fase i deres tilværelse, hvor de udlever det dyriske (underliv), indtil de til sidst får slidt deres følelser i stykker og opgiver. Så bliver de for alvor civiliserede. Og så kan de blive en god ægtemand og far, der handler ud fra fornuften (hoved).

 Nu har mænd og kvinder jo begge sider i sig. Den ene side identificerer man sig med. Og den anden side bliver et fænomen, hvis indhold man opfatter udenfor sig selv.

 Hos mange kvinder bliver det mandlige bevidsthedsmønster til en masse stivnede tanker, som har bestemte relationer til hinanden. Det bliver til regler og moral. Og hun oplever dem som selvfølgelige og naturlige – og forholder sig slet ikke til dem som noget, der er skabt af mennesker. De er almengyldige og uforanderlige. Man sidder da pænt ved bordet. Og man svarer,

når man bliver spurgt. Disse moralregler er projiceret udenfor hendes *jeg*. Og derfor kan hun ikke forholde sig til dem som noget, der måske kan ændres.

 Hos mange mænd bliver det kvindelige bevidsthedsmønster til tanken om noget evigt, hvor alting går op i en højere enhed med harmoni mellem alt liv. Det er paradiset og det politiske Utopia. Det er mega-teorien over alle teorier. Her stræber han efter at skabe et verdensomspændende evigt rige, hvor alle er lykkelige – hvad enten de har lyst eller ej til at være med i hans paradis.

Politisk gruppering

I Europa er det sådan, at cirka en tredjedel af befolkningerne går ind for socialisme, en anden tredjedel går ind for kapitalisme, og den sidste tredjedel går ind for nationalisme.

   Socialisterne synes, at man skal styre samfundet ved hjælp af forstanden. Kapitalisterne går ind for frihed, hvor der ikke er nogen styring, men hvor det handler om overlevelse ligesom i dyreverden. Og nationalisterne går ind for at føle, at alle er med i én stor national familie.

Det mærkelige er, at socialisterne mener og tror, at de følger Marx's tankegang. Men han gik jo ind for, at man skulle bruge alle 3 bevidstheder i sammenhæng for at kunne skabe udvikling. I anden udgave af hans bog *Kapitalen* erkender han spaltningen mellem højre og venstre side. Men så er der jo stadig 2 bevidsthedspoler, nemlig hoved og underliv. Hvorfor havner de venstreorienterede socialister med kun at identificere sig med hovedet?

Marx havde en skrivekammerat, Friedrich Engels (1820 - 1895), som var tilhænger af den evolutionære tankegang, hvor han mente, at alting udviklede sig fremad. Kapitalismen var bare et trin i udviklingen. Og socialismen ville komme bagefter.

 Menneskeheden ville hæve sig op over det dyriske. Man ville frigøre sig fra naturen. I stedet for at være en del af den, ville man komme til at herske over den. Kapitalisterne var stadigvæk nede på det dyriske niveau. Og socialisterne fulgte så Engels, idet man mente, at det var en videreudvikling af marxismen.

I nyere tid har vi haft to verdenskrige. Første Verdenskrig handlede primært om at fordele jordklodens territorier mellem de europæiske lande, sådan at man fik så mange kolonier som muligt. For i hver koloni kunne man bruge menneskene som billig arbejdskraft, der skaffede råvarer og producerede fødevarer, som man kunne fragte til Europa. Og Anden Verdenskrig handlede om at erobre hele verden, så man herskede over det hele.

De tyske nationalister – nazisterne – ville skabe et tusindårsrige, der skulle herske over hele jorden. Men så forenede de kapitalistiske lande sig med socialisterne i Rusland og bekæmpede nazisterne. Så opstod Sovjetunionen, som ville lave verdensrevolution, så alle mennesker på jorden skulle indgå et socialistisk verdenssamfund. Men i den såkaldte kolde krig fik de vest-europæiske nationalister og kapitalisterne bekæmpet det, så Sovjetunionen til sidst nedlagde sig selv. Og i de sidste 20 år har kapitalisterne skabt den såkaldte globalisering, hvor man med økonomiske midler forsøger at få hele jordens befolkning ind på det kapitalistiske marked. Men her er både socialister og nationalister modstandere og ønsker noget andet.

Der er en mellemklasse i ulandene, der bliver rigere; men de fattige i ulandene bliver mere fattige i disse år. Cirka en tredjedel af Indiens befolkning opfatter globaliseringen som Vesten tredje verdenskrig rettet mod den fattige del af jordens befolkning. Kolonialisme og imperialisme er stadig det, der præger verden.

Venstre- og højreorienterede

 Herhjemme er den vigtigste politiske polaritet knyttet til reifikation. De venstreorienterede knytter an til højre sides bevidsthedsmønster. Deres ideal er en kraftig statsadministration med politisk kontrol (hoved) over markedets frie kræfter (underliv). De bruger megen tid på at

analysere forholdet mellem stat (hoved) og produktion (underliv) - og mellem magthaverne (hoved) og folket (underliv). De går ind for viden, information, kommunikation og bevidst cesser. Produktionen skal ikke bare ledes fra oven (hoved). Arbejderne (underliv) må organisere sig, så de får indflydelse.

Den venstreorienterede opfatter sin bevidsthed som videnskabelig, fordi han (hoved) jo studerer den fysiske og sociale virkelighed (underliv). Og han oplever den historiske udvikling som bestående af nogle trin, hvor han kan se to ad gangen - svarende til energipolerne i hoved og underliv. Når den venstreorienterede snakker, ser han indad. I hans hjerne sammenligner han hele tiden to tanker (hoved og underliv). Men når de højreorienterede ser på ham, oplever de det som en robot, der bliver styret af en iskold hjerne.

 De højreorienterede knytter an til venstre sides bevidsthedsmønstre. Deres ideal er ingen statsadministration (hoved) og ingen underkastelsesmentalitet (underliv). De nægter at deltage i analyser af samfundet; det opfatter de bagstræberisk. Livet består af valg, der skal komme indefra (bryst); og så forvandler tilværelsen sig hele tiden. Livet er et mirakel. I sit indre har man en individuel ånd (bryst). Produktionen skal helst foregå i familieagtige fællesskaber. Familiefølelsen (bryst) og familieansvaret er centralt.

Den højreorienterede opfatter ikke, at han *har* en bevidsthed; han har jo kun én bevidsthedspol, så derfor *er* han bevidst. Han har ikke et sæt tanker og teorier om samfundet. Men han ser blot ud i verden og lærer af erfaringen. Her ser han hele billeder af virkeligheden - og han ser historiens gang som en række øjebliksbilleder, der afløser hinanden som en film. Med enheds-energien opleves jo, at alt udgør en enhed. Penge og materielle værdier opleves derfor lige så nært som alt andet - og man sparer og holder på værdierne. Når den højreorienterede snakker, ser han udad og føler et *vi* med tilhørerne (kun én energipol). Når de venstreorienterede lytter til ham, oplever de blot, at han bare forholder sig til det umiddelbare og slet ikke forsøger eller er i stand til at forholde sig til konflikter eller modsætninger - hvad han da heller ikke kan, fordi han kun har én bevidsthedspol.

 Når den venstreorienterede politiker omtaler forhold til andre mennesker og relationer i samfundet, bliver det meget fornuftigt. For det passer godt til politikerens stivnede bevidsthedsmønstre, som netop handler om forhold og relationer. Her har han en abstrakt og analyserende tankegang. Men når den selv samme politiker udtaler sig om individet, bliver det helt grotesk - efter de højreorienteredes mening. Og de love og bestemmelser, sådan en politiker laver, føles kvælende og umyndiggørende. Det enkelte menneske bliver en brik i et system. Alt det, der kan få et menneske til at føle motivation, er fraværende. Lovene passer på et gennemsnitsmenneske, som ikke eksisterer i virkeligheden. Og det virkelige menneske kommer konstant i klemme mellem lovenes paragraffer - mener de højreorienterede.

 Når den højreorienterede politiker udtaler sig om individets behov, motivation og udfoldelse bliver det meget fornuftigt. For det passer godt til politikerens stivnede bevidsthedsmønstre, som netop handler om individets inderste følelser (bryst). Her har han sit *jeg* i centrum. Men når den selvsamme politiker omtaler forhold og relationer mellem mennesker i samfundet, bliver det helt grotesk - efter de venstreorienteredes mening. Og de love og bestemmelser, sådan en politiker laver, giver fri mulighed for, at den stærke rager alt til sig, mens den svage intet får.

 Den venstreorienterede bevidsthed er karakteristisk ved, at man kan sætte sig mål (fra underliv til hoved), - at man kan analysere (sammenligne underliv og hoved), og at man kan kontrollere sig selv (fra hoved til underliv). Men problemet i dag er, at der er for mange mål, for meget analyse og for meget kontrol. Politikerne (hoved) har hævet sig højere og højere op over den sociale virkelighed (underliv). Antallet og kompleksiteten af lovene er nu så omfattende, at forbindelsen mellem lovene og folks adfærd definitivt er brudt. Polariteten i bevidsthedsmønstret mellem hoved og underliv er blevet til en splittelse, så der ikke længere er sammenhæng mellem den bevidsthed, som knytter sig til hovedets energipol, og den bevidsthed, som knytter sig til underlivets energipol. Politikerne reagerer desperat med endnu flere love. Det, som engang medførte større retfærdighed og styring, medfører nu uoverskuelighed, tilfældighed, uretfærdighed, afmagt m.m.

Den højreorienterede bevidsthed er karakteristisk ved, at man føler et ansvar. Med denne bevidsthed kan man nemlig ikke skille sig selv fra omgivelserne. Man er midt i verden, og ens handlinger får konsekvenser for udviklingen. Denne oplevelse af, at alt hænger sammen i en enhed, medfører dog også, at man er helt sikker på, at alle problemer nok skal løses hen ad vejen. Man oplever jo – via erfaringen – at alting igen og igen samler sig til en enhed (inde i ens egen bevidsthed), så derfor er naturens og Guds orden åbenbart sådan, at alt finder sin egen løsning. Forskerne har for eksempel de sidste 25 år advaret mod at afbrænde mere kul, olie og benzin. Sagen er, at afbrændingen øger luftens indhold af kuldioxid; det giver den såkaldte drivhuseffekt. I atmosfæren opstår et lag af kuldioxid, så solens varme godt kan slippe ind, men ikke ud. Og derfor vil jordens temperatur stige med 2-4 grader inden år 2100. Noget af Grønlands is vil smelte, så verdenshavene vil stige med mere end 50 cm. Der vil komme mere storm og regn; og der er fare for, at havstrømmene ændrer sig. Men når man identificerer sig med venstre sides bevidsthedsmønster, føler man, at den helt store harmoni er så stærk, at mennesker ikke kan forrykke balancen. Og det væsentlige er, at man *føler* det. Og denne følelse er altid sand.

De venstreorienterede mener, at venstre sides bevidsthed er kunstig skabt af kapitalisterne. I den side er der ondskab i underlivet og godhed i hovedet. Men mennesket er ikke skabt ondt. Det er klassesamfundet, der har medført det onde. Når man engang har lavet socialistisk revolution, vil man kun have bevidsthedsmønstret i højre side. Her er der en overklasse (hoved) og en underklasse (underliv). Men så starter en ny historisk udvikling, hvor man skal afskaffe klassesamfundet. Og i takt med at det sker, forandrer bevidstheden sig også, så man bare får en samlet bevidsthed. Hvor det tidligere var kapitalisterne, der var overklassen, skal man i stedet have *proletariatets diktatur*, hvor det er arbejderklassen, der skal have magten. Og når det er arbejderklassen, der både udgør overklassen og underklassen, vil klassesamfundets bevidsthed efterhånden forsvinde.

Den fremtidige socialistiske bevidsthed kan skabes forholdsvis hurtigt, fordi det er de materielle og sociale forhold i samfundet, der skaber bevidstheden – mener de venstreorienterede.

De højreorienterede mener, at menneskets inderste *jeg* består af en sjæl, der knytter sig til hjertet. Men nede i underlivet er der en ondskab. Det er en del af den menneskelige natur. Og man bliver nødt til med sin forstand og fornuft at kontrollere og styre sig selv. Heldigvis er der Jesus (bryst) og Gud (hoved), som frelser én og tilgiver én, når man har syndet.

Bevidstheden i højre side er ikke noget, som man identificerer sig med. Det er en nødvendig samfundsbevidsthed, der er social skabt. Det har været nødvendigt med en overklasse, der kan styre samfundet. Og der har også været brug for en underklasse til at udføre det hårde arbejde. Ved hjælp af teknikken kan arbejderne i Vesten forhåbentlig i fremtiden blive mere frie. Det er næppe realistisk, at de fattige i ulandene kan blive rige og få den frihed, som vi har.

Den utopiske forestilling, som de venstreorienterede har, at man med sin forstand kan skabe et samfund, hvor alle er lige og frie, og hvor ondskab ikke eksisterer, er en illusion, som ikke kan lade sig udføre i praksis.

Samfundsbevidstheden (højre side) er en national og kulturel bevidsthed, der er opstået historisk gennem hundreder af år. Den er forskellig fra land til land. Og man kan ikke ændre den politisk uden at ødelægge samfundet. Den udvikler sig langsomt fra generation til generation – mener de højreorienterede.

Nationalisme

Mens både højre- og venstreorienterede opfatter højre side som samfundsbevidstheden og venstre side som den individuelle bevidsthed, bytter nationalisterne om på det, sådan at de opfatter højre side som den individuelle bevidsthed og venstre side som samfundsbevidstheden. Den individuelle bevidsthed i højre side har to bevidsthedspoler (hoved og underliv), og det giver en opfattelse af, at der er forskellige niveauer for menneskelighed. Vi er civiliserede (hoved), mens der er andre, der befinder sig på et mere dyrisk stade (underliv).

Samfundet er så et fællesskab, som vi alle indgår i. Her er der ingen bevidsthedsmæssige modsætninger. Der er kun én bevidsthedspol, der rummer helheden (bryst). Der er ikke nogen, der skal dominere over andre. Vi skal finde ud af det sammen. Og så er der nogen, der begynder at hjælpe fællesskabet med at organisere sig. Men det udvikler sig hurtigt til en enkelt person, der bliver den førende formidler af den demokratiske proces.

Vi så det i en ekstrem udgave hos nazisternes anfører Adolf Hitler (1889-1945). Han viste tydeligt, at han ikke varetog egne personlige interesser. Han udtalte sig altid på alles vegne og mente at varetage alles interesser. Han var total oprigtig og talte tydeligvis fra hjertet. Han formidlede bare den folkelige beslutningsproces. For han havde ingen meninger selv. Det skiftede senere, hvor han udviklede sig til en diktator.

Det største problem er ikke sådan en anfører, men alle tilhængerne. De føler, at de er med i et *vi*. Og de føler, at alle er med i en demokratisk proces, hvor det fælles *vi* udvikler sig.

I de første 100 år af socialismens og kapitalismens historie var både socialister og kapitalister modstandere af magthavere, men også modstandere af et fælles *vi* – forstået som folket, der var undertrykt af adelen og kongen. Det vigtigste første skridt i retning af både socialisme og kapitalisme var et skift til individualisme. Det enkelte menneske skulle være frit og handle ud fra egne interesser.

Nationalismen bygger på et *vi*-fællesskab, der ikke er underlagt nogen magthavere. Så længe fællesskabet ikke har nogen egentlig indflydelse, er det uskyldigt. Men hvis det får reel magt, viser det sig altid, at der er modsætninger mellem mennesker. Og så udvikler det sig til en destruktiv social kraft, hvor man beskylder andre for ikke at ville deltage i fællesskabet.

Alle 3 ismer – socialisme, kapitalisme og nationalisme – er lige destruktive, så længe de opretholder en splittet bevidsthed. Hver for sig kan de godt se, at det passer på de to andre.

Kommunisme

Det lykkedes at lave revolution i Rusland i 1917. Og her proklamerede man, at man ville lave et kommunistisk samfund. Der var mange problemer undervejs. Men i 1932 erklærede man, at man nu havde udviklet sig så langt fremad, at man kunne overgå til en udvidet socialisme. Og forventningen var, at den socialistiske udvikling ville ende med en kommunisme, hvor alle var lige, og man ydede efter evne og nød efter behov. Man var dog klar over, at det kun kunne lade sig gøre, hvis de europæiske lande kom med i processen. Og det skete ikke.

Der er mange forskellige teorier om, hvorfor det ikke lykkedes. Og disse teorier er stadig aktuelle på venstrefløjten. De handler om magt, krig og økonomi. Jeg vil ikke underkende, at magt, krig og økonomi har en væsentlig indflydelse på samfundets udvikling. Men jeg mener og vil argumentere for, at det bevidsthedsmæssige spiller en helt afgørende rolle. Uanset hvordan magtforholdene er, om der er krige eller ej, om der er økonomisk fremgang eller ej – eller som det for tiden er på mode at fokusere på – om profitraten falder eller ej, er jeg helt overbevist om, at der ikke kommer nogen revolution eller revolutionær udvikling, før man har forstået noget mere om bevidstheden.

Relationer mellem bevidsthedsdelene

De europæiske filosoffer har ikke kendt til energilegemet og energimønstrene. Descartes, Spinoza, Locke, Berkeley, Hume, Kant og mange flere har haft spekulationer om bevidstheden. Men alle deres tanker er blot variationer over, hvilke tanker, der kan opstå ud fra de opdelinger og modsætninger, som det europæiske energimønster giver anledning til. Det vil jeg ikke komme ind på. Men jeg vil se lidt på moral, etik, dobbeltmoral og overflade-jeg.

I højre side, hvor man har samfundsbevidstheden, er der i energilegemet en forbindelse mellem den høje ladning i hovedet og den lave ladning i brystet. Den høje ladning giver abstrakte tanker og indeholder fornuft og forstand. Og den lave ladning giver en spirituel eller ånde-

lig oplevelse, hvor man fornemmer det sociale fællesskab. Tilsammen giver de en følelse af moral. Det er en *jeg*-følelse i modsætning til en *mig*-følelsen. Et *jeg* indebærer, at man oplever en relation. Der er noget, man vil eller ikke vil.

I venstre side, hvor der er den religiøse bevidsthed eller familiebevidstheden, er der også en relation mellem hoved og bryst. Her giver den høje ladning i brystet en bevidsthed om kærlighed og medfølelse. Og den lave ladning i hovedet giver så en spirituel eller åndelig oplevelse af, at der er en højere mening med ens relationer til andre mennesker. Det er også en *jeg*-følelse. Og den kalder vi etik.

Fordi splittelsen mellem højre og venstre side bygger på, at de to sider bevidstheder tager afstand fra hinanden, falder det i praksis ud til, at moral og etik meget let bliver til modsætninger. Og det er, hvad vi kalder dobbeltmoral. Med den ene sides bevidsthed er noget rigtigt. Og med den anden sides bevidsthed er noget andet rigtigt. Selv lægger man ikke mærke til modsætningen. Fordi når man føler den ene side, føler man ikke den anden.

Psykologen C.G. Jung (1875-1961) opdagede så, at mange mennesker fik det, som jeg kalder et overflade-*jeg*, men som han kalder *persona*. Det er den bevidsthed, som opstår som en overbygning på splittelsen mellem højre og venstre sides bevidstheder.

Denne *persona* anser Jung for at være menneskets daglige bevidsthed. Nedenunder er der så personens skyggesider, som er de bevidstheder, som man gemmer. Der er ét i højre side, som han kaldte *Animus* (mand) og ét i venstre side, som han kaldte *Anima* (kvinde), men som jeg henholdsvis kalder analyse-energien og enheds-energien. Overflade-*jeg*'et er en bevidsthed med en dobbeltmoral, der forsøger at forklare modsætningerne mellem de 2 sider.

Republikanerne

Som jeg skrev tidligere, kom der gang i den revolutionære bevægelse i Europa, fordi man fik kendskab til, at indiske bønder ikke var onde eller dyriske, selvom de ikke havde hovedets kontrol og styring af deres underliv. De var derimod meget mere kærlige, fordi de også var i kontakt med deres bryst.

Bevidsthedsmønstret finder vi i dag hos Republikanerne i USA. Det knytter sig til energimønstret i deres højre side, hvor de har udlevelsens-energien. Og i venstre side har de så fået det modsatte energimønster – hengivelses-energien - og tilhørende bevidsthed. Ligesom i Europa er der splittelser i bevidstheden. Men der er også mennesker, der er i stand til at slippe disse spaltninger af personligheden.

Der er ingen grund til at kontrollere sig selv, mener republikanerne. Gud har ikke skabt os onde. Det bliver vi kun, hvis vi adskiller vores dyriske kraft (underliv) fra hjertet (bryst). Derfor skal underlivets og brystets energier forenes. Foroven (hoved) styrer Gud. Og det går altid galt, hvis mennesker tror, at de kan overtage hans plads. Man kan bede til Gud; men man kan ikke bestemme, hvordan alting skal være. Man skal ikke lægge planer – bare føle (bryst) og handle (underliv). Så styrer Gud (hoved).

Når for eksempel den Republikanske præsident startede krig i Irak, var der intet mål (hoved) for aktionen udover at sejre. Demokraterne bebrejdede præsidenten, at han ikke havde et mål for, hvad der skulle ske, når de havde sejret. Det ville de have, hvis det var dem, der havde bestemt, for det passer med analyse-energien, som de er stivnet i. Men det havde præsidenten ikke; og han kunne heller ikke indse, at han skulle have det, for det passer ikke med udlevelsens-energien.

Egentlig vil Republikanerne gerne have, at der ikke er nogen regeringsmagt, men at det kun er Gud, der styrer. Alt skal i princippet være tilladt; man skal bare koble kraft (underliv) og kærlighed (bryst). Så får man Guds frie samfund.

Bevidstheden i højre side medfører, at man organiserer sig på en særlig måde. Her er Gud foroven (hoved), og så er fællesskabet ligesom et legeme (bryst og underliv), hvor alle er med og udgør de forskellige organer. Enhver person har sin plads og opgave for helheden; og man skiller sig ikke af med et af sine organer, hvis det for en tid fungerer dårligt. Så hjælper man det, indtil det går bedre.

Det er Gud, som har bestemt, hvilken plads man har. Der er nogle meget rige, som bestemmer meget. Så er der nogle mindre rige, som bestemmer lidt. Og der er nogle, der ikke tjener så meget, men som bestemmer på deres område. Og endelig er der nogle helt nede i bunden af hierarkiet, som stort set kun får naturalier, men som dog bestemmer en lille bitte smule angående det, de nu beskæftiger sig med. Alle opfatter sig som én stor familie.

De enkelte virksomheder er familieejede, og man har et billede på, hvordan rigdommen fordeler sig. Her forestiller man sig nogle heste, der står og gumler på korn. Des mere de tygger, des flere smuler falder der ud af munden og ned på jorden – og des flere fugle kan så få mere føde. Oversat til menneskene: Des rigere den ledende familie bliver, des rigere bliver de arbejdere, der arbejder for familien. Man skal sørge for at blive rigere og rigere. Og så vil arbejderne også blive rigere.

I Europa undrer man sig over, at fattige arbejdere i USA hylder disse rige mennesker, fordi man er vant til, at de rige fyrer de fattige, lige så snart det er en fordel at skifte arbejdskraft. Men i USA er der tradition for, at de, der nu engang er med i familievirksomheden, bliver beskyttet og hjulpet, og at man skaffer dem nyt arbejde, hvis der ikke er mulighed for at fortsætte med det gamle.

 Energimønstret i venstre side giver en meget religiøs bevidsthed. Tankerne i hovedet kommer ikke ud fra erfaringer, men ud fra det åndelige, som man mærker i de lave ladninger i bryst og underliv. Man skifter derfor ikke mening, bare fordi der er kommet nogle nye erkendelser om forhold i samfundet, for så kan man jo skifte hele tiden. De holdninger, som man har (hoved), bygger på nogle evige værdier.

Man føler, at man er en ånd. Så når man dør, lever ånden videre. Det er Gud, der styrer alting. Han har skabt alt levende. Og han har også styret dem, der skrev Biblen, sådan at alt, hvad der står, er sandt. Gud skabte menneskene for 3-4000 år siden, idet han skabte Adam først. Og så tog Gud et ribben fra Adam og skabte Eva. Og de satte børn i verden og befolkede dermed hele jorden.

 Europæerne og Demokraterne i USA oplever en energistrøm fra underliv til hoved. Og det medfører, at de *føler* evolutionen. Der er en konstant udvikling fra det dyriske til det forstandige, mener de.

 Republikanerne oplever ingen energistrøm. De *føler*, at Gud (hoved) hele tiden styrer alt, hvad der sker. Og de mener, at evolutionen blot er en illusion. Over halvdelen af dem mener også, at solen og månen kredser omkring jorden, og at jorden er universets centrum. Det kan enhver selv se ved blot at kigge op på himlen.

Kultur-revolution

Tanken om at frigøre sig fra det europæiske bevidsthedsmonter modnedes i 1960'erne og blussede for alvor op efter et studenteroprør i 1968 i Paris, så det fik karakter af en kultur-revolution, der ændrede hele samfundet.

Det var et opgør med den traditionelle bevidsthed. Tidligere herskede universitetsprofessorerne (hoved) over studenterne (underliv). Men nu ville studenterne selv bestemme, hvad de skulle studere. Det bredte sig til hele samfundet.

Kønnenes befrielse

Tidligere var mellemlagenes kvinder hjemmegående. De var i god kontakt med følelserne (bryst). De beskæftigede sig ikke med abstrakte analyser (hoved). Og de fleste fik aldrig en orgasme (underliv). Nogle læger mente, at kvinder kunne få en særlig følelsesorgasme, der startede i brystet.

Der kom derfor gang i en kvindebevægelse, der dels handlede om at frigøre seksualiteten (underliv) og dels handlede om at få en uddannelse og viden (hoved), så kvinderne kunne komme ud og deltage i samfundslivet.

Der kom også en mandebevægelse. Nu blev det populært at komme i kontakt med sine følelser (bryst). Tidligere græd en mand ikke. Men hvis han nu gjorde det, betød det, at han var følsom og blid. Han var kommet i kontakt med sin kvindelige side.

I starten var der kritik af kvinderne, fordi det var dem, der havde opdraget drengebørnene. En dreng havde ikke fået lov til at udfolde sine naturlige energier, og som voksen oplevede han derfor en kvinde som en madonna (hoved) og en luder (underliv). Vejen fremad skulle være, at kvinder skulle lade drenge og mænd være, som de var. Så ville mænd få en naturlig bevidsthed. Og så kunne begge køn leve frit sammen.

Få år senere kom der så en anden mandebevægelse, der brugte det spejlvendte argument. Fædrene har svigtet i børneopdragelsen. Drengene har ikke haft et mandeideal. De har ikke haft en far, som de kunne identificere sig med, så de kunne udvikle en sund brug af mande-energiene. Det tomrum må de nu som voksne selv udfylde. De må udvikle en faderrolle, så de ikke giver problemet videre til næste generation.

Kulturrevolutionen medførte, at man mærkede begge sider lige meget. Og den side, som man tidligere havde projiceret ud på en kæreste, blev nu en side af sig selv. Det medførte, at parforhold og kernefamilier gik i opløsning, og mange begyndte at bo i kollektiver.

Traditionelt brugte man højre side på arbejdspladsen – og venstre side i familien. Men nu blandede man det sammen, og så opstod produktionskollektiver, hvor arbejdsfællesskab og familie var det samme.

Børnenes befrielse

I 1972 besøgte jeg Tvind børnekursus her i Danmark. Forældrene til børnene gik på "Det nødvendige Seminarium" for at studere til lærer. Og det "nødvendige" handlede om at udvikle en pædagogik, hvor børn ikke var undertrykte. Forældrenes børn gik så på børnekursus. Forældre og børn kunne være sammen i weekender; mens ellers passede forældrene deres studier, mens børnene passede deres skolegang og leg.

Der var cirka 60 børn på børnekurset og én lærer. Jeg snakkede med hende og spurgte, om det ikke var anstrengende kun at være én lærer til så mange børn. Men nej, hun hyggede sig rigtig meget. Det var kun ind imellem, at børnene sendte bud efter hende for at få noget hjælp; ellers klarede de det hele selv.

Jeg var på besøg en enkelt dag. Og jeg gik lidt rundt i bygningerne og kiggede. Så åbnede jeg en dør, hvor der sad 5 små børn omkring et rundt bord og snakkede. "Nå, er du en af dem, der er på

Besøg,” spurgte de. Ja, det var jeg jo. Jeg spurgte, hvor gamle de var. Og de var 4-5 år. ”Hvad snakker I om?” De sad bare og hyggesnakkede.

Lidt senere kom en 9-årig pige hen til mig. ”Nu skal jeg vise dig rundt og fortælle lidt.” Og så viste hun mig alle faciliteterne og fortalte om alt muligt.” Det sværeste, de havde været ude for, var da de skulle forklare budgettet for de mindste. De havde brugt en hel væg til at klistre tegninger op, der dels repræsenterede udgifter og dels penge. Men det var da lykkedes at få de små til at forstå det.

På et tidspunkt vendte hun sig om mod mig og kiggede mig dybt i øjnene. Hun vidste nu, at jeg var blevet mør. Jeg stod som en lille dreng med tårer i øjnene, for jeg havde aldrig oplevet nogen børn så frie og naturlige. ”Du kan jo nok se, at vi er anderledes end andre børn,” begyndte hun. ”Vi er ikke undertrykte og kuede. Vi er frie.” Og så fortsatte hun med en lille belæring, mens jeg stod og havde en stor klump i halsen og ikke kunne sige noget.

Senere fortalte lærerinden mig, at de første 3 uger havde været én stor slåskamp, hvor alle børnene kæmpede mod hinanden og havde grædt. Men så begyndte de ældste at forsvare de yngste. Og hurtigt opstod der harmoni mellem børnene.

Børnekurset medførte senere, at der kom de såkaldte lille-skoler rundt om i landet. Og endnu senere kom pædagogikken også ud til folkeskolen. Før kultur-revolutionen blev børnene straffet med spanskkrør i folkeskolen, og de skulle lære salmevers udenad. Efter kultur-revolutionen indførte man humanisme i skolen og mente, at trykthed var forudsætningen for at kunne lære noget. Før kultur-revolutionen var læreren i centrum, og man snakkede om undervisning. Efter kultur-revolutionen snakkede man om læring, og at børn skulle lære at kommunikere og tage ansvar.

Terapi

Tidligere havde man en spaltet bevidsthed, hvor man talte fra sit hoved, følte fra sit bryst, og havde sex fra sit underliv. Men så kom der en terapi-bevægelse, hvor det handlede om at af-alienere og af-reificere sig selv samt forene sine forskellige bevidstheder i højre og venstre side.

Nu skulle man lære at snakke fra sit hjerte – altså koble bevidsthederne i bryst og hoved. Og man skulle blive ”herre i eget liv” – altså koble sin dyriske kraft i underlivet med sine følelser i brystet.

Der var kropsterapier, hvor man skulle nedbryde muskelspændingerne mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved, så energierne kunne blande sig i hele kroppen. Og der var psykoterapier, hvor man skulle erindre sin barndom og huske, hvordan spaltningerne opstod i magtkampene mellem barn og forældre. Og når man havde indset, at man stadig bar rundt på en *indre forælder* (den ene kropsside), som man (den anden kropsside) tog afstand fra, skulle man tilgive sin *indre forælder* – og herefter skulle man forene sine to sider og blive et *helt* menneske.

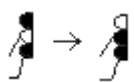
De fleste af dem, der gik i terapi gennem mange år for at opnå en *personlig udvikling*, kom til det resultat, at man godt kunne opnå ændringer, men at man efter et stykke tid havnede i det gamle bevidsthedsmønster igen. Og derfor erkendte de, at man godt kunne opnå viden om ens bevidsthedsmønster, men man kunne ikke ændre det. Årsagen hertil var, at man aldrig indtog andre bevidsthedsmønstre end det traditionelle europæiske.

Postmodernisme

Det at europæerne havde hævet sig op over dyret i sig selv (underliv) og fået en civiliseret fornuft (hoved) har gået under navnet modernisme. Men nu medførte kulturrevolutionen en afstandtagen fra denne civiliserede fornuft – og det har så gået under navnet postmodernisme.

Delvis blev det til et skift fra det gamle europæiske bevidsthedsmønster til det bevidsthedsmønster, som man har i Republikanske kredse i USA, men som også var en inspiration fra Indien – præcis som det også var tilfældet i 1700-tallet.

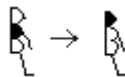
Tidligere organiserede man virksomheder med en ledelse (hoved), der overvågede arbejderne (underliv). Det er man ikke helt holdt op med; men hvis man nøjes med det, taber man i konkurrencen. Nu skal ledelse (bryst) kobles sammen med produktionen (underliv). Det skal ikke være en kontrolfunktion; men en styrende funktion, der går foran. Ledelsen skal opfange problemer, så snart de mødes. Og enten skal man straks styre udenom, eller også skal der straks findes veje til at komme igennem vanskelighederne. Her er ikke brug for det store overblik (hoved), for hvis man først skal skaffe det, er mulighederne forpasset. Man skal kunne vælge hurtigt og komme videre.

Tidligere var en mands seksuelle kraft (underliv) tæmmet af hans civiliserede kontrol (hoved); og det gjorde ham tam og uspændende. Han havde mistet brystets latter, sang og følelsesmæssige udbrud. Men efter skiftet handlede det om at slippe selvundertrykkelsen fra hovedet og lade underlivets kraft strømme op og blande sig med hjertets og lungernes følelser.

Der kom også en ny politikertype, der opdagede, at det ikke længere handlede om at have nogle politiske mål (hoved) om de ustyrlige kræfter i samfundet (underliv). Sådant en politiker erkendte, at folk i dag langt mere har brug for at opleve ham som et helt menneske, der tør vælge ud fra sine følelser (bryst), og som tør vise sin kraft (underliv). Kun sådan bliver han respekteret og beundret af vælgerne.

Med den moderne bevidsthed har politikerne (hoved) hævet sig højere og højere over naturen (underliv). Og selvom de snakker om økologi og får stadig større forståelse for økologisk problemer, bliver gabet mellem naturens overlevelse (underliv) og vores civilisation (hoved) stadig større. Men så er der flere og flere, der har skiftet til den postmoderne bevidsthed. De tror ikke længere på, at vi bare skal have mere forskning og viden (hoved). Vi skal mærke (bryst), at vi er en del af naturen (underliv). Kun sådan får vi en bevidsthed, som varigt kan genskabe naturens balance.

Ny kvindelighed

Venstre sides bevidsthed er også skiftet. Tidligere mærkede man meget sine følelser (bryst). Nu er man mere tilskuer (hoved). Til gengæld er der mange, der nu oplever spiritualitet. De (hoved) kigger på sig selv (bryst/underliv) og oplever, at de er produkt af fortiden eller af alle universets kræfter.

Med den nye bevidsthed ser en kvinde (hoved) sig selv (bryst og underliv) udefra. Hendes krop er i sig selv intet. Den bliver kun noget i kraft af andre. Når en mand derfor tager hende og gør hende til "rigtig kvinde", oplever hun en ægthed og oprindelighed. Her skal manden blot udfolde sig spontant uden at tage hensyn til hende på forhånd; så føles det rigtigt i kroppen.

Reklameindustrien forstår at udnytte dette energimønster. De ved, at en kvinde ikke føler sin krop som noget i sig selv, men at hun skal iklædes sin kvindelighed. Et dameblad havde f.eks. en artikel med overskriften: "Ann er blevet en ny kvinde - væk med de lange bluser." Sagen var, at hun var begyndt at bruge korte bluser. Men hele artiklen handlede ikke om, at hun havde skiftet tøjmode; men at hun var blevet en anden kvinde.

Med den nye bevidsthed skal der gøres meget mere ud af udseendet. Håret skal plejes med særlige produkter, øjenbrynene skal plukkes, øjenvipperne skal farves, kinderne skal fremhæves med kindrødt, halsen skal masseres, brysterne skal trænes, albuerne skal gnides ind i olie for at blive smidige, armhulerne skal barberes, maven afmagres, så den falder indad, balderne skal optrænes, så de bliver faste, hårene skal barberes af ved trussekanter, knæene skal blødgøres med salver, benene skal barberes, fødderne skal indsmøres, tåneglene skal lakeres.

Den kunstige hud, som kvinden påsmører sig, opnås også ved tøj. Når hun tager tøj på, tager hun sin kvindelighed på; men tøjet dækker ikke ansigtet og hænderne. Så i ansigtet bruges dagcreme pudder, øjenskygge og lidt farve samt læbestift. Og på hænderne files neglene i en fremstrittende bue, hvorefter de males røde.

Senere er det også blevet populært med kosmetiske operationer. Der tilbydes læbeforstørrelse, rynkebehandling, brystforstørrelse, ansigtsløft, fjernelse af poser under øjnene, opstramning af maven, fjerne modermærker mm. De unge kvinder i dag ved ikke, hvordan et normalt bryst ser ud. De

tror, at det skal strutte; og derfor tror de, at deres eget bryst er forkert. Så brystoperationer er blevet helt normalt.

De fleste kvinder føler sig nøgne, hvis de ikke får makeup på. De føler, at deres øjne forsvinder, hvis de ikke maler sorte kanter rundt om øjnene. Mange af dem synes også, at de kun kan være sig selv, hvis de har ringe på fingrene og armbånd om håndleddene, halskæde og øreringe. Og hvis de ikke har noget bestemt tøj på, kan de heller ikke føle sig tilpas. Identiteten i bevidsthedsmønstret udgøres af kvindens overflade. Hun ser på sig selv. Og her oplever hun sit *jeg*.

Maoisme

Mao Tse-tung (1893-1976), som blev den kinesiske revolutions ledende teoretiker og organisator, begyndte i midten af 1920'erne at læse om europæisk marxisme. Og det medførte, at Mao lidt efter lidt ændrede hele den kinesiske tankegang.

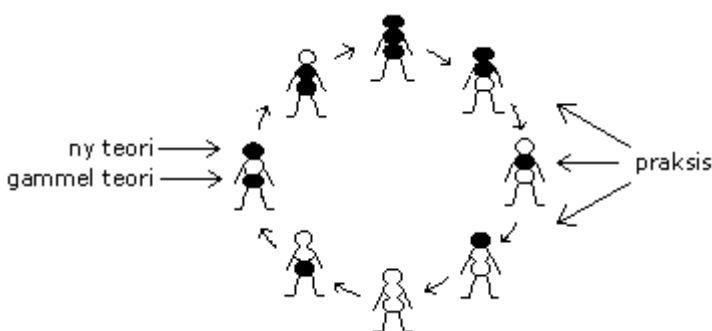
 Da Mao læste Karl Marx, opdagede Mao, at Marx's udviklingsteori var meget tæt på den kinesiske tankegang, men at Marx var stagneret i analyse-energien (højre) og enheds-energien (venstre), idet Marx dog opfattede enheds-energien som en social proces. Men så opdagede Mao, at europæerne brugte analyse-energien på en måde, der gav en særlig hjernebevidsthed, som kineserne ikke kendte til, fordi de på dette tidspunkt altid skiftede energimønstre hele tiden.

Analyse-energien i højre side har jo høje ladninger i hoved og underliv, og det giver to energipoler i hjernen. Derfor kan man have to tanker i hjernen samtidig. Og så kan man opleve sig selv med enheds-energien i venstre side; og herfra er man i stand til at sammenligne de to tanker. Og denne sammenligning kan man så flytte til analyse-energiens ene energipol, hvorefter man kan indtage endnu en tanke, som fastholdes af den anden energipol i analyse-energien – og så kan man sammenligne igen. Sådan kan man fortsætte at opbygge tanker i forlængelse af hinanden. Man kan derfor opbygge en omfattende samling af sammenhængende tanker – hvad man ikke kan, hvis man bare skifter energimønstre hele tiden.

Men Mao var også klar over, at den europæiske tankekonstruktion var dårlig, fordi den bare byggede tanker ovenpå tanker, uden at man nogensinde kunne finde ud af, om det var konstruktivt eller ødelæggende. Derfor skulle man skifte mellem teori og praksis. Man skulle afprøve sine tanker for at finde ud af, om de var gode.

Teori og praksis

Her i Europa blev man i 1960-70'erne også inspireret af Maos tanker; og i kulturrevolutionære kredse begyndte man også at snakke om at veksle mellem teori og praksis. Men det blev til en veksling mellem en praksisløs teori og en teoriløs praksis. Man byggede mere ovenpå sine teorier og troede, at man blev klogere, hvor man reelt blev dummere på et højere niveau.

Men Mao kunne forene kinesisk visdom med vestlig tankegang – og fandt frem til, at processen skulle være: 1) Man får en ny idé eller teori. 2) Man udfører den i praksis. 3) Man høster erfaringer, hvilket bliver til en ny idé eller teori. 4) Man sammenligner så den nye teori med den gamle – og *herved* bliver man klogere, så man er sikker på at opbygge visdom i stedet for dumheder. Man skal altså ikke

veksle mellem teori og praksis. Man skal udføre processen sådan: teori-praksis-teori-analyse. Og i næste runde: teori-praksis-teori-analyse osv. Det var der kun meget få, der forstod her i Vesten.

Kinesisk kulturrevolution

Mao fik først den idé, at man skulle lære at bruge kul til at lave stål. Alle landsbyer begyndte derfor at lave stål. Det meste af det egnede sig dog ikke til noget som helst. Og bønderne forsømte dyrkningen af fødevarer, så millioner døde af sult. ”Det var jo ikke godt,” sagde Mao; men han sagde

også, at det var en nødvendig læreproces for at udvikle den nye bevidsthed. Og kineserne fik lært, at man godt kan lave stål, men at man skal lave det af god kvalitet malm. Fordi mange kinesere døde af sult, fik Mao den idé, at man skulle dræbe alle fuglene, fordi de spiste en del korn. Herefter løb alle kineserne rundt efter fuglene, indtil fuglene blev så udmattede, at de lod sig fange og blive dræbt. Men herefter kom der flere insekter, som ødelagde mere korn end fuglene. Og igen døde millioner af kinesere af sult. Det var jo ikke godt. Men nu har vi lært, at fugle er nødvendige i naturens husholdning, sagde Mao. Han gav også signal til, at de forstokkede universitetsprofessorer, læger og embedsmænd skulle afskaffes; og mange blev myrdet. Men så stod pludselig nogle studenter på et hospital og skulle hjælpe en vanskelig patient; og det kunne de ikke. Men så lærte kineserne, at det var godt, at der var kloge og erfarne folk. Mao kaldte hele processen at opbygge en ideologi – og det var både omkring produktion, politik mm.

De fleste her i Vesten anser Mao for en tyrann, der var skyld i millioner af kineseres død. Men kineserne anser ham for en stor reformator, der har ændret kinesisk bevidsthed. For selvom det kostede mange menneskeliv i starten, har kineserne fortsat den bevidsthedsmæssige proces.

Management

Her i Europa blev arbejdere indtil 1960 betragtet på lige fod med råvarer og maskiner. Men det medførte ofte et spild i råvarer på op mod 20 %. Men da især Japan kom ind på det kapitalistiske marked, blev de vestlige virksomheder udsat for en hård konkurrence, fordi japanerne havde et spil på under 5 % - eller som de selv sagde 0 %.

Derfor begyndte virksomhedsledere i Vesten at tage til Japan og Kina for at studere deres form for organisation og ledelse. Og det har man gjort lige siden, og der er kommet ganske mange nye elementer i Vestens form for management – alt sammen importeret fra Østen. Som vi nu skal se, handler det om at bruge flere af energimønstrene.

I 1979 skrev Ichak Adizes bogen ”*How to Solve the Mismanagement Crisis*” (“*Lederens faldgruber*”), som faktisk beskriver 4 forskellige ledertyper svarende til de mandlige energimønstre. Ideelt set skal en leder beherske alle 4 energier; men i praksis – her i Vesten - er det ofte sådan, at den enkelte leder kun behersker én, i sjældne tilfælde måske 2 eller 3, men aldrig alle 4. Derved opstår mis-management. Og Adizes’s løsning herpå er at sammensætte et ledelsesteam, hvor lederne skal supplere hinanden og tilsammen beherske alle 4 energimønstre.

Den første ledertype svarer til territorie-energien: Det handler om at værne om virksomheden (underliv). En sådan leder har ikke tid til andre (bryst og hoved) og ikke tid til møder.

Han får andre til at overtager alle opgaverne. Og han ser på de resultater, som er høstet. Opmærksomheden er på situationen her og nu. Og det handler altid om at beskytte virksomheden og sikre overlevelse på markedet.

Den anden ledertype svarer til analyse-energien: Sådan er den traditionelle ledertype – svarende til det stivnede energimønster i europæisk kultur. Her tænkes i organisation, overordnede (hoved) og underordnede (underliv), opdelinger, procedurer, sammenlignende kontrol, regnskab for fortiden (underliv) og budgetter for fremtiden (hoved).

Den tredje ledertype svarer til udlevelsens-energien: Her kæmper lederen med det problem eller den idé, som lige er opstået. Han slipper selv – og får andre til at slippe alt (hoved), hvad de er i gang med og får dem til at hjælpe sig. Det handler om at smede, mens jernet er varmt. Og det handler om at overkomme forhindringer og opnå resultater. Og så bruger man alle sine kræfter (underliv) og sine sociale relationer (bryst) til at opnå så meget, som man magter.

Den fjerde ledertype svarer til skaber-energien: Denne ledertype er som en far, der koordinerer og integrerer alting (hoved, bryst og underliv) i virksomheden. Denne ledertype stræber efter enighed og kompromiser; og hans mål er at skabe et fællesskab.

Adizes beskriver også ledertyper, der kan mere end ét energimønster – og får så en række kombinationer.

I midten af 1980'erne introducerede man begrebet værdiledelse, som knytter sig til enheds-energien, hvor *hele* virksomheden opfattes som én stor familie (bryst). Idéen var, at medarbejdere skulle identificere sig med nogle fælles værdier, som alle skulle kæmpe for at sere. Generelt handlede det om at få arbejderne til at bruge familiebevidstheden på arbejdspladsen, så de ville yde lige så meget for virksomheden, som de ydede til familien. Nogle har beskrevet skiftet sådan:

Skift	fra 	til
Organisation	Hierarki	Netværk
Styrke	Stabilitet	Forandringer
Kultur	Tradition	Kropslighed
Ledelse	Dogmatisk	Inspiratorisk
Kvalitetskrav	Bedst muligt	Ingen kompromis
Forventninger	Sikkerhed	Personlig vækst
Status gennem	Titel og rang	Være sig selv
Ressourcer	Penge	Information
Motivation	Tjene mere	Realisere sig selv

Den individualistiske betragtning blev hurtigt afløst af eller suppleret med begrebet teambuilding, hvor man indførte små grupper på størrelse med en familie. Og for at tilfredsstille dem, der på arbejdspladsen stadig kun anvendte analyse-energien, beskrev man teambuilding som en metode:

- Man skal finde formålet med teamets arbejde.
- Man skal finde mulighederne og begrænsningerne for teamet.
- Man skal finde ud af, hvordan man bruger hinandens ressourcer.
- Man skal opbygge og styrke relationerne mellem teamets medlemmer.
- Man skal koordinere teamet med resten af organisationen.

Man fandt også på en bedre måde til at snakke med sine underordnede medarbejdere. I USA kalder man det for "Appreciative Inquiry" (anerkendende spørgsmål), men herhjemme snakker man om "systemisk ledelse".

Fællesskab bliver skabt af det, man siger til hinanden. Normerne bør derfor være, at man skal lytte til alle, ikke afbryde, tale respektfuld, acceptere uenighed, finde styrke i forskellighed osv. Det vil give samarbejde, tillid, ansvarlighed, åbenhed og udvikling – og dermed en mere effektiv virksomhed.

Men det virker jo kun, hvis man trækker i retning af samme mål. Magt og vilje snakker man aldrig om, fordi man antager, at alle ofrer sig for virksomheden. Man undlader også at bruge ordet *hvorfor*. Man nøjes med ordene *hvad, hvem, hvordan og hvornår*.

Hvad har mest påvirket dig? Hvordan håndterer I uenighed i jeres gruppe? Hvilke sammenhænge kan du se? Hvad håber du på, at en ny kollega kan bidrage med? Hvad ville du foreslå ham, hvis du kunne give ham et godt råd?

For 10-15 år siden havde de fleste virksomheder kun én personalechef og måske nogle få assistenter; men i dag er det vokset til en stor HR (Human Resource) afdeling, som ofte består af 10-20 mennesker, der hjælper den enkelte ansatte med hans videre personlige uddannelse og tilfredshed med sit arbejde.

Det handler om at bruge samlings-energien, så man hjælper de enkelte ansatte med at få tanker (hoved) og følelser (bryst) til at hænge sammen. Deres kropslige vilje (underliv) snakker man ikke om.

Den amerikanske managementforsker Peter Senge udgav i 1990 bogen: *'The Fifth Discipline: The art and practice of the learning organization'* (*"Den femte disciplin: den lærende organisations teori og praksis"*). Det handler om, hvordan individ og gruppe kan lære sammen, så man hen ad vejen bliver dygtigere til at udføre sit arbejde. Den femte disciplin beskrives som "systemtænkningen", der skal integrere de fire øvrige discipliner inden for den lærende organisation: personlig beherskelse, mentale modeller, fælles visioner og teamlæring.

Senge definerer den lærende organisation sådan – idet jeg i parentes har skrevet de energimønstre, som bruges:

En organisation, hvor alle til stadighed øger deres evne til at skabe de resultater, som de virkelig ønsker at opnå (*analyse-energien*) – hvor organisationen opmuntrer til nye måder at tænke på (*territoire-energien*), hvor den kollektive vision (*skaber-energien*) om at skabe det bedste er sat på fri fod (*udlevelsens-energien*), og hvor alle til stadighed lærer, hvordan man lærer sammen (*territoire-energien, analyse-energien, udlevelsens-energien og skaber-energien*).

Senge har lært af Østens management – og beskriver altså en proces gennem de 4 mandlige energimønstre.

Den danske direktør Finn van Hauen har også skrevet om den lærende organisation; men han synes, at ovenstående har for mange udsagn – og har omdannet teorien til nogle principper for samarbejde. Og hele hans tankegang befinder dig inden for analyse-energiens bevidsthed.

I de allerseneste år er der virksomheder, som også inddrager hengivelses-energien på arbejdspladsen. Man har fundet ud af, at det øger effektiviteten gevaldigt, hvis man tillader, at medarbejderne nogle gange trækker sig lidt tilbage og bliver tilskuer (hoved) til, hvad der foregår. Man skal ikke kræve, at de er engageret hele tiden. Hvis de ind imellem får lov til at slippe ansvar og selvkontrol, vil de efterfølgende yde meget mere.

Man har også opdaget, at medarbejdernes indsats øges, hvis de midt på dagen tager en lur eller mediterer, så tanker (hoved), følelser (bryst) og kræfter (underliv) slapper helt af – altså inddrager modtager-energien.

Konklusionen er, at hvis man ikke bruger alle energimønstrene, bliver man ineffektiv. Men selv på de virksomheder, hvor medarbejderne – mellemlagene og overklassen - nu bruger alle energimønstrene, er der ingen bevidsthedsmæssig sammenhæng. Der er forskellige situationer, og til hver situation bruger man et af energimønstrene – og glemmer det så, når man skifter til en anden situation.

Når man så efter arbejdstid kommer hjem til kæresten, oplever man det som en spændetrøje, hvor man er låst fast i det europæiske energimønster med to modsatrettede bevidstheder, hvor der ikke synes nogen mulighed for at udvikle sig.

Diskurs teori

Michel Foucault (1926-84) var en af de franske socialister, der kaldte sig maoister. Han kendte ikke til energimønstrene, men han var klar over, at bevidstheden foretog cirkelprocesser. Foucault udgav i 1961 *«Histoire de la folie à l'âge classique - Folie et déraison»* (*"Galskabens historie i den klassiske periode"*). Han tog udgangspunkt omkring år 1500, hvor spedalskheden var ved at ophøre. Man havde systematisk udvist de spedalske fra byerne. Og hvis de ikke kunne gå, bar man dem udenfor, så de kunne ligge og dø på en mark. Denne tankegang med at udvise mennesker, blev nu videreført, så alle ikke-normale også blev udvist. Gale mennesker, som tidligere blev accepteret som landsbytosser, blev nu uddrevet. I starten blev de bare konstant sendt videre; men efterhånden begyndte man at spærre dem inde. Der var ikke tale om nogen straf eller behandling. De skulle bare væk fra det normale samfund. Hvis de blev for aktive og opførte sig aggressivt, gav man dem kolde bade,

eller de blev spærret inde i beholdere, så det kun var deres hoved, der var fri. Man prøvede også at placere dem i nogle apparater, der blev snurret hurtigt rundt for at passivisere dem.

Nogle af de gale blev behandlet som dyr. De blev bundet eller lænket i noget, der lignede en stald. Om vinteren kunne der være frost. Men de havde kun noget halm til at beskytte sig med. Hvis de gale ikke gjorde, hvad man sagde, blev de pisket. Man mente, at de gale var nogle væsner, hvor det menneskelige var forsvundet. De var overgået til at være dyr.

 Foucault mente, at der i 1400-1500-tallet opstod en bevidsthed, hvor det europæiske menneske hævede sig op over det dyriske i sig selv. Jeg er enig; men jeg mener, at bevidsthedsstrukturen allerede eksisterede. Efter min opfattelse kom der bare en social proces, hvor man bevidsthedsmæssigt fik en adskillelse mellem en fornuftsbevidsthed (hoved) og en dyrisk bevidsthed (underliv). Men Foucault mente altså, at selve det to-polede bevidsthedsmønster opstod i disse år.

I 1963 skrev Foucault bogen «*Naissance de la clinique - une archéologie du regard médical*» ("Klinikkens fødsel"). Efter den borgerlige revolution i 1789 kom der klinikker og sygehuse for de fattige. De medførte, at lægerne nu kunne forholde sig mange patienter; og så begyndte man at registrere sygdomstegn. Hvis en patient havde nogle bestemte symptomer, var der sandsynlighed for, at patienten havde en bestemt sygdom. I stedet for at hjælpe patienten, vendte lægerne sig nu mod at afhjælpe sygdommen.

Foucault så her, at der var en lighed mellem filosofferne og lægerne. Filosofferne havde teorier, som beskrev virkeligheden. Og lægerne havde tegn eller symptomer, som beskrev sygdommene. Teoriene og symptomerne fik hermed et selvstændigt liv.

Foucault erkendte hermed, at "samfundsbevidstheden er ændret". Tidligere havde man en læge (hoved) og en patient (underliv). Men de nye samfundsinstitutioner, klinikker og sygehuse, gjorde, at man fik sygdomme (hoved) og symptomer (underliv). Lægen kiggede ikke på patienten. Han undersøgte en lang række patienter og kiggede på, om de havde samme symptomer. Selve sygdommen ses ikke. Der eksisterer kun symptomer. Sygdommen eksisterer kun i sproget.

Nu hvor lægerne i fællesskab havde fået overblik over symptomer og givet navn til sygdomme, blev de gale ikke længere betragtet som dyr, men som syge. De levede herefter i særlige asyler, hvor de skulle behandles. Her anvendte man dels straf med pisk, kolde styrtebade, fratagelse af mad osv. Og dels psykologisk hjælp, hvor de skulle lære at identificere sig med fornuften (hoved), der kunne styre og kontrollere deres ufornuft (underliv). De kom under konstant overvågning. Deres ord og handlinger blev bedømt. De var (og er) blevet ofre for psykologers og psykiaters behandlinger.

Den nye bevidsthed om sygdomme, som altså var socialt skabt, ændrede, hvordan man behandlede de gale. Fra at betragte dem som dyr blev de nu betragtet som syge mennesker.

I 1966 skrev Foucault bogen «*Les mots et les choses - une archéologie des sciences humaines*» ("Ordene og tingene"). Bogen handler om "ordene" (hoved) og "tingene" (underliv). Han skrev, at der er ideologiske og institutionelle rammer for, hvad man i en bestemt historisk periode kan tænke. Han mente, at der til enhver tid er nogle samfundsinstitutioner, der skaber bevidsthed. Og beviset er netop de gales historie, hvor de først blev accepteret som landsbytosser, så blev de dyr - og til sidst blev de patienter. I bogen forsøgte han at vise en tilsvarende udvikling indenfor kunst og økonomi.

Foucault generaliserede så. Historisk er der først noget usynligt (underliv). Men ved at sætte sprog på, opstår der noget synligt, som Foucault kaldte signatur (hoved). Det er altså sproget, der trækker disse fænomener ud af mørket og gør dem til noget.

Jeg er ikke uenig. Jeg har for eksempel lavet 8 nye begreber (energimønstrene), og de trækker noget frem, så det bliver synligt. Og dermed begynder de at eksistere. Jeg mener så, at de altid har eksisteret – også inden, jeg fik øje på dem. Men Foucault mente, at hans objekter ikke havde nogen eksistens før der blev sat sprog på. Og det så han i lægevidenskaben omkring år 1800, hvor syg-

dommene og behandlingerne opstod, og hvor det var tydeligt, at sygdommene var ligeså meget socialt skabte, som de var skabte af noget biologisk.

Jeg vil nu sætte Foucaults teori ind i den kinesiske model, hvor man skifter rundt i en cirkelproces mellem de 8 energimønstre.

På et tidspunkt havde man fornuft (hoved) over det dyriske (underliv), og de gale blev spærret inde og behandlet som dyr.

Efter revolutionen begyndte lægerne at undersøge de fattige og fik en masse indtryk.

Man begyndte så at sammenligne gamle teorier med, hvad man nu iagttog.

Og lægerne begyndte at kommunikere med hinanden.

Læger og andre begyndte at udtrykke deres holdninger.

Man kiggede tilbage og kunne indse, at man havde taget fejl.

I underbevidstheden blev der nu rykket rundt på bevidsthedselementerne.

Så fornemmede man, at noget helt nyt var på vej.

Og så blev det til en ny teori om behandling af de syge.

Foucault mente så, at erkendelsen også rykkede ved, hvordan man identificerede sig selv. Så vi tager lige en runde mere gennem energimønstrene:

Indledningsvis havde man et "abstrakt subjekt" (hoved) over et "kropsligt objekt" (underliv).

Sproget blev så løsrevet fra objekterne. Ordene fik herefter ingen faste betydninger. Man følte og snakkede om sin eksistens.

Man begyndte så at sammenligne de gamle begreber med de nye.

Og man begyndte at kommunikere med hinanden.

Man følte tydeligt, at der var en eksistens, som handler om at være mennesket – i modsætning til udgangspunktet, hvor man havde en "abstrakt bevidsthed" om et subjekt og en anden bevidsthed om at "være et objekt".

Man kiggede tilbage og kunne indse, at den gamle bevidsthed var forkert.

I underbevidstheden blev der nu rykket rundt på bevidsthedselementerne.

Så fornemmede man, at noget helt nyt var på vej.

Og så blev det til en ny teori om, at det er forkert at have to bevidstheder, hvor den ene kigger på den anden. Man skal forlade hovedets bevidsthed og kommer ned og mærke sig selv.

Og dermed standsede Foucault.

Foucault mente, at han helt havde forladt analyse-energiens bevidsthed – og var skiftet til udlevelsens-energiens bevidsthed. Men han blev mødt med en videnskabelig kritik, hvor han måtte indrømme, at hans teori var ufuldstændig. Sagen er jo, at der er et subjekt. Og ergo må der også være et objekt. Det opleves tydeligt i analyse-energien. Men denne oplevelse er der ikke i udlevelsens-energien. Der er en svag ladning i hovedet, så man godt kan fornemme, hvad man har omkring sig. Men egentlig oplever man bare en proces.

I 1969 skrev Foucault bogen «*L'archéologie du savoir*» ("Vidensarkæologien"). Det er en slags opsummering, men bogen indeholder også en slags generel teori for diskurs.

Foucault startede med at konstatere, at den vestlige kultur ikke er et produkt af en fortløbende positiv udvikling. Der har været markante skift i udviklingen. Der er ikke én global historie, som alle kulturer har fulgt. Og man kan ikke få samfundets elementer til at passe sammen som brikker i et puslespil; der vil altid være noget, der ikke passer.

Så kom Foucault ind på cirkelprocessen i erkendelsesrunden. Hvad er det, der får bevidstheden til at hænge sammen, så man kan sige, at der er én og samme proces? Ja, det er *ikke* et eller flere bestemte objekter i den ydre verden. Det er *ikke* en bestemt type af analyse. Det er *ikke* ved at bruge særlige begreber. Og det er *ikke* et bestemt tema. Foucault vidste altså godt, at det er noget *inde* i selve bevidstheden. Han vidste, at bevidstheden kan ændre sig for hver erkendelsesrunde. Og han definerede så begrebet "ytring" (*énoncé*), som er den bevidsthed, som kan opstå efter sådan en runde.

En "ytring" i denne sammenhæng er ikke det at sige noget. En "ytring" er det bevidsthedsindhold, der manifesterer sig efter en erkendelsesrunde, *hvis* der altså er erkendt noget. For så iagttager man det, man har "ytret", og det giver anledning til videre sociale og erkendelsesmæssige runder. Vidt forskellige begreber kan godt udgøre en identisk "ytring" eller ligge nær hinanden. Men de skal dog tilhøre samme "domæne" eller "felt".

Processen kører igennem nogle erkendelsesrunder. Når en ny bevidsthed er på vej, sker det efter en runde – og her befinder det nye sig på et førbegrebsligt niveau. Så kommer næste runde, hvor der er nogle, der kommer med en "ytring". Det er normalt samfundsinstitutioner, som skaber disse "ytringer". Det er ikke nødvendigvis kendte institutioner. Ofte er det nye spirende grupper, som senere bliver til etablerede institutioner. Her kan man så analysere, hvem der ytrer sig, deres indplacering i samfundssystemet samt personernes forhold til et domæne (emneområde).

Efter endnu en runde opstår så et diskursobjekt. Diskurs betyder "det, man snakker om". Og Foucault mente her, at det skal være noget, som et stort flertal i samfundet snakker om. Hvis det kun er en mindre gruppe, er det *ikke* et diskursobjekt. Det "*vil sige, at man ikke i ligegyldig hvilken periode*

kan tale om ligegyldigt hvad". Man kan så analysere diskursobjektets frembrud, og hvordan det umiddelbart ser ud på overfladen. Dernæst kan man analysere afgrænsninger til andre fænomener. Og man kan analysere sig frem til de centrale nøglebegreber.

Foucault frasagde sig analyse-energiens sprog, idet han ikke interesserede sig for logikken, den sproglige korrekthed (grammatik), sprogets sociale struktur eller relation til handlinger samt de faktiske sproglige udsagn. Og han tog afstand fra den traditionelle videnskab med analyse-energiens bevidsthed, hvor man hele tiden fortolker det, der siges eller skrives – for at få det til at passe til en overordnet teori.

I stedet mente han, at man skal fokusere på, hvorvidt noget rent faktisk er sagt eller skrevet. Altså om der har været en "ytring", der har skabt et diskursobjekt. Og det interessante er så at studere flere erkendelsesrunder i forlængelse af hinanden og se på, hvordan disse "ytringer" ændrer sig – og så relatere dem til samfundets øvrige processer.

Foucault påviste, at der er en sammenhæng mellem viden og magt. Samfundets magthavere forsøger at definere, hvad der er sandt – og hvilken viden, man bør have. Og andre grupper kan udøve en magt, hvis de har en viden.

Der er mange, der mener, at man kan lave diskurser af hvad som helst, og at man bare skal udøve sin magt via den viden, man har. De går under navnet socialkonstruktivister. Den form for tankegang tog Foucault afstand fra.

Samfundsvidenskab

Foucault har givet anledning til der i dag er 2 forskellige samfundsvidenskabelige institutter.

På nogle universiteter dyrker man samfundsvidenskab efter den gamle metode, hvor man "siddet" oppe i hovedet og studerer den kropslige virkelighed. Her følger al tankegang analyse-energiens struktur.

Og på andre universiteter dyrker man så samfundsvidenskab ud fra Foucaults diskurs teori, hvor man beskriver, hvad der foregår i samfundet. Og det følger udlevelsens-energiens tankegang.

De to videnskabsretninger kritiserer hinanden for at være uvidenskabelige. De har hver deres metode, som de mener, man skal følge, hvis noget skal kaldes videnskabeligt. Den viden, som der er i nærværende bog, hvor alle energimønstres bevidstheder gennemgås, er derfor uvidenskabelig. Det er bare en form for animalisme, hvor man overfører kroppens strukturer til sine tanker. Sådant en primitiv bevidsthed har de to retninger hævet sig op over – mener de selv. Der er bare den ulempe, at de derved kun kan opfatte andre kulturer som værende nede på et middelalderligt niveau. Og mennesker, der udfolder andre eller flere energimønstre, bliver man så nødt til at opfatte som mentalt syge, fejludviklede eller umodne.

Min metode går ud på at beskrive energimønstrene – og så via fortællinger om forskellige kulturer og forskellige samfundsprocesser demonstrere, at der er en overensstemmelse mellem energimønstrene og menneskers bevidsthed. Den enkelte kultur er stivnet i et bevidsthedsmønster, fordi man har fået en indsigt og klarhed ved at bruge bevidstheden i overensstemmelse med et eller flere af sine egne kropslige strukturer. Det har så medført, at man har tilpasset det sociale liv efter disse mønstre. Og det har igen medført, at man har fået et indhold i bevidstheden, som passer til disse mønstre.

Den nordiske skole

Den tyske sociolog Niklas Luhmann (1927-1998) skiftede også fra analyse-energien til udlevelsens-energien. Og han beskrev en helt ny sociologi ud fra udlevelsens-energiens bevidsthedsmønster. Efter hans opfattelse er der ikke længere en overklasse (hoved), der hersker over folket (underliv). Men alle kommunikerer konstant med hinanden.

Hans tanker blev populære i de skandinaviske skoler, hvor børnene nu ikke mere skal have en viden, men lære hvordan man skaffer sig viden. Og de skal især lære, hvordan man kommunikerer.

Kvindeforskning

Den amerikanske filosof og feminist Sandra Harding (1935-), som også har inspireret kvindebevægelsen i Europa, skrev i 1986 bogen *'The Science Question in Feminism'* (*Videnskabsspørgsmålet i feminisme*). Her kan man blandt andet læse om, hvad der er det specielle ved kvindeforskning. 1) Kvinder - som gruppe betragtet - har *ikke* nogen særlig kvindelig måde at opleve verden på; men på grund af deres vilkår i samfundet har de andre fordomme end mænd og fortolker den sociale virkelighed anderledes end mænd. Derudover har historien vist, at det altid er i forbindelse med en undertrykt gruppes frigørelse, at videnskaben bliver mere objektiv. Og kvindefrigørelsen i 70'erne medførte både en kvindeforskning og også en mere objektiv forskning, mente hun. Det nye er, at kvinderne har brudt med den mandlige *norm for, hvordan man driver forskning*; og det har givet nye erkendelser. 2) Kvinder har særlige positioner i samfundet - betinget af race, klasse og uddannelse. Men i forhold til mænd er kvinder - som gruppe betragtet - mindre perverse og har større forståelse for sociale problemer. 3) Kvinder er grundlæggende skeptiske overfor generelle teorier om eksistens, natur, fornuft, udvikling, videnskab, sprog og subjekt/selv.

Harding mener, at alting kan ses både ud fra en mandesynsvinkel og en kvindesynsvinkel. Og disse to synsvinkler passer med analyse-energiens og enheds-energiens bevidstheder, som er det normale bevidsthedsmønster her i Vesten. Om analyse-energiens bevidsthed skriver hun:

... man har ment at alt og alting, der er værd at forstå, kan forklares eller fortolkes inden for den moderne videnskabs forudsætninger.

Og om enheds-energiens bevidsthed skriver hun:

Dog er der en anden verden skjult for den videnskabelige bevidsthed – en verden af sindsbevægelser, følelser, politiske værdier; af det individuelle og kollektive ubevidste; af sociale og historiske omstændigheder beskrevet i romaner, drama, poesi, musik og kunst – i hvilken vi alle lever det meste af vore vågne og drømmende timer under konstant trussel af voksende tilførsel af videnskabelig rationalitet. En del af det feministiske projekt er at åbenbare forholdet mellem disse to verdener – hvordan hver af dem skaber og former den anden. Denne feministiske kritik af videnskaben må også rette sig mod alle de historiske omstændigheder og psykiske undertrykkelser og fantasier, som konstant trænger sig på, for kun at blive ihærdig benægtet i den videnskabelige verdensanskuelse.

Dekonstruktion

Udgangspunktet for den europæiske tankegang er, at hjernen er en slags tom sæk, når man bliver født – og den fyldes så langsomt op med bevidsthed.

Det sker ved, at man (én bevidsthedspol) iagttager et objekt (en anden bevidsthedspol). Det er kun analyse-energien, der har to bevidsthedspoler. Og med den er det så, at man (hoved) iagttager et objekt (underliv). Jacques Derrida (1930-2004), som var elev af Foucault, begyndte at udforske denne bevidsthed. Han erkendte, at vores bevidsthed er to-polet: sand/falsk, det samme/forskellig, ånd/materie, væren/intet, kultur/natur, liv/død, god/ond. Traditionelt mener filosoffer, at der har været en bestemt historisk udvikling fra dyr til menneske. Først var der nærvær, og siden kom bevidsthed, der kunne kigge på verden. Men Derrida erkendte klart, at bevidstheden fra starten har været to-polet.

Et af Derridas begreber er ”supplément”. Hvis man ligger og har samleje, føler man med analyse-energien sine kønsdele (underliv); men man har også en fantasi (hoved). Hvis man ikke har en seksual fantasie, vil man måske have en fantasi om morgendagens arbejde. Man kan *ikke* vælge *ingen* fantasi. Så derfor er den seksuelle fantasi (hoved) ikke noget, der trækker én væk fra nærværet (un-

derliv). Den gør det faktisk muligt at være mere nærværende. På dette tidspunkt i Derridas liv, kendte han kun til analyse-energiens bevidsthed.

I 1962 skrev Derrida «*Introduction de l'Origine de la géométrie d'Edmund Husserl*» (*Introduktion til geometriens oprindelse af Edmund Husserl*). Bogen handler om kritik af filosofen Husserl. De to herrer havde samme grundsyn; og det udgør deres problem. De mente, at al tankegang er udviklet af mennesker historisk. Og derfor opstår der det problem, hvem der startede med at tænke. Det er uinteressant, så længe tanker blot er konstatering af, at der står et træ. Det begynder at blive interessant, når man for eksempel begynder at tænke geometri. Og spørgsmålet er, hvordan kunne det lade sig gøre?

Når man kender til energimønstrene, er svaret ligetil. Man indtager enheds-energien i venstre kropsside, så man har et *jeg*, der kigger på højre kropsside, hvor man indtager analyse-energien, som rummer to bevidsthedspoler, som man sammenligner. Men for Husserl og Derrida eksisterede kun analyse-energiens bevidsthed. (Efter 1972 begyndte Derrida at opdage enheds-energiens bevidsthed).

Og når man kun har analyse-energiens to bevidsthedspoler, mangler man hele tiden en tredje pol til at forklare, hvordan det hele begyndte. Man kan kun forklare, at man får en viden (hoved) ved at studere et objekt (underliv) - og at man derefter får en ny viden (hoved) ved at studere den gamle viden (underliv) - og at man gennem den historiske udvikling sådan bliver klogere. Men hvis der kun eksisterer sådanne to poler, hvordan kunne så det allerførste menneske tænke geometri, hvor han (hoved) kiggede på to elementer og sammenlignede dem. Med to bevidsthedspoler kunne han jo kun kigge på ét element (underliv), fordi den anden bevidsthedspol jo var ham selv, der kiggede.

Når man kun har et *jeg* (hoved), der beskriver et objekt (underliv), er dette objekt altid noget konkret, der er knyttet til *jeg*'et. Så hvordan opstår abstrakte begreber? Når jeg (hoved) ser en løve (underliv), er det en konkret løve. Men hvordan opstår *begrebet* løve? Det kan kun ske, hvis jeg (første bevidsthedspol) kigger på en løve (anden bevidsthedspol) og sammenligner løven med andre dyr (tredje bevidsthedspol). Der skal altså 3 bevidsthedspoler til; men man har kun 2 - mente Husserl og Derrida. Husserls "løste" problemet med at mene, at sproget i sig selv udgør noget levende, der kan fungere som det, der kigger på noget. Derrida byggede videre på Foucault og mente, at erkendelsesprocessen tog noget tid. Først iagttog man 2 ting. Så var der en tidsmæssig udsættelse, hvor indholdet i bevidstheden på en eller anden måde overlevede. Og så kunne man igen iagttage 2 ting.

I 1967 udgav Derrida «*De la grammatologie*», «*La voix et le phénomène*» og «*L'écriture et la différence*» ("*Om grammatologi*", *Tale og fænomener, Skrift og forskel*). I de 3 bøger undersøgte han Europas vigtigste filosoffer og opdagede, at de fleste hang fast i analyse-energiens bevidsthed. Dog så han, at Freud, Nietzsche, Heidegger og Kierkegaard knyttede an til enheds-energiens tankegang. I bogen «*L'écriture et la différence*» skrev han, at Nietzsches og Heideggers tankegange (enheds-energien) handlede om en bevidsthed, som var før Platons tankegang (analyse-energien).

I bogen «*De la grammatologie*» udviklede han sin tankegang. Hvis man tænker 2500 år tilbage, er der en mand, der ser en ko (underliv), og som tegner et symbol (hoved), der betyder ko. Lidt senere bruger han analyse-energiens to bevidsthedspoler på en ny måde. Han (hoved) kigger på symbolet (underliv) og laver nu symbolet om, så det bliver et tegn, der betyder en lyd, som kan genbruges og indgå sammen med andre lyde og dermed betyde noget nyt. Hans søn (hoved) kigger nu på alle tegnene og laver en grammatik (hoved), hvorved alle tegnene kan betyde noget forskelligt, alt efter hvordan man bruger dem. Når vi (hoved) så i dag kigger ned på den ydre virkelighed (underliv), kan vi bruge nogle tegn - bogstaver, begreber, sætninger - til at betegne eller beskrive, hvad det er, vi gør.

Ligesom Foucault gjorde det i sin analyse om de sindssyge, så Derrida nu, hvordan sproget forvandler sig gennem tiden. I forordet til «*De la grammatologie*» afstak Derrida banen. Filosofer har tidligere ment, at skrift bare var en overbygning på det talte sprog, og at logikken byggede på det talte ord. Men skriften har været der fra begyndelse af hele den vestlige kulturs historie. Vi har ikke kun et primitivt lydssprog. Vi har også et skriftsprog. Og det har været der, lige siden vi begyndte at anvende analyse-energiens bevidsthed.

Dette skriftsprog har så udviklet sig langsomt gennem tiden. Først betød ordene noget konkret. Så blev det mere abstrakt, men knyttede sig stadig til noget socialt.

Lad os nu vende tilbage til Derridas hovedproblem. Der skal tre bevidsthedspoler til for at udvikle abstrakte begreber, og man har kun to (med analyse-energien). I bogen «*La voix et le phénomène*» afsløres ”løsningen”. Først iagttager man (hoved) noget (underliv). Og så er der en tidsudsættelse, inden man (hoved) iagttager sin egen bevidsthed (underliv). Derrida var klar over, at den ydre verden og sanseapparatet ikke spiller nogen rolle her; det hele foregår inde i bevidstheden. Og hvad er det så, der sker? Den bevidsthed (hoved), som man først har, *destrueres* i en proces - og så *konstrueres* der en anden bevidsthed (hoved). Hele processen kaldte han *dekonstruktion*.

Han fandt også på begrebet ”*différance*”. Det betyder tidslig og rumlig adskillelse. Det minder om ”différence”, der betyder forskel. Når man udtaler det på fransk, lyder det ens. Men på skrift skifter e til a. Og det er, fordi skriftsproget indgår i erkendelsesrunden, mente Derrida. Man bruger sine to poler – og skriver så ned, hvad en tredje pol kunne have fasthold. Og så kan man fortsætte.

Hver gang filosofierne i den europæiske kultur har foretaget en erkendelsesrunde, er begreberne forvandlet. De dekonstrueres og får hver gang en ny betydning. Derrida indså også, at man hver gang ikke bare får erfaringer; men at de altid medfører, at man tager en ekstra runde og kigger på sine erfaringer, hvorved man får intentioner, der peger ud i fremtiden. Og når man i dag læser en tekst, foregår der også en erkendelsesrunde, hvorved læseren også ændrer begrebernes betydning. For at demonstrere, at alle begreber sådan skifter for hver erkendelsesrunde, sørgede Derrida altid for, at hans begreber skiftede lidt, hver gang han talte eller skrev om dem. Og hvis nogle diskuterede et begrebs betydning, svarede Derrida altid, at de intet havde forstået, for hvis de havde forstået noget, ville de være i gang med en ny erkendelsesrunde, hvor begreberne havde udviklet sig.

I begyndelsen af 70’erne opdagede Derrida, at mange kvinder skiftede bevidsthed til analyse-energiens bevidsthed. De fik en mandlig tankegang. Og dermed erkendte han, at der også eksisterer en kvindelig tankegang, som er enheds-energien.

Han blev mere og mere fascineret af, at man kunne erkende virkeligheden på en helt anden måde med enheds-energien end med analyse-energien, som var den eneste, han kendte tidligere. Især begyndte han at læse i Biblen, og opdagede, at den gamle jødiske bevidsthed netop havde enheds-energiens struktur.

Derrida endte op med at mene, at man kunne indtage mange forskellige bevidsthedsmønstre, og at hver af dem gav forskellige opfattelse af virkeligheden.

Fader Vor

Jeg vil nu forsøge mig med en dekonstruktion af bønnen Fader Vor – sådan som den er beskrevet i Biblen i Matthæus evangeliet, som sandsynligvis er skrevet i 80’erne - 50 år efter Jesus’s død - og efter romernes udslættelse af den jødiske nation i 70’erne.

Matthæus var jøde, men skrev evangeliet på græsk. Hovedbudskabet i evangeliet var, at Jesus var den Messias, som jøderne gennem tiden havde haft forudsigelser om skulle frelse verden.

 Allerede 150 år før 0 var græsk (analyse-energien i højre side) og jødisk (enheds-energien i venstre side) mere eller mindre vævet ind i hinanden i Palæstina. De kristne havde begge de to tankegange. Når man tænkte jødisk, brugte man enheds-energien. Og når man tænkte græsk, brugte man analyse-energien. Man opfattede det som et stort åndeligt fremskridt, at man havde begge tankegange, og man forsøgte at forene de to, så det blev til én sammenhængende tankegang.

I Lukas evangeliet kan man læse, at forskellige grupper beder bønner; men at Jesus og hans disciple ikke gjorde. Og på et tidspunkt spørger Jesus's disciple ham, om ham ikke vil lære dem at bede. Og så er det, at Jesus siger *Fader Vor*.

Men jeg vil holde mig til Matthæus evangeliet kapitel 6 og 7, hvor Jesus holder en tale. Når de kristne i dag læser teksten, bruger de enheds-energien i starten, for her læser de *Fader Vor*. Og så bruger de analyse-energien til at læse resten af teksten. Kun sådan giver det mening.

Mennesket (bryst) er åndeligt placeret mellem Gud (hoved) og Satan (underliv). Og bønnen handler om, at det guddommelige (hoved) skal påvirke forholdene på jorden (bryst), og at det onde (underliv) ikke skal have nogen indflydelse.

"Fader Vor, du som er i himlene; Helliget blive dit navn, komme dit rige, ske din vilje som i himlen således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød, og forlad os vor skyld, som også vi forlader vores skyldnere, og led os ikke ind i fristelsen, men fri os fra det onde."

Bønnen passer fint til Matthæus's situation. Jesus er død. Jødernes rige er udslettet. Nu venter man på, at Gud griber ind igen. Problemet er bare, at hvis Jesus har sagt det her 50 år tidligere, må Jesus have ment noget helt andet.

I det følgende gennemfører jeg nu en dekonstruktion, idet jeg forkaster enheds-energiens bevidsthedsoplevelse – og i stedet anvender analyse-energiens bevidsthedsoplevelse, når jeg læser teksten.

Oprindeligt tog jøderne afstand fra astrologien – og mente, at Gud var en kraft, der styrede livet på jorden uafhængig af planeternes og stjernernes positioner. Men på Jesus's tid var langt de fleste jøder skiftet over til at tro blindt på astrologi. Gud var i himlen – og man måtte afvente planeternes stilling for at noget kunne ske på jorden. Men Jesus forkastede denne astrologi. Han prædikede, at Gud både var i himlen og på jorden. Og at Guds rige var her blandt de levende. Når Jesus derfor startede med "*Fader Vor, du som er i himlene*", sagde han præcis det modsatte af, hvad han ellers plejede at sige.

På Jesus's tid var man også begyndt at tro på ånder. Og man mente, at man kunne påkalde en ånds navn, og dermed komme i kontakt med den. Det var også i modsætning til den traditionelle jødetro. Og også imod det, som Jesus normalt prædikede. Men her fortsætter han med "Helliget blive dit navn", som om der skulle være noget helligt ved et navn.

Jesus sagde meget ofte, at Guds rige var her og nu. Det var inde i os eller ibland os. Men her fortsætter Jesus bønnen med: "*komme dit rige*". Men det er jo meningsløst, at det skal komme, når det allerede er her.

Bønnen fortsætter: "*ske din vilje som i himlen*". Nej, det er jo præcis det, som Jesus ikke mente. Det skal ikke være som i himlen. Det skal ikke være astrologien.

"*Således også på jorden*". Altså, alt her på jorden skal foregå lige så mekanisk som planetbevægelserne. Det er det modsatte, han mente.

"*Giv os i dag vort daglige brød*". For at gøre sætningen meningsfuld har moderne oversættelser ændret "*i dag*" til "*hver dag*" eller "*dag for dag*". Men det er forfalskning af kilden. En bedre oversættelse ville være: "*Giv os noget at spise i dag*". I talen, som Jesus holder bagefter, kommer han ind på, at man netop ikke skal tænke på den daglige mad. Man skal koncentrere sig om at få et ordentligt forhold til hinanden; og så skal man nok få noget at spise.

Efter jødisk skik godt kunne låne penge af hinanden. Men hvert 7. år var der helligår. Og alle dem, der ikke havde betalt deres gæld, fik den så eftergivet. Hermed blev alle ligestillet, så man kunne skabe det fællesskab, som var guddommeligt. Men det var man holdt op med på Jesus's tid. Han fortsætter bønnen: "*forlad os vor skyld, som også vi forlader vores skyldnere*". I den kristne og vestlige kultur har vi fået følelsen "*skyld*", som handler om splittelsen mellem de to kropssider. Men

på Jesus's tid handlede skyld om at skyldte penge. Og det er jo ganske morsomt, når Jesus her siger, at Gud skal eftergive os de penge, som vi skylder ham. Det er totalt absurd. I nogle engelske oversættelser har man ændret ”skyld” til ”synd”. Men det er direkte kildeforfalskning.

Og dernæst: ”som også vi forlader vores skyldnere”. Ja, morsomt. Det var præcis, hvad jøderne var holdt op med.

I slutningen af bønningen stiger komikken: ”Led os ikke ind i fristelsen”. Jamen, hvad skal man med en Gud, der kan finde på at lede os ind i fristelsen? Er det nødvendigt at bede ham om at lade være?

Og så en kanonafslutning: ”Fri os fra det onde.” Det kan også oversættes med ”Fri os fra den Onde.” Men det bliver det ikke bedre af. Der er ingen tvivl om, at nogle jøder var begyndt at mene, at det onde eksisterede som en selvstændig kraft. Som en anti-Gud. Men det er tidligst omkring år 70, at de kristne også begynder at få denne opfattelse af, at Gud og Satan er to kræfter, der kæmper mod hinanden. Og bønningen slutter altså med, at Guds kraft er begrænset. Det onde har en selvstændig kraft. Og det er altså nødvendigt at bede Gud om at fri os fra dette onde.

Jeg har her gennemgået Fader Vor ved hjælp af analyse-energien. Og så får bønningen en anden betydning. Så bliver den til en joke, som Jesus starter sin tale med. I bønningen kommer han ind på det forkerte og groteske, som jøderne på hans tid er faldet for. Og senere i selve talen kommer han så ind på det, som han mener, og det er præcis det modsatte af, hvad han siger i bønningen.

Hele evangeliet er skrevet på græsk med analyse-energiens bevidsthed. Men kirken har altså gennem 2000 år valgt at forstå indledningen til Jesus's tale med enheds-energiens bevidsthed – og opnår så den modsatte forståelse af, hvad Jesus sandsynligvis mente.

Historieforståelse

Den europæiske historieopfattelse bygger på en bevidsthedsoplevelse, som opstår ud fra analyse-energien. Her oplever en normal europæer en proces fra noget dyrisk (underliv) til noget forstandigt (hoved). Og man kan slet ikke læse historiske kilder, uden at man fortolker dem i det lys og den forståelsesramme, som analyse-energien giver.

Men når jeg i dag læser om vores historie, får jeg også 7 helt andre oplevelser af, hvad der er foregået. Jeg ser og forstår det, som jeg oplever ud fra det energimønster, som jeg indtager. Hver gang jeg skifter energimønster får jeg en ny forståelse af den historiske udvikling, selvom jeg læser de samme historiske kilder. Fordi man kan have alle 8 energimønstre i hver side af kroppen, kan man indtage 64 forskellige energimønstre og få 64 forskellige bevidsthedsoplevelser. Og alle sammen er lige rigtige. Den falske opfattelse af historien og virkeligheden opstår, når man er stagneret i et eller et par energimønstre og dermed har en fastlåst bevidsthedsstruktur.

Kultur revolutionen varede kun kort tid. Allerede omkring år 1975 begyndte reifikationen at genetablere sig. Og omkring 1982-83 var det tydeligt, at alienationen var en realitet igen for de fleste mennesker.

Deperdution – den tredje bevidsthedsspaltning

I midten af 1980'erne kom så den sidst mulige spaltning, hvorefter man har sit *jeg* i hovedet – og sådan, at man *er* sine tanker, mens resten er en krop, som man *har*. Der er ikke andre, der har givet navn til denne spaltning, så det gør jeg nu - og kalder den deperdution.

Det skete selvfølgelig ikke fra det ene år til det andet, men var en lang proces. Men i årene 1982-87 oplevede jeg en masse forskellige ting, som viste dette skift i bevidstheden. For eksempel kan jeg huske en plakat, der hang på mange togstationer. Den viste et foto af en ung kvinde, og så var der en tekst: ”Spring ud i livet”. Det var jo meget sødt. Men når man kiggede på pigens ansigt, så man et menneske, der havde taget sig sammen til at springe ud. Ansigtet lignede én, der stod på 12. etage på en balkon og netop havde besluttet, at hun ville springe ud. På den ene side var hun dødsens angst. Det så man tydeligt omkring munden. På den anden siden undertrykte hun frygten. Og det så man omkring øjnene. Man kunne se på hendes ansigtsudtryk, at hun var totalt uvindende om konsekvenserne af at springe ud, og at hun godt var klar over, at hun aldrig ville blive det samme menneske igen. Men samtidig havde hun besluttet sig for at gøre det i en blind tro på, at hun ville havne et eller andet sted, hvor hun ville blive en stærk kvinde, der kunne ændre verden – først og fremmest sig selv. Egentlig drejede det sig om et skift fra at føle sit *jeg* i hjertet – til at føle *jeg*'et i hjernen.

Før 1980 antog man nemlig, at menneskets *jeg* befandt sig i hjertet. Og man havde ofte hjernedøde mennesker liggende resten af deres liv på særlige hospitaler. Men efter 1985 er man begyndt at opfatte hjernedød som den egentlige død. Og et hjernedødt menneske med et levende hjerte er blot et præparat, som man kan udtage organer fra og transplantere til andre mennesker.

Når man er deperduteret, kan man i kroppen enten ingenting mærke – eller også kan man kun mærke træthed, stivhed og smerte. Et billede på deperdutionens følelse er, at man befinder sig på en tømmerflåde (hjernen) midt ude på havet (kroppen). Man kan regne ud, at man må have været på et skib, der er gået ned. Men man kan ikke huske det. Man er grundlæggende set alene. Og man aner ikke, hvor man flyder hen. Et andet billede er, at kroppen er en maskine eller en robot, og at hovedet (hjernen) er en computer eller kommandocentral. Man sidder oppe i hovedet og kan ikke mærke sin krop, som nu er det, der er under halsen.

Det egentlig levende føler man i hjernen i hovedet. Resten er bare noget mekanik, der skal virke. Man er ikke i kontakt med sin vilje, som er en kraft, der knytter sig til underlivet. Men man har omdefinert begrebet, så det nu betyder et valg mellem flere muligheder. Man er heller ikke i kontakt med det åndelige eller med visioner. Så udvikling er ikke længere en skabelsesproces; det er blevet til noget, der kommer, når man arbejder med det. Alt levende er således blevet til processer, der er så døde, at en computer i princippet kan overtage dem – og udføre det samme.

6-delt bevidsthed

Jeg hørte for et par år siden et radioprogram, hvor nogle unge forskere blev spurgt om, hvordan det moderne menneske er i dag. Og der blev svaret med et *vi*. Vi identificerer os ikke kun med én rolle – som for eksempel ”jeg er slagter”, eller ”jeg er læge”. Vi har også en rolle i familien. Og så har vi en tredje rolle sammen med vennerne. Seksuelt har vi måske en rolle, hvor vi går i swinger klub lørdag aften. Og så har vi måske en religiøs rolle, hvor vi om søndagen går i kirke og skrifter til en præst.

Sagen er, mente forskerne, at vi i dag kan vælge en masse. Vi har mere frihed end nogensinde, mente de. Rollerne bliver defineret af dem, der er med i de sociale fællesskaber. Og det enkelte menneske er bare glad for, at man kan bruge mange sider af sig selv. Der er også en forventning fra samfundet om, at man deltager i mange forskellige aktiviteter.

De fleste mennesker under 45 år har i dag en 6-delt personlighed. En del handler om politik, samfund og intellektuelt arbejde. En anden del om mobil og internet. En tredje om café, fællesskab og kultur. En fjerde om fami-

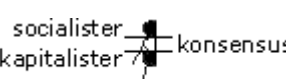
lie. En femte om krop og natur. Og en sjette om sex. De 6 bevidstheder lever hvert deres eget liv. Enhver af dem hænger sammen med noget ude i den sociale virkelighed. Og derfor føler man noget meningsfuldt. Men der er ingen sammenhæng inde i det enkelte menneske.

 Inden deperdutionen var der en energimæssig sammenhæng mellem hoved og bryst. Den høje ladning i hovedet gav en politisk samfundsbevidsthed, og den lave ladning i brystet gav en moralsk bevidsthed. Det gjorde, at man kunne analysere og vurdere samfundsforhold følelsesmæssigt.

 Det kan de unge ikke mere. Den politiske bevidsthed (hoved) består nu kun af et sæt tanker. Der er ikke længere nogen spirituel bevidsthed (bryst) forbundet med den. Når unge akademikere derfor i dag er ansat i den offentlige administration og skal finde på politiske løsninger, kan de kun tænke kvantitativt. Alt skal kunne måles. Enten er der for lidt eller for meget. De har ikke evnen til at tænke kvalitativt, hvor det handler om indholdet eller måden, som noget fungerer på.

Den moralske eller spirituelle del (bryst) af samfundsbevidstheden, som man havde tidligere, er nu løsrevet og har fået sit eget helt isolerede indhold. Det handler om musik, teater, kunst, café, og stand-up, men også om deltagelse i samtalecaféer, fødevarerfællesskaber og lignende. Hvis de unge ikke deltager i sådan noget, vil de opleve et tomrum i deres bevidsthed.

Begrebet moral eksisterer stadig hos den lidt ældre generation, som så mener, at det moralske er devalueret og nu bare betyder, at man føler sig som et godt menneske. Men det er splittelsen i energilegemet, der er den egentlige forandring.

 Det interessante er, at der er flere af de nye ungdomsorganisationer, der er dukket op omkring økologi og bæredygtighed, som tager afstand fra den måde, som socialister og kapitalister træffer beslutninger på. I stedet træffer man, hvad man kalder konsensusbeslutninger, som går ud på, at man kun beslutter det, som man kan tale sig frem til og blive enige om. Det karakteristiske ved disse nye organisationer er også, at de netop knytter bevidstheden til den del af energilegemet, der udgøres af brystet, og hvor der er lav ladning. Deres viden (hoved) om folkelige erfaringer angående organisation er stort set fraværende. Og praktiske erfaringer omkring natur og fødevarer er nærmest nul. Alle kan komme lige ind fra gaden og deltage i at træffe konsensusbeslutninger. På ét møde snakker man sig så frem til én beslutning. På næste møde snakker man sig frem til at ændre beslutningen lidt. På tredje møde kommer der nogle helt nye deltagere, og her træffer man igen beslutninger, der ændrer, hvad man tidligere har besluttet. Inderkredsen, der deltager i alle møderne, kan godt følge med. Men hvis man kun er med til nogle møder, vil man opdage, at det som man beslutter, kun har gyldighed, indtil der er nogle andre, der på et andet møde beslutter noget nyt. Der er sikkert nogle af disse organisationer, der gør det anderledes; men ikke nogen af dem, jeg kender.

I Holland er der kommet en lidt anderledes udgave af det samme, som har fået navnet sociokrati. Her skal man ikke lave konsensusbeslutninger, men alle skal have mulighed for at gøre indvendinger mod beslutningsforslag, inden de vedtages.

Mange af de unge mener, at dette nye kan sammenlignes med ungdomsbevægelserne i 1960-70'erne, fordi det er noget helt nyt. Men dengang handlede det om at ophæve bevidsthedsspaltninger. Denne gang handler det om at få en ekstra bevidsthedsspaltning.

Hvis man for eksempel vil lave et fødevarerfællesskab efter de revolutionære ideer, som der var i 70'erne, skal man ikke bare have et fællesskab (bryst). Man skal kombinere det med en samfundsanalyse (hoved), så man er med til at udvikle samfundet. Man skal også kombinere det med indsigt i økologi og fødevarerproduktion (underliv), så man er med til fremme en reel økologisk udvikling. Og man skal også kombinere det med familiebevidstheden (venstre side), så man ikke kun forsyner en snæver kreds, men også børnefamilier, ældre og andre. Men med den splittede bevidsthed har man ikke evnen til at gøre noget af det.

Det karakteristiske er også, at inderkredsen (nogle ganske få) ikke har nogle meninger om noget af det, som fællesskabet træffer beslutninger om. De føler sig som formidlere af beslutningsproces-

sen. De mener, at det er nødvendigt med sådan en formidler, når der skal træffes beslutninger. Han eller hun skal ingen meninger have selv. Alle tilstedeværende har lige meget at sige. Det passer godt med, at man stort set intet ved om det, man snakker om. De gange, hvor jeg har været med, holder de *vidende* mund, mens der er en masse *uvidende*, der diskuterer intenst, og hvor det ofte er ligegyldige detaljer, der totalt dominerer snakken.

Det er også helt i modsætning til 60-70'erne, hvor dem, der dominerede snakken, i det mindste forsøgte at koordinere en viden om samfund, produktion, familier mm.

Inden deperdutionen var familiefølelsen (bryst) koblet sammen med en etisk bevidsthed (hoved). Hvis et menneske eller en familie kom i klemme mellem paragrafferne i en lov, kunne embedsmændene godt være fleksible og lade det etiske råde.

Men i dag går det ikke mere; det betragtes som korrupsion og magtmisbrug. I dag skal man følge loven. Og hvis et menneske kommer i klemme, er det bare ærgerligt. Etikken er forsvundet. Oppe i hovedet har vi i stedet fået en virtuel bevidsthed. Vi sidder og kommunikerer med vores computer, og vi kommunikerer med vores mobiltelefon. Denne form for kommunikation indeholder ikke grimasser og anden kropssprog. Den er også begrænset til de muligheder, som teknikker giver os. Og den er med til at ændre hele den måde, vi kommunikerer på. Hvis de unge ikke konstant bruger deres smart phone, føler de et indre tomrum. Kommunikationen er blevet til små overfladiske sætninger. Til gengæld foregår den næsten uafbrudt.

virtuelle guder

Vi har både i vores egen og i andre kulturer set, hvordan kropsdele med lav ladning på et tidspunkt skaber en oplevelse af guder. I dag er det bedre at bruge begrebet *bevidsthedsmæssig kraft* i stedet for ordet gud. Og det handler om en kraft, der er udenfor én selv, men som påvirker bevidstheden lige så meget, som man selv gør. Lige nu (år 2015) er det helt uskyldigt, for det er ret nyt, og det er stadig styret af mennesker. Når vi ser en speaker på TV, ved vi, at det er et levende menneske. Men inden for få år vil det være billigere at programmere sådan en speaker. Så ser det ud som et menneske, men er blot avanceret programmering. Når vi i dag går ind på en nyhedsside på internettet, dukker der en masse reklamer op. Men de er alle sammen tilpasset mig. Det, som jeg har søgt efter på nettet, men endnu ikke har købt, er der masser af reklamer om. Og det, som passer til mine øvrige interesser, er der også mange reklamer om. Alle andre reklamer kommer ikke på skærmen, for det hele er programmeret til mig. Om få år vil det samme gælde nyhedsudsendelser. Hvis jeg interesserer mig for naturkatastrofer, vil jeg se en masse af dem. Hvis jeg interesserer mig for sportsstjerner skilsmisser, vil jeg se en masse af det. Jeg vil også selv kunne vælge, hvordan nyhedsværten skal se ud. Skal det være en mand eller kvinde. Skal vedkommende have lyst eller mørkt hår. Skal vedkommende været sexet og fræk eller provokerende og barsk. Alt det her er stadig styret af mennesker. Men allerede nu er der på internettet robotter, der undersøger mine vaner og interesser. Og det vil snart være muligt for disse robotter at kortlægge hele min personlighed, så de kan få kendskab til, hvor der er "huller" i min bevidsthed, eller hvor jeg har svaghed i min tankegang. Og så vil alle robotterne få nogle over-robotter, der styrer det hele ud fra nogle værdier, som selvfølgelig bygger på noget i menneskets sind – ligesom de gamle guder gjorde – men som vil få deres eget liv – ligesom de gamle guder.

Hvis man tror, at det her bare er noget med et nyt og anderledes indhold i bevidstheden, er det jo ret uskyldigt. Men det problematiske er, at det udgør en sjettedel af personens grundlæggende identitetsstruktur. På et ubevidst plan lægger det rammerne for ens vilje og lyst – ligesom det ubevidst giver en særlig mening med livet.

Lidt efter lidt bliver det samfundsmæssiggjort. Menneskenes bevidstheder påvirker det sociale fællesskab, og det sociale fællesskab påvirker menneskenes bevidstheder. Og på lang sigt er det med til at omdanne mennesker, så vi mere og mere kommer til fungere som robotter. Vi får en tankegang, som er lineær, og som svarer til, hvad en programmør laver, når han programmerer en robot.

Det uhyggelige er, at det allerede sker så småt. Man kan ikke vælge det fra. Den sjettedel af bevidstheden, som knytter sig til hovedet i venstre side, kan man ikke bare slukke. Man har her en lav

ladning, der gør, at bevidstheden er modtagende i stedet for skabende. Og fordi den ikke er i kontakt med andre dele af bevidstheden, lever den sit helt eget liv. Når jeg ser, hvordan unge mennesker bruger deres smart phone og Facebook eller lignende hjemmesider, er der en lille del af det, der virker meningsfuldt og fremmede for kommunikation og et godt socialt liv, men langt over halvdele virker mere nedbrydende end opbyggende i socialt henseende.

Hvis man vil gentage noget af det revolutionerende, der skete i 60-70'erne, går det ud på at forbinde de adskilte bevidstheder; og så skal man udvikle en anderledes brug af den virtuelle bevidsthed, så den bliver social opbyggende.

Når der er to kropsdele, som er i kontakt med hinanden, opstår der det, som udgør et *jeg*. Der er en retning, en relation, et mål eller lignende. Der er noget, som man vil. Med deperditionen er der ikke sådan noget *jeg*. Det er mere rigtigt at kalde det for 6 *mig*'er. Man zapper rundt fra det ene *mig* til det andet *mig*. Hvis der ikke er aktivitet nok med det ene *mig*, skifter man til et af de andre.

Den splittede bevidsthed er ved at blive samfundsmæssiggjort. Det vil sige, at samfundet er ved at blive 6-delt. Delene hænger ikke sammen inde i det enkelte menneske. De hænger heller ikke sammen ude i samfundet. Men til enhver del i bevidstheden er der en tilsvarende del i samfundet. Med den ene delbevidsthed forsøger vi at skabe fornuft. Med den anden del overlader vi det til enhver at klare sig selv. Med den tredje del etablerer vi familie. Men den fjerde del dyrker vi vores krop. Med den femte del søger vi sammen. Og med den sjette del sidder vi foran computeren det meste af tiden. I hver af de 6 bevidstheder finder vi en "logik" og sørger for at agere konstruktivt. Men alle 6 trækker i hver sin retning.

Indholdet i hver af de 6 delbevidstheder er bestemt af det sociale fællesskab, der knytter sig til denne delbevidsthed. Hvis denne delbevidsthed ikke bruges, vil man føle et indre tomrum.

Der informeres mere og mere. Der kommunikeres mere og mere. Og især informeres og kommunikeres der om, hvordan man skal kommunikere.

Ligesom der ikke er nogen forbindelse mellem de indre 6 *mig*'er, er der reelt heller ingen forbindelse mellem mennesker. I én sammenhæng bruger man den politiske del af bevidstheden, når man snakker med andre, som så også bruger den politiske del af deres bevidsthed. I en anden sammenhæng bruger man sin computer/mobil bevidsthed sammen med andre, som så også bruger deres computer/mobil bevidsthed. I en tredje sammenhæng bruger man sin café-bevidsthed sammen med andre, som så også bruger deres café-bevidsthed. Man kommunikerer ikke med hele mennesker. Man kommunikerer fra en sjettedel af sig selv og til en sjettedel af andre mennesker.

Kroppen

Ikke nok med at der er muskelspændinger mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved; de tre kropsdele er også drejet frem og tilbage i forhold til hinanden, så kroppen danner et zigzag. Psykisk handler det om, at kroppen holder på sig selv. Det tydeligste er den underspændte mave, som de fleste har. Kun få unge mænd erstatter den med overspændte muskler. Det øverste af brystet er totalt underspændt, så der ikke foregår nogen bevægelse i musklerne her. For kvindernes vedkommende medfører det, at der kommer for lidt ilt til brysterne. Og når forsyningen af ilt kommer ned under 40 % af det naturlige, opstår der kræft.

I lungerne opstår der kræft, fordi man ryger, og der lægger sig tjære rundt om nogle celler, så de ikke får ilt nok. Rundt om i kroppen aflejrer der sig giftstoffer og forurening, så der her heller ikke kommer ilt nok til nogen celler. Men hvis der sker en masse bevægelse, skylles de fremmede stoffer væk. Men dér, hvor der er permanente muskelspændinger, er der ikke sådanne bevægelser, og så opstår kræft. Det sker i halsregionen, mave-tarm, underliv og bækkenbundsområdet. For 10 år siden var det cirka 25 %, der fik kræft. I dag er det over 35 %. Om 10 år er det måske 45 %. Det europæiske menneske har en bevidsthedsstruktur, der slår én ihjel. Spændingerne giver hovedpine og smerter i de spændte muskler. Depressioner er blevet helt normale. Og forbruget af nervepiller er steget over 1000 % i løbet af de sidste 10 år. Men hvis man spørger, hvordan folk har det, aner de det ikke. For der er ingen af de 6 del-bevidstheder, der bruges til at mærke sig selv.

De 6 delbevidstheder trækker alting i forskellige retninger, sådan at der opstår sociale problemer. I fjernsynet var der for 5 år siden en masse programmer, hvor folk fortalte om deres problemer. Det er stort set holdt op. Stadig flere lever i dag i samfundets skygge, hvor ingen magter at se dem og høre dem. Og modsætningerne i dagligdagen er blevet så groteske, at man kun magter at grine ad dem. I fjernsynet er der nu massevis af programmer, hvor man griner hele tiden. Det kan være konkurrencer, quiz eller andet. Og man inviterer kun dem i studiet, som hele tiden formår at grine. Som oftest er der ikke noget at grine af. Men så laver man lidt mimik – eller tilføjer et par skøre ord - og så griner alle voldsomt. Vi er glade og har det sjovt.

Forleden gik jeg forbi en kiosk med et stort skilt, hvorpå der stod 164 millioner kroner. Man behøver ikke mere at skrive, hvad det handler om. Det er ugens gevinst, hvis man spiller lotto. Tidligere var det normalt kun at vinde nogle tusinde kroner. Det kan man stadig; men det er ikke nok. Der skal også være en gevinst, der er så stor, at hele ens liv forvandler sig. Man har ganske vist 6 bevidstheder, der hver for sig giver en mening. Men man har en *følelse* af, at det alt sammen er meningsløst.

Denne følelse kan man undgå at føle, hvis deperdutionen er fuldt gennemført. Så føler man ikke noget mere. Så har man bare en hjerne med 6 forskellige og uafhængige bevidstheder, som man kan skifte imellem.

Socialisering og dannelse

Nu skifter vi til at se på den individuelle bevidsthed – og begynder med barndommen. Hvis man kigger på et nyfødt barn, vil man kunne se, at barnet skifter rundt mellem de forskellige energimønstre. Det ses, hvis barnet sættes nøgen op af nogle puder. (Husk at skrue godt op for varmen). Man kan se, at barnet pludselig spænder op mellem underliv og bryst. Og lidt senere måske også mellem bryst og hoved. Så spænder barnet måske af i musklerne mellem underliv og bryst osv. Når man kigger på barnets ansigt, kan man se, at barnet nogle gange er polariseret, sådan at der er forskellige spændingsstrukturer i højre og venstre side. Barnet har fra fødslen af evnen til at skifte rundt mellem alle 64 energimønstre.

Jeg vil i det følgende vise, at socialisering går ud på, at forældrene opdrager deres barn til *ikke* at bruge de fleste energimønstre, men kun udfolde de par energimønstre, som man her i Europa antager er gode og rigtige. Socialiseringen og dannelse handler nemlig ikke om, at man skal have et bestemt indhold i bevidstheden, men om at man skal have en bestemt struktur i bevidstheden – som så opleves som fundamentet for indholdet i bevidstheden.

At et barn udvikler sig gennem barndommen og ungdommen og til sidst havner i et polariseret energimønster men analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre skyldes ikke, at forældrene lærer barnet om disse bevidsthedsstrukturer, for dem kender barn godt fra fødslen af. Forældrenes og samfundets indsats går på at forhindre barnet i at udfolde de øvrige energimønstre. Der er derfor ikke tale om en oplæring, men en aflæring. Barnet skal lære, at meget af det, som barnet kan fra fødslen af, er forkert.

Barnet lærer ved at identificere sig med andre mennesker. I de fleste kulturer vokser børn op i børnegrupper, hvor børnene primært lærer af hinanden og sekundært lærer af de voksne. Her i Europa lærer børnene primært af deres mor og far.

 Faderen opfører sig det meste af tiden sådan, at venstre side synes livløs med et tomt udtryk – og højre side har hele tiden en polaritet, der projiceres op i ansigtet, hvor der opstår spændinger omkring øjne og mund, og hvor udtrykket ved øjnene giver en anden følelse end udtrykket ved munden.

 Moderen opfører sig lidt på samme måde. Når barnet kigger på moderens ansigt, ser barnet, at den ene side er lidt livløs og har et tomt udtryk, mens den anden side er mere kommunikerende. Moderen forsøger hele tiden at dele følelser med barnet – og det er jo vældig rart for barnet, så længe moderen tilpasser sig barnets behov. Og det gør moderen i starten. Senere bliver det omvendt. Så forventer moderen, at barnet tilpasser sig moderen, og så kommer der konflikt.

Lad mig lige remse op, hvad man *kan* gøre. Efter at barnet har kæmpet sig ud gennem fødselskanalen – og i løbet af fødslen har præsteret alle de *mandlige* energimønstre med opladning i underlivet, hvor man kæmper sig frem mod noget nyt, har barnet efter fødslen brug for at få stimuleret de *kvindelige* energimønstre med afladning i underlivet, hvor barnet tager det nye ind i bevidstheden og integrerer det:

 Med samlings-energien kommunikerer man med barnet. Følelserne omsættes til lyde. Og de lyde, som barnet udsender, tager forældrene ind og føler efter - og svarer med andre lyde.

 Med enheds-energien skal barnet opleve nærhed og enhed med forældrene. Men barnet oplever allerede fra starten, at det også selv er en enhed. For ikke at ødelægge denne følelse hos barnet, skal man som forældre også vise barnet, at man selv er en enhed, der er adskilt fra barnet. Hermed oplever barnet, at forældrene er ligesom barnet selv. Og det giver er tryghed for barnet, så barnet føler, at det ikke er forkert.

Med hengivelses-energien skal barnet opleve, at forældrene gør noget med barnet. Og når barnet reagerer med lyde eller fagter, skal man korrigere sine handlinger, så barnet oplever, at det kan påvirke de voksne, selvom det er dem, der er givende, og barnet er modtagende.

Med modtager-energien skal barnet kunne bryde sammen – både socialt, kropsligt og følelsesmæssigt. Og så skal barnet opleve, at forældrene tager over og udfører alt det, som barnet ikke magter.

Sådan at fokusere på de kvindelige energimønstre gælder kun, hvis det har været en normal fødsel. Hvis barnet er forløst med kejsersnit, har barnet bagefter svært ved at danne grænse mellem sig selv og andre. Så befinder det sig i symbiose med omgivelserne, hvor det altid reagerer som modtagende part. Lidt over en femtedel af fødende kvinder her i Danmark har så mange spændinger, at de bliver nødt til et kejsersnit; men så skal barnet have ekstra mere hjælp til de mandlige energimønstre:

Med territorie-energien sætter barnet en grænse til andre. Barnet er derfor ikke en bamse, man bare tager op. Man henvender sig til barnet først – med øjenkontakt og navn (eller lyd) – og siger, at man vil tage barnet op.

Med analyse-energien har barnet et mål for sin bevidsthed. Det vælger noget, som det godt vil. I stedet for at give en rangle, iagttager man, hvad barnet vil – og hjælper barnet med det.

Med udlevelsens-energien kæmper barnet, indtil det møder for stor modstand. Undervejs græder og skriger barnet. Det er ikke, fordi barnet er ulykkeligt. Disse lyde kommer, fordi barnet kæmper. Barnet undersøger hermed sit eget psykiske territorium. Indenfor er der barnets selvskabte *jeg*. Udenfor er der forældrenes. Her skal man give modstand, så barnet lærer andres og dets egne grænser at kende.

Med skaber-energien koordinerer barnet sin bevidsthed med omgivelserne. Her skal man reagere på barnets signaler. Og når barnet reagerer på forældrenes signaler, skal de reagere, så barnet får feedback på forbindelsen. Sådan skal man indlede, inden man gør noget sammen med barnet.

I dag er det her helt selvfølgelig for mange jordmødre. Og der er også børnepsykologer, der opfører sig på samme måde overfor børn. Men der er stort set ingen forældre, der magter det.

Fra fødslen af er barnet i stand til at polarisere sig med forskellige energimønstre i de to sider - og samle sig med samme energimønstre i begge sider.

Når barnet polariserer sig og spejler sig i forældrene, indtager barnet det europæiske energimønster med analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre. Barnet har også trang til at skifte til alle andre energimønstre. Men barnet oplever, at forældrene kun udfolder det samme polariserede energimønster hele tiden. Barnet får derfor en følelse af, at barnet er forkert. Barnet passer ikke til den verden, som barnet befinder sig i. Det oplever bare, at der er noget grundlæggende galt.

Alienation

Når barnet er kommet op i 1-2 års alderen, går man i gang med pottetræningen. Nogle starter allerede ved ½-års alderen. Barnet skal lære at blive renligt. Det, der kommer fra underlivet, er noget dårligt, som man skal skille sig af med. Og i underlivet er der en række følelser, som er dyriske. Det drejer sig om at kræve et territorium (markere med urin). Det handler om at udskille noget uønsket (afføring). Man skal også indtage (tarme) alt det, som man vil have. Den overordnede følelse er *vilje* – forstået som kropslig vilje i modsætning til en intellektuel vilje.

Siden 1400-tallet har europæerne undertrykt og fortrængt denne kropslige vilje. Man har ment, at den er ond, egoistisk, social destruktiv mm.

Og forældrene begynder derfor at lære deres lille barn at opføre sig på en ikke-dyrisk måde. Europæiske psykologer har opdaget, at børn omkring 2-årsalderen har en periode, hvor de opfører sig sadistisk. De slår gerne andre børn og griner samtidig. Og hvis man kigger på deres ansigt, ses tydeligt et sadistisk udtryk ved deres øjne.

De par gange, hvor jeg har boet i en stammelandby ude i junglen, oplevede jeg aldrig sådan noget. Her kunne børnene godt skifte mellem energimønstrene – og også nogle gange være dyriske og magtfulde. Men det varede altid kun kort tid, og så opførte de sig igen meget socialt.

Men her i Europa befinder børnene sig gennem lang tid i sådan en sadistisk fase. Forældrene reagerer ved at vise børnene, at forældrene selv ikke opfører sig sådan. Og de irettesætter barnet, når barnet opfører sig dyrisk. Barnet får derfor den oplevelse, at barnet er umenneskeligt. Det er født forkert. Det har nogle medfødte tendenser, som er uacceptable. Og barnet tvinges til at polarisere sig mellem underlivet og det onde på den ene side – og brystet og hovedet på den anden side. Når barnet er i kontakt med bryst og hoved, bliver det accepteret, og forældrene smiler kærligt. Og når barnet er i kontakt med underlivet, bliver det ikke accepteret, og forældrene udviser misbilligelse. Så kommer der en periode, hvor barnet svinger mellem enten at være i kontakt med bryst og hoved, og så opfører barnet sig civiliseret – eller være i kontakt med underlivet, og så opfører barnet sig sadistisk. Når det sidste indtræffer, reagerer forældrene med en kraftig misbilligelse. Og det ender med, at barnet til sidst fortrænger underlivets bevidsthed, sådan at det projiceres uden for barnets *jeg*. Hermed ophører den periode, hvor barnet ind imellem opfører sig sadistisk. Og så mener psykologer, at man har opdraget barnet godt. I alle andre kulturer gennemfører forældrene ikke denne proces, og derfor er mennesker i alle de andre kulturer enten nede på et dyrisk niveau – eller kun kommet op på et middelalderligt niveau – er den europæiske opfattelse.

Når barnet er blevet 2 år, er bevidsthedsspaltningen fuldt gennemført. Barnet er blevet alieneret. *Jeg*'et består af følelser (bryst) og tanker (hoved). Og så *har* barnet noget dyrisk i underlivet. Nu er der nogle børn, hvor det kun lykkes delvist. Og der er mange sadomasochister, der husker, hvordan de i 3-4 års alderen slog deres bamse i numsen – og at det føltes helt rigtigt. Det var dog ikke noget, man kunne fortælle forældrene om, for de forstod det ikke.

De fleste børn kommer alligevel indimellem i kontakt med deres underliv. Sagen er, at bevidsthedsspaltningen ikke er noget fysiologisk med noget psykosocialt. Der er ikke tale om, at barnet én gang for altid har fået underlivets bevidsthed spaltet udenfor sit *jeg*. Det fungerer mere sådan, at der er bestemte sociale situationer, hvor barnet genskaber spaltningen. Igennem hele barndommen og ungdommen vil barnet indimellem kortvarig ophæve spaltningen – og så er der konflikt og skænderi. Det ”normale” barn vil så ikke kunne orientere sig. Det føler afmagt, forvirring og frustration. Og det reagerer hysterisk, græder og skriger. Forældrene ser ingen anden udvej end at tvinge barnet til at genetablere bevidsthedsspaltningen. Det er den eneste måde, hvorpå barnet kan falde til ro – mener man.

Reifikation

Når barnet er kommet op i 3-4 års alderen, bliver barnet tvunget til at gennemføre endnu en bevidsthedsspaltning. Det er reifikationen.

Inden denne spaltning dannes, kan barnet lege med alle børn. Efter spaltningen leger barnet helst kun med sine venner. Psykologer antager derfor, at det er en modningsproces, hvor barnet får personlighed. Sammenlignet med andre kulturer handler det om, at det europæiske menneske bliver individualist. Man får et *jeg*, der tager afstand fra andre – på nær sine venner.

Det starter med, at der er en modsætning mellem barn og forældre. Barnet har trang til at udfolde alle energimønstre, men forældrene mener, at et civiliseret menneske nødvendigvis skal have analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre.

Alienationen er allerede en realitet; men det er ikke nok bare at holde det dyriske nede. Man bliver nødt til at få en forstand, sådan at man selv kan indse, at man igen og igen skal styre og kontrollere underlivets bevidsthed. Det er jo det, som er karakteristisk for hele vores kultur.

Vi har en fornuft, og vi kan lade fornuften bestemme over os.

Men så er vi også kærlige. Vi skal ikke være iskolde hjerner. Vi skal have ømhed og medfølelse med hinanden. Ganske vist eksisterer der følelser af grådighed, liderlighed og lignende; men sådanne følelser knytter sig til underlivet - og skulle gerne allerede være projiceret udenfor *jeg*'et med alienationen.,

Men barnet magter ikke sådan at kvæle langt de fleste følelser og bevidstheder i sig selv. Og derfor opstår *trodsalderen*, hvor barnet hele tiden protesterer. Barnet kan ikke forstå, hvorfor forældrene kun udfolder et par enkelte energimønstres bevidstheder.

Barnet har jo evnen til at polarisere sig. Og fra fødslen betyder en polarisation, at man indtager to bevidstheder, hvor man godt kan projicere den ene ud på omgivelser eller på andre. Men barnet tvinges mere og mere til at opleve sig selv i den ene sides bevidsthed, mens forældrene opleves i den anden. Igennem 2 år står magtkampen på, indtil barnet til sidst bukker under for overmagten. Og så gennemfører barnet en spaltning af sin bevidsthed, hvor barnet danner et *jeg* i den ene side – og får forældrene i den anden. På et tidspunkt, hvor den bevidsthedsmæssige spaltning er fuldt gennemført, slapper barnet af. Og nu oplever barnet et meget individualistisk *jeg*, der hele tiden er adskilt fra andre (den anden kropsside). Efterhånden glider forældrene ud af denne bevidsthed – og efterlader barnet med en side, der opleves tom.

Hvis en dreng herefter identificerer sig med højre side og analyse-energien, får han en mandebevidsthed og projicerer det kvindelige udenfor sit *jeg*. Og senere i livet trænger han så til forene sig med det, som han har projiceret ud, og som altså udgøres af en kvindebevidsthed. Han bliver hermed heteroseksuel. Hvis han derimod identificerer sig med venstre side og enheds-energien, får han en kvindebevidsthed og projicerer det mandlige udenfor sig *jeg*. Og senere i livet trænger han også til at forene sig med det, som han har projiceret ud, og som altså udgøres af en mandebevidsthed. Og dermed bliver han homoseksuel.

Reifikation kom ind i den europæiske kultur i 1700-tallet. Før da var man bare seksuel. Man havde sine foretrukne seksualpartnere. Men det kunne både være mænd og kvinder. Og man fik efterhånden en kæreste, men kunne dog stadig have sex med andre. Men med reifikation blev man et halvt menneske. Den ene side blev en slags indre spøgelse, som man oplevede tom. Og man trængte desperat til at få en kæreste, der kunne udfylde tomrummet. Når man så fik sådan en kæreste, var man følelsesmæssigt ude af stand til at opleve kærlighed med andre end kæresten, fordi kæresten bevidsthedsmæssigt sidder inde i én. Dog havde man alienationen med en dyrisk bevidsthed i underlivet. Og den kunne man bruge til prostituerede m.fl.

Både en dreng og en pige ender med at have det europæiske energimønster. Og til daglig benytter man sig af sin fornuft (hoved) til at klare sig. Men hvis man føler efter, kan man mærke en vrede i underlivet og en gråd i brystet. Den side, som man identificerer sig med, videreudvikler sig. Den anden side er mere eller mindre gået i stå. Men hvis man mærker efter, kan man godt føle sig selv i den side – og så føler man en lille dreng eller pige på 3-4 år.

Skolen

Igennem hele barndommen bliver spaltningerne opretholdt og forstærket. Og her spiller skolen en væsentlig rolle.

abstrakt
konkret

Oprindeligt er det konkrete ensbetydende med det, der er der først, og som hænger direkte sammen med den fysiske natur. Og det abstrakte er så det, som et menneske danner oppe i sit hoved. Når et lille barn siger *jeg*, er det et kropsligt konkret *jeg*.

konkret
abstrakt

Men så skal eleverne lære at identificere sig med hovedet – og ikke med, hvad der sker i underlivet. I stedet for at sige: *jeg cykler en tur*, skal det lidt større barn sige: *jeg tager en cykeltur*. Nu er *jeg*'et kommet op i hovedet.

I de små klasser bruger man mange udsagnsord: leger, spiser, hopper, gynger, løber osv. Det gør man, fordi børnene stadig har oplevelsen af det oprindelig konkrete, hvor det er et *jeg*, der udfører noget. I de højere skoleklasser gøres en kraftanstrengelse for at ændre dette.

Computeren har stor anvendelighed.

Denne sætning giver en høj karakter, når der skrives stil i skolen.

Jeg bruger computeren til mange ting.

Denne sætning giver derimod kun en middelmådig karakter, og man bliver betragtet som umoden, og som at have et meget barnligt sprog.

For at anskueliggøre problemstillingen, vil jeg tage udgangspunkt i ...

Her er vi oppe i de højeste klasser, hvor den unge har lært det. Hele denne skoling har ikke handlet om, at barnet skulle udvikle sig. Altså folde sig ud på baggrund af sig selv. Det har handlet om at få barnet til at bruge bevidstheden sådan, at *jeg*'et er i hovedet.

Det var præcis det modsatte, der skete i revolutionen i 1700-tallet. Dengang gjorde man oprør mod adelen og kirken, der havde en masse idéer, som folk skulle rette sig efter. Og i hele perioden fra 1750-1850 snakkede folk om at komme ud af hovedets undertrykkende bevidsthed og få et handlekraftigt *jeg*, der var kropsligt funderet. Der skulle ikke være nogen fælles bevidsthed, som alle skulle rette sig efter. Man skulle i stedet lave individuelle kontrakter eller aftaler med sine naboer.

Men i de sidste 100 år har staten formået at generobre bevidstheden. Og voksne mennesker i dag har dels en kropslig og dyrisk bevidsthed, som de dog fortrænger – og så en hjernemæssig bevidsthed, hvis indhold er fælles for alle, og som man bruger til at styre og kontrollere sig selv.

Deperdution

Når barnet er kommet op i 10-14 års alderen, flyttes barnets bevidsthed fra forældre og skolelærer til samfundet. Og i de sidste 30 år har der været en massiv ensretning, hvor især fjernsynet har spillet en afgørende rolle i at vise og fortælle, hvordan man skal tænke, føle og agere. Mens det var normalt for 30 år siden at udfolde over 100 forskellige følelser dagligt, er vi nede på, at de fleste kun kender 4-5 følelser. Og de sociale relationer mellem mennesker er blevet så ensformige, at den enkelte ikke kan holde ud at leve med det.

Hver tredje unge i 10-14 års alderen skader sig selv – og af dem skærer halvdelen i sig selv med kniv eller barberblad. Den fysiske smerte er lettere at holde ud end den psykiske. En tredjedel af de unge hader deres udseende. Når de ser i spejlet, oplever de et splittet og modsætningsfuldt udtryk, som giver angst og vrede. Mere end hver fjerde græder sig i søvn.

Det tager et par år, inden deperdutionen er gennemført. Så forsvinder alle de dårlige følelser, og så er man blevet sej. Herefter mærker man ikke sig selv mere. Hvis man ser i spejlet, ser man sit tøj eller sin makeup. Man har fået 6 *mig*'er, hvor man hele tiden skifter rundt mellem dem. Den ene handler om uddannelse og viden. Den anden handler om at læse og skrive sms'er og følge med på Facebook. Den tredje handler om at sidde på café eller gå til stand-up. Den fjerde handler om at have en kæreste. Den femte handler om krop og natur. Og den sjette handler om sex, som man godt kan have med kæresten, men også med andre. Der er ingen mål. Og alle 6 delbevidstheder trækker i forskellige retninger.

Man føler sig selv oppe i hjernen. Det, som er under halsen, er blevet til en slags maskine, der bare skal fungere. Man er klar over, at man har 2 hjernehalvdele, hvoraf den ene er logisk og analyserende og den anden er intuitiv og følelsesmæssig.

Den splittede bevidsthed splitter samfundet i tilsvarende 6 sociale dele. Og denne sociale 6-delning forstærker den indre 6-delning af bevidstheden. Der er ikke længere nogen sammenhæng i ens tilvæ-

relse. Men oplever bare en splittelse. Der er heller ingen kvalitativ udvikling. Det eneste, der er tilbage, er en kvantitativ forøgelse, så der kommer mere og mere af det, som allerede eksisterer. Kun hvis der for en delbevidsthed sker en forøgelse, kan man holde det ud. Så zapper man over til det, hvor der sker noget mere. Hvis indholdet i én af bevidsthederne bryder sammen, klarer man sig med 5 andre, indtil man får et nyt indhold i den sjette. Det er ligesom med en maskine. Hvis en lille del bryder sammen, udskifter man den. Og så kører det hele igen.

Som voksen har man et alsidigt liv, hvor man skifter rundt mellem 6 forskellige aktiviteter. Der er en gensidig forventning om, at man er aktiv på alle 6 områder. Så man har altid travlt. Det er også behageligt at skifte mellem aktiviteterne, fordi de er så forskellige. Og man føler, at man bruger alle sider af sig selv. Vi lever derfor i den bedste af alle tider. Det kan næsten ikke være mere perfekt.

Alligevel er der en næsten eksplosionsagtig vækst i antallet og omfanget af psykiske sygdomme. Men det forklarer vi med, at mulighederne i dag er blevet så store, at det er svært for den enkelte at følge med. De svageste formår ikke at klare udfordringerne.

Spirituel bevidsthed

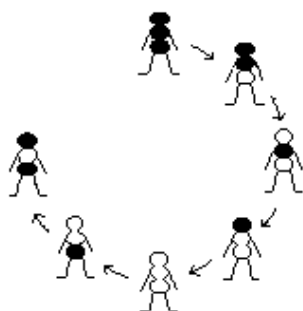
Det er ikke alle mennesker her i Europa, der er havnet i den traditionelle bevidsthed, og jeg vil give et par eksempler på en spirituel bevidsthed.

Teosofi

Helena Petrovna Blavatsky (1831-1891) troede, at Jesus ikke var en historisk person, men en myte. Men der fandtes andre åndelige Mestre, som styrede alting. En af disse Mestre var og er Maitreya, som i en af sine reinkarnationer var Buddha. Blavatsky dannede Det Teosofiske Samfund og flyttede til Indien. Her forventede man, at Maitreya igen ville blive reinkarneret, og på et tidspunkt troede man, at det var Jiddu Krishnamurti (1895-1986). Han brød dog med teosofferne og fik nogle tanker, som handler om, at bevidstheden er fanget ind i særlige mønstre, der skaber illusioner. Man skal frigøre sig fra disse bindinger – og se sig selv i en social proces, der er fri for sådanne tankemønstre.

Alice Bailey (1880–1949) var også med i Det Teosofiske Samfund, men brød med det. Fra 1919 og frem til sin død fungerede hun som ”åndelig kanal”, idet hun var i telepatisk kontakt med ”tibetaneren”, som var en åndelig Mester, der gav hende en masse beskeder. Hun fik bl.a. at vide, at flere af Mestrene havde dannet Det Store Hvide Broderskab. Det var sket allerede for ca. 18 millioner år, og det blev dannet for at vejlede menneskehedens udvikling. Mestrene arbejder med en samlet plan for at hæve menneskehedens bevidsthed op til et højere niveau.

Efter fødslen er det normalt, at et barn skifter rundt mellem energimønstrene; men som voksen er det normalt, at man stivner i et enkelt energimønster. Hvis man så mærker efter, kan man huske skiftene fra energimønster til energimønster. Teosofferne mener, at hvert barn gennemlever disse energimønstre i en ganske bestemt rækkefølge, idet man følger evolutionen.

Evolutionen starter med, at man er som et dyr, hvor der kun er høj ladning – og ingen spiritualitet. Så gennemlever man nogle trin, hvor der hver gang kommer mere spiritualitet ind i bevidstheden. De sjæle, der er kommet længst i udviklingen, er nået frem til analyse-energien, hvor der er høj ladning i underliv og hoved, men spiritualitet i brystet. Og her i brystet kan man direkte mærke energistrømmen fra underliv til hoved, og det giver oplevelsen af, at man stiger op fra det dyriske til det civiliserede. Men man kan også huske tilbage, og så kan man huske den historiske evolution, trin for trin.

Man oplever også, at man kan avancere yderligere. Nu er man i analyse-energien, hvor der er høj ladning i hovedet, og derfor har man en meget egoistisk bevidsthed i hovedet. Men engang vil man kunne avancere yderligere, så hovedet i stedet for kan fyldes med spiritualitet.

Teosofferne mener, at der er unge sjæle, som først lige er begyndt på hele denne udvikling. De har kun foretaget et eller et par skift. De befinder sig i et af de energimønstre, som kan ses i højre halvdel af den øverste tegning. De har lav energi i underlivet. I deres uvidenhed opfører sig ondt. Det er ikke, fordi de er onde. De forstår bare ikke konsekvenserne af deres bevidsthed.

Hvert skift opleves, som om en civilisation går til grunde og genopstår som ny. Og når man mærker efter inde i sig selv, kan man mærke, at det en proces, der har taget mange tusinder år. Der er nogle af de gamle sjæle, som kan huske tilbage til dengang, hvor menneskeheden levede på Månen. Der havde folk en ret lav bevidsthed, og derfor gik samfundet til grunde. Senere kom der en ny ”rodace” i Atlantis, men det sank i havet – også på grund af for lav bevidsthed. Men nu har Mestrene taget sig sammen for at redde Jorden. Da Hitler, som var en ung sjæl, indførte enheds-

energien som samfundsbevidsthed i Tyskland og truede med at udbrede den over hele jorden, så Jesus (som ånd) sig nødsaget til at starte Anden Verdenskrig for at tvinge os til at indse, at vi ikke skulle bruge enheds-energien som samfundsbevidsthed, sådan som nazisterne gjorde.

Der er en udbredt opfattelse af, at ånderne denne gang har sat sig for at hjælpe os, så vi ikke går til grunde. At der er nogle, der fører krige og laver menneskekroppe om til robotter og også ødelægger naturen, behøver vi ikke at bekymre os om. Det er unge sjæle, som bare ikke ved bedre. Deres destruktive adfærd vil ikke lykkes. Det skal Mestrene nok sørge for.

Alle disse mennesker er overbeviste om, at deres tanker ikke kun er egne fantasier. Uafhængig af hinanden får de nemlig præcis de samme oplevelser. Og derfor kalder de deres viden for åndsvidenskab. Det, som de oplever, er tanker og følelser, der knytter sig til de lave energier i energimønstrene.

Højere bevidsthed

De åndsvidenskabelige europæere er også stivnet i det europæiske energimønster; men de bytter om på brugen af de to sider. Mens flertallet i Europa opfatter højre side som en samfundsbevidsthed og venstre side som en religiøs bevidsthed, bytter disse åndsvidenskabelige mennesker om på det, så venstre side er en individuel kropslig og social bevidsthed, mens højre side bliver projiceret udenfor *jeg*'et' og opfattes som den sjælelige bevidsthed.

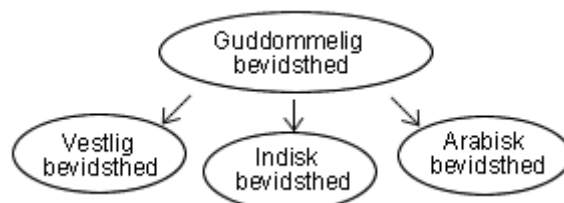
Der er nogle unge sjæle, der er nede på et dyrisk niveau (underliv), mens der er andre, der har en højere bevidsthed (hoved). Og det enkelte menneske føler så sin sjæl (bryst) som værende på et niveau, der er over det dyriske, men under Mestrene, som har den højeste bevidsthed.

Når man dør, kommer man op i den åndelige verden; og herfra kan man reinkarnere i en anden krop på et senere tidspunkt, hvor man så kan gøre flere erfaringer og hæve sig endnu højere op mod visdommen.

Ved at mærke efter i analyse-energien i højre side, *føler* man, at der foregår en opstigningsproces (energistrøm fra underliv til hoved), hvor mennesker udvikler sig fra det dyriske til det forstandige. Og det handler hele tiden om at løfte bevidstheden op til et højere niveau. Det handler altså ikke om at tro. Det er heller ikke nogen mental oplevelse. Det er en *følelse*. Og følelser er altid sande.

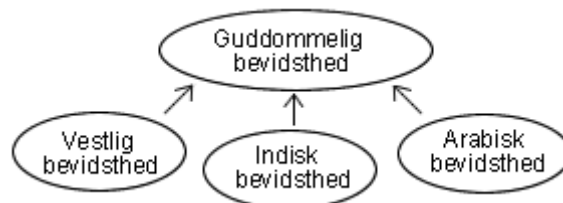
Nogle af disse mennesker mener, at menneskeheden fra historiens begyndelse havde en fælles bevidsthed, som var sammenfaldende med Guds bevidsthed. Men så kom syndefaldet eller uddrivelsen af Paradisets have, hvorefter menneskene dannede deres egen bevidsthed i stedet for at adlyde Gud.

Og menneskene har lige siden forsøgt selv at udvikle verden; men det er altid gået galt. Man har delt sig op i kulturer og grupper med hver deres strukturering af bevidstheden, og det har altid medført problemer. Men nu er der kommet en ny situation. Nu fødes der mennesker, der har den indsigt, at vi skal tilbage til den fælles bevidsthed. I stedet for at være splittede (højre og venstre side samt hoved, bryst og underliv), skal vi blive *hele*.

Alle sider af os selv skal hænge sammen – og vi skal telepatisk være i forbindelse med alle spirituelle kræfter. Kulturerne skal ud af deres stivnede bevidstheder og tilbage til én fælles samlet bevidsthed for alle mennesker:

 Mange af disse mennesker er imidlertid stivnet i enheds-energien, hvor de føler, at de selv er blevet hele (bryst). Problemet er så bare alle andre mennesker, som endnu ikke har formået at samle deres bevidsthed til en helhed.

Tolle

Jeg vil give et enkelt eksempel på en nutidig spirituel læremester. Det er Eckhart Tolle (1948-). Han er født i Tyskland, boet i Spanien og England, og bor nu i Canada. I 2008 udnævnte New York Times ham som den mest populære spirituelle forfatter i USA. Og han er også velkendt i mange kredse her i Europa.

Det startede mange år tidligere. Efter en langvarig selvmordsdepression sprang han ud som spirituel lærer med bogen *The Power of Now: A Guide to Spiritual Enlightenment* (1999) (*Nuets kraft. Nøgle til personlig frigørelse*).

Jeg kan ikke leve med mig selv længere. Det var den tanke, der hele tiden gentog sig i sindet. Så blev jeg pludselig bevidst om, hvilken besynderlig tanke det var. Er jeg én eller to? Hvis jeg ikke kan leve med mig selv, må der være to af mig nemlig 'jeg' og det 'selv', 'jeg' ikke kan leve med. Måske, tænkte jeg, er der kun en af dem, der er virkelig.

 Her opdagede Tolle, at man kan have to bevidstheder samtidig (højre og venstre side). I højre side er der tanker, og i venstre side er der følelser – og hos Tolle var disse følelser frygt.

Jeg kunne føle, at jeg blev suget ind i en tomhed. Det føltes, som om tomheden var inden i mig, snarere end uden for mig. Pludselig var der ikke mere nogen frygt.

 → Tolle var åbenbart kommet ind i modtager-energien. Og Tolle mener, at alle kan komme i kontakt med denne totale spirituelle følelse. Det mener jeg også. Jeg skifter meget ofte til og fra den.

Jeg vidste selvfølgelig, at der var sket noget dybt betydningsfuldt med mig, men jeg forstod det overhovedet ikke. Det var først flere år senere, efter jeg havde læst åndelige skrifter og været sammen med åndelige lærere, at jeg indså, at det, alle søgte, allerede var sket for mig.

 ↔ Tolle fortæller, at han hele tiden skifter mellem to forskellige bevidstheder. Den ene er falsk, og det er samfundsbevidstheden (analyse-energien). Og den anden er sandheden om, hvordan man kan frigøre sig (modtager-energien).

Jeg viser dig, hvordan du kan frigøre dig fra at være slave af sindet, gå ind i denne oplyste bevidsthedstilstand og bibeholde den i dagligdagen.

Hvis man *søger* det spirituelle, *forbliver* man i analyse-energien. Så er man en krop (underliv), der vil frem til noget (hoved). Men så kommer man aldrig til noget spirituelt. Hvis man vil i kontakt med det spirituelle, sker det altid *nu*, mener Tolle.

Denne fornemmelse af dit eget nærvær, er ikke en tanke. Den opstår hinsides sindet.

 → Og Tolle vil ind og mærke den "oplyste tilstand" i bevidstheden. Han har hele tiden en samfundsbevidsthed i højre side med analyse-energien. Og i venstre side oplever

han ”smertekroppen”, når han er i enheds-energien – og ”befrielse”, når han er i modtager-energien.

I sin bog *A New Earth, Awakening to Your Life's Purpose* (2005) (*En ny jord: nuets muligheder og livets mening*) tager Tolle skridtet videre og mener, at vi skal skabe en ny jord. Og han mener, at menneskeheden først nu har mulighed for at gøre det.

De fleste mennesker er så totalt identificeret med stemmen inde i hovedet – den uophørlige strøm af ufrivillig og tvangspræget tænkning og de følelser, der ledsager den – at vi kan beskrive dem som værende besat af tanker. Så længe man er fuldstændig ubevidst om dette, betragter man tænkningen som den, man er. Dette er det ego-orienterede sind.

Det er analyse-energien. Og jo, når jeg indtager dette energimønster, har jeg også en konstant strøm af tanker. Men når jeg skifter til andre energimønstre, kan jeg godt være tanketom.

Når egoets forstyrrelse holder op med at hæmme vores intelligens, kommer den fuldstændig i harmoni med den universelle intelligens..... Vi bliver beviste deltagere i skabelsen af form. Det er ikke os, som skaber, men den universelle intelligens, som skaber gennem os.

Og det er så modtager-energien. Hvis man bruger den i sammenhæng med andre energimønstre, bliver man forvandlet, hver gang man går igennem energimønstret. Men hvis man bare hopper ind og ud af energimønstre, mærker man kun det spirituelle, uden at det i øvrigt ændrer noget.

Den nye jord opstår, efterhånden som flere og flere mennesker opdager, at det vigtigste formål med deres liv er at bringe bevidsthedens lys ind i denne verden og derpå bruge alt, hvad de foretager sig som et redskab for bevidsthed.

Tolle forbliver splittet og stagneret. Han har bare udskiftet energimønstret i den venstre side – og så skiftet identitet fra højre til venstre side.

De gamle kinesere kaldte dette energimønster ”beskadigelse af det åndelige lys”. Det er samfundet, der har beskadiget det åndelige. Og som resultat heraf vælger man at identificere sig med det åndelige inde i sig selv. Halvdelen af ens energi går dog med at opleve mørket; og man gør intet for at afhjælpe eller forandre dette mørke. Man blander sig ikke i samfundets elendighed, men nøjes med at mærke det indre lys.

Den spirituelle synsvinkel

Den tydeligste bevidsthed dannes af de kropsdele, der har høj ladning eller opladning. Og jeg har ofte i denne bog beskrevet den bevidsthed, der knytter sig til et energimønster, med den struktur, som netop dannes af disse kropsdele.

Men man kan lige så godt beskrive et energimønsters bevidsthed ud fra den struktur, som kropsdele med lav ladning eller afladning har. Det karakteristiske for sådan en bevidsthed er, at den er telepatisk modtagende.

Mennesker, der går meget op i det spirituelle, spalter deres bevidsthed, sådan at de oplever det spirituelle uafhængig af det kropslige og sociale. Det medfører som oftest ret indskrænkede synspunkter.

Flertallet af europæerne fortrænger den spirituelle del af deres bevidsthed – og det giver som oftest også ret indskrænkede synspunkter.

Det konstruktive er at være i kontakt med både de opladende og afladende energier – såvel som høje og lav ladninger. Man skal derfor ikke bare være forstandig og social. Man skal også være spirituel. Det sidste kan også kaldes åndrig eller åndelig.

Erkendelse

Når jeg betragter de sidste 3000 års historie, ser jeg, at mennesker i de forskellige kulturer er blevet selvbevidste. Inden for hver kultur har man opdaget ét eller et par energimønstres bevidstheder, og man er blevet så fascineret af det, at man har bygget hele kulturens bevidsthed op omkring den indsigt, som man har fået. Hver kultur har således fået en særlig visdom, som andre kulturer ikke har fået. Nu støder kulturerne sammen på godt og ondt. Og vi opdager og lærer om hinandens bevidstheder.

På mange amerikanske institutter for filosofi er halvdelen af den litteratur, som førsteårsstuderende i dag skal læse, gamle kinesiske skrifter, fordi man i USA har erkendt, at den kinesiske tankegang ikke er til at komme udenom.

Her i Europa skal de studerende udelukkende læse filosoffer, hvis tanker passer til det gamle stivnede europæiske energimønster. Europæerne mener også, at de har hævet sig fuldstændig op over enhver bevidsthed, som er knyttet til kroppen. Men ser den objektive virkelighed, tror man.

Lad mig en sidste gang vende projektøren mod Kina. Her knytter kineserne stadig an til den cykliske tankegang; og når det drejer sig om samfundsudvikling, tænker de i runder, der varer 20 år – men opdeler i 5-års planer. Da man var færdig med runden 1960-70'erne, gjorde man status. Et af resultaterne var, at kvinderne var blevet frigjorte fra gamle roller, og at de nu var integreret i samfundslivet. I næste runde - 80-90'erne - fokuserede man på ét-barns politikken, hvor en mand og kvinde kun måtte få ét barn; og dermed nedbragte man befolkningstallet. Og man konstruerede også lavteknologiske maskiner til fattige mennesker i landsbyer for at opnå en bæredygtig udvikling. Det indebar, at Kina skiftede fra et land med sult til et land med velstand. I den nuværende runde - 2000-2020 - er kineserne for alvor gået i gang med at efterabe kapitalismen. Totalt ukritisk kopierer man alle produkter fra Vesten og producerer dem selv. Og man bygger så meget som muligt, udvider industrien så meget som muligt og satser på industriel forskning så meget som muligt. Det har gjort, at mange storbyer er enormt forurened, så man næsten ikke kan trække vejret. Ifølge deres tradition skal de bare fortsætte, indtil 20 års perioden er færdig – og så analysere og finde en ny vej. Men forureningen er nu så omfattende, at man må gøre noget her og nu. Overalt hvor der er en statue af Mao, har myndighederne i de seneste år også opført en statue af Konfusius (551-479 før 0), som var en stor teoretiker omkring energimønstre og bevidsthed. Det er et signal til befolkningen om, at man ikke bare skal efterabe Vesten, men også fastholde gammel kinesisk visdom.

Kineserne kender ikke til spaltninger i bevidstheden, så de kan hverken forestille sig alienationen, reifikation eller deperdutionen. Og det med at polarisere sig i højre og venstre side kan de heller ikke rigtig forstå. For dem er der hele tiden begge sider.

Når kineserne beskriver et energimønster, skal jeg anstrenge mig meget for at forstå det, fordi de har en anderledes tankegang end den, jeg er vant til. Jeg har læst kinesiske beskrivelser af energimønstrene igen og igen gennem mere end 30 år. Men det er først, når jeg fortolker dem i vestlig tankegang, at jeg forstår dem.

Jeg tror, at den kinesiske bevidsthedsmodel er den eneste, der kan bruges til en gensidig forståelse af hinandens kulturer. Men det betyder ikke, at vi skal overtage kineserne forståelse af den.

På kinesisk har man et udtryk, der hedder *at krydse det store vand*. Det er i modsætning til at krydse en å eller en flod, hvor man kan se den anden side. Det er snarere det, som Columbus gjorde, da han sejlede mod vest ud over Atlanterhavet. Vi skal til at gøre noget lignende. Vi skal ud på en bevidsthedsmæssig rejse, hvor vi ikke ved, hvor vi ender. Den gamle verdensorden vil ændre sig. Ingen af os kan sige, hvordan det bliver; men det bliver sandsynligvis noget med at bruge alle energimønstrenes bevidstheder i sammenhæng.

Den kinesiske bevidsthedsmodel er problematisk, hvis man bare skifter rundt mellem bevidsthedsmønstrene. Der opstår let den selvforståelse, at man har den perfekte bevidsthed. Og så får man et diktatur, hvor alle skal rette sig efter, hvad magthaverne mener er rigtigt. Fænomener som medfølelse, opposition og lignende trives ikke i sådan et system. Og magthaverne i Kina har gennem tiden udført tortur eller henrettelser af mennesker, som ikke ville tilpasse sig systemet. Det er måske en af

årsagerne til, at man i andre kulturer er stagneret i enkelte energimønstres bevidstheder. Den gode brug af bevidsthedsmodellen er, hvis man også kan indtage enkelte energimønstres bevidstheder og forblive så lang tid i dem, at man opdager deres kvaliteter. Og det gode samfund bør kunne rumme enkeltpersoner og grupper, der bruger energimønstrene, sådan som de selv finder bedst.

Idealisme og materialisme

Der er i Europa to udbredte opfattelser af, hvordan bevidstheden udvikler sig. Den ene hedder *idealisme* og den anden *materialisme*. Idealisme går ud på, at man udtænker, hvad der er ideelt. Og det indretter man sig så efter - både personligt og samfundsmæssigt. Materialisme går ud på, at det er de materialistiske forhold i samfundet, der former bevidstheden.

Karl Marx fandt på en tredje mulighed, som han kaldte den historiske materialisme. Her var det ikke kun det materielle, der skabte bevidstheden, men også det sociale. Marx var overbevist om, at strukturen i bevidstheden var et produkt af den materialistiske og den sociale historiske udvikling. Men kort før han døde, læste han i Biblen - og læste, hvordan Paulus beskrev sin bevidsthed. Og så indså Marx, at han havde taget fejl. Paulus havde nemlig 1800 år tidligere skrevet noget, som kun gav mening, hvis Paulus havde den samme bevidsthedsstruktur, som Marx selv havde. Og Marx troede ellers, at bevidsthedsstrukturen på hans tid var et produkt af adelsvældet og kapitalismen.

Alligevel mener jeg, at Marx på en måde havde ret. For hvorfor er det, at jeg har fået den bevidsthed, som jeg har nu, hvor jeg kan overskue forskellige kulturers bevidsthedsstrukturer? Det skyldes den materialistiske og sociale historiske udvikling. Det skyldes alle de bøger, som er oversat til engelsk, og som jeg er i stand til at læse. Og det skyldes flyindustrien, der er årsag til, at jeg kan komme rundt i verden og støde på andre kulturer - ligesom at flygtninge og indvandrere i stor stil er kommet hertil. Det skyldes fjernsynet, hvor jeg har set mange udsendelser fra andre kulturer. Og det skyldes, at jeg i over 20 år har undervist flygtninge og indvandrere i dansk og samfundsforståelse, men hvor jeg samtidig har lært deres tankegange at kende.

Nogen vil mene, at min bevidsthedsopfattelse er animalisme. Altså, at menneskers bevidsthed er ligesom dyrenes. Og ja, når det drejer sig om strukturer i bevidstheden, tror jeg, at (de fleste) dyr og mennesker har samme bevidsthed. Alle dyreforsøg gennem de sidste 10-20 år har vist det samme. Det specielle ved mennesker i modsætning til dyr, er, at vi - i langt større grad - er i stand til at undertrykke og fortrænge visse dele af vores bevidsthed. Og det sker ved at polarisere og spalte bevidstheden.

Alle kulturer her på jorden har gennemført sådanne manipulationer med bevidstheden. Det startede for 4-5000 år siden. Nu støder kulturerne sammen - og vi vil før eller siden lære at forstå hinandens bevidstheder. Og derfor står menneskeheden overfor en ny historisk fase, hvor vi skal vende tilbage til det oprindelige og naturlige. Det er ikke sikkert, at det sker. Men det er muligt. Det er myten om Guds rige på jorden. Om genskabelse af paradiset. Om at den revolutionære bevidsthed, som blev total undertrykt for 2000 år siden, vil genopstå. Om at der vil blive fred og retfærdighed mellem alle mennesker. Det er utopien om det lykkelige liv. Det er idealisme, når det er bedst.

Det handler om at forstå os selv. De fleste af vore psykosociale problemer skyldes strukturerne i vores bevidsthed. Tidligere har vi bare opfattet dem som biologiske og uforanderlige. Nu er der mulighed for øget selvbevidsthed. Den nye indsigt gør, at den enkelte af os kan ændre vores daglige liv. Indsigten gør også, at vi får et nyt syn på den historiske udvikling. Og endelig indebærer det, at vi kan skabe en fremtid, der er anderledes, end hvad vi ellers magter. Fra at have en bevidsthed, der er systembevarende, kan vi nu få en revolutionær bevidsthed.

Del 2

Bevidsthedens forvandling

Underbevidsthed

Lad mig starte med en analogi. Vi forestiller os, at man er flyttet ind i et gammelt hus. Der har i tidens løb været problemer med den elektriske installation, men der har aldrig været nogen elektriker, der har repareret det. I stedet har skiftende beboere selv løst problemerne. Men nu er der opstået to store problemer. Det ene er komfuret. Der skulle gerne komme 380 volt til ovnen. Men der kommer kun 220 volt. Og derfor tager det adskillige timer at bage et brød. Det andet problem er køleskabet, hvortil der skulle komme 220 volt. Men der kommer 380 volt. Og det slår det hele tiden gnister; og ind imellem slukker det og vil ikke fungere.

Dem, der nu bor i huset, kan indse, at det ikke kan fortsætte. Der er store problemer med komfuret og køleskabet. Lige nu har de ikke råd til at købe nye hårde hvidevarer til køkkenet. Men de erkender, at det er den eneste løsning på længere sigt. De skal simpelt hen have et nyt komfur og et nyt køleskab.

Men os, der ved bedre, er klar over, at det ikke vil hjælpe. Selv hvis de køber det dyreste nye komfur, vil problemet fortsætte. Og selv om de anskaffer det bedste nye køleskab, vil de have det samme problem.

Og lad mig så skifte til den virkelige verden, som vi bor i. Her er der i tiden løb også opstået nogle problemer. Og de grundlæggende årsager har man aldrig formået at gøre noget ved. Til gengæld har der været forskellige klassekampe og politiske løsninger, der har lappet på problemerne og fået systemet til at køre videre. Men der er opstået 2 store problemer, som nu er blevet så store, at alle kan indse, at det ikke kan fortsætte.

Det ene problem er den kapitalistiske økonomi. Helt frem til 1970 havde en virksomhed kun én regnskabschef, og man tjente de fleste penge på at producere og sælge varer. Men så skete der endnu et skridt i kapitalismens udvikling. I stedet for at investere i produktion, kunne det bedre betale sig at investere i finanser. Hvis man købte aktier, der handlede om at producere noget, kunne man få 10-20 % i rente, og så vidste man, hvilken produktion aktierne handlede om. Men så kunne man i stedet købe andre aktier, der gav 30 % i årlig rente. Her kunne man ikke få at vide, hvad pengene gik til. Men det var en meget sikker investering. I de år fik de fleste fattige lande et stort militær – uden at nogen spurgte, hvor pengene kom fra. I finanscentrene tjente spekulanterne godt. Og år efter år har de tjent mere og mere. En virksomhed i dag har stadig en regnskabschef, som styrer produktionen. Og måske tjener man også lidt på at producere. Men nu har man også en kasseimester, der spekulerer med virksomhedens penge. Og han tjener mange gange mere, end hvad virksomheden kan opnå ved at producere. For 10 år siden kunne en finansmand tjene et par millioner om året. Men i dag er det mere normalt, at han tjener over 100 millioner om året. Udelukkende ved spekulation. Nogle har undersøgt, hvem disse spekulanter er. Og de er selvfølgelig meget forskellige. Men mange af dem tager dagligt kokain og drikker sig fulde. Og de har et stort forbrug af prostituerede. De låner penge ud til virksomheder, der bygger huse, der er for dyre. Og de låner penge ud til folk, der vil købe disse huse, selv om de ikke har råd til at betale gælden tilbage. Og gældsbeviserne sælger finansfolkene til andre mindre kloge spekulanter, der så går fallit. Man griner rigtig meget i disse kredse. Og under den finanskrisen, som Vesten har været igennem siden 2008, har disse spekulanter øget deres indtjening ganske meget. Alle venstreorienterede, socialister og marxister kan indse, at det ikke kan fortsætte. Men alle kapitalister mener, at man ikke kan ændre det økonomiske system. Der er ganske enkelt ingen alternativer. Og selv under den nuværende økonomiske krise har kritikerne ikke kunnet komme med et eneste forslag til forandring. Ligesom man i ovenstående analogi kigger på komfuret og kan se, at det ikke virker, kigger man på kapitalismens økonomi og kan se, at

det ikke virker. Og så får man den tanke, at man skal udskifte det økonomiske system med et andet økonomisk system. Og så skal det nok fungere igen.

Det andet problem er den globale opvarmning, forureningen og jordklodens begrænsede ressourcer. Der har været en langsom udvikling, hvor belastningen af naturen er vokset. Og nu er det blevet så slemt, at mange kan indse, at vi er ved at ødelægge mulighederne for, at der kan leve højerestående liv på denne klode. Grønlands is smelter, og verdenshavene stiger. Der er områder, der bliver oversvømmet, så folk er nødt til at flytte. Andre steder stiger temperaturen så meget, at der hvert år er tørke, så der intet kan høstes. Og her dør folk af sult. Alle de let tilgængelige råstoffer er nu brugt, og man er i gang med at hente olie fra bunden af havet ved Nordpolen. Vi kan regne ud, at der skal 5 jordkloder til, hvis der skal skaffes råstoffer nok til, at alle mennesker på jorden kan komme op på vores levestandard. Drikkevand bliver mere og mere en mangelvare rundt omkring. Og alle miljøbevidste mennesker kan indse, at vi nu har et problem, der ikke kan fortsætte. Vi bliver nødt til at få et andet økologisk system, der er bæredygtigt og vedvarende. Og der er miljøfolk, som mener, at hvis vi kan ændre det, vil alle andre problemer automatisk blive løst hen ad vejen.

Jeg er ikke uenig i, at det er disse to problemer, som tydeligt viser, at der er noget galt. Og jeg mener også, at det er nødvendigt at gøre noget ved dem. Men jeg er helt sikker på, at noget lige så slemt vil dukke op, hvis man får løst disse to problemer – og så bare fortsætter med den bevidsthedsstruktur, som mennesker i Vesten er stagneret i.

Bevidsthedsstrukturen og den bevidsthed, som direkte hører med, udgør det, som de fleste kalder underbevidstheden. Det er noget, der gemmer sig i mørket, og som man ikke ved noget om, og som man antager, at man aldrig kan blive bevidst om. Men det er vi nu godt i gang med at kaste lys over. Vi har indtil nu set på den historiske udvikling. Og vi vil nu rette blikket fremad. Men vi starter lige med at se, hvordan bevidstheden opstår hos et barn.

Bevidsthedsspaltninger

Vi skal koncentrere os om det europæiske energimønster, som europæerne er stivnet i. Her er der analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre.

I 1400-tallet fik vi *alienationen*, hvor man hævede sig op over dyret i sig selv og fik en civiliseret forstand i hovedet. Siden da gennemfører alle forældre en børneopdragelse, hvor et barn i 1-2 års alderen tvinges til at gennemføre spaltningen.

For overklassen i 1700-tallet og for arbejderklassen i 1800-tallet fik man *reifikation*, hvor man fik en bevidsthedsspaltning mellem de to kropssider. Og alle børn i Europa tvinges nu i 3-4 års alderen til at gennemføre denne spaltning.

Og i 1980-90'erne startede *deperdutionen*, hvorefter man identificerede sig med hovedet, men hvor indholdet i bevidstheden nu udgøres af 6 *mig*'er. Denne spaltning sker nu for de unge i 10-14 års alderen.

Det, som jeg skriver, er meget generaliserende. Men selvfølgelig er der forskelle fra den ene familie til den anden. Og børn er fra fødslen af også forskellige. Men i overvejende grad er processen ens for alle.

I alle frie kulturer vokser børn op i børnegrupper. Deres primære socialisering er, at de identificerer sig med andre børn, der er lidt ældre end dem selv. I vores kultur, hvor børn vokser op i en kernefamilie, identificerer den førstefødte sig med mor og far, for der er ikke andre. Det giver barnet en oplevelse af, at det er alene, at det er anderledes, at det er under kontrol og styring. Det ældste barn får derfor nemt en særlig rolle, hvor man skal være ansvarlig. De følgende børn har så en ældre bror eller søster. Men det er stadig mor og far, der dominerer og fastsætter de sociale normer.

Engang hvor jeg var på besøg i en stammeland i ude i den indiske jungle, sad jeg og snakkede med de voksne (via en tolk). Og lige pludselig kom der en gruppe børn gående forbi. Det var 5 børn i alderen 2-4 år. De mindste kunne knap nok gå. Først tænkte jeg, at de ville komme hen til os og kontakte deres mor; men det skete ikke. De var ret ligeglade med os. De vandrede bare forbi og forvandt – jeg ved ikke hvor. Lidt senere var der en anden børnegruppe, der ville se, hvad vi lavede. Her var børnene 6-9 år gamle og stod og kiggede på os i 5-10 minutter, inden de forsvandt igen.

Der var en anden stammeland, hvor jeg boede i længere tid. Og her kunne jeg iagttage socialiseringen. Når et barn blev kuert, kunne det godt græde. Men det holdt hurtigt op, for vedkommende klagede sin nød til de andre børn. Og nogle af de større børn sørgede så for at irettesætte de andre børn, så alle blev behandlet ordentligt.

Jeg så også, at børn ind imellem henvendte sig til de voksne. Og det var nogle gange deres forældre. Men lige så ofte var det en særlig børnevenlig tante eller onkel. Eller det var en bedstemor eller bedstefar, som ikke nødvendigvis var i familie med barnet, men som interesserede sig for børn, og som børnene havde tillid til.

I dag siges det ofte, at et barn har brug for både en far og en mor. Hermed mener man, at det ikke er godt for et barn kun at vokse op med én forælder. Og det er jeg enig i. Mænd i vores kultur opfører sig følelsesmæssigt med analyse-energien. Og kvinder gør det med enheds-energien. Og jeg mener også, at det er bedre for et barn at opleve både en mand og en kvinde, sådan at barnet får kendskab til 2 energimønstres bevidstheder frem for kun én.

Selvom et barn tidligt i sit liv – på grund af socialt pres - begynder at spalte sin bevidsthed, vil barnet igen og igen slippe spaltningerne – for så igen at påtage sig dem, når der opstår konflikt. Det varer derfor det meste af barndommen, inden et barn endeligt stivner i det europæiske energimønster.

Mens barnet er lille, roser forældrene barnet, når det udfolder analyse-energien og enheds-energien, sådan som en mand og en kvinde gør her i Europa. Og hvis barnet udfolder nogle af de andre energimønstre, viser forældrene misbilligelse, så barnet ved, at det gør noget forkert.

Hvis barnet berører sine kønsdele (underliv), bliver det misbilliget. Forældrene kan godt berøre barnet alle andre steder – men ikke i skridtet.

Hvis barnet ikke kontrollerer og styrer sig selv (lav ladning i hoved), bliver det misbilliget og irettesat.

Hvis barnet ikke danner nogen indre bevidsthedsgrænse, og dermed heller ikke er i stand til at danne grænse mellem sig selv og andre og derfor opfører sig egoistisk, som om der slet ikke var andre ..... misbilliges barnet, fordi det ikke opfører sig socialt, mener man.

Hvis barnet bare siger (hoved), hvad det føler (bryst) uden at tænke sig om først, misbilliger man barnet.

Hvis barnet bare er tilskuer (hoved) og ikke engagerer sig følelsesmæssigt og kropsligt, misbilliges barnet også.

Og hvis barnet er energiforladt og indadvendt, bliver det også misbilliget. Altså, barnet misbilliges, hver gang det indtager et af de 6 energimønstre, som ikke er med i det stivende europæiske energimønstre.

Legekammeraterne præger også hinanden. En dreng leger mest lege, der handler om at blive en "rigtig" mand, altså analyse-energien. Det er lege, der handler om "at være den". Enten er man sejrsherre (hoved) eller taber (underliv). Man lærer at herske. Og man lærer også at underordne sig. Der er også konkurrencer, hvor man kan sammenligne sig med andre. Det handler meget om hierarki. Man får en bestemt plads.

En pige leger mest lege, der handler om at blive en "rigtig" kvinde, altså enheds-energien. Det er lege, der handler om at være sammen - udgøre en enhed. Her kan man være giftig, intrigant, samarbejdende, modarbejdende, klikedannende, bagtalende, frastødende, dominerende. Det er følelserne (bryst), der styrer. Og den enkelte er altid i centrum og selvhævdende.

Når børnene kommer i skole, skal de lære at være sociale. Og det betyder, at de skal lære at bruge de to sider i det traditionelle energimønstre på en bestemt måde.

Pædagoger og lærere er enige om, at børnene skal bruge det bevidsthedsmæssige indhold fra enheds-energien følelsesmæssigt og socialt. Man skal lære at være ét fællesskab. Det er dårligt at bruge det intellektuelt, for så får man en selvcentreret opfattelse, hvor man ikke kan se andres synsvinkler. Og det er dårligt at gå egne veje, for så bliver man egoistisk.

Og man er også enig i, at det er dårligt at bruge analyse-energien som følelsesmæssig identifikation. For det giver en bevidsthed med adskillelse, så der kommer konfrontationer, klikedannelse og magtkampe. I stedet skal man bruge analyse-energien til intellektuel udvikling, så det bliver inde i hjernen, at der kommer konfrontationer mellem ord, hvorved der opstår klik af begreber og idéer, der relaterer sig til hinanden.

I løbet af puberteten bliver påvirkningerne fra forældrene mindre end påvirkningerne fra jævnaldrende og skolen. Nu bliver de unge ikke længere påvirket af lige meget mande- og kvindeenergi,

selvom de har begge sider i sig. De kan sikkert stadig indtage alle energimønstrene; men med nogle af dem bliver de nedgjort:

Hvis en dreng indtager territorie-energien, er han en usling, der kun tænker på sin egen penis (underliv), mens han ikke kan finde ud af at orientere sig (bryst og hoved) i forhold til andre.

Hvis han indtager udlevelsens-energien, er han vild (underliv og bryst) og kan ikke kontrollere eller styre (hoved) sig selv.

Hvis han indtager skaber-energien er han selvoptaget, dominerende og tror, at han altid har ret. Med høj ladning overalt er der ingen energimæssig adskillelse og derfor heller ingen bevidsthedsmæssig adskillelse. Han oplever derfor kun sin egen bevidsthed.

Hvis en pige indtager nogle af disse mande-energier, er hun meget fræk, men bliver også anerkendt for ikke at være så piget.

Hvis en pige indtager samlings-energien, er hun et sludrehoved, der snakker konstant - uden at have noget emne, hun holder sig til. Hver gang hun får en følelse (bryst), omsættes den straks til snak (hoved).

Hvis hun indtager hengivelses-energien, er hun uselvstændig og uengageret. Hun (hoved) kan kun kigge på sig selv (bryst og underliv).

Hvis hun indtager modtager-energien, er hun apatisk og opgivende. Der er ingen energimæssig adskillelse og derfor heller ingen bevidsthedsmæssig adskillelse: Og hun oplever egentlig ikke noget, for det ville kræve en høj ladning.

Hvis en dreng indtager nogle af disse kvinde-energier, er han lidt af en tøsedreng, men bliver også anerkendt for at være blid og sød.

Bruger man disse 6 energimønstre, bliver man altså misbilliget. Men så er der to energimønstre, hvor man bliver rost:

Når man indtager analyse-energien, er man intelligent (kan arbejde med to bevidsthedspoler), selvkontrollerende (hoved kan styre underliv) og målrettet (energi fra underliv til hoved). Det forventes af en dreng; men det er godt, hvis en pige også kan det.

Og når man indtager enheds-energien, er der kun én energipol – og dermed én bevidsthedspol. Man føler, at de kræfter, som man har i sig, ikke kan adskilles fra andre. Man kan bruge det på en intrigant måde for at hævde sig selv. Men man har dog i det mindste en føling med andre. Og når man ikke selv er presset, bliver man ansvarlig, medfølelse og omsorgsfuld. Det forventes af en pige; men det er godt, hvis en dreng også kan det.

Tidligere kunne man godt tillade sig at være enten mand eller kvinde. Men det går ikke mere. I dag skal man være i kontakt med både det mandlige og det kvindelige.

Alienation

Alienationen starter allerede i 1-2 års alderen. Det gælder for alle bevidsthedsspaltninger, at de egentlig aldrig er mere end én dag gammel. For man kan altid slippe dem igen. Man indtager spaltningen, hver gang man kommer i en bestemt social situation, hvor det forventes, at man har den spaltede bevidsthed.

Psykologer mener, det er nødvendigt, at et menneske sådan undertrykker og fortrænger det dyriske i sig selv. Hvis man ikke gør det, vil man opføre sig ondt og destruktivt. Man bliver nødt til at få en fornuftig og forstandig bevidsthed i hovedet, som kan holde det dyriske nede.

Hvis vi ikke gør det, vil vi komme tilbage til de tilstande, der herskede inden 1400-tallet, hvor mennesker altid voldtog og myrdede hinanden – tror man. Sagen er, at vi tydeligt kan føle, at menneskeheden har udviklet sig fra noget dyrisk op til noget civiliseret. Og vi ved jo, at der var vold, tortur, krig og undertrykkelse i 1400-tallet - og ergo må der have været endnu mere grusomhed tidligere. Mennesker har tidligere altid været dyriske og onde – er den almindelige opfattelse. Og vi skal glæde os over civilisationen, hvor vi endelig har hævet os op over det og fået fred.

Problemet er bare, at alle historiske kilder vidner om det modsatte. Vi ved, at der var fred og retfærdighed før 2000 før år 0. Der var retfærdige love, og mænd og kvinder var ligestillet – nogle forskere mener ligefrem, at der var matriarkat. Da den sidste istid ophørte omkring 10.000 før år nul, begyndte isen at trække sig tilbage nordpå. Og det medførte, at klimaet blev mere tørt, og at det frugtbare land efterhånden blev til steppe og ørken. Det medførte territoriekrige, som for alvor brød ud omkring år 1200 før 0. Der var total i krig i over 400 år, hvorefter der begyndte at opstå lande med hære. Vi skal helt op til et par hundrede år efter år 0, før der kom nogenlunde fred. Så var der en lang periode på flere hundrede år med forholdsvis megen fred og retfærdighed. Omkring år 1200 efter 0 startede krigen mellem adelen og bønderne. Og det blev mere og mere grusomt. Og adelen valgte så omkring år 1400 at knytte sig til den bevidsthed, som de gamle grækere havde.

Det var analyse-energiens bevidsthed. Og fra 1400-1600 blev det mere og mere grusomt. Tortur, vold og undertrykkelse voksede. Folk døde yngre og yngre. De fleste voksne omkring år 1600 var kun 10-15 år gamle. Mange døde, inden de blev 20 år. Og kun få blev mere end 35 år. Adelen startede også med at rejse ud og danne kolonier. Og man gjorde de indfødte til slaver, som man piskede og myrdede, hvis de ikke adlød. Der kom flere og flere krige i Europa mellem landene. Første Verdenskrig var utrolig blodig med millioner af døde. Men Anden verdenskrig var endnu mere grusom med endnu flere døde. Efter denne verdenskrig har der været krige rundt om i verden, hvor det som oftest har handlet om, at landene i Europa skulle bevare den økonomiske magt, sådan at de fleste råvarer kunne overføres til Europa.

Forestillingen om, at vi kommer fra noget ondt og dyrisk, og at vi udvikler os op mod noget mere fornuftigt og civiliseret, er en myte. Det skyldes, at europæere tænker i overensstemmelse med analyse-energien. Selve energimønstret giver den følelse, at alting altid går fremad og opad. Både når en europæer læser historiske kilder og tænker på, hvad der er sket i hans egen levetid, kan han kun se det, der går fremad og opad. Alt andet ses ikke. Det er derfor aldrig til diskussion. Det er ikke sådan, at nogle vestlige forskere mener, at den historiske udvikling går op og ned. Den går kun opad. Det er selve fundamentet i den europæiske tankegang, at der er denne udvikling fra det dyriske til det forstandige – også selvom historiske kilder beviser det modsatte.

Og da man som god forælder gerne vil hjælpe sit barn, og som god pædagog eller lærer gerne vil hjælpe børnene, skal de selvfølgelig lære, at det er nødvendigt at hæve sig op over det dyriske i sig selv.

Lad mig lige komme ind på alternativet, sådan som vi så det i den borgerlige revolution i Europa, hvor folk kastede undertrykkelsen af sig, og hvor de begyndte at udfolde sig frit. Selve skiftet fra analyse-energiens til udlevelsens-energiens bevidsthed blev grundigt diskuteret blandt alle i løbet af 17-1800 tallet. I stedet for at staten (hoved) skal undertrykke folk (underliv), skal man afskaffe staten. Så får folk frie følelser (bryst). Det enkelte menneske skal ikke have en styrende og kontrollerende bevidsthed i hovedet og undertrykke sin dyriske vilje. Man skal bare koble sin vilje (underliv) med sin lyst (bryst). Og så skal man koordinere sig med sine naboer og leve det gode liv. Ud over den borgerlige revolution i 1789-91 - med skabelsen af et

demokratisk parlament - skete der noget lignende i slutningen af 1800-tallet, i mellemkrigsårene mellem de to verdenskrige, og i de frigørende folkelige bevægelser i 1960-70'erne. Hver gang, der har været en kulturel fremgang med mere frihed og demokrati, har det altid handlet om, at mennesker har taget afstand fra analyse-energien. Men hver gang er det lykkedes for magthaverne at kvæle disse frihedsbevægelser, så man igen er havnet i analyse-energien, hvor man igen postulerer, at der altid er en fremgang, og at det er nødvendigt med en styrende og kontrollerende bevidsthed i hovedet til at undertrykke menneskers dyriske kraft.

I børneopdragelsen går det ikke ud på at *tvinge* barnet til at undertrykke sit underlivs bevidsthed. Hele opgaven går ud på, at få barnet til *selv* at ville undertrykke sig. Når barnet udfolder det dyriske, skal forældrene vise misbilligelse. Men det er ikke det vigtigste. Barnet skal opleve, at forældrene ikke selv udfolder underlivets dyriske kraft. Hver gang en forælder kommer i en situation, hvor det ville være naturligt at lade dyret i sig selv udfolde sig, skal man fortrænge underlivets bevidsthed og i stedet udfolde hovedets bevidsthed. Man skal være fornuftig. Man skal forklare og begrunde sine handlinger. Spædbarnet indser så, at det fra fødslen af er skabt forkert. Det har nogle medfødte følelser, som de voksne ikke har. Man er en ussel vanskabning. Man duer ikke til noget. Man bliver nødt til at lave om på sig selv. Hvis man ikke gør det, bliver man ikke accepteret. Man får kun smil og kærlighed, hvis man formår at være ligesom de voksne. Des mere kærlige og forstående forældrene er, des lettere er det for barnet. Smæk og skæld ud er mindre effektivt. Og da barnet ikke har andre at knytte sig til end forældrene, bliver barnet nødt til at gennemføre spaltningen. Med det stress, som forældrene i dag udsættes for, er det vanskeligt at gennemføre, og flere og flere børn får derfor en diagnose med en psykisk sygdom. Så får de medicin, som har den virkning, at den dæmper følelsen af underlivets kraft. Herefter kan de opføre sig normalt i børnehaven og skolen.

Hvis man som forælder vil opføre sig revolutionært i forhold til sine børn, skal man vise børnene, at man har underlivets dyriske kræfter i sig. Når børnene oplever det, føler de, at de er gode nok, sådan som de er. Så er de ikke en vanskabning. Så har de samme følelser som de voksne. Så føler de sig hjemme blandt ligesindede.

Der er to store problemer, som de vestlige samfund kæmper med. Det ene kaldes "den hvide mands byrde". Og det er, at vi bliver nødt til at styre verden. Alle de andre kulturer har jo endnu ikke undertrykt det onde og dyriske i sig. De mener selvfølgelig selv, at de er gode nok med den kultur, som de nu har. Men vi ved bedre. Vi ved, at hele menneskeheden har gennemlevet en udvikling fra det dyriske op til det forstandige. Og vi i vores kultur er foran de andre. Egentlig vil vi gerne være demokratiske sammen med dem. Og det lader vi som om, når vi sidder og forhandler med dem. Men dybest set ved vi, at der ikke er noget alternativ. Før eller siden bliver de andre nødt til at indse, at de også skal hæve sig op over det dyriske. Det er den eneste vej frem mod fred i verden. Og vi hjælper dem gerne. Især med militær støtte. Og når vi indsætter militær, er det jo ikke for at øge krigene. Ganske vist er der kommet mere og mere krig igennem de sidste par hundrede år. Og vi har altid spillet en helt afgørende rolle i disse krige. Men det har jo været i fredens interesse.

Vi har også blandet os i borgerkrige. For eksempel var der en situation for en del år siden, hvor den mangeårige borgerkrig i Somalia så ud til at slutte. Men det var de forkerte, der var ved at skabe fred på den forkerte måde, idet de var ved at stabilisere et styre, hvor der var en religiøs ledelse. Og derfor så vi i Vesten os nødsaget til at invadere landet og fjerne denne ledelse, der endnu ikke havde forstået, at de skulle hæve sig op over det dyriske og indsætte en forstandig ledelse af landet.

Det viser sig igen og igen rundt om i verden. Mennesker med en dyrisk bevidsthed sætter sig på magten, sådan at vi bliver nødt til at gribe ind. Hvis vi ikke gør det, ender det med, at menneskeheden kommer tilbage til de primitive tilstande, der var engang, hvor alle hele tiden var i krig mod hinanden. Den eneste løsning er, at Vesten fører an. Alle de andre har en forkert bevidsthed. De har nogle magtsyge ledere, der vildfører deres befolkninger med løgn og propaganda.

Vi i Vesten har derimod en videnskabelig sand bevidsthed om, hvad der er rigtigt og forkert. Og den bliver vi nødt til at holde fast i. Ellers bryder den nuværende verdensorden sammen.

Nu er det ikke kun mennesker i Vesten, der har det sådan. Vi ser nøjagtig det samme i de andre kulturer. Alle kulturer er stagneret i bestemte energimønstre og tilhørende bevidstheder. Og alle mennesker i hver enkelt kultur mener, at de har den rette bevidsthed, og at mennesker i andre kulturer har en forkert bevidsthed.

Sagen er, at alle kulturer gennem et par tusinde år har opdaget nogle bestemte sandheder, som kun erkendes, når man har udforsket bestemte energimønstres bevidstheder. Her i Vesten har vi opdaget og erkendt analyse-energiens og enheds-energiens bevidstheder – og indset de sandheder, der knytter sig dertil. Og jo, de andre bliver nødt til - før eller senere - også at erkende det. Og præcis på samme måde oplever folk i andre kulturer det. Vesten bliver nødt til – før eller senere – at opdage og erkende de sandheder, der knytter sig til andre kulturers bevidstheder.

Det er vi kun nogle få, der er parate til nu. De fleste vesterlændinge mener, at de andre bare skal ændre deres bevidsthed og blive ligesom os.

Det andet store samfundsproblem er de kriminelle. Der har sikkert altid været nogle kriminelle. Men som samfundsgruppe startede det så småt i 14-1500-tallet, og gruppen er vokset lige siden. Overklassen havde hævet sig op over det dyriske (underliv) og havde nu en forstand (hoved). Men underklassen var stadig dyriske. Og det ville man så gøre noget ved. Det nyttede jo ikke at tale til deres fornuft, for den havde de ikke noget af. Man kunne kun påvirke dem kropsligt. Og derfor begyndte man med offentlige piskninger. Det udviklede sig, så man også begyndte med egentlig tortur. Hvis nogen havde begået en stor forbrydelse, skulle de mishandles på torvet, så alle andre kunne se, hvad der skete, hvis man opførte sig meget dyrisk. Man kunne skære ørene af folk. Brændemærke dem i panden. Putte dem i en sæk og smide dem i floden. Eller slå dem med jernstænger, så arme og ben brækkede.

Overklassen troede, at det ville formindske kriminaliteten. Men der skete det modsatte. Der blev flere kriminelle. Underklassen reagerede ikke med at underordne sig. De blev fyldt med vrede og had. Og der kom bare flere kriminelle. Der kom så flere og flere offentlige afstraffelser med mere og mere grusom tortur. Men det medførte bare endnu mere kriminalitet. Til sidst blev overklassen klar over, at denne offentlige tortur bare øgede problemet, og så begyndte man i stedet at sætte de kriminelle i fængsel. Herinde behøvede man ikke at torturere dem, for der var intet publikum, der skulle afskrækkes. Men i fængselsgården var der en pæl, hvor man kunne binde en fange og piske ham, hvis han ikke opførte sig ordentligt.

Historisk har der jo været tortur og fængsler tidligere. Og de fleste tror, at det har været mere og mere grusomt, des længere man går tilbage i tiden. Det skyldes, at europæere er stivnet i analyse-energien, hvor man tror, at der altid er en udvikling fra det dyriske og onde til det civiliserede og gode. Men sådan har den egentlige historie ikke været.

I de europæiske byer i 15-1600-tallet voksede kriminaliteten støt. Og flere og flere kom i fængsel. Torturen kom så også ind i fængslerne. Der kom torturkamre, hvor de indsatte blev mishandlet og lemlæstet. Den offentlige tortur blev nu begrænset til nogle få seancer. Til gengæld blev det endnu mere grusomt. Når en mand blev dømt til døden, skulle det foregå langsomt med så stor lidelse som muligt. Og selve døden blev så en befrielse.

Efter den borgerlige revolution i 17-1800-tallet forsvandt grusomhederne lidt efter lidt. Vi skal helt op til omkring 1950, før man holdt op med at piske folk.

Hvis vi ser på de sidste 40 år, er der en udvikling, hvor man forsøger at gøre det samme, som adelen gjorde i 1500-tallet. Man forsøger at bekæmpe de kriminelle. I dag i vores samfund anvender man ikke længere piskninger og lemlæstelse af fangerne. Men man tror, at man kan bekæmpe kriminaliteten ved at sætte flere og flere i fængsel. Al statistik viser tydeligt, at fanger bliver endnu mere kriminelle af at sidde i fængsel. Så når de lukkes ud, øges kriminaliteten. Derfor sætter man dem nu i fængsel i længere og længere tid. Man er godt klar over, at deres bevidsthed dermed bliver mere kriminel. Men så længe de er i fængsel, kan de ikke udføre kriminelle handlinger. Specielt i

USA sætter man flere og flere ind resten af deres liv. Og flere og flere lever så livet i fængsler. Overalt i vores del af verden er antallet af kriminelle voksende.

Sociologer og psykologer ved godt, at man kan nedbringe antallet af kriminelle ved at få dem ud af fængslerne og give dem noget meningsfuldt at bestille. Men det går ikke, for så bryder samfundet sammen. Sagen i dag er, at de kriminelle sidder i fængsel for at afskrække den brede arbejderklasse. Magthaverne er udmærket klar over, at kriminaliteten bare øges, når man sætter kriminelle i fængsel. Men det har en gavnlige effekt på arbejderklassen. En arbejder skal nemlig have frygt i sin bevidsthed. Han skal være bange for, hvad der sker med ham, hvis han ikke går på arbejde og producerer noget til de rige. Hvis der ikke var nogle rige, og arbejderne bare skulle fordele rigdommen imellem sig, ville de sandsynligvis nedsætte arbejdstiden til det halve. Men sådan som samfundet er nu, kan en arbejder kun vælge mellem at gå på arbejde eller være arbejdsløs. På arbejde skal han knokle meget og længe og aflevere en stor del af de producerede værdier til overklassen. Og som arbejdsløs bliver han ydmyget og får en elendig behandling, hvor han manipuleres rundt til meningsløs beskæftigelse. Blandt de arbejdsløse er der så nogle, der nægter. Og de begynder at begå kriminelle handlinger, hvor de stjæler en flaske vin og en oksesteg. Og senere stjæler de noget mere og sælger det. Men før eller siden bliver de opdaget og kommer så i fængsel. Og formålet hermed er, at andre i arbejderklassen undertrykker sig selv og knokler videre på arbejdspladsen.

De fleste i arbejderklassen får så god løn, at de har fjernsyn, computer, bil osv. Og hvis de sparer op, kan de også skaffe sig en lille villa. Men der kommer flere og flere kriminelle og flere og flere i fængsel. Hvis vi kigger på sammenhængen mellem kriminalitet og bevidsthedsstrukturer ses det, at i de perioder, hvor analyse-energien er den samfundsbevidsthed, som flertallet anvender, sættes der flere og flere i fængsel.

Egentlig er det logisk. Bevidsthedsmønstret giver sådanne to befolkningsgrupper, der er i kamp mod hinanden. Overklassen har en forstand og fornuft (hoved). De kriminelle (underliv) er sat udenfor samfundet. Bevidsthedsmæssigt er de fortrængt. Arbejderklassen skal helst ikke ses. De skal bare producere.

Når menneskeheden engang ophører med at have en stivnet bevidsthed, men i stedet bliver i stand til at skifte rundt mellem alle energimønstre og de tilhørende bevidstheder, kan vi overgå til et samfund, hvor der ikke er fængsler, og hvor der ikke er en voksende samfundsklasse af kriminelle.

Med ophævelsen af alienationen bliver de nuværende kriminelle til en del af vores fællesskab. Og så handler det ikke om at gemme dem væk, men integrere dem. Og det opnår man med kærlighed og meningsfuld beskæftigelse.

Reifikation

Reifikationen opstår, når et barn er i 3-4 års alderen. Det kaldes trodsalderen, fordi der hele tiden er en kamp mellem barn og forælder. Barnet har evnen til at polarisere sig i højre og venstre side og indtage 2 forskellige energimønstre med hver deres bevidsthed. Og så oplever barnet sig selv i den ene side, og kigger på den anden side. Her kan barnet godt have en slags anden udgave af sig selv, sådan at barnet kan snakke med sig selv. Men som oftest projicerer barnet den anden side ud, så barnet oplever noget udenfor sig selv. Og i trodsalderen er det meget ofte en forælder. Barnet har også evnen til at have samme energimønster og samme bevidsthedsstruktur i begge sider, og så samler barnet sig til at have én samlet bevidsthed. Den giver en oplevelse af, at man er ude i den sociale virkelighed, hvor man ikke betragter noget, men blot er der.

Forældre i vores kultur er stivnet i et polariseret energimønster. De har analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre side. Og en mand identificerer sig følelsesmæssigt med højre side, og projicerer venstre side ud på sin kone. Og en kvinde identificerer sig følelsesmæssigt med venstre side og projicerer højre side ud på sin mand.

Halvdelen af tiden føler barnet sig selv forkert. Det sker, når barnet har samlet de to sider til en fælles bevidsthed. Det giver en konflikt med forældrene. De mener, at det naturlige er, at man har et *jeg*, der betragter andre. Men sådan opfører barnet sig ikke, når de to sider er samlet. Forældrene skælder lidt ud og misbilliger barnet på forskellige måder. Og barnet erkender, at det er anderledes

end forældrene. Andre voksne og ældre børn opfører sig ligesom forældrene. Derfor erkender barnet, at det er født forkert. Det er en vanskabning. Det duer ikke. Men barnet kan ikke lade være med at opføre sig samlet halvdelen af tiden. Det bliver til en konstant konflikt. Det er en reel magtkamp. Og barnet skriger og græder – og vil have sin vilje. Forældrene aner ikke, hvad de skal gøre. Og pædagoger vejleder og siger, at man skal vise kærlighed og forståelse. Smæk og undertrykkelse virker ikke. Det gør bare, at barnet bliver endnu mere trodsigt. Det er et langt sejt træk, hvor forældrene skal udvise tålmodighed, men blive ved med at vise og fortælle barnet, hvad der er det rigtige at gøre. Overmagten er for stor, så barnet opgiver til sidst. Og resultatet er, at barnet stagnerer i et polariseret energimønster med analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre side – ligesom forældrene. Hermed er reifikation gennemført. Og freden er genoprettet i familien.

Når man er permanent splittet, kan man ikke holde ud konstant at have to forskellige *jeg*'er. Og derfor bliver barnet nødt til at vælge, om *jeg*'et skal være i højre eller venstre side. Der er en del børn – flere og flere – der ikke kan finde ud af at vælge. Og de får forskellige psykiske lidelser. Nogle får diagnosen Asperger's syndrom. Mange kendte videnskabsmænd og kunstnere har Asperger's syndrom. Det har gjort dem mere kreative end "normale" mennesker, fordi de netop kan få de to sider til at samarbejde. Psykiaterne mener, at en person med Asperger's syndrom ikke har en klar opdeling mellem sig selv og andre mennesker. Des mere man lider af sygdommen, des mere har man tilbøjelighed til at blande noget indre sammen med det ydre. Den syge ser et andet menneske, men ser i virkeligheden lige så meget sit eget indre billede af den ydre person.

Autisme er en sygelig videreudvikling af Asperger's syndrom. Patienten er stivnet i højre og venstre side – og har et *jeg* i den ene side. Men den anden side har aldrig fået lov til at udvikle sig helt. Den side, som de "normale" har projiceret ud, bliver nu brugt som en slags gitter ud til den ydre verden. Denne side er som oftest uden kreativitet, men bruges helt mekanisk. Den kan bruges til at huske enorme mængder af oplysninger – eller udføre svære regnestykker. Hvis en autistisk patient oplever, at dette gitter tages fra ham, føler han sig angrebet og kan reagere meget voldsomt og hysterisk.

Så er der skizofreni. "Normale" mennesker tror jo, at de ser virkeligheden. Men faktisk ser de kun det, der passer til de indre strukturer, som de har i deres bevidsthed, og som passer til de energimønstre, de er stagneret i. Da alle ser det samme, bliver man bekræftet i illusionen om, at man ser objektivt. Men den skizofrene er godt klar over, at det, som han ser ude i virkeligheden, også er noget indre. Han kan med andre ord ikke skelne fantasi fra virkelighed.

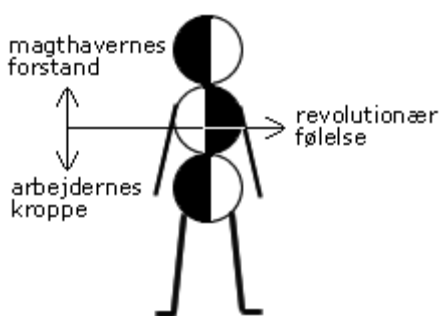
Lige når man får et skizofrent anfald, forsvinder "fortolkningerne" af oplevelserne. Det vil sige, at man oplever virkeligheden uden at være stivnet i et bestemt energimønster. Man flyder på en måde rundt mellem energimønstrene uden at være i nogen af dem mere end få sekunder. Nogen har derfor beskrevet skizofreni som den oprindelige oplevelse, fordi den ikke knytter sig til et energimønster. Men man kan ikke lade være med at koble energimønstrenes fortolkninger på. Og her går det rigtig galt, hvis man forsøger at tvinge den, der har fået et skizofrent anfald, til at bruge det europæiske energimønster. Den oplevelse, man kan have udenom energimønstrene, er forbundet med et *jeg*-tab – og derfor også med angst. De fleste skizofrene patienter får ikke arbejdet sig igennem erkendelsesprocessen, men stagnerer midt i den.

Det "normale" mennesker vælger side. Hvis en dreng vælger at identificere sig med højre side og analyse-energien, får han en mandebevidsthed og projicerer det kvindelige udenfor sit *jeg*. Og senere i livet trænger han så til forene sig med det, som han har projiceret ud, og som altså udgøres af en kvindebevidsthed. Han bliver hermed heteroseksuel. Hvis han derimod identificerer sig med venstre side og enheds-energien, får han en kvindebevidsthed og projicerer det mandlige udenfor sig *jeg*. Og senere i livet trænger han også til at forene sig med det, som han har projiceret ud, og som altså udgøres af en mandebevidsthed. Og dermed bliver han homoseksuel. Tilsvarende men omvendt gælder for en pige. Den side, som man ikke vælger, går så i stå rent udviklingsmæssigt. En "normal" voksen mand har så en mandebevidsthed med sin højre side – og hvis han går i terapi og får

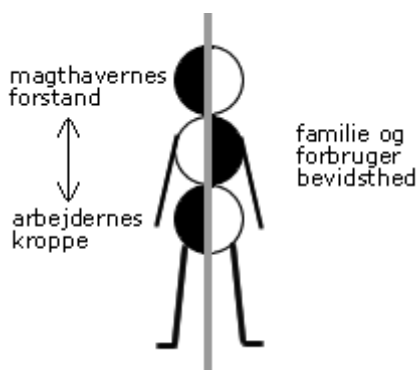
kontakt med sin venstre side, oplever han her sig selv som en 3-4 årig lille dreng. Tilsvarende for en pige.

Som voksen har man altså et *jeg*. Og så har man også en følelse af en anden person – og denne person opleves udenfor *jeg*'et. I virkeligheden er den anden person også én selv. Men sådan opleves det ikke. Til gengæld har man en voldsom trang til at forene sig med den anden person. Trangen handler om, at man har et naturligt behov for nogen gange at polariserer sig i højre og venstre side og opleve 2 bevidstheder samtidig - og andre gange samle de to sider til en fælles bevidsthed. Når man har været et stykke tid i den ene af disse 2 muligheder, trænger man til at skifte til den anden. Og det naturlige er, at man er lige meget i begge to. Men som 3-4 årig blev man tvunget til altid kun at være polariseret. Igennem to år var der en massiv undertrykkelse, så man til sidst valgte at spalte sig selv totalt. Og som voksen har man så denne følelse af, at man konstant trænger til at forene sig med en kæreste.

Hvis man ingen kæreste har, ligger man og omfavner sin dyne. Og hvis man har en kæreste, omfavner man kæresten, idet man føler den side af sig selv, som ellers føles tom. Hvis kæresten forlader én, oplever man tomrummet hele tiden. Og det er en uudholdelig følelse. Det hedder jalousi, hvor man tror, at kæresten har fundet en anden – uanset om det er tilfældet eller ej.

Socialismens store teoretiker i 1800-tallet, Karl Marx (1818-1883), mente, at man skulle slippe alle bevidsthedsspaltninger for at opnå en revolutionær bevidsthed. Han følte tydeligt de 3 delbevidstheder, som mennesker i Europa har. Og han havde en teori for, hvordan man blev revolutionær. Det var modsætningen mellem magthavernes bevidsthed og arbejderne kroppe, der gav en revolutionær følelse, som så var den, der fik arbejderne til at ville lave revolution. Marx mente, at den revolutionære følelse opstod, når arbejderne aktionerede sammen.

Men i den endelige udgave af Marx's bog *Kapitalen* erkendte han, at arbejderne nu var blevet reificerede, sådan at der ikke længere var nogen bevidsthedsmæssig sammenhæng mellem de 2 sider. Arbejderne kunne nu i bedste fald få tanker om bedre løn og arbejdsforhold. De kunne måske også drømme om et andet samfund. Men de udgjorde ikke længere nogen revolutionær kraft. I stedet koncentrerede de sig om familien og om at være forbruger. Fra at være potentielle revolutionære blev arbejderne reformister, der ikke magtede at lave om på samfundet.

Selvfølgelig opstår familie- og forbrugerbevidstheden, fordi samfundsbevidstheden er, som den er. Man kan derfor godt tegne en pil fra venstre til højre ligesom på den første tegning, sådan at det er modsætningen mellem magthavernes forstand og arbejderne kroppe, der medfører familie- og forbrugerbevidstheden. Forskellen mellem situationerne før og efter reifikation er, at den revolutionære følelse (før reifikationen) direkte kan bruges som socialt værktøj i kampen mellem magthaverne og arbejderne, mens familie- og forbrugerbevidstheden (efter reifikationen) ikke kan bruges på den måde, men trækker bevidstheden væk fra klassekampen og skaber i stedet en apolitisk og ahistorisk bevidsthed.

Efter Marx's død knyttede de venstreorienterede sig til Friedrich Engels (1820-1895), som samarbejdede med Marx. Og Engels havde en helt anden teori for revolution. Han mente, at det kun var højre sides bevidstheder, der handlede om samfundsudviklingen. Og han mente, at der var en slags naturvidenskabelig evolution, som gjaldt for menneskehedens udvikling. Den tekniske udvikling

var den, der havde skabt overgangen fra adel til kapitalisme. Og når videreudviklede sig, ville der komme en overgang fra kapitalisme til socialisme.

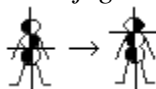
Jeg var for et års tid siden til et seminar, hvor nogle af de mest venstreorienterede diskuterede revolution. Og jeg husker især en situation, hvor en af de velformulerende mænd sad og snakkede. Ved siden af ham sad hans kæreste, som ikke sagde noget. Hun sad til venstre for ham. Og jeg kunne ikke lade være med at analysere bevægelserne i hans ansigt. Venstre side var helt passiv, svarende til kæresten. Og højre side var aktiv i hans snak. Hans argumentation handlede præcis om magthavernes bevidsthed og om arbejdernes kroppe. Og han mente, at den tekniske udvikling snart ville komme dertil, at kapitalismen ville bryde sammen, og socialismen ville opstå.

Det interessante er, at de venstreorienterede tror, at de har samme tankegang som Marx. Og når de læser Marx, læser de teksten, som om alle argumenterne hører til samme abstrakte tankegang. Men hvis man læser den originale tyske tekst, er det tydeligt, at Marx skifter rundt mellem 3 forskellige bevidsthedsniveauer, svarende til hoved, underliv og bryst. Og Marx's udviklingstanker handler så om sammenhængen mellem disse 3 forskellige slags bevidstheder.

Det reificerede menneske i dag oplever ikke, at det har nogen indflydelse på samfundets udvikling. Hvis man for eksempel læser kontaktannoncer på internettet, kan man se, hvad det er, som folk søger. Og det handler alt sammen om familie og om et liv som forbruger. Det handler ikke om at opbygge aktionsgrupper, børneudviklingsgrupper, bosætningsgrupper, tøjfællesskaber, bageri, sygdomspleje mm. Det handler om vin, høre musik, tage på charterferie, ligge i sengen og se fjernsyn osv.

Deperdution

Jeg oplevede noget helt nyt i vinteren 1982-83. Der skete noget med folks bevidsthed. Og i løbet af 90'erne bredte det sig til næsten alle unge mennesker. Det var en bevidsthedsspaltning, hvor folk fik deres *jeg* i hovedet, mens alt under halsen nu var kroppen og blev betragtet som en slags maskine.

Der havde i 70-80'erne været en proces i samfundet, hvor mange var skiftet fra enheds-energien til udlevelsens-energien; og jeg forestillede mig i flere år, at folk måske var på vej til at skifte energimønster, som jeg viser det her til venstre. Men det skete ikke. Måske i USA – men ikke her i Europa.

Allerede omkring år 2000 var det helt tydeligt, at det store flertal af unge var havnet i dette energimønster, hvor man stadig som grundmønster havde analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre; men at der altså var kommet en ekstra spaltning mellem hoved og bryst. Jeg kalder denne bevidsthedsspaltning for deperdution.

Det var lidt forvirrende. For inden deperdutionen var underlivets bevidsthed projiceret udenfor *jeg*'et. Og det samme var tilfældet med den ene kropssides bevidsthed. Men efter deperdutionen var det, som om folk var i kontakt med både underlivets og begge kropssidens bevidstheder. Alligevel var det tydeligt, at folk havde deres *jeg* oppe i hjernen – og at de ikke længere havde noget følelses-*jeg* i kroppen, sådan som de havde haft det tidligere. Forskerne mente også nu – i modsætning til tidligere – at følelser befandt sig i hjernen. Det var bare en illusion, hvis man troede, at de var i kroppen.

Inden deperdutionen havde folk et *jeg*. Det føler de unge selvfølgelig stadig, at de har. Men det er et helt anderledes slags *jeg* end det, der fandtes før deperdutionen. Der var faktisk 2 *jeg*'er – ét i hver kropsside.

Det ene var et samfunds-*jeg*, som bestod af hovedets bevidsthed i højre side, men også af den bevidsthed, som knyttede sig til den lave ladning i brystet. Det karakteristiske for sådan et *jeg* er, at der er to kropsside (bryst og hoved), som danner en retningsbestemt bevidsthed, idet der er en energistrøm mellem en lav ladning og en høj ladning. Det giver en følelse af noget, som *jeg*'et vil. Og man knyttede begrebet moral til denne *jeg*-bevidsthed.

På samme måde var der i venstre side en tilsvarende *jeg*-bevidsthed, som handlede om etik. Her havde man familiefølelsen i brystet. Men der var også en spirituel eller åndelig overbygning, der havde sit fundament i den lave ladning i hovedet.

I dag har de unge hverken moral eller etik. De kvalitative overvejelser, som man havde tidligere, kender de unge ikke. De har kun kvantitative tanker. Når man snakker om et emne, kan der være forskellige elementer i snakken. Og hvert element kan der være mere eller mindre af. Derfor mener jeg, at det er mere rigtigt at sige, at de unge i dag kun har *mig*'er og ingen *jeg*'er.

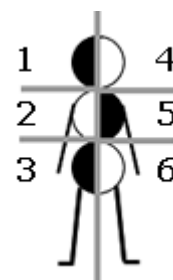
Hvor man tidligere havde 2 *jeg*'er (bryst-hoved) og 2 *mig*'er (underliv), har de unge i dag 6 *mig*'er. De to nye handler om stand-up/café (højre sides bryst) og internet/mobil (venstre sides hoved). De to tidligere *mig*'er i underlivet, som man mere eller mindre havde fortrængt, er i dag lige så nærværende som de 4 andre del-bevidstheder. Alle 6 del-bevidstheder har nu lige stor vægt i selvopfattelsen.

Tidligere havde man 2 *jeg*'er, hvor man med højre sides *jeg* gik på arbejde, mens man med venstre sides *jeg* var et familiemenneske. Og kønslig identificerede man sig med den ene sides bevidsthed – og kunne blive hetero- eller homoseksuel. Men nu identificerer man sig lige meget med alle 6 del-bevidstheder. Og i dag kan en mand godt have sex med en anden mand, selvom de begge er heteroseksuelle. De leger bare med den sjattedel, hvor seksualiteten befinder sig.

I de sidste 10 år har der været megen snak om at få del-bevidsthederne til at hænge sammen. Og jeg har været meget spændt på, om det var en reel mulighed, for i givet fald ville det jo være revolutionært, så mennesker kunne gøre, som de gjorde i 17-1800 tallet, hvor de netop kunne forbinde de splittede bevidstheder. Men den samfundsmæssige proces er gået og går i den modsatte retning.

Der sker det, som kaldes samfundsmæssiggørelse. Den 6-delte bevidsthed medfører lidt efter lidt, at samfundet også bliver 6-delt. De 6 dele er:

- 1) stat/politik/ledelse/journalistik
- 2) café/stand-up/forbrugerfællesskaber
- 3) natur/økologi/krop/fitness
- 4) mobil/internet/sociale medier
- 5) familie/kærlighed/børn
- 6) sex/porno/prostitution

Hver af de 6 lever et liv helt uafhængig af de andre 5. Der er stadig en lille smule forbindelse mellem nogle af dem; men det er på vej til at forsvinde.

Det enkelte menneske skal helst deltage i alle 6 samfundssfærer. Og til hver af dem har man så en bevidsthed, som passer præcis til den del. Der er ingen sammenhænge ude i samfundet mellem delene. Og der er ingen sammenhænge inde i bevidstheden mellem delene. Man lever 6 parallelle liv – og man kan skifte hurtigt frem og tilbage mellem dem. Det enkelte menneske har ikke et *jeg*, der skifter rundt. Vedkommende har 6 forskellige *mig*'er, som skiftes til at komme på banen.

Hvis det var et *jeg*, der skiftede, ville det tage nogle sekunder at vænne *jeg*'et til skiftet. Men der er ikke sådan et *jeg*. Alle 6 *mig*'er er hele tiden fuldt bevidste og parate til at blive brugt. Det tager kun en brøkdel af et sekund, når man skifter til et af de 5 andre områder, og efter få sekunder kan man skifte igen. Det føles ikke som skift. For alle 6 er tændte hele tiden. Men der er aldrig noget element i én af de 6 bevidstheder, som relaterer sig til noget som helst element i nogle af de 5 andre bevidstheder.

Det gør, at det føles meget befriende. Man slæber ikke en udfordring eller et problem med over i en anden bevidsthedssfære, når man skifter. Hvis man derfor har ubehagelige følelser i en af de 6 dele, skifter man bare, og så opleves det ubehagelige ikke længere. Mister man hele indholdet i en af de 6 dele, klarer man sig med de 5 andre, indtil man får et nyt indhold i den sjette.

Kroppen

Ikke nok med, at *jeg*'et nu er i hovedet, så er opfattelsen af kroppen blevet ændret ganske meget. I løbet af de allersæneste år er fitness og ekstremsport blevet mere og mere udbredt. Kroppen skal have et perfekt udseende; og så griber man til doping. Mange unge almindelige mænd tager anabolske steroider og væksthormoner for at opbygge store muskler - og EPO for at kunne holde ud at svømme, løbe og cykle helt utrolig meget. Tidligere var det kun top idrætsfolk, der gjorde det; men nu er det helt almindelige mennesker, der indtager sådanne stoffer. Det er nærmest blevet en folkesport at løbe *maraton* på 42 km, men nu også gennemføre en *ironman*, hvor man skal svømme 3800 meter, cykle 180 km og afslutte med at løbe en maraton. Drengene helt ned til 13-årsalderen tager anabolske steroider for at se bedre ud, så de kan gøre et godt indtryk på pigerne. Hvilke stoffer, som pigerne tager, er mindre kendt. Men ganske mange piger tager stoffer, der medfører, at de slanker sig, så de bliver tynde. Hvor medicin tidligere kun blev brugt, når kroppen var syg, er det nu normalt, at medicin tages for at forbedre kroppen. Alt det her kan kun lade sig gøre, fordi man ikke mærker nogen følelser i kroppen. De er fortrængt ved hjælp af deperdutionen. Man kan godt mærke træthed og smerte. Men de hundredvis af andre følelser, som mennesker tidligere oplevede, mærker man ikke mere.

De adskilte bevidstheder opretholdes af muskelspændinger i kroppen, idet der er spændinger mellem hoved og bryst samt mellem bryst og underliv. Spændingerne gør også, at kroppen "holder" på sig selv ved at indtage en zig-zag holdning. Fastholdelse af polariteten mellem højre og venstre side opretholdes delvis af spændinger i musklerne langs ryggraden.

Når man opretholder muskelspændinger permanent, bliver musklerne efterhånden hårde eller senede - og deltager ikke i nogen bevægelser. En muskel kan have en overspænding eller en underspænding. En overspænding medfører smerte, og musklen er hård. En underspænding medfører en afmagtsfølelse, og musklen er slatten, men kan til sidst blive senet.

Muskelspændingerne forplanter sig ud i arm og ben, sådan at hele legemet lider af over- og underspændinger. Ansigtet er en reflekszone, sådan at man genfinder spændingerne her. Spændingerne mellem underliv og bryst ses i området omkring munden. Og spændingerne mellem bryst og hovedet ses omkring øjnene. Og man ser tydeligt forskellen imellem højre og venstre side i ansigtet. Det normale er, at der er en tilbageholdt vrede i højre side - og en tilbageholdt frygt i venstre side.

Som de fleste ved, er der en uendelig lille afstand mellem gråd og grin. Begge opstår, når man slapper af. Man griner, når man er i kontakt med analyse-energien i højre side. Og det handler om, at der kommer en energibølge fra underlivet op til hovedet. Og man græder, når man er i kontakt med enheds-energien i venstre siden. Og det handler om, at man mærker, at man her er indespærret. Muskelspændingerne er så med til, at man hverken griner eller græder.

Vi er stadig i en historisk fase, hvor deperdutionen er ved at sætte sig. For 10 år siden var der i fjernsynet mange udsendelser, hvor almindelige mennesker snakkede om deres problemer, og det handlede om de nye sociale relationer, som deperdutionen har medført. Men det sker ikke mere. Nu kender man de nye psykosociale tanker, følelser og handlinger - og har forliget sig med dem. Men vi ser nu mange udsendelser i fjernsynet, hvor folk griner hele tiden. Det kan være debat, konkurrencer, underholdning mm. Når man så har grint nogle år, vil det ikke være morsomt længere, for det er egentlig ikke sjovt. Det er en komik, der er absurd, og som ikke handler om noget. Det udstiller bare nogle forrykte modsætninger.

Imens bygges der nye sygehuse. Udgifterne til medicin og nyt apparatur til hospitalerne stiger eksplosionsagtigt. De kropslige splittelser gør folk mere og mere syge. Over halvdelen af os har daglige smerter. Forbruget af medicin er steget med 1000 % i løbet af de sidste 10 år. Den samme stigning gælder for nervemedicin og lykkepiller. Flere og flere får diagnosen ADHD. De kan ikke klare den totale splittelse i deres indre. Antallet af depressioner vokser også eksplosionsagtigt. Folk oplever 6 *mig*'er; men de kan ikke føle et samlet *jeg*. De kan udtale sig om 6 emner; men de aner ikke, hvordan de selv har det. Der er ingen retning i deres bevidsthed. De aner ikke, hvor de kom-

mer fra, og hvor de går hen – udover at de skal på arbejde, hjem og i byen. Der er ingen tillid til, at politikerne kan gøre noget. For politikerne beskæftiger sig kun med den sjettedel af virkeligheden, som er politik. Det er politik for politikens egen skyld. Det handler om at svine andre politiske partier til. I stedet spiller folk lotto. Her er der i det mindste en chance.

Muskelspændingerne medfører blodkredsløbssygdomme, betændelser og gigt. For 10 år siden fik 25 % kræft. Nu er det 35 %. Og om 10 år er det sandsynligvis 45 %. Kræftceller opstår, når cellerne ikke får ilt nok. Kommer der mindre end 40 % af den normale ilttilførsel, begynder der at opstå kræftceller. I lungerne kan det skyldes, at tobak har aflejret tjære rundt om cellerne. Andre steder i kroppen kan der aflejres giftstoffer eller affaldsstoffer, som lægger sig rundt om nogle celler. Men hvis der ikke er muskelspændinger, skyller blodet disse stoffer væk, så der igen kommer ilt nok til cellerne. Kræft sætter sig typisk, hvor der er permanente muskelspændinger.

Her i Vesten er det normalt, at kvinder bærer en nedringet bluse, så man kan se det øverste af brystet. Og her ses det, at der er en total underspænding i musklerne. Det er en del af den spændingsmur, der er mellem bryst og hoved. De underspændte muskler er blevet til en slags brusk. Og der foregår ingen bevægelse. Jeg bliver lidt bange, hver gang jeg ser sådan en kvinde. Og det er stort set dem alle sammen. Deres bryst ligner et plastikskjold. Det indebærer, at der ikke kommer ilt nok ned til brysterne. Og derfor får mange af dem brystkræft. Det indebærer selvfølgelig også, at der ikke er nogen bevidsthedsmæssig forbindelse mellem brystet og hovedet. Så sådan en kvinde er sandsynligvis meget intellektuel på ét tidspunkt. Og meget følelsesmæssig på et andet tidspunkt.

I dag er det almindeligt at være *single*. Halvdelen af os er det, og der kommer flere og flere til. Indtil for nylig var en sådan enlig person blot én, der for tiden var på vej til at finde en kæreste, som man så kunne flytte sammen med. Men nu er der en ny trend, der handler om, at man ikke skal flytte sammen. Alle ved jo, det kun tager et par år, inden man skilles. Og det er et stort besvær at flytte og finde bolig osv. Der er heller ikke længere nogen bevidsthedsmæssig sammenhæng mellem at have sex og have en kæreste. De to bevidstheder og følelser er ikke bare adskilte. De lever nu side om side som to accepterede udfoldelser, som man har behov for. Ingen af ens 6 del-bevidstheder har nogen forbindelse til de øvrige 5. Det seksuelle handler kun om sex. Og derfor handler det kun om udseende og seksuelle lege. Kæresten handler kun om kæresteri. Det føles varmt og dejligt. Men det bliver hurtigt kedeligt. Og fordi man ikke inde i sig selv kan forbinde følelserne fra det seksuelle med følelserne for sin kæreste, ender det hurtigt med, at man kun dyrker pæn og civiliseret sex med kæresten, mens man fantaserer om spændende sex med andre.

Det nye i deperdutionen er også, at der er opstået to bevidsthedsområder, der ikke var der tidligere. Det er højre side bryst og venstre sides hoved, der tidligere var koblet sammen med moral og etik i et samfunds-*jeg* og et familie-*jeg*.

Jeg omtaler bevidstheden i højre sides bryst som café/stand-up/forbrugerfællesskab. Det er sådan, at jeg har set det ude i den sociale virkelighed. Folk er sammen. Der skal gerne være noget at være sammen om; men det er mindre vigtigt. Det er fællesskabet, der betyder noget. Og man skal helst kunne grine en masse. Og så omtaler jeg bevidstheden i venstre sides hoved som mobil/internet/sociale medier. Man bruger cirka en tredjedel af ens tid og kræfter på disse to nye områder. Og fordi det er nyt, fylder det meget i ens bevidsthed. Det indholdsmæssige i disse to bevidstheder er slet ikke udviklet ret meget endnu. Det er på begynderstadiet. Og aktiviteterne er ret uskyldige – og betyder ikke så meget. På lang sigt vil de komme til at betyde lige så meget som familie og politik. Ganske vist på en anden måde. Men de vil ændre hele samfundsopfattelsen. Social nærhed vil udfolde sig lige så meget i café/stand-up/forbrugerfællesskaber, som det i dag gør det i familien. Og politiske beslutninger vil blive taget lige så meget via mobil/internet/sociale medier, som det i dag bliver gjort af politikerne. Men hvor familierne og politikerne i dag knytter sig til bevidstheder, der har fundament i høje ladninger i energilegemet, vil de nye bevidstheder have fundament i lave ladninger. Det giver en tankegang, der *ikke* handler om, at vi gør noget – men en tankegang om, at virkeligheden gør noget ved os. Man føler så, at man er nødt til at tage imod. Man kan ikke bremse udviklingen. Man må affinde sig med, hvad der kommer. Og tro mig – det her vil give anledning til

manipulation, propaganda og magtmisbrug i et omfang, som ingen af os har set endnu, og som kun de færreste kan forestille sig. Ligesom i fortiden, hvor bevidstheder, der knyttede sig til lave ladninger, gav oplevelser af guder, vil fremtiden byde på noget lignende, hvor nye slags guder og kræfter vil overvælde os. Det bliver ikke som tidligere, hvor moral og etik havde et *jeg*-element, der udfordrede os til at gøre noget. Det bliver en *mig*-følelse, hvor vi er ofre, afmægtige og håbløse. Der er intet i den deperdurerede bevidsthed, der kan ændre dette. Det eneste alternativ er en total forkastelse af hele den opsplittede bevidsthed.

Som vi har set, er der en sammenhæng mellem samfundsmodel på den ene side og erotik/ seksualitet på den anden side. Så hvad nu hvis mennesker slipper alienationen, reifikation og deperdutionen – og begynder at udfolde alle energimønstrene. Hvordan bliver det så? Det kan jeg selvfølgelig ikke vide. Men jeg har nogle kvalificerede bud på det. Og dem vil jeg præsentere i de næste par kapitler. Nogle vil sikkert blive frastødt over det, som jeg skriver om samfundet – og vil mene, at jeg ødelægger alt det, som demokrati og civilisation står for. Og nogle vil helt sikkert blive forarget over det, som jeg skriver om seksualitet. Det er kun en skitse til, hvordan det *kan* blive. Men det åbner perspektivet for, hvad der (måske) vil ske, hvis vi får en ny revolutionær udvikling.

Samfundsmodel

Fra mange historiske skrifter i 14-1700-tallet ved vi, at folk knyttede sig til det polariserede energimønsters bevidsthed med analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre. Vi ved også, at højre side blev brugt af adelen, og at venstre blev brugt af kirken.

Frihed. Og vi ved, at de revolutionære, der gennemførte revolutionen i Frankrig i 1789-91, var meget inspireret af udlevelsens-energiens bevidsthed, som de fik kendskab til fra folk, der kom hjem fra Indien. Med denne bevidsthed var der ikke nogen fornuft i hovedet, der skulle undertrykke det dyriske i underlivet. Man skulle bare udfolde sig frit.

Lighed. Tidligere havde adelen knyttet sig til analyse-energiens bevidsthed. Adelen (hoved) skulle herske over bønderne (underliv). Men adelen skulle også med deres civiliserede fornuft (hoved) undertrykke det dyriske i sig selv (underliv). Men de nye magthavere afskaffede adelens og kongens magt. Og i stedet indførte de et demokratisk parlament, hvor man skulle lave love, som alle skulle rette sig efter. På den måde skulle der være lighed mellem mennesker.

Broderskab. Den magt, som kirken havde, byggede på enheds-energien. Her var det Gud, der dømte et menneske. Hvis man handlede godt, kom man i Himlen. Hvis man handlede ondt, kom man i Helvedet. Men de nye magthavere forkastede kirkens tro. Der var ingen Gud, der skulle dømme én. Hvis der var stridigheder mellem mennesker, skulle man opfatte hinanden som brødre, og så skulle man forlige sig med hinanden.

Revolutionens parole hed derfor *frihed, lighed og broderskab*.

Efter revolutionen indførte man så en 3-delning af samfundsmagten – i henholdsvis *den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt*.

Den lovgivende magt. Dem, der skulle være i parlamentet og lave de nye love, skulle være *frie* mænd. Altså ikke mennesker, der havde den gamle selvundertrykkelse, hvor hovedet skulle undertrykke underlivet. Bønder, arbejdere og mange andre var dermed udelukket. Det skulle ikke være forstanden (hoved), der skulle styre. Ethvert parlamentsmedlem skulle snakke ud fra det, som man følte (bryst) var rigtigt, og som man ville (underliv). Og så skulle man stemme. Det, der var flertal for, var så parlamentets beslutninger, og det blev nedskrevet i lovene. Det var altså udlevelsens-energiens bevidsthed, der her blev anvendt.

Den udøvende magt. Men så skulle der være militær, politi og embedsmænd, (hoved) der skulle styre og kontrollere folket (underliv), sådan at alle rettede sig efter de love, der var vedtaget. Her er det analyse-energiens bevidsthed, der blev anvendt. Det var selvfølgelig ikke noget, som de *frie* mænd havde brug for; de havde jo en fri bevidsthed og opførte sig frit og godt. Men bønder og arbejdere var jo delvis dyriske, og delvis havde de nogle tåbelige forestillinger i hovedet. Så derfor måtte man have nogle love, så man kunne styre og kontrollere dem.

Det er lige omvendt i dag, hvor politikerne i parlamentet bruger analyse-energien til at lave love for alting. Og så er der militær, politi og embedsmænd, som anvender udlevelsens-energien, hvor de ikke skal tænke selv, men styre folket, så alle følger lovene.

Den dømmende magt. Så skulle der være domstole og dommere, der skulle dømme i stridigheder. Sådanne stridigheder kunne dels handle om 2 borgere, der var i konflikt med hinanden. Men det kunne også være en stridighed mellem en borger og de love, som parlamentet havde vedtaget. Dengang var det helt utænkeligt, at parlamentet også vedtog noget om, hvad en

straf skulle være, hvis man overtrådte loven. Det skulle en dommer selv finde ud af. Og han skulle dømme i overensstemmelse med folkets retsfølelse. Det ses stadigvæk i visse europæiske lande. I nogle år synes lokalbefolkningen, at en røver skal have en lang fængselsstraf. Og det retter ren sig efter og idømmer en lang fængselsstraf. Andre år synes lokalbefolkningen, at dommene skal være mildere. Og det retter dommeren sig også efter og giver så en mildere straf. For at sikre retfærdighed, indføres alle domme i en retsprotokol. Og når en kriminel skal have sin straf, skal dommeren ikke følge sit humør, men kigge i retsprotokollen og give en dom, der svarer til, hvad andre kriminelle har fået for nylig. En dommer skulle vælges af folket og blandt folket – og kunne til enhver tid afsættes, hvis folk mistede tilliden til ham.

Nogle steder udviklede det sig til, at der blev valgt nogle dommere, der kom fra kapitalistklassen, og som skulle dømme i stridigheder mellem kapitalister – og at der blev valgt andre dommere fra underklassen, som skulle dømme i stridigheder mellem den almene befolkning. I dag kan en retssag tage flere år, og man betragter beviser som det alt afgørende. Men oprindeligt var det følelser (bryst), der var det centrale. Det handlede nemlig ikke om at finde den skyldige og udøve hævn – men at forlige parterne, så de følte retfærdighed. Og her er det enheds-energiens bevidsthed, der blev anvendt.

Lad mig lige skifte til at se lidt på USA. Omkring år 1600 startede den såkaldte *Lille Istid*, hvor sommertemperaturen i Europa faldt med cirka 10 grader. Det varede frem til omkring år 1920. I starten af denne periode døde mange europæere af sult. Og det satte gang i emigrationen til Amerika, fordi mange europæere i de følgende par hundrede år ville flytte til varmere egne, hvor de kunne overleve. De fleste af disse mennesker tog udlevelsens-energiens bevidsthed med sig som den, der skulle herske i Amerika. Det skulle være et frit land. Der skulle ikke være nogen overklasse, der skulle herske over folket. Enhver skulle bare gøre, hvad man havde lyst til.

Allerede i 1776 var der revolution i Amerika, hvor man løsrev sig fra Storbritannien – men altså også løsrev sig fra den europæiske bevidsthed. Få år senere i 1789 fik man *Supreme Court of the United States*, altså den føderale højesteret.

Og derfor ser vi et samfundssystem i USA, der med Republikanernes øjne har en dobbelthed bestående af udlevelsens-energi og hengivelses-energi. På den ene side (højre) skal man bare gøre, hvad man har vilje (underliv) og lyst (bryst) til. På den anden side (venstre) er der en overordnet ret (hoved), der skal sikre, at man holder sig indenfor fællesskabets mere eller mindre uskrevne regler.

I dag knytter halvdelen af amerikanerne sig dog til det europæiske bevidsthedsmønster. Det er Demokraterne. De vil gerne lave en masse love og styre og kontrollere alting – ligesom i Europa.

Tilbage til Europa efter revolutionen i 1789-91. Selvom den gamle adel havde mistet magten, fortsatte den revolutionære proces gennem hele 1800-tallet. Der var egentlige voldelige revolutioner i 1830 og 1848. Men efter 1850 havde kapitalisterne reelt sat sig på magten. Og deres problem var at styre og kontrollere arbejderklassen. Overklassen havde den opfattelse, at arbejderne altid ville forblive på sultegrænsen. Hvis man gav dem mere i løn, ville de bare sætte flere børn i verden. Arbejderklassen reagerede med sabotage mod fabrikkerne og voldelige aktioner, der ligner vor tids terroraktioner.

Halvdelen af arbejderklassen blev ved med at knytte sig til udlevelsens-energiens bevidsthedsmønster. De ville ikke have nogen overklasse (hoved). Samfundet skulle styres fra neden af. De blev efterhånden kaldt anarkister. Og denne arbejderbevægelse fortsatte i Frankrig, Spanien, Portugal, Italien, Holland, Belgien mm.

Men i Tyskland og senere i England kom - hvad der senere er blevet kaldt videnskabelig socialisme - en arbejderbevægelse, som knyttede sig til det gamle europæiske bevidsthedsmønster. Det var især Marx, der var fortaler herfor. Han mente, at dette bevidsthedsmønster var så indarbejdet i vores kultur, at det var, hvad man skulle indrette sig efter. Både kapitalister og arbejdere ville have i dette bevidsthedsmønster før eller siden. Og derfor skulle man bygge på en politisk praksis, der knyttede sig hertil. Og deri fik han ret. Både kapitalister og senere den socialdemokratiske bevægelse havnede i det gamle bevidsthedsmønster.

Her i Danmark fik vi aldrig en revolution. Det var kongen, der syntes, at danskerne også skulle have lidt frihed. Og selvom Danmark i grundloven har en 3-delning af samfundsmagten, har der aldrig reelt været sådan en 3-delning. I dag er den udelukkende symbolsk. Og vi har nu et teknokrati, der styrer samfundet. Danskerne har en 3-delning af bevidstheden ligesom de andre europæere, og der er en arbejdsdeling mellem mange forskellige samfundsinstanser, offentlige og private organisationer, interessesammenslutninger og lignende, der hver for sig knytter sig til forskellige dele af det samlede bevidsthedsmønster. Set med andre europæers øjne giver det nogle gange oplevelsen af manglende demokrati – og andre gange oplevelsen af anarki.

Nu vil jeg så give et bud på, hvordan det kan blive, hvis mennesker i vores samfund begynder at bruge alle energimønstrene frit.

Den besluttende magt

Tidligere havde man, hvad der blev kaldt den lovgivende magt; og det system har vi stadig. Ifølge arabisk tankegang skal man tage afstand fra denne form for demokrati. Det er kun Gud Allah, der kan lave love. Mennesker kan ikke. Og i flere andre kulturer ser man også på de vestlige demokrati-er med meget stor skepsis. Selvfølgelig skal man kunne træffe nogle beslutninger på fællesskabets vegne. Det kan være konkrete problemer, som man skal løse her og nu. Men det kan også være nogle principper og retningslinjer, som man beslutter sig for. Og de skal så være nogle regler, som alle skal følge. Det er forskel på lov og regel. En lov er noget, som man altid skal følge. En regel er det, som man har vedtaget, at man plejer at følge. Men der kan godt komme situationer, hvor man afviger fra reglerne, fordi der er nogle højere etiske guddommelige love, som man først og fremmest skal følge.

I Vesten i dag er der nogle love, som er i modstrid med etiske normer om næstekærlighed og medmenneskelighed. Og der kan opstå så grotesk en situation, at man kan komme i fængsel, hvis man hjælper mennesker i nød.

I dag vælger man politikere, der er gode til at snakke og optræde på fjernsyn; men mange af dem er ret uvidende om, hvad de snakker om. De har så nogle rådgivere, der får dem til at sige noget overfladisk, som i hvert fald ikke er forkert, men som rammer folkestemningen. Indtil omkring år 1970 var der stadig nogle enkelte politikere, der snakkede om store nødvendige reformer omkring landbrug, skat og bolig. Men det er gået i sig selv. I dag handler reformer kun om tilpasning til den kapitalistiske økonomi. Man kan skrue op og ned for velfærden i forhold til, hvor meget man har råd til. Og dog er der lige det med børnene. Enhver ny undervisningsminister laver om på skolen, sådan at børnene skal lære noget nyt og lære det anderledes. Og alle børn i alle skoler skal lære det samme på samme måde.

Men det er kun de store linjer, der er sådan. I virkeligheden vedtages der tusindvis af nye paragraffer hele tiden, så selv den dygtigste jurist ikke kan følge med. Mængden og kompleksiteten er nu så omfattende, at de forhindrer lokalt demokrati. Folk opgiver. Man overlader alt til store organisationer, som så skal styre og kontrollere alting.

Når en politiker i dag skal tage stilling til en sag, er der så mange rapporter, videnskabelige undersøgelser, referater, ekspertudtalelser osv., at det ville tage flere år at læse og forstå det alt sammen. Og man har kun et par timer, inden næste store sag presser sig på.

I dag fungerer den lovgivende magt sådan, at der skal laves lovparagraffer for alting. Ethvert tænkeligt emne skal der lovgives for. Og alle tænkelige problemstillinger for emnet skal der lovgives om. Det, der ikke er udtænkt og givet tilladelse til, betragtes nu som forbudt. Alt er reguleret ved lov. Tankegangen er så, at den udøvende magt skal udføre det, som der står i lovene.

Men den revolutionære vision er, at den udøvende magt skal gøre det, som folk lokalt synes er rigtigt. Det betyder, at parlamentet kan nøjes med at mødes 2 måneder om året – og nøjes med at træffe nogle principbeslutninger og lægge nogle rammer for hele samfundet.

Og det skal de så gøre med udlevelsens-energiens bevidsthed. De skal ikke opfatte sig selv som nogle, der er hævet op over folket, og som skal styre og kontrollere ved at lave en masse love. Her er jeg helt enige med Republikanerne i USA. De knytter sig til udlevelsens-energiens bevidsthed. De ønsker lokalt selvstyre. Og parlamentsmedlemmerne skal fokusere på, hvad de som menneske vil (underliv) og har lyst til (bryst). Og så skal de lave nogle rammer, indenfor hvilke folk skal kunne udfolde sig frit. Ellers er jeg ikke enig med Republikanerne. De er lige så reaktionære som Demokraterne og europæerne. Og det er man, når man er stivnet i et bestemt energimønster.

Den udøvende magt

I Europa har adelen og kapitalisterne brugt magt til at undertrykke bønder og arbejdere. Nu skal vi se på folkemagt.

Analyse-energi giver en to-polet bevidsthed, og man får let nogle abstrakte tanker (hoved), der styrer og kontrollerer ens konkrete dyriske udfoldelse. Og det kan så overføres til samfundet, sådan at der bliver nogle magthavere, der styrer og kontrollerer folket.

Men egentlig fungerer analyse-energi sådan, at man oplever en energistrøm fra underliv til hoved – og det giver blandt andet den myte, at menneskeheden altid har udviklet sig fra det dyriske til det forstandige.

Energimønstrets bevidsthed bliver brugt af den udøvende magt. Under kapitalismen har det fungeret på den første af de to overstående måder. Parlamentet har vedtaget nogle love. Og så skal den udøvende magt – ved hjælp af embedsmænd, politi og soldater styre og kontrollere folket, så alle overholder lovene. Men nu vil jeg se på, hvordan den udøvende magt kan fungere i et frit samfund, hvor man anvender den anden af de to ovenstående måder, hvor bevidstheden og mennesker fungerer frit.

Lad os tage et eksempel med fiskeri. De lokale lystfiskere, fjordfiskere, havfiskere og havmiljøfolk danner det lokale fiskeri-råd. Her koordinerer man fiskeriet lokalt. Så sender man nogle erfarne medlemmer af det lokale fiskeri-råd til et regionalt fiskeri-råd, som koordinerer det regionale fiskeri. Og så sender man nogle erfarne medlemmer af det regionale fiskeri-råd til et nationalt fiskeri-råd, som koordinerer det nationale fiskeri. Her vælger man så en fiskeriminister, som repræsenterer nationen over for andre lande – og i vores tilfælde også EU, FN og andre internationale institutioner. Ministeren er altså én, der selv engang (og måske stadigvæk) har fisket eller været aktiv i hav og vandmiljøet. Og han har først været aktiv i det lokale fiskeri-råd, siden været aktiv i det regionale fiskeri-råd, og så været aktiv i det nationale fiskeri-råd, hvorefter han er valgt som fiskeriminister. Det er meget anderledes end i dag, hvor der er en erhvervsminister, der aldrig har været ude i noget erhverv, men kun gået skole og på universitetet, hvor han sammen med andre akademikere sidder og udtænker, hvordan fiskeriet skal være. I dag kommer der selvfølgelig nogle lobbyister fra fiskerierorganisationer og også nogle forskere, der har undersøgt havmiljøet. Men det hele munder ud i nogle love, som fiskerne ikke kan forstå. Og de skal gælde alle steder, selvom fiskebestandene og havmiljøet er forskelligt fra sted til sted.

En fra-bunden-og-op-organisation indebærer, at man måske i ét lokalsamfund vælger én løsning – og i et andet lokalsamfund vælger en anden.

Lad os tage et andet eksempel, nemlig skolen. I dag protesterer alle lokalsamfund over, at myndighederne nedlægger de små lokale skoler. De bliver også nedlagt biblioteker, sygehuse og alt muligt andet. Lokalbefolkningen har ingen magt.

Men med fri bevidsthed er det omvendt. Her vedtager én lokalbefolkning, at de vil have en skole, hvor børnene skal lære at dyrke grønsager og sy tøj, lave lokal-TV og spille musik. Og så skal læsning, regning og andre boglige fag knytte sig til de praktiske fag. En anden lokalbefolkning vedtager, at der skal læses rigtig mange romaner for de helt små børn, sådan at børnene får lyst til selv at lære at læse. Og her satser man på, at alle børnene efterhånden kan både dansk og en del fremmede sprog. En tredje lokalbefolkning satser på, at alle børn skal blive gode til elektronik. De skal producere robotter og apparater både til leg og erhverv. I én lokalbefolkning graver man et stort hul i jorden og laver en svømmehal. I en anden laver man en racerbane. Måske laver man det alt sammen. Og i hvert fald har man en hal, hvor de lokale bands spiller op til dans.

I dag skal folk bare betale skat, og alle pengene går til store sygehus og store skoler og store motorveje og store offentlige kontorer. Der ansættes flere og flere, der skal styre og kontrollere befolkningen, som bare skal passe deres arbejde og så se fjernsyn om aftenen. Her bliver man underholdt. Og alle de problemer, som der opstår på grund af det eksisterende samfundssystem, bliver så talt ned. Lige gyldigt hvad emnet end er, kommer der en minister på TV-skærmen, som fortæller, at der er styr på det hele. Alt er kontrolleret, så man behøver ikke at være bange. Og til hvert tænkelige emne er der nedsat nogle akademikere, der er i gang med at løse de problemer, som endnu ikke findes, men som kan opstå i fremtiden. Befolkningen kan derfor roligt slappe af og bare passe sit arbejde.

Men når folk begynder at udfolde alle energimønstrene frit, er det dem selv, der skal tænke sig om, træffe nogle valg, koordinere sig med hinanden og hjælpe hinanden med at udføre det.

Forfatningsdomstol og klagekontor

For at ovenstående skal kunne fungere er det, at forfatningsdomstolen – og hengivelses-energien – kommer ind i billedet. For hvad nu, hvis en lokalbefolkning gør noget, som er i modstrid med de principper og rammer, som parlamentet vedtager? Vi kan forestille os en mand, som er udsat for en lokal beslutning, der går ham imod, og hvor han mener, at man lokalt har overtrådt de rammer og principper, som parlamentet har vedtaget. Man kan også forestille sig, at den lokale beslutning kan fortolkes, sådan at man lokalt mener, at den følger parlamentets beslutninger, men hvor en enkelt eller et par lokale personer mener det modsatte. Her skal man kunne klage til forfatningsdomstolen.

Hengivelses-energien giver det, som kaldes holdninger. Det er tanker, der aflejrer sig i hovedet, men som ikke egner sig for analyser og begrundelser. Man kan godt nedskrive nogle principper om det. Men man kan ikke anvende sådanne ord i nogen logisk argumentation. Det bliver aldrig til logik. Og det bliver aldrig til argumenter, der ikke kan modsiges. Men alligevel udgør det en bevidsthed. Det er en slags mental følelse. Den er opstået i forlængelse af mange sociale processer gennem mange år. Det handler om at se mennesker i relation til hinanden.

I de nordiske lande, hvor man ikke har sådan en forfatningsdomstol, indførte man for en del år siden, hvad der kaldes en ombudsmand. Og i dag er der flere forskellige ombudsmænd, der kan blande sig i samfundsprocesserne. Reelt er det nogle klagekontorer. Men de kan også selv tage sager op, hvis de synes.

Mens en forfatningsdomstol bør tage sig af sager, der vedrører parlament og lokale politiske beslutninger, der er i modstrid med parlamentets beslutninger, kan et klagekontor tage sig af mindre sager, som lokalbefolkning og virksomheder strider om.

Ligesom efter den borgerlige revolution bør dommere og ombudsmænd vælges af folket og blandt folket; og de skal kunne afsættes når som helst, hvis folket ikke længere har tillid til dem.

I gamle dage kunne man gå til kongen og klage sin nød, hvis man var blevet uretfærdigt behandlet. Og så kunne kongen give en dispensation eller tilladelse på tværs af, hvad politikere og embedsmænd havde bestemt. Men det blev til sidst så omfattende, at det lokalt var umuligt at styre noget som helst, fordi der altid var nogle, der havde fået kongens tilladelse til at gøre det anderledes. Det skal vi ikke tilbage til. Forfatningsdomstolen og de lokale klagekontorer skal kunne blande sig – og gøre en beslutning ugyldig og kræve, at der træffes en anden beslutning.

De klageinstanser, som man har i dag, fungerer på analyse-energiens præmisser. Det kan for eksempel være Advokatrådet. Her kan man klage, hvis en advokat har givet dårlig advokatbistand. Men rådet består af advokater, og reelt beskytter de advokaterne. Og de benytter analyse-energiens bevidsthed til at sammenligne problemer og påstande mm. Man kan også klage til Tandlægerådet; men de beskytter i virkeligheden tandlægerne. Og de benytter også analyse-energien til at relativere alle påstande. Det er imidlertid slet ikke det, som man har brug for, hvis man klager. Man har brug for, at nogen forstår, at man føler sig uretfærdig behandlet. Og man vil ikke reduceres til et argument i en sag. Man vil have, at samfundet skal have en overordnet holdning til det at være menneske, og at systemet er til for mennesker og ikke omvendt. Man vil have, at alle instanser – både offentlige og private – skal tage individuelle hensyn. I et frit samfund handler det ikke om, at alle skal være ens og behandles ens. Der skal være plads til mangfoldighed og forskellighed. Og man skal respektere det enkelte menneske – og hjælpe til med, at vedkommende føler sig retfærdig behandlet.

Det er klart, at sådanne klageinstanser vil have en stor opdragende effekt på både offentlige myndigheder og private virksomheder. Og det er lige præcis meningen. Meget af det, som nogen tillader sig i dag, vil de ikke kunne gøre i et frit samfund. For at undgå at klagekontorer konstant kræver, at man ændrer sine beslutninger, bliver man nødt til selv at ændre sig og tilpasse sig en ny orden, hvor det enkelte menneske skal respekteres betydelig mere end i dag.

Kort efter at man i Danmark indførte ombudsmandsordningen, ændrede man den til, at ombudsmandens afgørelser kun var rådgivende og vejledende. Dermed tog man magten ud af ordningen, sådan at en dansk ombudsmand i dag kun giver råd og vejleder. I et frit samfund skal en ombudsmand have en reel magt og kunne tilsidesætte beslutninger og kræve, at der træffes andre beslutninger.

Splittelse

Inden jeg går videre, er det vigtigt at forstå noget om social splittelse. Hvis man har en splittet bevidsthed, ser og oplever man splittelser i det sociale liv. Og lidt efter lidt påvirker man andre mennesker, og de påvirker én, sådan at den sociale virkelighed får samme splittelse som den, der befinder sig i bevidstheden.

Historisk set var der oprindeligt nogle landsbyfællesskaber. Her udgjorde ungdommen en fælles arbejdsstyrke, der udførte alt arbejde. Men det lykkedes adelen langsomt at nedbryde fællesskabet. Og til sidst ændrede landsbyerne sig, så de enkelte familier arbejdede for sig selv. Det endte med, at mange forlod landsbyerne og slog sig ned på gårde ude på landet. Her opstod så storfamilier, hvor man i fællesskab ejede et antal gårde. Lidt efter lidt ændrede det sig til, at kernefamilien kom i centrum, og så levede man på sin gård som far, mor og børn, men også med bedsteforældre. Det medførte, at man byggede aftægtsboliger til de ældre, sådan at de gamle flyttede over i aftægtsboligen. I dag ses det mange steder, at landmanden er alene – eller er blevet gift med en thailandsk kvinde.

I byerne var der oprindeligt arbejderkvarterer, hvor man boede i en slags kaserner. Men der kom efterhånden individuelle lejligheder med eget køkken og badeværelse. Og så levede man i kernefamilier. Det splittede energimønsters bevidsthed medførte konstante skænderier, så flere og flere blev skilt. I dag bor halvdelen alene. Der er stadig et ideal om at have en kæreste. Og nogen prøver stadig at flytte sammen. Men det varer som oftest kun et år eller to, inden man ikke kan holde det ud længere. I det mindste skal man have sit eget værelse, sit eget fjernsyn, sin egen computer, sin egen

email adresse og sin egen mobiltelefon. Og i ens dagligdag skifter man rundt mellem en række forskellige sociale situationer, hvor man i hver af dem bruger én af sine del-bevidstheder.

Her er det så, at velmenende politikere mener, at samfundet skal hjælpe det enkelte menneske. Der skal være socialhjælp med vejledning og økonomisk støtte. Der skal være arbejdsformidling, så man kan hjælpe folk i job. Der skal være ventelister for at få en lejlighed, sådan at alle står i kø, og at ingen kan springe køen over. Der skal være børnehaver, sådan at man ikke behøver passe hinandens børn, men bare kan aflevere sit barn. Der skal være plejehjem, hvor de gamle kan sidde og vente på at dø, fordi de ikke længere er effektive i produktionen. Alt det og mere til kaldes for velfærdssamfundet. Des mere vi får, des bedre er det. Og jo, det passer præcis til mennesker, der har en splittet bevidsthed. Kun sådan kan de slappe af. Så kan de dyrke deres individualisme. Og så behøver de ikke deltage i noget fællesskab med andre mennesker.

Desværre sker det så, at nogle familier ikke magter at opdrage deres børn godt nok. Og børnene bliver dermed kriminelle og begår hærværk, tyverier, røverier og slår andre mennesker ned, når frustrationen bliver for intens. Derfor bliver man nødt til at have fængsler. De unge skal mærke på deres krop, at de har gjort noget forkert. Egentlig ved man godt, at det ikke hjælper på den unge, der kommer i fængsel. Han bliver bare endnu mere kriminel. Men det virker afskrækkende på andre unge. De bliver truet med fængsel. Første gang får de en betinget dom. Næste gang får de en lille fængselsdom. Og dernæst én, der er lidt større. Og i fængslet tilbydes man dem uddannelse. Og den samlede virkning er, at de fleste retter sig ind og begynder en individualistisk tilværelse. Men så er der et mindretal, som ikke gør det. De bliver bandemedlemmer, hvor de nyder fællesskabet. Egentlig vil de måske gerne undgå at være kriminelle. Men det kan kun opnås, hvis de dropper fællesskabet. Og det vil de ikke.

Folkemagt

Jeg går nu til territorie-energien, som psykosocialt handler om at danne fællesskaber. I alle samfund til alle tider ses sådanne fællesskaber. Under kapitalismen ses det i ungdomsbanderne. Der var også engang for længe siden, hvor der var socialistiske gade- og fabriksgrupper, hvor arbejderne indgik i et fællesskab; men det er ophørt.

Jeg bor i en stor boligkarré med cirka 120 lejligheder. Og i 2 af dem er der indrettet en børnehaver. Hvor morgen kommer folk cyklende med et barn bag på cyklen og afleverer deres barn i børnehaven. Og efter arbejdsdagen kommer de så igen og henter deres barn. Om aftenen og i weekenderne er barnet så alene med en voksen kvinde og en voksen mand – deres mor og far. Og her lærer de den individualistiske og splittede bevidsthed at kende. I børnehaven skulle man så tro, at de fik mulighed for at lære en samlet bevidsthed at kende. Men den lærer man kun, hvis man gennemlever sociale udfordringer og konflikter. Men her kommer pædagogerne ind i billedet. De har flere års uddannelse i, hvordan man forhindrer børnene i det. Det kaldes pædagogik. Børnene skal ikke overlades til sig selv. Og ved enhver konflikt skal pædagogen komme med en belærende vejledning og forklaring. Det, som for børnene starter med bevidsthedskonflikter, der knytter sig til bevidsthederne i bryst og underliv, skal nu med pædagogens hjælp overføres til en hjernemæssig bevidsthed, hvor børnene skal lære at styre og kontrollere sig selv.

Pædagogerne og forældrene vil gerne have, at samfundet hjælper. Og det skal så ske med større bevillinger, så der kan komme flere pædagoger. De skal have bedre løn og arbejdsvilkår. Hermed hjælper man børnene – mener man. Men det, som man hjælper med, er at splitte børnenes bevidstheder og opdrage dem til et individualistisk samfund, hvor fællesskaber kun er noget formelt.

Det boligselskab, som ejer og administrerer min boligkarré, er en del af en socialdemokratisk bevægelse, som ikke bare har opført arbejderboliger, men som også politisk har fået vedtaget en lov om ventelister. Det betyder, at alle skal have lige mulighed for at få en bolig. Det skal ikke være boligselskabet, der bestemmer, hvem der skal flytte ind. Og det skal heller ikke være dem, der allerede bor i huset, der bestemmer. Der skal være en venteliste. Og folk, der er interesseret i et flytte ind,

skal så skrive sig på ventelisten. Hvis man så har stået på den i 5-20 år, kommer man op foran i køen, og så kan man flytte ind.

Reelt er det lidt anderledes. I alle boligselskaber har der ind imellem været snydt, sådan at venner og familien er kommet foran i køen. Og af sociale hensyn kan kommunen disponere over en fjerdedel af de fraflyttede lejligheder.

Da jeg var barn, var det stadig sådan, at nogle i en opgang kendte hinanden, og at man kunne låne sukker, mælk og andet af hinanden, hvis man havde glemt at købe det ind. Men det er fortid nu. I dag kender man ikke hinanden. Man siger måske goddag til sin nabo. Men enhver form for fællesskab er fraværende.

Men nu forestiller vi os en ny revolution, hvor folket har taget magten – og derfor udfolder alle energimønstrene frit. Og hvordan vil det så blive i min boligkarré? Jo, de børn, som bor i karréen vil også være dem, der er med i børnehaven. Og her vil der både være spædbørn, børnehavebørn og større børn. Der vil være pædagoger; men der vil også være forældre og bedsteforældre. Og nogle af de unge vil ind imellem lave arrangementer for børnene. Børnene vil lære hinandens forældre at kende. Og nogle gange vil børnene sove hos en anden familie end éns egen. Børnene vil således skabe et reelt børnefællesskab, og her foregår så den primære socialisering. Den indebærer, at børnene lærer at tilpasse sig og indrette sig efter hinanden. De store hjælper de små. Og hvis et barn bliver moppet, vil nogle af de større børn blande sig og hjælpe det barn, der er offer.

Børnene lærer at kunne polarisere sig og samle sig. Når de er polariseret, lærer de blandt andet det traditionelle europæiske energimønster at kende. Men de lærer også det republikanske, det arabiske og andre polariserede energimønstre. Og når de samlet, lærer de 8 forskellige energimønstre, der hver har en bevidsthed, som der er brug for i et fællesskab.

I boligkarréen er det så beboerne, der bestemmer, hvem der skal flytte ind. Og i løbet af nogle år udvikler beboerne et fællesskab, som ligner et landsbyfællesskab. De gamle flytter ned i stuen. De unge får ungdomsboliger på øverste etage. Alle hjælper med at tilføre et ekstra lag isolering uden på murene. Det tager et par år, inden man er færdig med det. Al køkkenaffald bruges til at lave biogas, som afbrændes til opvarmning. På taget opsættes små vindmøller, der laver 12-volts strøm. Og det kan rigeligt trække både belysning, fjernsyn, computer og svaleskabe, der er køleskabe med 10-12 graders temperatur, og hvor grønsager, æg og andre madvarer holder sig langt bedre end i de nuværende køleskabe, hvor temperaturen kommer ned på 3-7 grader. Så laver man gladfacader, der fungerer som drivhuse. Og man laver også små haver og hønsegårde.

I dette fællesskab ved man hele tiden, hvad hinanden laver. Og hvis fru Hansen på anden sal har brækket benet, er der nogle, der hjælper hende op og ned ad trapperne, men også køber ind for hende. De unge danner grupper. Og de store drenge danner bander. De meget store drenge eller unge mænd opdrager de yngre bander. Banderne udgør dels en slags kollektiv arbejdsstyrke, når der er brug for det. Men de er også dem, der beskytter beboerne. Hvis der forekommer vold i hjemmene, eller der kommer voldsmænd udefra, danner banderne en slags hær, der går i kamp mod voldsmændene. Banderne lærer om moral, etik og retfærdighed af deres ældre brødre, og de etablerer en overvågning, der sikrer tryghed.

Det er territorie-energiens bevidsthed, der her manifesterer sig. Det er en *folkemagt*, som alle magthavere i dag frygter, og som de gør alt for at undgå. For med den er der ikke brug for politi, fængsler, socialkontor mm.

Folkeråd

Det er klart, at der også skal ske en lokal demokratisk proces, hvor folk snakker om, hvad de vil, og om de problemer, der opstår. Her er det vigtigt at forstå, at der ikke er behov for beslutninger, der jo knytter sig til analyse-energiens bevidsthed. Der er brug for en koordinati-on. Det, som en familie gør, skal der være plads til. Det, som en anden familie gør, skal der også være plads til. Det, som børnene har brug for, skal der være plads. Det, som en af banderne har brug for, skal der være plads til. Man kan ikke opnå nogen enighed mellem disse grupper. Men man kan godt koordinere sig med hinanden, så alle giver plads til hinanden. Selve koordinationen er kaotisk

og foregår hele tiden. Men der er brug for et *folkeråd*, der bygger på samlings-energiens bevidsthed. Det er et slags fælles kontor, som kan lave et beboerblad eller en opslagstavle eller lave lokal-TV. Man arrangerer også møder og seminarer, hvis der opstår problemer, som man bliver nødt til at diskutere.

Det gælder for både folkemagt og folkeråd, at de altid har eksisteret og altid vil eksistere i ethvert samfund. Magthaverne kan nemlig ikke formå helt at undertrykke det. I dag er folkemagten nogle kriminelle bander. Og folkeråd er spontane møder, når og hvis store problemer opstår. Men i et frit samfund er det fundamentet for hele samfundet.

Dommere

Der opstår situationer, hvor det ideelle ikke fungerer, og hvor man må have dommere til at blande sig i de problemer, der er opstået. Her er det, at man skal forstå enheds-energien. Den giver en følelse (bryst) – og denne følelse balancerer mellem noget godt (hoved) og noget dårligt (underliv). I følelsen oplever man det som *det gode* og *det onde* – eller det opbyggende og det ødelæggende.

En dommers opgave er så at få parterne i en sag til at finde den balance, hvor alle føler, at der er lige så meget godt, som der er ondt, og at man derfor affinder sig med hinandens forskelligheder, slipper vreden mod andre og slipper tanken om at have ret.

Det gøres først og fremmest ved mægling mellem de parter, der er i konflikt med hinanden, eller hvor nogen har forulempet andre. Men en dommer bør også kunne stille krav til lokalsamfundet om at foretage ændringer, så mennesker får vilkår, hvor retfærdighed og udfoldelsesmuligheder kan løse problemerne. En dommer skal derfor vælges *lokalt*. Og han eller hun skal til enhver tid kunne afsættes, hvis lokalbefolkningen ikke længere har tillid til vedkommende. Hvis en dommer mener, at det er nødvendigt, at en person skal betale en bøde eller udføre tjeneste for fællesskabet eller de forurettede, skal det selvfølgelig være noget, som den dømte accepterer. Ellers vil den dømte jo gå og oparbejde vrede og had, og det vil siden udløse andre uacceptable handlinger.

Ofte vil det være en god løsning, hvis en dommer i samarbejde med den lokale folkemagt og folkeråd beslutter sig for en slags overvågning, tilsyn, vejledning og hjælp til den, der har begået en forseelse.

Der kan opstå situationer, hvor et menneske har begået en handling, som er totalt uacceptabel, men hvor han ikke fortryder noget, sådan at det er sandsynligt, at han vil gentage handlingen. Her kan det blive nødvendigt at udelukke ham fra samfundet – og altså spærre ham inde i lang tid. Hvis man er nødt til at træffe sådan en beslutning, skal det ikke være som nu, hvor en kriminel bare udholder en fængselsstraf og så bagefter kan genoptage uacceptable handlinger. Når vedkommende lukkes ud, skal der iværksættes alle de ovennævnte aktiviteter for at integrere vedkommende i fællesskabet.

En dommer skal også kunne mægle, inden noget uacceptabelt sker. Der skal ikke være hemmelige anmeldere. Men man skal stræbe efter, at det lokale fællesskab er så gennemsigtigt, at man opdager problemerne, inden det er for sent.

Ambassadører

I store krisetider står man sammen. Før sidste verdenskrig argumenterede socialister med, at man skulle stå sammen med andre socialister i andre lande. Men da krigen kom, stod socialister sammen med kapitalister i deres eget land. Vi har set mange andre tilsvarende eksempler på, at der er eller opstår en national følelse, som samler alle. Det manifesterer sig også i, at der opstår en talsmand eller en præsident. Alt det her fungerer på alle niveauer - i landsbyen, i storbyen, på egnen, i regionen og nationalt.

Det er en bevidsthed, der knytter sig til skaber-energien. Der er ikke nogen indre bevidsthedsmæssig opdelinger. Og derfor oplever man heller ikke er nogen opdeling, når man kigger ud på den sociale virkelighed. Det kan godt være, at der er sådanne opdelinger eller splittelser; men man oplever dem ikke, når man er i dette energimønster. I stedet føler man det, som der

er fælles. Det kan godt være, at det reelt ikke er så meget. Men med skaber-energien fylder det meget i bevidstheden.

En konge, dronning, præsident eller statsminister kan blive den materialiserede udgave af denne bevidsthed. Og de ambassadører, som udsendes til andre lande, knytter an til samme bevidsthed.

I dag bliver sådanne personer ofte blandet sammen med analyse-energiens bevidsthed, og så bliver de til magtmennesker, som konkurrerer med politikerne.

Her kunne man i stedet have en statsambassadør, som udfyldte den plads, som en konge, dronning, præsident eller statsminister har i dag. Vedkommende kunne så ved højtidelige eller alvorlige lejligheder tale på folkets vegne.

Man kunne også have nationale festdage, hvor denne bevidsthed manifesterede sig. Det kunne for eksempel være en dag, hvor man blandt landets skoler valgte en prins og en prinsesse, som så kørte i guldkaaret, mens et festligt orkester marcherede foran, og hvor statsambassadøren modtog dem på torvet, mens han eller hun selv stod på en tribune, hvor der udover statsambassadøren sad 20 af de ældste mennesker i landet, som på skift og i samarbejde med statsambassadøren skulle snakke i åben mikrofon om landets tilstand – hvorefter den valgte prins og prinsesse også i samarbejde med statsambassadøren og også for åben mikrofon skulle snakke om fremtiden.

Religion

I det ikke-religiøse Kina har man et visdomsråd. I Vesten har vi kirker. I Mellemøsten moskéer. I Østen templer. De er alle opstået af politiske årsager. Men de har udviklet sig til nogle spirituelle eller åndelige instanser, som på den ene side eksisterer i samfundet, men som på den anden side er uafhængige af magthaverne. I de kapitalistiske lande, hvor man gerne vil have, at al bevidsthed kun knytter sig til et enkelt polariseret energimønster, betragter man religion som noget privat. Men de religiøse, åndelige og spirituelle sammenslutninger opfatter sig som nogle kollektive bevidstheder, der udfordrer alle mennesker og også hele samfundet.

Det er modtager-energiens bevidsthed, som her manifesterer sig. Det er en slags gensidig telepatisk bevidsthed, som inddrager alle. Det fungerer sådan, at alle tanker og idéer om, hvad der er rigtigt, bliver nulstillet, og at man åbner sig for, at noget helt nyt kan ske. Det bliver til en forvandling af bevidstheden. Det kan ske i små doser og vedrører dagligdags problemer. Men det kan også være store problemer og udfordringer, som fællesskabet eller menneskeheden står overfor, og som åbner op for at se alting på en helt ny måde.

I et frit samfund, hvor man udfolder alle energier, vil der opstå eller udvikle sig sådanne spirituelle fællesskaber.

Erotik og seksualitet

Den europæiske form for erotik og seksualitet knytter sig snævert til det europæiske energimønsters bevidsthed – og giver ganske bestemte tanker og følelser, som man så opfatter som normale og rigtige.

For 3-400 år siden var omkring 25 % af kvinderne i byerne prostituerede. I 1800-tallet faldt det væsentligt, men her var kvinderne meget undertrykte. De skulle lave mad til manden, men selv spise ude i køkkenet. Og over ægtesengen hang en pisk. Og det var helt normalt, at manden piskede sin kone i enden mindst hver tredje uge. I 1900-tallet frigjorde kvinderne sig – og så voksede prostitutionen igen. Og i nyere tid har vi fået en enorm stor pornoindustri. Kvindehandel og prostitution vokser ganske meget i disse år. I en tredjedel af alle kernefamilier får konen ind imellem tæv af manden. Det opfattes ikke som seksuelt. Det er den fortrængte dyriske vrede i underlivet, som manden ikke kan holde tilbage. Og når der opstår konflikt, kan han ikke styre sig, og så skal konen have smæk. Hun er godt klar over, at hun er skyld i det. Hun turrer ham med sine følelser (bryst), og han kan ikke lade være med at dele hende op i madonna (hoved) og luder (underliv). I sin egen fantasi ser han hende på et tidspunkt som værende vidunderlig smuk og god. Og på et andet tidspunkt er hun en ussel luder, møg kælling og skidt tøs. Fortrængningen af underlivet er hos de fleste mænd så stor, at disse følelser og fantasier kun dukker op meget sjældent. Til gengæld bliver han uspændende og tam. Og en kvinde mister lysten til ham. De fleste parforhold varer kun ½-2 år. Dem, der varer længere, er næsten uden seksualitet. Der er mange sådanne forhold, hvor man kun har sex en gang om året – og i andre slet ikke.

Mens ovenstående er de faktiske forhold, er den bevidsthedsmæssige oplevelse anderledes. Her føler man, at man (hoved) har hævet sig op over det dyriske (underliv) – samt at man har ubetinget kærlighed (bryst).

Når man ændrer sin bevidsthed i forhold til samfundet, ændrer den sig også i forhold til erotik og seksualitet – og omvendt. De strukturer, der er i samfundet, og de strukturer, der er i erotikken og seksualiteten er – eller vil på længere sigt blive – de samme.

Nu vil jeg give et bud på, hvordan erotik og seksualitet bliver, hvis man anvender alle energimønstre frit.

Lad mig først se på den biologiske forskel mellem mænd og kvinder. Alle har en indre døgnrytme, som ses tydeligt om natten. Man skifter hele tiden mellem dyb og let søvn. Den dybe søvn kan måske vare 75 minutter. Og så skifter man til den lette søvn, der kan vare 10-15 minutter. Og så kommer den dybe søvn igen osv. Under den lette søvn får manden erektion. I dagtimerne sker det samme, hvis han da ellers slapper af og mærker efter. En mand får pludselig en kraftig impuls i kønsdelene. Men efter 10-15 minutter forsvinder det igen. Så går der cirka 75 minutter. Og så får han igen 10-15 minutters seksuel lyst, og her er der pres i testiklerne med produktion af sædceller. I gamle dage varede en time 90 minutter. Og hver time fik manden altså seksuel lyst. I dag er der også mænd, der mærker det. De sidder måske på et kontor og arbejder med deres computer. Men når der er gået 75 minutter, skifter de til en pornoside, hvor de i 10-15 minutter slapper af. Og så skifter de tilbage til arbejdet. Jeg havde engang en kæreste, som sagde, at mænd altid tænker på sex. Men hun tog fejl. Det gør mænd kun en gang i timen.

En kvinde kan også godt mærke denne døgnrytme, men hun har ingen sædproduktion. Hun har en ægproduktion, som følger en månedlig rytme. Hun får en kropslig seksuel impuls 2 gange om måneden. Den ene er ved ægløsning, og den anden er ved menstruation. Hendes impuls er langsom. Når hun mærker den, varer den et par dage. Her vil hun gerne ligge i ske, sove sammen, gå tur og holde i hånd osv.

Forskellen mellem mænd og kvinder kan både blive til en magtkamp, hvor hver af dem vil have partneren til at deltage i ens egen rytme. Men det kan også blive et eventyr, hvis man følger hinandens rytmer.

Hvis man er stivnet i et energimønster, har man en bestemt mængde af seksualenergi, og når den er afladet med en orgasme, forsvinder lysten til sex. Efter noget tid får man så igen noget seksualenergi, der presser på for at blive afladet osv. Men hvis man ikke er stivnet, er det anderledes. Des mere man bruger sin seksualenergi, des mere får man. En mand får dog ikke flere udløsninger, end sædproduktionen kan nå at følge med.

Jeg vil nu gennemgå den seksualenergi, der knytter sig til de 8 grundlæggende energimønstre – altså hvor man har samme energimønster i begge kropssider. I dag kan de fleste både udfolde de mandlige energimønstre med høj ladning i underlivet – og de kvindelige energimønstre med lav ladning i underlivet. Men for en nemheds skyld tillader jeg mig i dette kapitel at skelne mellem mænd og kvinder, så jeg nogle gange skriver *han* og andre gange *hun*. I denne gennemgang anvender en mand så de mandlige energimønstre, og en kvinde anvender de kvindelige energimønstre.

Her i analyse-energien har man både en seksuel lyst i underlivet og en fantasi i hovedet. Hvis en mand begynder at have kærlig medfølelse (bryst), bliver hans penis slap. For at opretholde og forøge den seksuelle ophidselse (underliv), bliver han nødt til at have ”noget” i tankerne (hoved). Des mere han klynger sig til sådan en fantasi, des mere ophidselse får han. Pornografiske billeder kan også bruges – både når han er sammen med sin kæreste, og når han onanerer alene.

Det er ikke kæresten, han tænder seksuelt på; det er fantasien om hende. Derfor skal hun helst opføre sig, så hun passer til hans fantasi - ellers går han i stå. Rollespil, udstyr og påklædning kan hjælpe ham til at fastholde energien. Det karakteristiske ved analyse-energiens seksuelle fantasier er, at han ikke behøver at opleve et helt menneske. Han kan nøjes med en kropsdel eller et par kropsdele. Han kan således ligge og have samleje, mens han tænker på bryster og balder. Der er også mænd, hvor det er fødderne, de har i fantasien. Man kan også seksualisere ting som undertøj, korset, læderremme mm. Sådanne fetiching er helt nødvendige for nogle for at få orgasme. Mange mænd tænder kun på en kvinde, hvis hun har frækt undertøj på – og måske også er malet med læbestift, neglelak m.m.

Når manden her i analyse-energien får orgasme, sker det ikke kun i underlivet, men også i hovedet. Han oplever, at hans fantasi ”eksploderer”. Han kan gå i ”hvidt” eller ”sort”. Eller han kan opleve et kaotisk fyrværkeri. Hvis ladningen i underlivet er høj nok, vil der komme en energistrøm, som baner sig vej op gennem brystet. Denne strøm vil trække et brøl eller en lang rallende lyd ud af ham. Efter udløsningen er hans fantasi væk, men samtidig havner han i en drømmeverden. Måske falder han i søvn.

Her i enheds-energien føler kvinden, at erotikken handler om at være sammen. Og hun vil også gerne sove og vågne sammen med sin kæreste. Når denne enhed opstår, kan hun slappe af. For det passer med, at hun kun har én følelse i brystet. I denne ene følelse er der både sex, børn, daglig husholdning, ømhed mm.

Psykisk danner energimønstret en grænse, så der er noget indenfor (bryst) og noget udenfor (hoved og underliv). Energimønstret gør, at kvinden kan lide at blive klædt af. Efterhånden som tøjet kommer af, åbnes der ind til hendes indre *jeg*. Hun tænder også seksuelt på, at manden trænger igennem grænsen og kommer indenfor med sin penis. I det øjeblik han gør det, er han kommet indenfor i hendes univers; og så smelter han sammen med hende – ifølge hendes oplevelse – og så kan hun slappe af.

Mange af disse kvinder vil gerne elske om aftenen, lige før de skal sove. Kvinden skal nemlig bare lægge sig ned og sprede benene og slappe af. Her ligger hun så og nyder enheden med manden. Hun tror, at han også ligger og nyder enheden. Men hvis han gør det, havner han også i enheds-energien, og så ligger han straks med slap penis og er psykisk modtagende. Hun tror, at han har

hjerterfølelse i brystet - ligesom hende selv. For hvis han ikke har det, føler hun sig bare som en prostitueret. Men hvis han skal gennemføre den seksuelle handling, bliver han nødt til at indtage et mandligt energimønster. Hvis det er analyse-energien, opstår en kvinde i hans fantasi. Det kan være hans kæreste; men denne fantasikvinde opfører sig anderledes end den ”ydre” kæreste. Den ”indre” kæreste følger mandens fantasier. Hvis han fortæller kvinden det, stivner hun. For så er han et perverst svin, der ikke tåler nærhed, men flygter ind i sin fantasi – ifølge hendes og enheds-energiens ”logik”.

Undervejs, når kvinden ophidses i enheds-energien, bliver der mere og mere vibrerende energi i hendes bryst. Og på et tidspunkt er brystet fyldt op med ladning. Der opstår så en varme og en glød, hvor cellerne i brystet pulserer – og sender energien ud i hele kroppen. Det bliver af nogle læger opfattet som en slags kvindelig orgasme.

I territorie-energien er man meget opmærksom på sin seksualitet. Men fordi kønsdelene befinder sig under bundmusklen (bækkenbunden) - og altså udenfor underlivet – eksisterer der en særlig seksualitet, der er begrænset til kønsorganerne. Traditionelle mænd har overspænding i bundmusklen. Den seksuelle lyst starter som en kløe i mandens kønsdele. Han får lyst til noget lir – og begynder måske at onanere – eller får andre til at lire sig. Følelsen breder sig kun nogle få centimeter, fordi den bliver bremset af spændingen i bækkenbunden. Når hele området under bundmusklen er fyldt op med ophidselse efter et par minutter, kommer der en udløsning. Det opleves i kønsdelene samt som muskelsammentrækninger i bundmusklen. Det er en *udløsning*; det er ikke nogen orgasme.

En traditionel kvinde i den vestlige kultur har enormt svært ved territorie-energien, fordi hendes bækkenbund er underspændt. Men hvis hun får den optrænet, kan hun få noget lignende som hos manden – og det hedder en *skedeorgasme*. Så deltager bækkenbundsmusklen også i orgasmens muskelsammentrækninger.

En særlig form for orgasme er *sprøjteorgasmen*. Rundt om kvindens urinrør er der nogle ”beholdere” som fyldes med kropsvæske, når hun bliver stimuleret seksuelt. Og hvis g-punktet inde i hendes skede bliver rytmisk stimuleret kraftigt og hurtigt, vil hun få en orgasme, hvor disse beholdere tømmes, så det sprøjter ud af små åbninger rundt om urinrøret. Hermed får hun den samme oplevelse, som når en mand får udløsning. Den bedste måde, hvor på en mand kan give sin kæreste sådan en orgasme, er, at hun ligger på ryggen med benene op i vejret. Så stikker han to fingre ind i skeden og bøjer dem opad mod g-punktet. Man kan prøve sig lidt frem, indtil man finder punktet. Når hendes øjne stråler, og hun smiler, har han fundet det. Og så skal manden *ikke* føre fingre ind og ud, men op og ned i forhold til hendes maveskind. Og det skal ske lige så hurtigt og voldsomt, som når han onanerer og er ved at få udløsning. Det letteste er ikke at bevæge fingrene, men bevæge hele hånden og underarmen op og ned.

En anden form for seksuel oplevelse opstår, hvis bundmusklen har en naturlig spænding. Så kan ophidselsen brede sig længere væk og fylde hele underlivet, indtil den når grænsen mellem underliv og bryst, hvor den næste ”spændingsmur” er. Her er følelsen af sex ikke kun en kløe, men kobles sammen med alle underlivets øvrige følelser. Disse følelser handler om at tage energi fra andre (tarm), erobre et seksuelt territorium (testikler), afmærke sit seksuelle territorium (urin), men også komme af med sit psykiske affald (endetarm). Når manden lires op på denne måde, tager det længere tid, inden udløsningen kommer. Og det er lidt mere end en udløsning, idet følelserne fra hele underlivet blander sig. Man føler dyret i sig selv. Og det giver en oplevelse af kraft og vilje. Bryst og hoved er ikke med i følelsen.

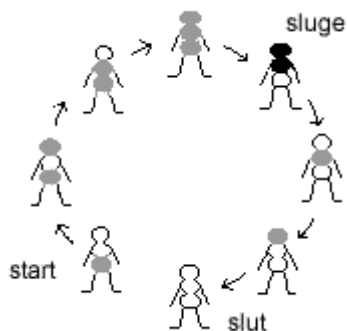

Her i samlings-energien befinder det seksuelle (underliv) sig gemt nedenunder følelsen af ’jeg’et. Det er ligesom usynligt og lukket inde. Og for at få en ydre stemning, som svarer til den indre bevidsthedsoplevelse, vil kvinden gå og trække gardinerne for. Der skal også være dæmpet lys – og gerne stille musik, så omverdens lyde ikke trænger ind.

Kun når manden siger noget til kvinden (hoved), kan hun samtidig bygge følelsen op (bryst). Nogle kvinder vil høre noget romantisk. Andre vil høre noget sjofelt og frækt. Hvis manden ikke siger noget, forsvinder hendes erotiske følelse.

Når kvindens bryst og hoved via ophidselsen er fyldt op med vibrerende energi, får hun noget, hvor man også kan diskutere, om det er orgasme eller ej. Men det er en varm følelse, hvor hoved og bryst pulserer.

Meget dybe kys og følelsen af at sluge hinanden er en væsentlig del af dette energimønster. På samme måde kan det opleves tilfredsstillende at have sin partners kønsdele i sin mund.

Det kommer bag på de fleste, hvor hurtigt man kan skifte energimønstre. Tag for eksempel den proces det er at sluge noget. Man starter med territorie-energi, når man har taget noget ind i munden. Her fornemmer man, om det er noget, man straks skal spytte ud. Hvis ikke, går man videre til analyse-energi, hvor man undersøger, hvad det er. Så går man videre til udlevelsens-energi, hvor man begynder at tygge på det. Herefter går man til skaber-energi, hvor man bearbejder det videre, indtil man føler, at det skal glide ned i ens krop. Så kommer man til samlings-energi. Og det er her, at man sluger det. Umiddelbart efter er man i enheds-energi, hvor

man føler, hvordan man har det, efter at det er kommet ind i ens *jeg*. Derfra går man videre til hengivelses-energi, hvor man bliver klar over, hvad der er sket. Og så slutter man i modtager-energi, hvor man integrerer det bevidsthedsmæssigt. Hvis næste mundfuld er den samme mad, kører man meget hurtigt igennem hele runden. Ellers tager man en ny grundig runde.

Egentlig foregår der nøjagtig det samme, hvis det er noget åndeligt føde, man tager ind. Man tygger på det, spytter noget ud og sluger resten.

For tiden er det på mode, at en kvinde skal have sin kærestes penis ned i halsen. Det flyder med videofilm, der viser "deep throat" – men de fleste viser, hvordan man *ikke* skal gøre det. Den eneste måde, hvorpå det fungerer, er at bruge samlings-energi. Kvinden har høj ladning i både hoved og bryst; og disse to fungerer sammen, så man har *samme* følelse i hoved og bryst. Manden kan godt være aktiv; men det er kvindens aktive handling, der er væsentlig. Hun skal *sluge* sin kærestes penis – og forblive i samlings-energi i lang tid. Kun på denne måde bliver det rart for kvinden. Og der opstår ingen opkastningsrefleks.

Med hengivelses-energi oplever kvinden sig selv set fra mandens synsvinkel. Hun har ingen vilje (underliv) Hun føler heller ikke rigtig noget (bryst). Hendes underliv og bryst er modtagende, så hun fornemmer mandens lyster, som om det var hendes egne. Energimæssigt er det lige meget, hvad manden gør ved hendes underliv og bryst – bare han *gør* noget. På eget initiativ gør hun (hoved) ikke noget – hun er modtagende og betragende.

I USA blandt Republikanerne, hvor manden er i udlevelsens-energi og kvinden i hengivelses-energi, er der nogle kristne fundamentalister, som mener, at manden skal opdrage kvinden, og at det indebærer, at han nogle gange skal straffe hende med en endefuld. Man opfatter det ikke seksuelt. Hun skal have smæk, når og hvis hun indtager et andet energimønster end hengivelses-energi. Og når hun har fået smæk og er havnet i hengivelses-energi, føler hun, at det er her, hun hører til, og at manden gjorde det helt rigtige. Der er grundige instruktioner til manden. Han skal ikke bare slå hende hurtigt og hårdt, så hun græder. Han skal langsomt varme hendes ende op og slå hende i lang tid, indtil hun slapper af i den underkastende bevidsthed, der hører til hengivelses-energi.

I sadomasochistiske kredse i Europa, hvor kvinden normalt er i enheds-energi, kan man ved en rolleleg tvinge kvinden ud af enheds-energi og ind i hengivelses-energi, hvor hun så ikke tager initiativer, men adlyder. Så opdager hun, at hengivelses-energi er dejlig at være i. For det er alle energimønstrene.

Med udlevels-energien udfolder man sig hovedløst og hæmningsløst (lav ladning i hovedet). Det siges ofte, at den seksuelle spænding falder med årene, når man har den samme kæreste; men det er kun rigtigt for analyse-energien, hvor det kvinden, der skal fodre mandens fantasi. Her i udlevels-energien skaber manden *hele* spændingen inde i sig selv. Det "onde" i underlivet og "kærligheden" i brystet skaber spændingen og veksler energi med hinanden. Det foregår på en "hovedløs" måde; og det skal forstås sådan, at manden ikke kontrollerer sig selv, men at han udfolder sig hensynsløst i forhold til kvinden. I hovedet har han dog en opmærksomhed, så han bremser op, hvis kvinden siger stop. Når ophidselsen har fyldt både underliv og bryst op med højeste ladning, får manden en orgasme. Den føles meget kropslig; men hans hoved er tilskuer til festen.

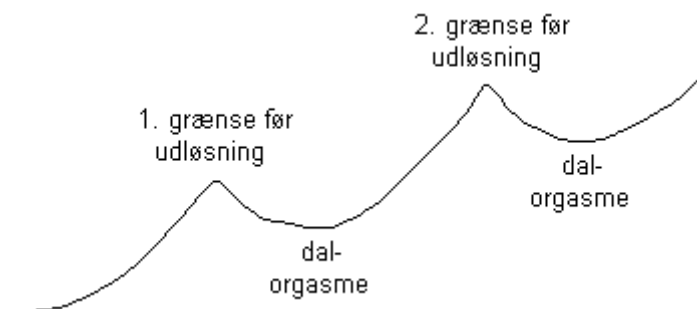
Udlevels-energien og hengivelses-energien kan bruges til en voldsom seksualitet, der er fræk, sjov og spændende. Man kan sammenligne med fodbold eller håndbold. Hvis man på forhånd forbyder, at der ikke må opstå situationer, hvor det gør ondt, eller det er ydmygende, bliver boldspillet kedeligt. Derfor er der *ikke* sådanne forbud. Hvis man pludselig får en albue i siden, råber man av. Og når man laver mål, råber man juhoo. Og når det lykkes at lave noget specielt, griner man.

Hvis man leger sadomasochistisk med disse energimønstre, er sadisten i udlevels-energien og masochisten i hengivelses-energien. Så udfolder sadisten sig uhæmmet uden nogen selvkontrol (lav ladning i hoved). Og så er det masochisten, der skal sige stop (høj ladning i hoved), når hendes grænse er nået.

Når man har sex i skaber-energien, breder ophidselsen sig ud i hele kroppen fra celle til celle. Det kan tage lang tid, inden hele kroppen bliver så ophidset, at man kan få en samlet orgasme; men så kan man undervejs få nogle *delorgasmer*. Man kan spænde op i bækkenslindemusklene, så ophidselsen i kønsdelene nedenunder ikke breder sig ud, men bliver under slindemusklene eller delvis går ind i den. Når man så har fyldt dette område helt op med energi, vil en mand opleve, at udløsningen presser sig på. Men lige inden udløsningen kommer, slapper han af i slindemusklene og overgiver sig passivt til kroppens egen reaktion. Så vil ophidselsen brede sig væk fra området. Udløsningen udebliver; men der kommer en lille *bundorgasme*. Så kan han slappe lidt af, inden han igen fortsætter ophidselsen. Og når han atter kommer til det punkt, hvor der skal uendelig lidt til, inden udløsningen sætter ind, overgiver han sig igen til afslapningen - og får atter en lille orgasme. De første par gange er orgasmen så lille, at han mere mærker manglen på udløsningen. Men efterhånden, som han får mere liderlig energi i underlivet, oplever han orgasmerne tydeligere.

I stedet for at bruge slindemusklene og kun samle en portion ladning omkring kønsdelene, kan han også bruge mave- og lændemusklene, så han langsomt fylder hele underlivet med en stor liderlig energiladning. Og når der ikke kan være mere energi her, og han derfor lige skal til at have udløsning, slapper han af i musklerne - og får en *centerorgasme*, der som en varm energibølge ruller op i brystet. Så ændrer hele oplevelsen sig. Han mærker nu sit bryst meget, og kærligheden i hjertet vil føles lige så stærk som liderligheden i kønsdelene. Han kan også slappe af både mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved; og så kan han sende en energibølge op til hovedet. Så ændrer oplevelsen sig én gang til. Nu er hele energilegemet uden opdelinger, og så oplever han heller ingen grænse mellem sig selv og universet; det giver en *kosmisk orgasme*.

Han kan også lade være med at holde en spænding under ophidselsen, men slappe af, når han nærmer sig en udløsning. Herved mærker han det ikke som en delorgasme. Han mærker mere, at han var oppe på et højt liderligt niveau, og at han nu er nede på et lavere niveau; og det hedder *dalorgasme*. Når han så efter et stykke tid genoptager ophidselsen, starter han fra et udgangsniveau med større energiladning i kroppen. Og de celler, der allerede nu vibrerer på grund af ophidselsen fra før, vil nu ophidses yderligere. Det betyder, at han kan opnå endnu højere liderlighed, inden udløsningen "truer". Når han så går ind i en ny dalorgasme, befinder han sig på et højere liderligt niveau, end hvis han fik udløsning tidligere. Sådan kan han fortsætte med at få dalorgasmer på højere og højere liderligt niveau.

I stedet for del- og dalorgasmer, kan han også slappe af på hver udånding, så han bare sender energien videre ud i hele kroppen.

En mand har det sådan, at han mister sin energi, hvis han får udløsning. Men en kvinde kan få adskillige orgasmer uden at miste lyst eller kraft. Hun kan derfor vælge, om hun vil følge manden i hans del- og dalorgasmer, eller om hun vil have rigtige orgasmer undervejs. Hvis hun vælger det sidste, kan hun få *multiorgasmer*. Hun skal så vænne sig til, at manden ind imellem standser og slapper af, når han får en del- eller dalorgasme. Og når hun får en orgasme, skal manden vente et minuts tid, inden han fortsætter. Men så kan hun kort efter opnå en ny orgasme, og den vil sikkert inddrage mere af kroppen end den første.

Når både underliv, bryst og hoved er fyldt helt op med ophidselse, sanser man ikke hinanden mere. Alt flyder sammen i en højere enhed. Man elsker med universet. Og når der ikke kan være mere ophidselse, starter orgasmerefleksen. Den svinger mellem bækkenbunden og toppen af hovedet. Alle muskler og organer deltager. Det hedder en *totalorgasme*; og det kan tage 10-20 minutter, inden reflexen går i stå. Bagefter er alle psykiske og fysiske spændinger forsvundet. Man er som genfødt. Det er naturens egen terapimetode.

Når man har fået erfaring med skaber-energien, ved man, at mandens udløsning er en kortvarig fornøjelse, der slutter hele festen. Og så kan det tage adskillige timer at lire hele hans krop op. Så i stedet vælger man nogle gange at lade sig ophidse delvis. Så handler det ikke om at få orgasme, men at have en høj og liderlig energiladning i kroppen. Og hvis denne ladning er faldet - få den op igen på et højt niveau, hvor alle cellerne vibrerer og pulserer. Så går man rundt i en euforisk lyksalighed. Og man kan sagtens udføre alle dagliglivets arbejdsopgaver, mens man har denne følelse i kroppen.

Nogle mennesker kan kun være her i modtager-energien, når de mediterer. Men man kan faktisk være meget aktiv, så længe man blot laver rutinearbejde og ikke tager initiativer. Der er ikke nogle grænser i energilegemet. Og derfor kan man heller ikke psykisk skelne mellem sig selv og kæresten. Kæresten skal gerne befinde sig i et energimønster, hvor der noget høj ladning – ellers sker der ingenting.

Her opstår muligheden for at lege med dominans og subdominans. Når kæresten tager et initiativ, følger man bare. Man kan også bruge energimønstret til masochisme. Her i modtager-energien føler man ingen grænser. Så længe legen står på, opdager en masochist ikke, hvis hendes grænser er overskredet; men bagefter er hendes selvværd måske brudt sammen. Der er uhyggelige eksempler, hvor sadister har pisket masochister ihjel, mens de bare stod og tog imod. Der er nogle sadister, der begår den fejl, at de tror, man bare skal slå eller piske hårdere for at få kæresten til at reagere her i modtager-energien; men det gør hun ikke. Hun tager bare imod. Og det vil altid være kedeligt for sadisten. Hvis man vil lege sadomasochistisk med dette energimønster, skal sadisten kende masochistens grænser og holde sig inden for dem.

Der er jo ingen høj ladning, der kan aflades i en orgasme. Men selve det at overgå til modtager-energien kan opleves lækkert. Og man kan nyde at være i energimønstret meget længe.

Det er mange, der kan lide bondage. Her bliver man bundet, så man ikke *kan* bevæge sig – eller ikke *kan* flygte fra energimønstret. Man vil måske forsøge på det – for at få høj ladning i en af

kropsdelene. Men til sidst opgiver man, og så bliver man nødt at forblive i energimønstret. Når man så slapper af her, opdager man, hvor dejligt energimønstret er. Alle energimønstre er lige dejlige.

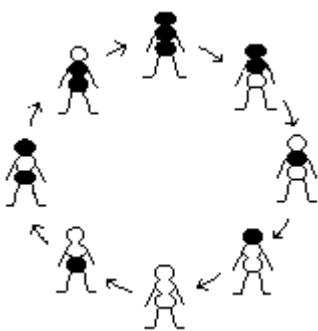
Der er to forskellige måder, som det seksuelle og erotiske kan fungere på. Den ene er, at man har et polariseret seksuelt forløb. Manden er for eksempel i analyse-energien, og kvinden er i det modsatte energimønster, som er enheds-energien.

Den anden måde er at have samme energimønster. Når man vågner om morgenen, indtager begge for eksempel analyse-energien. Og så ligger man og slikker hinanden, mens man vågner. Begge kan også indtage samlings-energien. Og så kigger man hinanden dybt i øjnene, mens man har mange dybe kys. Man kan også opnå en fælles totalorgasme i skaber-energien. Så ligger kroppene i en fælles refleksbevægelse.

Tantra

Tantra er en gammel østlig tradition, hvor man bevæger sig rundt gennem alle energimønstrene. I de 4 mandlige energimønstre er der en opladning (høj ladning i underlivet) – og her dyrker man sex.

Og i de 4 kvindelige energimønstre er der en afladning (lav ladning i underlivet) – og her dyrker man erotik. Ved at skifte mellem op- og afladning kan man fortsætte sine kærlighedshandlinger meget længe. I Østen vejleder man mænd sådan, at de skal gange deres alder med 0,2. Så får man et tal, som er det antal dage, der længst bør gå mellem to udløsninger. Hvis man for eksempel er 20 år, skal man gange 20 med 0,2 – og får 4. Det betyder, at man ikke skal udsætte udløsningen i mere end 4 dage. Er man 40 år, bliver det til 8 dage osv. Det virker kun, hvis man får ofte og megen lir hver dag. Hvis man ikke får det, vil en mand have behov for mindst én udløsning om dagen.

Hvis man skifter mellem op- og afladning og altså mellem sex og erotik – og samtidig sørger for at udfolde alle de forskellige seksuelle og erotiske energier, kan man godt have lange seksuelle forløb, der tager 3-4 timer. Men man kan også have et parforhold, hvor man dagligt har sex og erotik hver time. I visse frie kulturer ses det, at en fårehyrde hver time går hjem og har sex med konen et kvarter tid, inden han går ud til dyrene igen.

Forplantning

Hvis man studerer encellede dyr i mikroskop, opdager man noget om forplantning. En celle kan gøre sig aflang. Dernæst kan cellekernen dele sig i to kerner. Det er faktisk den tilstand, som vi mennesker er i. Set fra oven er vi aflange med en højre og venstre side. Og vi har 2 kerner, nemlig hjertet og leveren. En celle kan så dele sig og blive til 2 celler. Men det kan den ikke uendeligt. Før eller siden bliver 2 celler nødt til at smelte sammen, for at der igen kan ske en celledeling. Det kender vi fra vores forplantning, hvor en ægcelle og en sædcelle forener sig. Og så dannes en ny celle, som kan formere sig og blive til et nyt individ.

Psykisk set kan vi opfatte os som én eller to. Og når vi er to – med forskellige energimønstre og bevidstheder i de to sider – trænger vi til at forene os. Vi kan gøre det med os selv – og få samme energimønster i begge sider. Og så slapper vi af og er bare til stede blandt andre. Eller vi kan smelte sammen med en kæreste. Resultatet er så ofte, at en æg- og sædcelle forener sig, og at man får et barn.

Polyamory

I USA er der cirka 1 promille af befolkningen, der har erstattet kernefamilien med en eller anden større familie. Det har bredt sig i mindre omfang til Australien og en række europæiske lande. Det handler om evnen til at elske mere end én.

Når man er polariseret, oplever man sin kæreste. Og her kan man godt indtage forskellige polariserede energimønstre og udfolde kærligheden på forskellige måder.

Når man har et samlet energimønster, oplever man ikke kun sin kæreste. Og det kan så bruges til en polyamory familie. Her er der en række forskellige oplevelser og følelser, der knytter sig

til 8 grundlæggende energimønstre.

Men lad os lige gå tilbage i historien og se, hvordan det hele startede. Det begyndte i homoseksuelle kredse. Man kom til fester eller klubmøder, hvor man mødte nogle, som man kunne lide, og som man havde sex med en eller flere gange. Og til næste fest eller møde fandt man en anden, som så blev ens næste partner. I det følgende er der en beskrivelse af, hvordan mange oplevede det.

I starten oplevedes det meget frit. Men lidt efter lidt følte det tomt og intetsigende. Der manglede dybde i følelserne. Det endte med, at man engagerede sig meget i én, som så blev den primære elsker. Og ved siden af fik man så nogle sekundære og tertiære elskere.

Men så lige pludselig blev ens primære elsker mere interesseret i en anden. Og så opstod jalousien. Man blev ond, rasende, fortvivlet, grædefærdig osv. Man klarede sig igennem med de sekundære og tertiære elskere. Og man fik en ny primær elsker.

Den primære elsker forsvandt igen, og man blev jaloux endnu engang. Men hver gang man kom ind i jalousien, lærte man den bedre at kende. Man kom også hver gang lidt mere i kontakt med sine egne skyggesider. Og når man havde lært disse sider tilstrækkelig at kende, kom man til "vendepunktet". Man opdagede pludselig, at jalousien handlede om et *jeg*, som man havde inden i sig. Tidligere troede man, at dette *jeg* var ens elsker; men nu erkendte man, at "elskeren" var en side inde i sig selv.

Når man var kommet forbi "vendepunktet", begyndte man at elske på en ny og anden måde. Før da opdelte man andre mennesker i venner og kæreste(r). Den ene kropsside blev bevidsthedsomt brugt sammen med vennerne. Og den anden blev brugt sammen med ens kæreste. Men efter "vendepunktet" delte man hjertefølelse med sig selv, og kæresten blev til et selvstændigt menneske udenfor ens psykiske territorium. Den side, som tidligere var projiceret ud på kæresten, blev nu til et *jeg*, og når man skiftede over til dette *jeg* – og herfra kiggede på vennerne, blev de lige pludselig til potentielle kærester.

Så begyndte man at elske med sine venner. Og når man besøgte sin ven, havde vennen en anden ven på besøg, og så begyndte man måske også at elske med vennens ven. I det lange løb blev man en vennekreds, der havde sex med hinanden på skift.

I starten syntes man ikke, at man behøvede fortælle alle i vennekredsen om ens sexaffærer. Men det viste sig altid at give voldsomt bagslag. Det ligger til den menneskelige psyke at have forventninger. Og man går hele tiden og forventer noget eller frygter noget. Derfor lærte man efterhånden, at man blev nødt til at fortælle, hvad man lavede seksuelt med alle andre i gruppen. Gjorde man ikke det, havnede man i uendelige diskussioner med slidte følelser.

Der opstod den ene sociale situation efter den anden, som man blev nødt til at snakke om. Det var meget svært, fordi det var nyt. Men man lærte hen ad vejen at kunne snakke om det hele.

Mange af disse homoseksuelle kom aldrig så langt. Enten fordi det var for forpligtende. Eller fordi de ikke magtede eller ønskede det. Men mange af dem, der gennemlevede disse processer, havnede til sidst i en fast gruppe. Det var ikke, fordi de havde det som mål. Det skete, fordi deres følelser og bevidsthed gav dem erfaringer, der førte dem til det.

Erfaringerne fra disse homoseksuelle grupper har bredt sig til de heteroseksuelle. Derfor ser man rundt om i USA i dag mange polyamory grupper, hvor flere voksne deler kærlighed med hinanden. Og ofte er de med i en forening, der afholder workshops og seminarer samt weekendmøder og lejre, hvor man giver sine erfaringer videre til hinanden. De handler blandt andet om: *Man inddrager ikke*

en ny elsker - uden først at være enig med ens nuværende elsker(e) om det. Man er hudløs ærlig - også selvom det gør ondt. Man bruger meget tid på gensidig omsorg. Man laver aftaler - og holder dem. Og man respekterer hinandens grænser.

Er man indledningsvis splittet og stagneret, skal man være indstillet på en lang udviklingsproces, hvor man ændrer sig. *Man skal begynde at dele følelser med andre. Man skal kunne leve med forvirring. Kunne have andres intense og ekstreme følelser tæt på uden at blive usikker. Også andres særheder tæt på sig. Man skal kunne koordinere sit ego med andre. Kunne fungere uden fælles beslutninger om interne forhold. Være seksuel i stedet for kun at have sex. Man skal turde markere sit ego - også i modsætning til gruppen. Man skal kunne tænke som et vi.* Alt det her handler om at kunne bruge de forskellige energimønstre.

Det understreges ofte i disse kredse, at der ikke er nogen *rigtig* familiestruktur. Man kan leve i parforhold og have elskere ved siden af. Man kan leve i trekantsforhold. Man kan bo alene, men have en fast gruppe af elskere. Man kan indgå i en lukket gruppe på måske 3 kvinder og 3 mænd, hvor man har sex med hinanden på skift. Polyamory starter altid med 2 personer. Når et forhold har stabiliseret sig, kan det vokse til 3 eller 4. En polyamory familie vokser langsomt. Nogle forbliver kun med at være 2. Mange kommer aldrig over 3. Nogle når op på 4-6. Meget få kommer op til 8. I USA finder man større grupper; men de fungerer som stammer eller kirker, der består af mindre grupper.

Der er lavet nogle undersøgelser om disse polyamory familier. Og her viser det sig, at især familiefællesskab og børns trivsel vægtes højt, når man spørger, hvorfor folk er interesseret i at leve som poly'er. Og det viser sig også, at mange af disse familier ikke er startet af seksuelle årsager, men af venskab og trang til at leve mere socialt.

Der er dog i visse kredse fokus på det seksuelle, idet man her snakker om, at man kan være "poly" med den *ny* bevidsthed eller med den *gamle* bevidsthed. Den ny bevidsthed er, at man kan skifte rundt mellem forskellige energimønstre og de tilhørende bevidstheder. Den gamle bevidsthed er at man er stivnet i et polariseret energimønster.

Med den gamle bevidsthed er der ikke forskel på polyamory og swinger sex, hvor man går i swinger klub og har sex med forskellige. Med den ny bevidsthed er der stor forskel på polyamory og swinger. Her er polyamory evnen til at være et helt menneske, hvor man også har evnen til at elske mere end én.

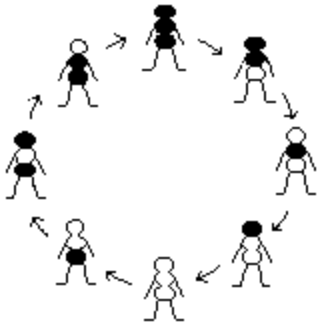
Hvis vi går til Øst-Tyskland før Murens fald i 1989, var det helt normalt og selvfølgelig, at man boede sammen med sin kæreste, som man havde den mest intime og forløsende seksualitet med. Men det var lige så normalt og selvfølgelig, at man gik og forelskede sig i andre – og at man imellem havde sex med en nabo eller med ekspeditricen nede i supermarkedet. Går vi til Afrika og Syd-Amerika ser vi det samme. Man har en kæreste, som man lever sammen med. Men til fester er der sex med flere andre. Disse andre er dog nogle, som man kender godt, og som man også har kærlige følelser for.

Hvis man lever en normal europæisk tilværelse, hvor man kun deler følelser med sin kæreste, er sex med andre end ens kæreste promiskuitet – altså sex uden kærlige følelser.

Bevidsthedsrunder

Når man har opnået evnen til at udfolde alle energimønstrene frit, vil man ofte gennemføre en bevidsthedsrunde. Man *kan* godt være selvbevidst og lægge mærke til, at man skifter fra energimønster til energimønster. Men det interessante er, at man gør det - og gør det i en bestemt rækkefølge uden at tænke over det.

Man kan gennemføre en bevidsthedsrunde på flere måder. Man kan holde det samme energimønster i venstre side, og så gennemleve de 8 energimønstre i højre side. Man kan også gøre det omvendt, hvor man har samme energimønster i højre side og skifte rundt mellem de 8 energimønstre i venstre side. Man kan foretage halve runder. Man kan for eksempel holde samme energimønster i venstre side, mens man gennemlever de 4 mandlige energimønstre i højre side; og så kan man skifte og holde samme energimønster i højre side og gå igennem de 4 kvindelige energimønstre i venstre side. Og så kan man som vist på tegningen have samme energimønster i begge kropssider og så foretage processen gennem alle 8 energimønstre.

Forståelsesmæssigt handler det om det samme. Så vi nøjes med at kigge på den sidste mulighed.

Vi starter med territorie-energien. Der er sket noget nyt. Og det er kommet ind i underbevidstheden (underliv), idet man hverken oplever det som følelser (bryst) eller tanker (hoved).

Dette begreb *underbevidsthed* bliver normalt brugt til at udtrykke noget, som man ikke er bevidst om. Men man kan faktisk godt mærke det. Hvis man øver sig i det, kan man blive clairvoyant. Så kan man opleve det som et drømmebillede, en slags følelse, en lugt, en lyd eller lignende. Det er noget, som en på vej inden i én. Det interessante er, at der er en vilje (underliv) til stede. Man er altså ikke bare passiv og må finde sig i, hvad der kommer. Clairvoyance er ikke spådom om fremtiden. Man kan godt vælge at ville noget andet. Her kan man bruge sine følelser (bryst) og tanker (hoved) som en slags antenne for at orientere sig i omgivelserne. *Er der noget, der truer mig? Er der noget, der virker indbydende? Er der noget, jeg kan bruge?*

Når man har gennemlevet territorie-energien, skifter man til analyse-energien. Det interessante er, at det sker af sig selv. Det var, hvad kineserne opdagede for 3.000 år siden. Hvis der ikke er noget i ens omgivelser, der giver anledning til at skifte til et andet energimønster, er der en bestemt rækkefølge, som man vælger – uden at tænke nærmere over det. I analyse-energien har man stadig en bevidsthed, hvis fundament er energien i underlivet, men nu har man også fået et billede i hjernen (hoved). Og i sit indre (bryst) vil man nu sammenligne de to bevidstheder.

Når man er færdig med det, skifter man til udlevelsens-energien. Man har stadig underlivets bevidsthed. Men nu har man overført sit billede fra hjernen til en kropslig følelse i brystet. Bevidsthedsmæssigt betyder det, at man afprøver sig selv i en rolle, hvor man gør noget. Det er en undersøgende eller eksperimenterende fase, hvor man finder ud af, hvordan man har det med det nye.

Og når man bagefter går videre til skaber-energien, er det, fordi man har accepteret det nye. Nu er det ikke længere bare en afprøvning. Nu har man også taget det ind i sin forstand (hoved). Det betyder ikke, at man er færdig med sin bevidsthedsproces. Man ved bare, at man vil tage det nye til sig. Men man skal lige undersøge det nærmere for at finde ud af, hvor meget man vil, – hvordan man vil, - og hvilke tanker og holdninger man så får.

Derfor skifter man videre til samlings-energien. Her smelter tanker (hoved) og følelser (bryst) sammen, samtidig med at man slipper den bevidsthed (underliv), som man havde fra starten af processen. Man er nu i gang med at integrere det nye i sin bevidsthed. Nu er det

ikke en rolle, man afprøver. Nu er man i gang med at ændre sit *jeg*. Men det er stadig en undersøgende proces, hvor man skal finde ud af, hvad man vil tage ind i sit *jeg* – og her i samlings-energien er man i gang med finde det, hvor tanker og følelser passer sammen.

Når man har fundet ud af det, overgår man til enheds-energien. Nu skal man ikke tage stilling mere. Nu har man ændret sig noget, og derfor føler man (bryst), at ens inderste *jeg* er blevet lidt anderledes. Hvis man ikke undertrykker sig selv, kan man ikke lade være med at udtrykke det som lyde og grimasser.

Når man har vænnet sig til den nye følelse af sig selv, skifter man så til hengivelses-energien, hvor man (hoved) kigger på sig selv. Man iagttager sin krop (underliv) og følelser (bryst) og får nogle tanker (hoved) om det, man har gennemlevet, og det, man nu er blevet til. Det er ikke analyserende tanker, men en slags følelses-tanker, hvor man bliver klar over, hvor man er i livet, og hvilken relation man har til andre.

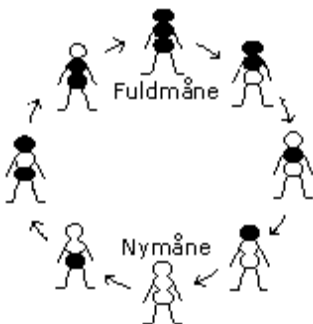
Når man også har sluppet disse tanker, havner man i modtager-energien. Man har accepteret det nye som en kropsenergi, som følelser og som tanker. Og der er ikke mere opmærksomhed på det. Det glider ud af opmærksomheden. Men samtidig sker der en forvandling, idet det nye integrerer sig i bevidstheden. Ens *jeg* har udviklet sig. Man er blevet en lille smule anderledes. Måske er det ens tanker, der er forvandlet lidt. Måske også ens følelser. Og måske også ens kropsholdning. Man forbliver i modtager-energien, indtil der rejser sig en ny energi inden i én.

Når det sker, er man tilbage i territorie-energien, hvor man begynder. Her orienterer man sig igen i forhold til omgivelserne. Man fornemmer, hvad der måske er på vej af nye tanker (hoved) og følelser (bryst). Og dybt inde i sig selv (underliv) er der noget nyt, som man ikke rigtig er klar over, hvad er. Det er noget, der passer sammen med ens nye *jeg*. Nu skal man så finde ud af, hvordan dette nye *jeg* fungerer osv. Og så tager man en bevidsthedsrunde mere. Og den giver igen en forvandling. Og så fortsætter man med endnu en runde osv.

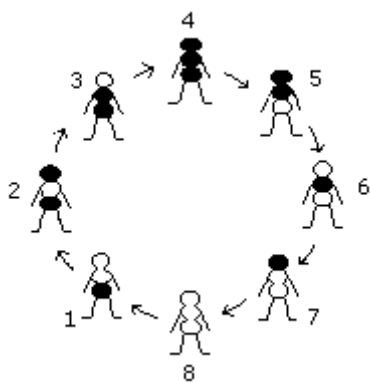
I den virkelige virkelighed kan der ind imellem let ske det, at man polariserer sig og får to energimønstres bevidstheder samtidig. Der kan også let ske det, at man standser midt i processen, fordi der er noget i ens sociale liv, der tvinger én til noget helt andet.

Men man kan også bruge bevidsthedsrunden som et psykisk værktøj. Måske vælger man at sætte sig et sted, hvor man er alene, og der er fred. Eller man går en tur ude i skoven. Og så gennemlever man runden systematisk. Man forbliver i hvert energimønster så længe, at der ikke kommer flere følelsesmæssige eller tankemæssige impulser, og så skifter man til næste trin i bevidsthedsprocessen. Når man er kommet igennem hele runden, føler man sig afklaret. Nogle af de gamle følelser og tanker, som knyttede sig til ens liv tidligere, oplever man ikke mere. Nu kigger man fremad.

I det gamle Kina var det normalt, at man i landsbyerne hver måned gennemlevede en kollektiv proces igennem de 8 energimønstre. Efter nymåne gik landsbyformanden rundt og fornemmede, hvad der var stemning for. Og så snakkede alle sig frem til, hvad man skulle lave. Så gik man i gang. Og ved fuldmåne festede man, fordi processen nu var på sit højeste. Dernæst fik man færdiggjort projektet. Og til sidst kunne man glæde sig over det, man havde opnået. Man var især opmærksom på tiden lige før fuldmåne. Her kunne man risikere, at nogle satte alt for meget i gang. Den gode proces var at have små overskuelige projekter, sådan at man efter fuldmåne kunne gøre dem færdige og få fællesskabet til at fungere.

Jeg vil nu give et eksempel på, hvordan man i en børnehave kan følge sådan en månerytme. Fra nymåne til fuldmåne gennemlever man de mandlige energimønstre - og fra fuldmåne til næste nymåne gennemlever man de kvindelige. Og månedens projekt er dukketeater.

Processen starter med territorie-energien (1). Man finder en masse dukker, strømper og træstykker, som kan fungere som midlertidige dukker, og så prøver børnene at spille roller med dem. Hvert barn prøver at lege med forskellige dukker og roller for at finde frem til den eller de roller, som lige præcis passer med nogle følelser og tanker, som barnet har lige nu. Alle prøver at være sømænd, pirater, købmænd, aber, malkepiger, astronauter, røvere, babyer, kinesere m.fl. Og man prøver at lyve, overdrive, skælde ud, trøste, synge og meget mere. Efterhånden bliver det tydeligt, hvilke roller, som passer til, hvad der foregår inde i barnets bevidsthed. Det er selvfølgelig problemer eller udfordringer, som barnet har for tiden. Men det

er ikke stivnede tanker eller følelser (hoved og bryst), som ofte handler om andre personer, som barnet har relationer til. Det er i højere grad noget kropsligt (underliv), som bygger på, hvad barnet vil. Og det viser sig ved, at barnet spiller rollen med dukken på en direkte overbevisende måde. Det leger man med i cirka 3 dage – altså cirka 1/4 af den tid, der er frem til fuldmåne.

(2) Næste trin foregår med analyse-energien. Her skal man finde ud af, hvilke mål, man skal prøve at nå frem til. Man arbejder videre med det enkelte barns roller. ”Hvad vil du godt med ham røver?” kan pædagogen spørge. Og så prøver man at gennemspille nogle episoder. Hvis der er kraft i rollen, tegner man det på en tavle. Og det er drejebogen til teaterstykket. Det tager også cirka 3 dage.

(3) Så kommer man til udlevelsens-energien, hvor der skal lægges kraft og følelser i rollerne (underliv og bryst), og hvor hvert barn skal finde ud af (hoved), hvordan dets rolle passer i forhold til de andre roller. Her ændrer man så dukkernes udseende, så de passer til rollespillet. Også det leger man med i lidt over 3 dage.

(4) Næste trin er skaber-energien, hvor det hele skal koordineres. Ingen børn skal have begrænsninger i deres roller – i forhold til deres ”indre” tilskyndelser – men man skal nu få det hele til at hænge sammen. Egentlig kører forestillingen nu. Man har bygget den op gennem de mandlige energimønstre. Men nu skifter man over til de kvindelige energimønstre.

(5) Og så kommer man til samlings-energien. I takt med at børnene prøver forestillingen, opdager de, at replikkerne og handlingerne ikke hænger sammen. Det, som den ene siger, giver en følelse (bryst) hos den anden. Og det resulterer straks i, at den anden siger noget (hoved), som hænger sammen med denne følelse. Så får den første også en følelse (bryst), og det resulterer også i, at der bliver sagt noget (hoved). Hver gang man gennemspiller stykket, ændrer det sig lidt, så det begynder at hænge sammen.

(6) Nu er man så ved enheds-energien. Det enkelte barn kan dels føle sig selv som et ego (bryst), men kan også føle dette egos rolle i forhold til de andre (hoved og underliv). Man laver afsluttede prøver og forpremiere. Og så viser man forestillingen for andre.

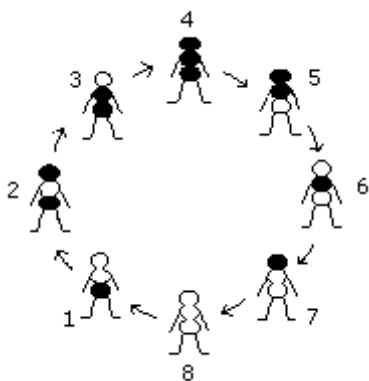
(7) Bagefter er der cirka 3 dage i hengivelses-energien. Der er oprydning og snak. Hvert barn evaluerer sig selv. Og man tegner og snakker. Man skiftes til at fortælle, hvad man har oplevet undervejs. Og det enkelte barn bliver klar over, hvad det har lært.

(8) Så er der endelig modtager-energien. ”Hvad skal jeg lave?” er der måske et af børnene, der spørger. Og så kan pædagogen passende svare: ”Du skal kede dig!” For der skal ikke tages nogen initiativer. Månedens projekt har sat noget i gang i underbevidstheden. Noget vil glide ind i jeg’et. Andet vil forsvinde. Og når man senere går i gang med næste projekt, vil barnet være en lille smule forvandlet.

Undervejs har barnet lært noget om det gode og civiliserede. Det har også lært noget om sig selv og de andre. Og det har lært noget om fornuft. Ikke som undertykkelse, hvor barnet får at vide, at det ikke er godt nok, og at det må stivne og spalte bevidstheden. Men som en vækst, hvor barnet

folder sig ud – og bliver et kraftfuldt, kærligt og indsigtfuldt menneske. I barnets underbevidsthed vil der så rejse sig nogle bevidsthedsmæssige energier, som er dem, barnet nu har lyst til at arbejde med. Det betyder, at barnet bygger på dets egen dyriske bevidsthed (underliv) – i modsætning til forældres og pædagogers irettesættelser.

Det næste eksempel behøver ikke følge månes rytme, men tidsmæssigt kan det godt. Her forestiller vi os en landsby, hvor man har opført et fælleshus til fester, møder mm. Det har ikke kostet noget – udover arbejde. Murene er lavet af pilestammer og hampe-kalk-beton. Man har haft tre markstykker. På det ene har man haft piletræer, som klippes helt ned hvert år; og de skyder 2 meter høje tynde stammer. Og på det andet markstykke har man haft hampeplanter. Pilestammerne er så brugt som skelet til murene. Og hampeplanterne er knust og blandet med kalk, så de bliver til en slags beton. Så har man lavet forskalling rundt om pilestammerne og hældt hampe-kalk-beton i. Det er blevet til en fast mur, der er vejrbestandig, men som samtidig isolerer bedre end noget andet materiale. Taget er et selvbærende stråtag. Man har haft et tredje markstykke med langstrået rug. Og så har man haft en arbejdsdag, hvor man har brugt en roterende tromle til at slå kornene af stråene – og hermed altså fået en masse bundter strå. Så har man flettet og bundet mange tynde grene sammen til tagets konstruktion. Og i fællesskab har man bundet stråene på. Gulvet består nederst af strandskaller. Så nogle gummislanger til at trække eventuelle jordgasser ud til omgivelserne. Oven på det har man lagt et lag sten – og mellem dem en vandslange, der er koblet til nogle solfangere, så man kan opvarme gulvet. Og øverst er der et lerstampet gulv. Huset er bygget i mange runder, hvor man hver gang har taget et skridt fremad. Og nu er man kommet dertil, at man vil opsætte nogle skillevægge, så der bliver et stort og et par små rum.

(1) Nogen har gået rundt og snakket med andre, om det ikke skal være nu – og det er der en del, der er med på.

(2) Man mødes så og lægger nogle planer og aftaler arbejdsdage, hvem der skaffer materialer, hvem der har værktøj osv.

(3) Og så går man bare i gang. Nogen tager fat ét sted. Andre et andet sted. Og alle forsøger at finde en opgave, hvor man supplerer de andre.

(4) Så står skillevæggene dér – og alle er glade. Her er det så, at man normalt er færdig. Alle går hver til sit. Men nu kommer den sociale del af projektet.

(5) Man skal nu snakke sammen to og to og i fællesskab om det, som man har lavet. *Hvordan skal det bruges? Hvilke muligheder er der? Skal der laves mere?*

(6) Og så kommer man til det, som man normalt undlader; men som er vigtigt. Man skal vise sine følelser. *Er man meget tilfreds? Lidt tilfreds? Utilfreds?*

(7) Til sidst skal man lige evaluere. Nogen tror, at det skal være en analyse med forklaringer og begrundelser. Men det er der ikke behov for. Man skal nøjes med nogle få spontane sætninger om forløbet.

(8) Og så skal hver enkelt person slappe af og ikke tænke mere over det.

Græsrodsarbejde

Inden jeg går videre vil jeg lige se på det problem, der opstår, når nogen er i stand til at anvende alle energimønstrene i en social proces gennem en bevidsthedsrunde – mens der er andre, der er ved at lære det, og atter andre, der er stagneret i det traditionelle europæiske energimønsters bevidsthed.

Egentlig er det meget let og selvfølgelig at gennemføre sådan en proces gennem en bevidsthedsrunde. Alligevel begår de fleste en masse fejl. Så nu kigger jeg igen på projektet med fælleshuset.

Det er en stor fejl, hvis man ikke gør det til et socialt projekt, men overlader store dele af arbejdet til nogle, der har viden og erfaring – og som kan gøre det meget hurtigere og bedre, hvis de bare får lov. Når de endelig er i gang, er det for lidt bare at opsætte skillevægge. Så skal der også lige opsættes køkkenbord osv.

Der er ikke noget galt i, at man vælger, at det ikke skal være et socialt projekt. Så kan en håndværker eller to indtage det traditionelle europæiske energimønsters bevidsthed, hvor de har en arbejdskraft (underliv), en faglig viden (hoved) – og mor derhjemme (bryst), der har maden parat, når man kommer hjem. Det er fint nok. Men det udvikler ikke fællesskabet. Det kan godt være, at der kommer et par skillevægge og et køkkenbord. Og det kan fællesskabet så bruge, hvis der er noget fællesskab.

Men nu går hele idéen ud på at lave noget fælles. Og her er det, at man skal indtage samme energimønstre i højre og venstre side, så man ikke er individualist, men oplever sig som en del af fællesskabet.

På engelsk har man to begreber: *efficiency* og *effectiveness*. I denne sammenhæng betyder det første, at arbejdet er effektivt i den forstand, at der ikke spild af tid, penge og energi - altså sådan som en håndværker er god til. Og det andet betyder, at det er effektivt i den forstand, at arbejdet styrker fællesskabet – og det er vel det, der er meningen.

Rundt omkring i landsbyer og i bydele står fælleshuse, som stort set altid står tomme. Det er håndværkere, der har opført dem. Disse håndværkere føler stolthed, fordi arbejdet er vel udført, og at det giver mange muligheder for andre mennesker. Men disse andre mennesker føler ingen stolthed. De har ikke skabt noget.

Men det fælleshus, som vi her beskæftiger os med, er bygget i fællesskab. Der har været mange byggerunder. Og man har taget et lille skridt fremad hver gang. Og der er mange forskellige mennesker engageret hver gang. Den enkelte har ikke deltaget hver gang, men har været med flere gange. Og hver gang har der ikke kun været byggeri, men også sociale processer. Alle føler, at de har været med til at præge huset, og derfor føler de stolthed og ejerskab.

Lad os gå lidt mere i detaljen med sådan en runde gennem energimønstrenes bevidstheder. Meget ofte er der nogle, der straks er i trin (2), hvor de har en plan og nogle tegninger over, hvordan det skal se ud. Problemet er ikke, at nogle tegner og har gode idéer. Problemet er, at man har sprunget trin (1) over. Og det hævner sig altid. Trin (1) går ud på at finde den fælles stemning. Man skal finde ud af, hvad der rører sig i folk – ikke kun hos dem, der har forstand på arkitektur og byggeri. Snarere dem, der ikke har sådanne forudsætninger. *Hvad vil de? Hvad er deres behov?* Det betyder ikke, at alle skal bestemme, sådan at man skal snakke sig frem til enighed. Men alle skal være med fra starten.

(2) Når man så kommer til næste trin, skal alle konkretisere deres idéer. Og her opstår ofte den fejl, at man tror, at man skal træffe en beslutning. Så kan man stemme om det. Eller forsøge at snakke sig til enighed. Og alle dem, der intet ved om byggeri, har så flertal for løsninger, som håndværkerne ikke gider deltage i. Det konstruktive er ikke at træffe nogen beslutning, men i fællesskab få klarhed over alle ønsker og behov.

(3) I næste fase går man så i gang. Dem, der har forstand på arkitektur og håndværk, fører an. De kan ikke blive enige. Men de finder alligevel en løsning, sådan at enhver af dem bestemmer lidt. Alle andre deltager så med det, som de kan. Nogen laver kaffe. Andre bærer materialer. Nogen holder, mens andre saver og hamrer. Ved frokosttid er der nogen, der serverer mad.

(4) Måske er der én, der har digtet en lille sang om skillevægge, som alle synger, når væggene er kommet op at stå.

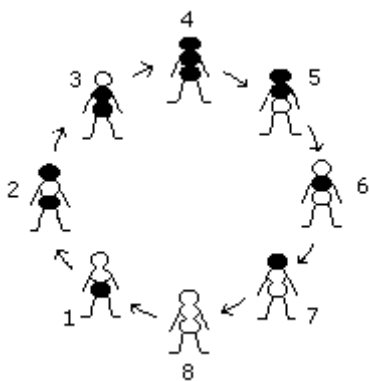
(5) Så starter alt det sociale; og det tager halvdelen af tiden. Det er her, at hele projektet kan risikere kun at blive *efficient*, sådan at folk ikke har lyst til at engagere sig i fremtiden omkring fælleshuset. For at sikre, at det bliver *effective*, skal man sørge for at komme igennem alle de sidste 4 trin på en god måde. Her i trin (5) er der normalt ikke problemer. Folk snakker sammen, og det er vældig hyggeligt.

(6) Her begynder problemerne. Der er altid noget af byggeriet, som ikke er lykkedes godt. Men fordi man er pæn, holder man sin kritik tilbage. Det er helt normalt, når alt foregår individualistisk. Så kan man gå i sine egne tanker og kritisere andre. Eller man kan snakke med sin ægtefælle og her komme frem med kritikken. Men hvis det skal være et kollektivt projekt, skal kritikken komme frem, så alle hører det. Det er også vigtigt for én selv, at man kommer af med sin kritik, for ellers kører den rundt i hovedet og blokerer for ens videre proces i forhold til fællesskabet.

(7) Hvis folk ikke er kommet af med deres kritik, vil en evaluering blive noget mærkeligt noget, som efterlader dårlige tanker og manglende lyst til at fortsætte.

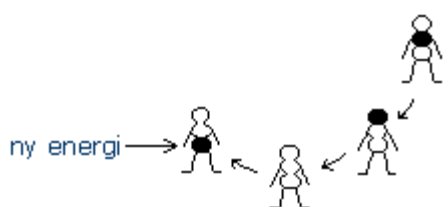
(8) Hvis man har snakket sammen, afleveret sin kritik, udtrykt sine tanker – og gjort det fuldt ud, opstår der i ens bevidsthed en slags tilfredshed, hvor man føler, at man er blevet helt færdig. Det gør, at man slapper af. Man bliver tanketom. Og så sker der noget i hjernen. Noget af det, som man tidligere tænkte på, forsvinder helt væk. Og der opstår sammenhænge mellem nogle nye tanker. Hele ens bevidsthed forvandler sig en lille smule. Fortidens problemer er der ikke mere. Virkeligheden er forandret. Når man næste gang tænker på fælleshuset, opstår nogle helt nye idéer og tanker.

Lad mig tage et andet eksempel. Denne gang i en boligkarré i storbyen. Der bor 100 familier i et 5 etages hus med 4 længer rundt om en gård. Inde i gården er der nu en kørevej langs husmurene, og i midten er der legeplads og grillplads med borde og bænke. Idéen er, at man midt i gården opfører en meget stor firkantet bygning med fladt tag. Langs alle mure skal der plantes bærbuske. Ovenpå taget skal der så være legeplads, grillplads og 4 hønsehuse til hver 25 høns. Og nede i bygningen skal der være 4 rum til hønsene med siddepine og redekasser. Men så skal der også være et biogasanlæg, hvor organisk materiale skal laves til gas. Og der skal være værksteder, sauna, lydisolerede rum til musik og sang, gæsteværelser mm. Det hele skal laves af beboerne over en 10-årig periode, og det skal i princippet ikke koste andet end beboernes arbejdskraft, idet man vil lave små arbejdsteam, som tager rundt og samler genbrugsmaterialer.

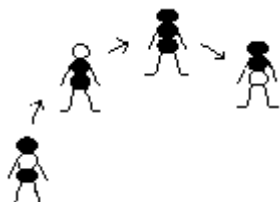
Det indebærer ganske mange runder. To kvinder, Pia og Tove, føler (1), at man bare skal gå i gang med det, der umiddelbart er behov for; og de savner nogle gode æg. De inviterer andre til et møde (2), hvor de snakker om at lave et hønsehus. Og allerede dagen efter går Pia i gang (3) med at samle byggematerialer. Efter en måned har de anskaffet så meget, at de arrangerer en arbejdsdag (4), hvor 12 mennesker hjælper hinanden med at bygge et lille hønsehus. Nu begynder for alvor snakken mellem beboerne (5). *Er det et pænt hønsehus? Hvem skal have æggene?* Og der er kritik og ros (6), hvor folk udtrykker deres følelser. Så skifter snakken til selve processen (7). *Hvem er det egentlig, der styrer det? Er det demokratisk? Skulle man ikke gøre det anderledes?* Og hver for sig (8) sker

der en masse inde i hovederne på folk, hvor de pludselig bliver klar over, at alting ikke er, som det plejer, men at meget nyt er ved at ske.

På baggrund af den bevidsthedsmæssige proces gennem de sidste energimønstre, rejser der sig nu en ny energi inden i hvert enkelt menneske. Der er ikke nogle bestemte tanker (hoved) og følelser (bryst). Men der er kommet en uro i ens underbevidsthed (underliv). Det mærkes som noget, man vil eller har brug for. Men man ved ikke lige, hvad det er. Det handler sandsynligvis om, hvem der egentlig er med i projektet – og

hvad et hele skal gå ud på – samt især om, hvad man selv skal.

Når man så tager næste skridt fremad, begynder man ikke helt forfra. Udgangspunktet er analyse-energien, hvor man har høj ladning i underliv og hoved, og hvor man skal finde ud af, hvad man nu skal gøre. I den allerførste runde brugte man analyse-energien til at visualisere. Og de to energipoler blev til to tanker ad gangen, som man kunne analysere. Det, der dukkede op i hovedet, var noget, som man havde set eller læst om. Men i denne anden runde bruges analyse-energien helt anderledes. For det, som

nu dukker op i hovedet på enhver, er tanker om det, som man mærker i underlivet. Og nu handler det om, hvad man vil. Ikke forstået som en idé eller tanke om projektet - men som erkendelser af, hvor meget man gider, hvad man selv vil udføre, hvem man vil arbejde sammen med, hvor ofte man vil yde noget, hvad man vil forsøge at blive klogere på osv. Og når man så skifter videre til udlevelses-energien, er fokus nu på, hvordan man praktisk kan supplere hinanden, og især på, hvordan det, som man selv brænder for, kan komme med i projektet,

Der er en særlig problemstilling vedrørende analyse-energien, som kan bruges på to meget forskellige måder. Det naturlige er at følge energistrømmen fra underliv til hoved; men man kan også bruge sit hoved til at få en abstrakt idé, og så tvinge sin dyriske og kropslige

bevidsthed i underlivet til at følge hovedet.

Hvis vi forestiller os næste fase i projektet, er der måske nogle beboere, der indkalder til et møde. De synes, at der har manglet demokrati. Og nu vil de gerne diskutere det hele og træffe nogle beslutninger for det videre forløb. De ser gerne, at mødet munder ud i, at man bliver enige om noget. Og så kan man uddelegere nogle opgaver til dem, der skal føre beslutningerne ud i livet. Måske er der en mand, der har en god idé, og som selv gerne vil udføre den. Men problemet er, at det bare er en idé. Han kender ikke sine egne begrænsninger og evner, når det drejer sig om forholdet til fællesskabet. Han har heller ikke prøvet at samarbejde med de andre i forløbet, så det kan meget vel være, at der opstår kommunikationsvanskeligheder og konflikter, så opgaven ikke bliver udført. Og går det som det plejer, er der meget at lære inden at noget lykkes.

Dem, der allerede har været med i første runde, har lært en masse – både fagligt og socialt. De største vanskeligheder ligger i samarbejdet og koordinationen. Men nu har de gjort en del erfaringer. Og nu ved de, både hvad de selv magter, og hvad de andre magter. Og især ved de, hvad de kan forvente af andre. De har også snakket en hel del undervejs. Og selvom de ikke har helt konkrete planer, ved de godt, hvad der nu skal ske. De har også brug for et møde for at snakke sammen. Men ikke så meget om at få idéer og uddelegere opgaver. Nu handler det om at høre, hvad de andre vil. *Hvad har de andre erfaret gennem første runde? Hvad har de lært om deres egne evner og begrænsninger? Hvad har de lært om samarbejdet? Hvem kan de lide at arbejde sammen med? Har de brugt for meget tid og svigtet deres familie, sådan at de nu vil bruge mindre tid?*

Resultatet af denne snak er, at man får vished om, hvad de andre faktisk vil gøre fremover? Ikke, hvad de tror, at de vil gøre. Heller ikke, hvad de har sat sig for, men ikke magter. På dette tidspunkt kender man hinanden. Og den enkelte kender sig selv i forhold til projektet. Så når én siger, at han vil gøre noget bestemt, er det ikke bare en idé, har han lyst til. Det er noget, som man kan regne med vil ske. På baggrund af det, som han har været igennem, kan han ikke lade være med at gennemføre det. Der interessante er så, om der er to, der vil det samme. For så skal enten den ene træk-

ke sig, eller også skal de samarbejde om det. Det andet interessante er, om der er noget, der *skal* gøres, men som ingen gider. Det kan være noget, som er helt nødvendigt, for at projektet skal kunne fortsætte.

Det viser sig altså, at der er 2 forskellige opfattelser af, hvordan demokratiet skal fungere. Den ene er, at man skal beslutte noget og uddelegere opgaver. Den anden er at bygge videre på de erfaringer, der er gjort. Så lad os gå lidt i dybden med det.

Demokrati

Demokrati betyder folkestyre, og så skulle man jo tro, at det var folket, der styrer. Men sådan er det ikke altid. Des mere undertrykkende et samfund er, des mere kalder det sig selv for demokratisk.

Det siges ofte, at demokratiet startede i det gamle Grækenland, hvor overklassens mænd mødtes og diskuterede og traf beslutninger. Kvinder, arbejdere og slaver deltog ikke.

Det er selve den bevidsthedsstruktur, som grækerne havde, der gør, at man kalder dem demokratiske. Det er en to-polet bevidsthed. Der er en konkret bevidsthed (underliv), som handler om bygninger, veje, marker, handel samt brug af kvinder, arbejdere og slaver. Og så er der en abstrakt bevidsthed (hoved), som handler om, hvordan man styrer og kontrollerer det alt sammen. I stedet for at det er en konge, general eller lignende, der bare bestemmer i forhold til sine følelser og umiddelbare idéer, skal man snakke sig frem til en abstrakt bevidsthed, der skal udgøre magten, og den skal have de konkrete aktiviteter i samfundet som basis – i modsætning til for eksempel nogle religiøse dogmer.

Hele denne idé om demokrati kontra en diktator er i dag en udbredt forestilling, som alverdens befolkning bakker op om. De fleste tror, at det er, fordi mennesker har undergået en evolutionær udvikling, hvor de har hævet sig op til en højere forståelse for, hvad der er godt. Men historisk – ifølge skriftlige kilder – har det været omvendt. Alt vidner om, at kulturerne og samfundene oprindeligt var demokratiske, og at konger og diktatorer er opstået siden hen. Og til alle tider har almindelige mennesker hyldet idéen om, at folket skal styre sig selv. Det er ikke noget nyt. Det nye er, at vestlige journalister og forskere har opdaget, at alle mennesker nu går ind for demokrati.

I det gamle Grækenland eksisterede demokratiet, inden grækerne stivnede i analyse-energiens 2-polede bevidsthed. Vi ved, at det var Aristoteles (367–347 før 0), som valgte andre energimønstres bevidstheder fra – og mente, at analyse-energiens bevidsthed var den eneste rigtige og sande. Sokrates (469-399 før 0) er mest kendt for sin rolle i forhold til datidens demokrati. Og hans elev Platon (ca. 428/427-348/347 før 0) er netop kendt for, at han havde forskellige filosofiske tanker, der inddrog flere af energimønstrenes bevidstheder.

Demokratiet i det gamle Grækenland handlede altså ikke om analyse-energiens bevidsthed *alene*.

Hvis vi går til revolutionen i Europa i 1789-91, afskaffede man kongens og adelens magt og oprettede et demokratisk parlament, hvor *frie* mænd skulle diskutere og træffe beslutninger.

Hele den revolutionære bevægelse havde lige siden midten af 1700-tallet handlet om at tage afstand fra analyse-energiens bevidsthed, hvor der var en statsmagt med konge og adel (hoved), der herskede over folket (underliv). I stedet skulle man slippe selvundertrykkelsen, hvor man (hoved) styrede og kontrollerede sig selv (underliv) – og så bagefter fjerne statsmagten.

Og så skulle man indtage en *fri* bevidsthed, hvor ens vilje (underliv) og lyst (bryst) kunne udfolde sig, uden at man skulle have en abstrakt bevidsthed (hoved), der herskede over alt. Man var fra naturens side god nok, som man var. Det dyriske i én (underliv) var ikke noget problem. Når man kombinerede kraft (underliv) og kærlighed (bryst) var alt godt.

Men allerede omkring år 1850 havde kapitalisterne (hoved) sat sig på magten, og så handlede det om at holde arbejderne (underliv) nede. Arbejderne havde ingen adgang til parlamentet. Deres tankegang og drifter var ligesom dyrenes. Sådan nogle kunne man da ikke have i parlamentet – mente borgerskabet.

Den socialdemokratiske bevægelse, som siden kom til at præge hele Europa, havde og har en demokratiopfattelse, som også er en historisk myte. De mener, at det moderne demokrati startede i landsbyfællesskaberne, hvor de gamle mænd sad på nogle sten i en rundkreds og diskuterede landsbyens problemer og traf beslutninger i fællesskab. Kvinder og unge deltog altså ikke. Og disse socialdemokrater mener, at mennesker tidligere havde været dyriske, men at de gamle mænd havde hævet sig op over det dyriske og havde fået en forstand.

Det bygger på analyse-energiens bevidsthedsoplevelse, hvor man tror, at der altid har været en historisk udvikling, hvor man kommer fra det dyriske (underliv) til det mere forstandige (hoved). Det er ikke noget, som man har læst sig til i historiebøgerne. Det er noget, som man *føler*. Og hvis man kigger i en historiebog, føler man det hele tiden, mens man læser. Og derfor oplever man kun det, som passer til følelsen.

Men hvis man mere objektivt læser om landsbyfællesskaberne, ser man, at de var meget mere demokratiske, *inden* de gamle mænd fandt på at sidde i rundkreds og snakke. Disse landsbyråd med gamle mænd hører til den periode, hvor landsbyfællesskaberne reelt var gået i opløsning på grund af magthavernes undertrykkelse. Og en egentlig splittelse fulgte efter, sådan at man flyttede væk fra landsbyerne og fik gårde, der var spredt rundt om på landet. Tidligere i landsbyernes historie var kvinder og de unge også med i de processer, hvor man fandt ud af, hvad man skulle sammen. Her handlede det mere om koordination end om beslutninger.

Hvis vi ser på de sidste 100 år i Europa, har der været en socialdemokratisk historisk proces, hvor arbejderne har dannet politiske partier og er kommet i parlamentet, og hvor man (hoved) har hævet sig mere og mere op over det dyriske (underliv). Der er kommet en omfattende stat med bureaukrati og teknokrati. Og man er stolt over, at næsten alt nu er reguleret ved lov. Der findes efterhånden ikke én eneste lille detalje i den konkrete virkelighed (underliv), som der ikke også er lavet nogle regler og love for (hoved).

Det har selvfølgelig en årsag, og det er, at det moderne demokrati er opstået som et samarbejde mellem kapitalistklassen og arbejderklassen. Via strejker og demonstrationer lykkedes det arbejderne at få politisk indflydelse. Politiet blev ofte sat ind mod arbejderne, og mange blev blodigt sabelt ned. Men arbejderbevægelsen var så stærk, at kapitalisterne til sidst blev nødt til at indgå et samarbejde. På den anden side var arbejderbevægelsen så svag, at de også var nødt til at indgå et samarbejde. Og det europæiske demokrati har derfor handlet om at indgå kompromisser. Det er disse kompromisser, der er blevet til de love (hoved), som befolkningen (underliv) skal rette sig efter. Og det gælder både kapitalister og arbejdere.

Politik i dag handler så om at ændre disse love hele tiden. Når kapitalisterne har politisk flertal, skal lovene laves om, så det bliver lettere at være kapitalist. Og når arbejderne har flertal, skal lovene også laves om, så det bliver lettere at være arbejder. Og de socialdemokratiske ledere i dag mener, at det handler om en balance, så man tilgodeser begge parter. De mener, at de er ved at nå det perfekte samfund, hvor alt er reguleret på bedste måde. Efter deres opfattelse er der ikke længere noget klassesamfund.

Den tyske filosof og sociolog Jürgen Habermas (1929-) har præget den europæiske politiske tankegang meget. Han mener, at der i dag ikke kun er kapitalister og arbejdere, men også forskellige etniske grupper bestående af flygtninge og indvandrere – og også religiøse mindretal. Og han mener – ligesom de fleste andre – at de europæiske lande er og vil blive multi-etniske og multi-kulturelle samfund, hvor forskellige dele af befolkningen har forskellige bevidstheder. Udfordringen er derfor, hvordan man kan få samfundet til at fungere, når bevidsthederne trækker i forskellige retninger.

Her er det, at jeg har indset, at der i virkelighedens verden er de og kun de retninger, som de grundlæggende energimønstre udgør. Og hvis man derfor indretter samfundet, sådan som jeg visualiserer det, skulle man kunne tilfredsstille alle parter.

Men Habermas og alle de nuværende magthavere har en anden løsning på problemet. De anvender analyse-energiens tankegang. Her er der en politisk ledelse (hoved) af samfundet. Og så er der folket (underliv), hvor der er kapitalister, arbejdere, etniske og religiøse mindretal m.fl. Alle disse forskellige grupper tænker forskelligt. Og reelt kan de ikke forstå hinanden. Derfor bliver de nødt til at organisere sig. Og i deres organisationer må de vælge nogle talsmænd, som

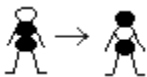
behersker analyse-energiens bevidsthed. Og disse talsmænd skal så være dem, der forhandler politisk med hinanden – og finder kompromisser, som så skal blive til love og regler for alle.

Alle dem, der går ind for denne tankegang, kan ikke forstå, at der er grupper og enkeltpersoner, som ikke føler sig repræsenteret på denne måde. For eksempel er der mennesker, der har baggrund i de arabiske lande, og som har territorie-energiens bevidsthed. Men denne tankegang bliver totalt negligeret, som om den ikke eksisterede. Og så er der kapitalister, der vil udvikle deres virksomhed på det kaotiske verdensmarked, og som har udlevelsens-energiens tankegang. Og de bliver opfattet som gemene undertrykkere, der er ligeglade med andre.

I de senere år er der kommet en stadig stigende politiker-lede, som man kalder det. Flere og flere er trætte af politikerne. Og der er også kommet en såkaldt *samfundsmæssiggørelse*, idet bevidstheds-mønstret ikke bare er inde i hovedet, men også har omsat sig socialt. Vi har fået en særlig klasse af politikere, embedsmænd og journalister, der fungerer som bureaukrater, teknokrater, pampere, manipulatorer, prædikanter osv. De har gået i skole og på universitetet. Og de kender alt til analyse-energiens bevidsthed, og om hvordan man kan bruge den til at styre og kontrollere samfundet. Men derudover er deres viden og evner meget begrænset.

Det bevidsthedsmæssige fundament for revolutionen i 1789-91 handlede om et skift fra analyse-energien til udlevelsens-energien. Og denne nye bevidsthed tog emigranterne med til USA, hvor det blev til Republikanernes bevidsthed.

Men når mange af os ser, hvad Republikanerne i dag er i stand til at udtænke, får vi en stærk trang til at skifte fra udlevelsens-energien til analyse-energien, som er den bevidsthed, som Demokraterne og europæerne anvender.

Løsningen på demokratiets udfordringer er ikke at skifte mellem de 2 bevidstheder. Den eneste vej fremad er at overgå til fri energi, hvor man udfolder alle energimønstrenes bevidstheder. Det er ægte demokrati.

Det vigtige er altså, at man ikke sætter de 2 former for demokrati op imod hinanden. Hvis man gennemfører en social proces i bevidsthedsrunder, er de to former ikke modsætninger. Men for den enkelte deltager vil der være forskel på runderne. I første runde får man tanker, der svarer til, at man er stivnet i det traditionelle energimønster. Og i de følgende runder frigøres bevidstheden mere og mere herfra.

Det leder os hen til, hvordan man kommunikerer, når man vil fortælle andre om, hvad der er i gang. Så lad os gå lidt i dybden med det.

Kommunikation

En væsentlig del af meningsdannelsen foregår som massekommunikation. Og jeg vil starte med at se på, hvordan det foregår.

Når mennesker er ude af de normale sociale relationer - og sidder og slapper af med aviser, ugeblade, radio og fjernsyn, kan de godt slippe stagnationen i deres traditionelle energimønstre med analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre. Og så er de i stand til at opleve andre energimønstre.

Lad os begynde med den borgerlige kulørte presse, der fokuserer på kongelige, skuespillere og rige mennesker, der gifter sig, får børn, bliver skilt og gifter sig igen. Vi ser på tegningen en del af cirklen med de 8 energimønstre - bestående af enheds-energien, hengivelses-energien, modtager-energien og territorie-energien. Når bevidstheden gennemgår en proces gennem disse 4 energimønstre, opstår der en fortælling, som er den, man gerne vil give læserne. Læseren kan så spejle sig i fortællingen og få følelser, der passer til det, man oplever i sit eget indre.

 Det starter med enheds-energien. Fokus er på følelserne. Det handler om ømhed, omsorg, medfølelse, ansvar, familie og kærlighed. Det er fortællingen om en person (bryst), der er omgivet af gode (hoved) og onde (underliv) kræfter, men som har fundet sig selv og nu ved, hvad vedkommende vil. Måske handler fortællingen så om, hvordan vedkommende blev klar over, at hun ville giftes med ham.

 Så skiftes til hengivelses-energien, hvor fokus er på, hvad hun har betydet for ham. Her handler fortællingen ikke om hende (hoved), men om hendes relation (underliv og bryst) til ham. Det er en modtagende bevidsthed. Hvad skete der med hende, da han gjorde... Hvad tænkte hun, da han... Hvordan reagerede hun, da han...

 Så er der forvandlingen, der sker i modtager-energien. Personernes tanker (hoved), følelser (bryst) og kropslige handlinger (underliv) betyder her ikke noget. Bryllupsceremonien fylder det hele. Ritualer er en magisk handling. Hvis personerne kommer til at gøre eller sige noget, smiler vi tilgivende; de er jo kun mennesker.

 Til sidst er der territorie-energien. Hvad kommer brylluppet til at betyde? Hvad ligger der og ulmer af problemer? Er der noget, der peger frem mod noget? Hvad skal der måske nu ske? Hvad tegner der sig af muligheder? Alt sammen vage tanker og følelser (bryst og hoved), der ikke har taget form endnu. Er hun (underliv) spændt? - usikker? - nervøs? - håbefuld?

Det er et drama, som læseren opnår inde i sig selv. Man bliver ført igennem de 4 energimønstre; og man danner sine egne tanker og følelser undervejs.

Fortællingen føres aldrig videre til analyse-energien, hvor det handler om, hvad der så skete, og hvad der kom ud af det. For så brydes illusionen. Så kommer man til at sammenligne fortællingens hovedperson med sig selv. Og så erkender man sin egen fastlåsthed. Det er vigtigt at standse, inden det sker. Så kan læseren forblive i drømmen. Så kan man tænke: De levede lykkeligt til deres dages ende. Der er heller ingen af de øvrige energimønstre, som blandes med fortællingen. De ville i givet fald kun spolere historien.

Så er det sportsjournalistik. Det knytter sig tæt til udlevelsens-energien og skaber-energien. Og der er ingen sammenhæng med andre energimønstre. Men i og med at der er to energimønstre, giver det også en oplevelse af et forløb.

Det starter med den enkelte sportsstjerne. Vedkommende skal helst have en aggression som et vildt dyr. Der skal ikke være nogen som helst selvkontrol (hoved) på banen. Og ellers (bryst og underliv) skal der være total høj ladning. Den enkelte spiller skal kunne orientere sig (hoved) i forhold til de andre og huske sin placering mm. Men det er den individuelle præstation, der er vigtigst.

Men så handler det også om holdsport. Det går ud på at få den enkeltes indsats til at gå op i en højere enhed med de andre, så man udgør et hold. Den enkelte skal være som et tandhjul i en maskine. Når det hele kører, bliver holdet en effektiv kampenhed. Med skaber-energien er der ingen indre bevidsthedsmæssige polariseringer mellem høj og lav ladning. Og det gør, at man oplever sammenhold og fællesskab.

Journalistikken handler så om processen fra udlevelsens-energien til skaber-energien. Om hvordan den enkelte spiller bygger sin styrke op. Hvordan han eller hun får teknikken ind i kroppen, så der ikke skal tænkes, men kun handles. Og om hvordan man træner taktisk, så man passer sammen med holdkammeraterne – eller matcher modstanderen.

De to energimønstre opfattes som primitive og dyriske – og kan ikke anvendes sammen med andre energimønstre - er den almindelige opfattelse. Men man ved godt, at de eksisterer. De er reminiscenser fra dengang, vi var dyr. Der er brug for dem, når man går i krig. Men i fredstid er de problematiske. Derfor mener man, at sport er en god ting, for her får man afløb for disse instinkter, og så kan det øvrige samfund fungere på en civiliseret måde.

Så er der samlings-energiens bevidsthed. For ikke at føle et tomrum har man brug for at fylde denne bevidsthed med nogle tanker og følelser. Men da der ikke er nogen sammenhæng i folks liv - og altså ikke sammenhæng mellem energimønstrene, bliver det til, at man bare blander nogle tanker (hoved) og følelser (bryst). Det foregår så enten som sæbe-opera eller livsstilsudsendelse i TV, hvor man konfronterer nogle mennesker, der har forskellige tanker og følelser. Eller det er læserbrevkasser eller debatsider, hvor man kan skælde ud på dem, man er uenige med. Hvis et skrevet indlæg er for langt, bliver det forkortet af redaktionen; og man skærer så det væk, som ikke passer til energimønstret. Det, der er tilbage, skal være noget, hvor der både er tanker og følelser, men hvor de ikke er forbundet fuldstændig (endnu), og hvor læseren derfor ikke kan lade være med at bruge energimønstret til selv at danne en forbindelse mellem tanker og følelserne. Det handler nemlig om at tilfredsstille folks behov for at bruge energimønstret.

Nogen undrer sig over, at der er så mange af disse udsendelser i fjernsynet, fordi de jo alle sammen er ens, og at indholdet og konklusionerne også altid er ens. Når man undrer sig, er det, fordi man tror, at det er indholdet i fortællingerne, der betyder noget. Det er det ikke. Det er glemt dagen efter. Det er selve brugen af energimønstret, der er afgørende. Folk har behov for at bruge det. Oprindeligt brugte mennesker det i deres sociale liv, men det sker ikke mere. Og nu føler man et tomrum. Når man så oplever det på skærmen eller på papir, slapper man af og føler sig mere hel.

Endelig er der analyse-energien. Det er de intellektuelles og de venstreorienteredes energimønstre. De to energipoler i energilegemet overføres via nervetrådene til en tilsvarende energistruktur i hjernen, så man har to tanker samtidig, som man kan sammenligne. Så oplever man sig selv (hoved), der studerer noget (underliv). Man har så opdaget eller afsløret noget. Og man kan med de to energipoler i hjernen analysere det. Hermed opbygger man en viden; og man er sikker på, at det er videnskabeligt sandt, fordi man har anvendt en videnskabelig metode til at studere den sociale virkelighed. Når de venstreorienterede så i TV, radio eller på skrift udbreder sig om noget, indtager de en attitude, hvor de ved bedre og skal fortælle andre om sandheden.

Hvis en lytter eller læser identificerer sig med analyse-energien, går budskabet rent ind. Men andre lader sig ikke snyde. De mærker intuitivt, at denne sandhed kun er en ottendedel af virkeligheden. De syv andre energimønstre giver andre synsvinkler på virkeligheden og indeholder andre tanker og følelser. Og den sammenhæng, som der er mellem hoved og underliv i energimønstret, og som de venstreorienterede bruger til at opnå en forklaring og begrundelse, oplever andre meget

snæver, fordi de jo identificerer sig med et andet energimønster og ikke kan se sammenhæng mellem deres eget energimønster og så det, som de venstreorienterede taler ud fra.

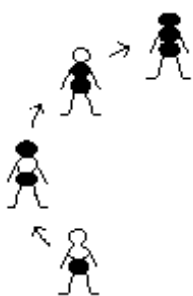
Den venstreorienterede presse giver ingen oplevelse af processer, fordi der kun anvendes ét energimønster. Det giver en følelse af, at tiden er gået i stå. Man er havnet i en kunstig og kedelig verden, hvor tankerne er spærret inde i en mental labyrint, og hvor alt er gråt. Ordene tårner sig op som kulisser, der tvinger fantasien ind i firkantede rum og mørke gange. Mennesker, der ikke er stagneret i analyse-energien, føler det uhyggeligt.

Hvis man nu vil udfolde en progressiv journalistik, skal den bevæge sig gennem alle energimønstrene. Undervejs vil man ramme alle befolkningsgrupper, så de oplever noget, som de kan genkende med den bevidsthed, som de nu engang har. Og så kan man forbinde det med andre energimønstres bevidstheder, sådan at de får en oplevelse af sammenhænge.

Den gode journalistik er at bevæge sig rundt i bevidsthedscirklen, men nøjes med at tage 3-4 trin – og beskrive den bevidsthedsmæssige sammenhæng, der knytter sig til sådanne 3-4 energimønstre.

Lokalkommunikation

Når man skal kommunikere med andre i forbindelse med lokale projekter, skal man gøre det samme. Hvis en deltager for eksempel hænger fast i analyse-energien – og mener, at man skal træffe nogle beslutninger og uddelegere opgaver, skal man ikke selv indtage analyse-energien og argumentere imod. Det kommer der ikke noget godt ud af.

Det er langt klogere at indtage territorie-energien og så argumentere for en proces gennem de følgende energimønstres bevidstheder. Det vigtige i territorie-energien er at fortælle om sig selv. Hvilke erfaringer har man fået, og hvad er det som man nu mærker, at man gerne vil. Og når man så går videre til analyse-energien, skal man fortælle, hvad man nu kan indse, at der er rigtigt og vigtigt at gøre. Det kan godt kombineres med, at andre bruger analyse-energien til at visualisere ud fra idéer. Man skal altså sørge for, at der både er plads til, at andre acceptere, at man udfører det, som man gerne vil – og at man selv accepterer, at nogle beslutter sig for at uddelegere opgaver mellem sig. Det sker så med udleves-energien. Endelig er det klogt at kigge frem til et tidspunkt, hvor man forener kræfterne – og får alt koordineret ved hjælp af skaber-energiens bevidsthed.

Noget lignende kan man gøre, hvis en person hænger fast i enheds-energien og hele tiden udtrykker sine følelser. Så kan man let blive irriteret, så man også selv udtrykker sine følelser. Men det kommer der sjældent noget godt ud af. Også her er det en god idé at gå et skridt baglæns i bevidsthedsrunden – og starte med det energimønstres bevidsthed, som er dér. Og det er samlings-energiens bevidsthed. Her skal man sørge for kun at være to personer. Jeg siger for eksempel noget (hoved) til Lise. Hun får en følelse (bryst), som omsættes til en tanke (hoved), som hun siger. Så får jeg en spontan følelse (bryst), som omsættes til en tanke (hoved), som jeg siger. Det gør, at Lise får en spontan følelse (bryst), som omsættes til en tanke (hoved), som hun siger osv. Det afgørende er, at jeg ikke udtrykker følelser, som handler om projektet, eller hvad der ellers sker, eller om mit syn på Lise. Det er hele tiden spontane her-og-nu følelser, som vi snakker om.

På et tidspunkt munder det selvfølgelig ud i, at vi skifter til enheds-energien, hvor vi så markerer vore grundlæggende følelser. Men nu er vi inde i en kommunikationsproces, hvor vi kan forstå hinandens baggrund for at føle, sådan som vi gør. Og så er det konstruktivt at komme frem til hengivelses-energien, hvor vi bliver i stand til at indse, hvilken rolle vi har i forhold til fællesskabet.

Visualisering

Det traditionelle europæiske energimønster bevidsthed er faktisk meget konstruktivt. Det er alle energimønstrene – hver på deres måde.

I venstre side har man sit følelses-jeg, og herfra kigger man over på sin højre side, hvor man kan se en relation mellem den nuværende situation og en fremtidsvision. Det foregår alt sammen inde i bevidstheden. Derfor er video og fjernsyn et fantastisk redskab til at skabe nye følelser og nye holdninger.

I løbet af få år vil fjernsyn og internet bliver totalt integreret. Og så bliver der tusindvis af kanaler, hvor man kan se det, som man vil, på det tidspunkt, man vil – og hvor der sandsynligvis også bliver afstemninger og debatter om den enkelte udsendelse. De professionelle filmmagere vil helt sikkert stadig have deres berettigelse. Men hvis vi ser på internettet i dag, er det klart, at amatører også kan lave film af god kvalitet. Kvaliteten er anderledes end den professionelle kvalitet. Der er en særlig kvalitet, fordi filmmagerne bor og lever dér, hvor filmen er optaget. Som oftest er de også direkte involveret i det, som filmen handler om. Og endelig vil de opnå noget ud over at lave en god film; de vil have kontakt med andre.

I dag er både videokamera (camcorder), lys- og lydudstyr samt redigeringsprogrammer så billige, at amatører bare kan gå i gang. Når man i løbet af flere år har lavet mange videoer om noget, som har udviklet sig, kan man lave dokumentar-film, hvor man klipper videoerne sammen. Sådanne film er meget gode til at få erkendelser og danne sig meninger.

Den enkelte video skal starte ved tryk på et link. Og alle andre hjemmesider kan så også linke til videoen. Videoen skal ikke have indledning eller afslutning. Og der skal kun være det vigtigste. Og den skal kun vare 2-4 minutter. Og undervejs skal der være en web-adresse, som seerne kan skifte til.

Hvis vi går vi tilbage til tiden før den europæiske revolution i 1700-tallet, var bogtrykkerkunsten blevet veludviklet, og det flød med revolutionære skrifter, der var lavet af græsrodde. De spillede en afgørende rolle i dannelsen af en revolutionær tankegang. Det afgørende dengang var, at man anviste en ny bevidsthed, idet man tog afstand fra analyse-energiens bevidsthed og visualiserede udlevelsens-energiens bevidsthed. I dag er der brug for noget lignende. Vi skal skabe visioner. Og vi skal gøre det med de virkemidler, som virker i dag.

Terapiens fejltagelse

Nu kommer jeg så til, hvad man kan gøre, hvis man godt vil befri sig selv fra det stivnede europæiske energimønster og dets tilhørende bevidsthed. Og her vil jeg starte med at se på terapi.

Som jeg har skrevet tidligere i bogen blev terapi skabt på universitetet i Alexandria for et par tusinde år siden, fordi man havde erkendt, at menneskers bevidsthed var stivnet og spaltet. Og formålet med terapien var at forene højre og venstre sides bevidstheder, så man kunne blive hel. Det lykkedes ikke dengang.

Terapi blev også anvendt meget i de revolutionære kredse i 1700-tallet, hvor man skreg vreden ud (højre side) og græd en masse (venstre side) for at kunne udleve de undertrykte følelser i de to sider, så man efterfølgende kunne få en samlet bevidsthed. Men i midten af 1800-tallet var det klart, at de to sider var endelig adskilte, sådan at folk ikke magtede at tænke revolutionært.

Nu vil jeg så beskrive nogle af de mest kendte terapeuters form for terapi, sådan som det blev praktiseret i periode 1960-90. De knyttede sig alle til det europæiske bevidsthedsmønster. Jeg har både som klient og som terapeut arbejdet meget med alle disse terapiformer.

Psykoterapi

Den moderne psykologis fader, Sigmund Freud (1856-1939) studerede de folkelige bevægelser i 1700-tallet, hvor folk forsøgte at slippe ud af det undertrykkende bevidsthedsmønster. Han erkendte, at det ikke gav varige forandringer, at folk lavede terapi med følelsesudladninger, hvor de græd sorgen ud og afreagerede vreden. Det splittede og stivnede bevidsthedsmønster genopstod af sig selv igen.

 Han mente, at mønstret var opstået ved, at man havde nogle seksuelle *drifter* (underliv). For at holde dem nede, fik man et *overjeg* (hoved), der var moralsk kontrollerende. Og midt mellem de to opstod så et *følelses-jeg* (bryst).

Freud mente så, at hvis man forstod, hvordan mønstret var opstået, kunne man slippe det igen. Mange har lavet terapi på denne måde. Og jo, måske forstår man mere om sig selv. Men man forbliver i den stivnede og splittede bevidsthed.

Og kritikken i dag mod Freud går på, at man kan snakke om problemerne i årevis; men at der ikke sker nogen forandring, før man går ind i følelserne. Her er det morsomme så, at Freud jo netop erkendte, at man kan gå ind i følelserne i årevis; men at der ikke sker nogen forandring, før man bliver bevidst om problemerne.

 Carl Gustav Jung (1875-1961) mente, at man primært havde et *overflade-jeg*, som han kaldte *Persona*; og der nedenunder i underbevidstheden var nogle arketyper. Ét i højre side, som han kaldte *Animus* (mandlig energi), og ét i venstre side, som han kaldte *Anima* (kvindelig energi). Han mente, at en mand først skulle lære at beherske *Animus* i højre side og bagefter *Anima* i venstre side. Og at en kvinde tilsvarende skulle gøre det i omvendt rækkefølge. Herefter kunne man slippe fastlåsningsen til disse bevidsthedsmønstre. Og så nåede man tilbage til *selvet*, som var det oprindelige, mente Jung.

For Jung var bevidsthederne i de to sider adskilt fra *jeg*'et. De befandt sig i underbevidstheden, men kom frem i drømme. Det, der kom fra kropsdele med lav ladning, var mystiske guddommelige væsner og kræfter. Op gennem hele den europæiske historie har mennesker haft drømme om sådanne *alkymistiske* fænomener. Og Jung mente, at menneskeheden havde en kollektiv religiøs underbevidsthed.

Dem, der arbejder med en jungiansk terapi, ved godt, at man både kan kommunikere med overflade-jeg'et og med energilegemet; men de fastholder det traditionelle energimønster i energilegemet.

Wilhelm Reich (1897-1957) blev klar over, at der nedenunder overflade-bevidstheden var en energistrøm - og at det vigtigste var at knytte an til den. Han forestillede sig, at følelserne sad i 3 lag.

Yderst var karakterforsvaret eller *kropspanseret* (overflade-jeg'et). Det skulle først blødes op. Nedenunder var så de undertrykte og stivnede mønstre, der indeholdt vrede og sorg (analyse-energien og enheds-energien). Disse følelser skulle så udledes. Og nedenunder igen var så de oprindelige drifter og kroppens naturlige udfoldelser.

Hans teori var, at psykiske problemer satte sig som muskelspændinger, og at man herefter stivnede bevidsthedsmæssigt. Og frigørelsesmetoden var at komme af med spændingerne og få en fri energistrøm.

Han sad så ansigt til ansigt med dem, der gik i terapi hos ham, og så dem dybt i øjnene og opførte sig som spejl for dem. Han efterlignede deres mimik og deres kropsholdning og bevægelser. Og han fik dem til at efterligne ham, når han indtog krops- og dermed også energistillinger, som han ville overføre til dem.

Et vigtigt element i hans terapi var, at han fik folk til at opbygge en *passende* energi, inden der skulle ske en følelsesforløsning.

Metoden virkede; men efter et stykke tid var man tilbage i det stivnede traditionelle energimønstre. For der eksisterer ikke noget naturligt *selv*.

Enten har man de muskelspændinger, der hører til vores kulturs mønster. Eller også har man nogle andre muskelspændinger, som hører til en anden kultur. Eller også skifter man rundt mellem alle energimønstrene. Hvis man tror, at man kan være uden muskelspændinger, snyder man sig selv. Så sætter de gamle spændingerne sig ubevidst igen. Og så er man tilbage i det gamle bevidsthedsmønstre.

Frederick S. Perls (1893-1970) mente, at bevidstheden ikke dannede nogle lag ovenpå et *selv*. Dette *selv* eksisterede ikke, mente han. Der var kun bevidsthedsmønstrene. Så langt er jeg enig med ham.

Han kaldte sin metode for gestaltterapi. En gestalt er en indestængt følelse. Den er opstået i en social proces, som man ikke kunne færdiggøre. Man stivnede midt i en erkendelsesproces. Andre menneskers magt var for stor, så man ikke kunne gøre sin proces færdig. Nu sidder der så en indestængt følelse. Men den kan også rumme et billede eller en sætning. Tilsammen kaldes det for en gestalt. Metoden er så at gennemspille den sociale proces igen, men denne gang sammen med terapeuten, som giver et passende med- og modspil, så klienten kan gøre sin oprindelige erkendelsesproces helt færdig.

Han var klar over, at problemerne sad opdelt i højre og venstre kropsside. Han blev klar over, at man godt kunne forene de to sider til et fælles energimønstre. Og så troede han, at det var endemålet for den personlige udvikling. Men det er kun ny stagnation. Hvis man ikke bevidst bruger alle energimønstrene, havner man ubevidst i det gamle energimønstre igen, fordi samfundets påvirkning er for massiv.

Lad mig kort beskrive noget af det, som man oplever ved psykoterapi. Når man har været stagneret i et bestemt energimønstre gennem mange år, har man vænnet sig til at have en bestemt bevidsthed, der giver en bestemt *jeg*-følelse. Og når man så er parat til at forlade denne identitet, føles det nærmest som selvmord. Nogle kan få en følelse, der svarer til, at man står på et bjerg foran en dyb afgrund. Og hvis de så vil ud af deres gamle *jeg*, skal de springe ud fra bjerget og falde ned i afgrunden. Hvis de gør det, føler de stor lettelse, for så føles det, som om de har stået på en lille kasse og sprunget ned på gulvet.

En normal europæer har et *jeg* i den ene kropsside, mens den anden side er fyldt op af en kæreste, ens far og mor og måske nogle flere. Der er også et *jeg* i den side. Men det er sandsynligvis et *jeg*, der er gået bevidsthedsmæssigt i stå som 3-4 årig. Og det mærker man ikke, før de andre er smidt ud af bevidstheden. De andre befinder sig biologisk og fysisk 2 steder. Dels befinder de sig i muskelspændingerne, hvor de udgør en gestalt. Det er en indestængt følelse. Og dels befinder de sig i ens tanker. Opgaven går ud på at få dem væk begge steder. Det letteste er at få gestalten fjernet først. Lad os forestille os, at man vil fjerne sådan en indre mor. Her skal man gøre sig klart, at denne indre mor er en del af ens *jeg*. Og man kan ikke bare fjerne den. Man bliver nødt til i fantasien at

snakke med sin indre mor. Og så skal man sige alt det, som man gerne vil sige, inden man forlader hende for altid. Det er vigtigt at sige *alt* det negative og *alt* det positive. Den indre mor har jo påvirket én, sådan at der er noget fra hende i ens *jeg*, som man gerne vil bevare. Og der er andet, som man gerne vil slippe af med. Og derfor skal man meget tydeligt for sig selv beslutte, hvilke egenskaber fra sin indre mor, som man fremover vil have i sit *jeg*. Og de dele af ens bevidsthed skal altså forblive, hvor de er. Ligeledes skal man beslutte, hvilke dele af den indre mors bevidsthed, som man ikke vil have længere. Og de dele skal så forlade én sammen med den indre mor. Når man er kommet hertil, skal man højtideligt tage afsked med den indre mor. Man kan eventuelt fantasere, at en engel kommer flyvende med et sværd og hugger forbindelsen over. Og så kan man fantasere, at den indre mor svæver væk. Alt det drejer sig om gestalten og den følelse, der kropsligt sad i en muskelspænding. Det næste er så, at moderen skal ud af tankerne. Det er let nu, fordi der ikke kommer nogen impuls fra en spændt muskel, hvor der er en følelse af en indre mor. Men tanken sidder stadig i nogle hjerneceller. Her vil den blive ved med at sidde, hvis man ind imellem tænker på sin mor. Hvis man lader være med at tænke på hende, vil hun også langsomt forsvinde ud af hjernecellerne. Psykoterapi handler altså om at bevare sin bevidsthedsstruktur, men udskifte indholdet.

Kropsterapi

Ida P. Rolf (1896-1979) fandt på en massageform, som var meget udbredt i 1970'erne i USA blandt alle de terapeuter, som siden har dannet forskellige terapiskoler. Det interessante er, at de fleste af disse "mestre" altså selv har været igennem rolfing; men at de nu tager afstand fra det. Det kritisable er, at metoden behandler kroppen som en ting. I dag er man klar over, at kroppen har sin egen bevidsthed, som det er værd at samarbejde med.

Rolfing er en massage, hvor man kun arbejder med overspændinger, og hvor man maser de hårde muskler, indtil de bliver bløde. Det gør ikke noget, at "patienten" skrider af smerte undervejs. Når alle muskler er bløde, former man kroppen som en klump ler, idet man forsøger at forme det "naturlige".

Metoden virker; men det traditionelle splittede energimønster og dets tilhørende bevidstheder genopstår efter nogen tid, fordi energilegemets bevidsthed ikke er med i processen.

Kiropraktorer og mange sportsfolk arbejder også sådan, hvor de maser kroppen eller tvinger den ud over smertegrænserne. Det virker; men der går kun kort tid, og så er man tilbage, hvor man startede – og så kan man gentage det igen og igen.

Alexander Lowen (1910-2008) arbejdede med "bioenergi". Metoden er, at man stresser sine muskler i nogle ekstreme stillinger, så kroppen ikke rigtig ved, om den skal bøje eller strække. Man fortsætter øvelsen, indtil man ikke længere kan opretholde sin sædvanlige muskelbrug. Men i stedet for at glide ud af øvelsen til en fri bevægelse *fortsætter* man, men med følelsesmæssige reaktioner. Faktisk gør man vold mod sin krop. Og så reagerer kroppen med konstante impulser. Vejtrækningen bliver hidsig. Man sveder kraftig. Man får lyst til at råbe og skribe. Og hele idéen med den bioenergetiske metode er nu, at man knytter an til disse impulser og lader følelserne strømme igennem sig og ud i ansigtet og ud ad munden. Hvis man gør det, udøver man ikke mere vold mod kroppen, end at den reagerer imod det og kæmper.

Det afgørende er, at man reagerer på kroppens impulser. Herved bringer man sig ud af det fastlåste energimønster, man er stivnet i – og så vil man efterfølgende have mulighed for at opleve og gennemleve de følelser og bevidstheder, som man har undertrykt i sig selv.

Desværre misforstår mange metoden, idet de tror, at det skal være kroppen, der reagerer. Men det skal være *jeg*'et, der reagerer imod kroppens unaturlige bevægelser. Det er dette *jeg*, der skal vækkes.

Igen er problemet, at bevidstheden ikke er med. Så man finder ikke ud af, hvilke problemer man kommer fra, og hvortil man går. Og langsomt genopstår det traditionelle energimønster, hvis man ikke supplerer med anden terapi.

Jack Lee Rosenberg (1932-) fandt på at bruge bevægelserne fra en totalorgasme til frigørende kropsovelser. Det handler især om at ophæve muskelspændingerne mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved. Åndedrættet skal også være meget stort, så det svarer til, at alle muskler i hele kroppen er aktive.

Når man ligger ned og laver øvelserne, kan man pludselig få en orgasme. Der kommer ingen udløsning; men man bølgler i orgasmerefleksen. Det kan vare i 10-20 minutter; og bagefter er samtlige spændinger væk, så man går rundt som et nyfødt barn uden nogen psykiske traumer eller problemer. Denne meget magtfulde terapiform kan holde energilegemet frit meget længe. Men også her kommer det stivnede energimønster tilbage efter nogle måneder, fordi bevidstheden ikke styrer processen.

Åndedrætsterapi

Psykoterapi kunne kun give bevidsthed og erkendelser. Men det gav ingen varige forandringer. Kropsterapier med følelsesforløsninger kunne godt bløde op, men gav heller ingen varige forandringer. Så derfor kom der en periode, hvor løsningen var - hed det sig - at åndedrættet skulle forbinde bevidsthed og krop. Det var åndedrættet, som udgjorde det "levende", mente man.

Arthur Janov (1924 -) fik med sin bog "*Primalskriget*" mange til at trække vejret dybere. En session foregik ofte sådan, at man var med i en gruppe, der lå og trak vejret dybere og dybere. Man fyldte sine lunger til det yderste på en lang indånding og åndede også så dybt ud, man kunne. Hastigt kom man igen i gang med en ny indånding - og så få mere og mere luft ind. Til sidst brød den ene efter den anden ud i et skrig og lå og græd eller råbte. Følelserne strømmede ud.

De første par gange var det følelser, som kom fra ungdommens og barndommens oplevelser. Men til sidst nåede man ned til sit fødselstraume. Og så kom det afgørende befriende skrig - hvorefter man var frelst - troede man.

Men efter nogen tid var man tilbage i det traditionelle stivnede energimønster. Bevidstheden knyttede jo stadig an hertil; og derfor genopstod det.

Leonard Orr (1938-) studerede så primalterapien og fandt, at man her fik for meget luft ind, så man ikke kunne undgå at spænde i musklerne omkring lungerne. I stedet skulle man sørge for at slappe af på udåndingerne, så spændingerne kunne frigøres ved afslapning. Metoden kaldes rebirthing.

Tankegangen er følgende: Hver gang, man har fået et traume og en tilhørende spænding i en muskel, løber der mindre blod igennem musklen, og så bruges der mindre ilt. Derfor regulerer lungerne vejtrækningen ved at foretage en mindre ind- og udånding. Vejtrækningen bliver hermed permanent mindre. Hver gang en gestalt og tilhørende muskel løsnes, bliver vejtrækningen atter større. Dette udnyttes i terapien ved at forstørre vejtrækningen, inden man går ind og mærker gestalten. Man øger blot vejtrækningen. Og alle de steder, hvor der befinder sig gestalter, der er parat til at blive befriet, vil ilten gå ind i musklerne og løsne spændingerne. Og så befries en række gestalter samtidig.

Det virker; men efter et stykke tid opstår de samme grundlæggende frustrationer igen, så man spænder op i det traditionelle stivnede energimønster. Og det sker, fordi bevidstheden stadig befinder sig i dette mønster.

Den norske psykiater Lillemor Johnsen (1920-1997) var enig med Reich i, at traumer satte sig som muskelspændinger – og også enig i, at åndedrættet så blev reduceret. Men hun mente – i modsætning til Reich – at åndedrættet blev nedsat først, og at muskelspændingerne kom bagefter. Man skulle derfor frigøre åndedrættet først.

En muskel kan være mere eller mindre overspændt: spændt, stram, sej, hård, benet. Men da hun mest lyttede til, hvor meget åndedrættet var med i disse muskler, beskrev hun derfor hellere skalaen sådan: forventning, aktiv, modstand, blokeret, barriere. På samme måde beskrev hun spændingsstyrken ved underspændte muskler: slap, mat, sej, dvask, løs. Men hun fokuserede altså mere på: mættet, mobiliserbar, eftergivende, fjern, opgivet. I begyndelse af begge skalaer er musklerne med i

åndedrættet - i slutningen ikke. I de overspændte muskler kunne hun ikke fremlokke en reaktion. Men det kunne hun i de underspændte muskler, der ikke var helt fjern eller opgivet. Og dette var så den terapimetode, som hun brugte. Hun holdt sin hånd på en underspændt muskel. Hånden skulle være appellerende, støttende, respekterende og kærlig. Hånden ville så tilføre en anelse merspænding til musklen, så den vågnede op og deltog lidt i åndedrættet. Johnsen arbejdede aldrig direkte med åndedrættet, men lod det vokse spontant. Det handlede om at støtte den psykiske opvågning, og så voksede åndedrættet hen ad vejen.

Fordi hun fokuserede på enkelte muskler, forblev patienterne indenfor det traditionelle energimønster.

Det mærkelige med alle disse terapimetoder var, at terapeuterne godt kunne indse, at det stivnede energimønster i vores vestlige kultur var problemet. Men de havde intet alternativ. De forestillede sig, at man bare blev *hel*, uden at de i øvrigt gjorde sig tanker om, hvad det indebar.

Der var også en hel del terapeuter, som arbejdede mere overfladisk. Deres ambition var kun at forløse mindre psykiske problemer. De forsøgte ikke at ændre det grundlæggende. Her skifter jeg til nu-tid, fordi det stadig foregår.

Nogle af disse terapeuter mener, at man skal knytte sig til en *del* af det europæiske bevidsthedsmønster, mens der er en anden del, der er unaturlig, og som man helst skal glemme. Det er det, som de venstre- og højreorienterede også gør. De identificerer sig med den ene side og projicerer den anden ud på de politiske modstandere. Denne side oplever de så ikke som sig selv; for den er jo projiceret ud. De tror, at de kun har den energi i sig, som udgøres af den ene side. De er derfor heller ikke bevidste om, at de i deres egen underbevidsthed har en afstandtagen og vrede.

Blandt terapeuter er der så nogle, der projicerer underlivet udenfor. De har reelt en afstandtagen og vrede i deres underbevidsthed, men det oplever de ikke. De oplever kun, at de forholder sig til det positive. De nedskriver positive bekræftelser, som for eksempel ”*Jeg er glad, når jeg siger min mening.*” Og de tænker kun positivt, når de er sammen med andre mennesker. Ubevidst er de så med til at skabe sociale relationer, hvor de oplever, at de andre tænker og handler negativt.

Så er der andre terapeuter, der har projiceret hovedet udenfor. Hovedet er fyldt af magthavernes og systemets tankegange, hvor man er blevet taber og offer. Nu skal man finde tilbage til sig selv. Her skal man handle ud fra sin kraft i underliv – eller ud fra hjertet i brystet. Også her skabes der ubevidst en afstandtagen og vrede, så disse mennesker oplever, at dem, der bruger hovedet, altid skaber undertrykkelse.

Og så er der terapeuter, der projicerer brystet udenfor. De siger for eksempel til en klient, at han altid skal sige, at han *har* en depression. Han må aldrig sige, at han *er* deprimeret. Depressionen er altså udenfor *jeg*'et i hans hjerne.

Så er der temmelig mange terapeuter, der tager udgangspunkt i, at folk kun oplever deres overflade-*jeg*; og så har de en terapi om at opleve sandheden om sig selv – altså energimønstret nedenunder. Hos nogle terapeuter skal man opdage, at det er naturligt at bruge den ene side som et skjold, mens den anden side udgør *jeg*'ets kerne. Og så skal man bare lære at bruge den ene side udad - og den anden indad. Hos andre skal man lære, at der under *jeg*'et (overfladen) findes en beholder (højre side), der indeholder vrede. Og når den fyldt op, bliver man nødt til at afreagere. Og så findes der en anden beholder (venstre side), der indeholder kærlighed. Og når der er for lidt i den, bliver man ked af det og begynder at græde.

Der er terapeuter, der tror, at hvis man afreagerer vreden, bliver man befriet; men i virkeligheden kan det lige så godt blive højre side, der undertrykker venstre side yderligere – og det skaber bare mere vrede. Tilsvarende tror nogle, at man bare skal græde sorgen færdig; men des mere man græder, des mere fastholder man splittelsen og dermed trangen til gråd.

Der er så nogle lidt mere sofistikerede terapeuter, der snakker om, at man bruger en del af sin bevidsthed til at leve op til nogle idealer og normer, som i virkeligheden skaber adskillelse (analyse-energien). Her skal man lære at identificere sig med sin kerne (enheds-energien) i stedet for, så man skaber fællesskaber. Det handler i virkeligheden om, at *jeg*-identiteten skal skifte side.

Der er så nogle terapeuter, der ønsker at skifte den modsatte vej. De snakker om, at folk medtænker deres følelser (enheds-energien), så tankegangen bliver ahistorisk, og man derfor ikke kan ændre noget.

Endelig er der så dem, der forbliver i hjernen (analyse-energien). De har lavet, hvad de kalder nutidens psykologi, NLP. Her skal man tænke på sin livslineje og forstå den rækkefølge, der er banet i bevidstheden. Og så kan man omprogrammere denne bevidsthed, så den bliver konstruktiv. Og den virker selvfølgelig, hvis folk *kun* identificerer sig med analyse-energien.

I 1970-90'erne var der mange, der deltog i forskellige terapier for at opnå, hvad der blev kaldt en personlig udvikling. Man gik både på kurser og i individuel terapi gennem 10-20 år. Resultatet blev, at de erkendte, at man godt kan lære sin bevidsthed at kende, men man kan ikke ændre den. De magtede aldrig at komme ud af det europæiske energimønsters bevidsthed.

Terapiens fejltagelse er, at man tror, at man skal forene højre og venstre sidens bevidstheder. Og når det sker, er man frelst. Med den viden, som denne bog giver, er det klart, at det er meget bedre, hvis man forstår og accepterer, at det er naturligt at polarisere sig i højre og venstre side, men at man kan have forskellige energimønsters bevidstheder i de to sider.

Det er klart, at folk har en desperat trang til at forene siderne, hvis de lige siden deres 4 års alder har tvunget sig selv til kun at være polariseret.

Nu skal man forstå, at man *kan* samle siderne til en fælles bevidsthed. Men det er ikke en bevidsthed uden indre dynamik. Der er faktisk 8 forskellige energimønsters bevidstheder, som man kan indtage, og det er naturligt at skifte rundt mellem dem. Endelig skal man indse, at det er naturligt at skifte mellem at polarisere sig og samle sig.

Befri energien

Som terapeut holdt jeg en række kurser i 1990'erne, hvor jeg underviste i fri energi. Der var øvelser om at blødgøre de overspændte muskler og vække de underspændte til live, sådan at kursisterne kunne slippe muskelspændingerne mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved. Og der var åndedrætsøvelser, som handlede om at trække vejret på forskellige måder, der passede til de forskellige energimønstre. Min plan var, at disse øvelser ville gøre det muligt at indtage nye energimønstre. Jeg gjorde meget ud af at fortælle, at øvelserne ikke i sig selv ville ændre noget som helst; men at det kun var en kropslig frigørelse, som ville muliggøre, at man kunne skifte energimønstre. Og så var der samtalerunder, hvor jeg forsøgte at få kursisterne til at skifte til andre energimønsters bevidstheder.

Jeg oplevede, at 80 % af kursisterne blev ved med at tro, at de kropslige øvelser kunne ændre noget. De havde den opfattelse – som europæerne har – at der kun er to slags bevidstheder. Den ene sidder i hjernen og den anden i kroppen. Og så troede de, at de skulle ud af hjernen og ned i kroppen. Det virkede selvfølgelig ikke.

Jeg kunne godt få dem til at bevæge kroppen frit. Og det lykkedes også at få dem til at skifte bevidsthed i samtalerunderne. Men efter kort tid var de bare tilbage i deres gamle stivnede energimønstre og tilhørende bevidsthed.

Det gjorde, at jeg standsede som terapeut. I dag har jeg en helt anden synsvinkel på det her. Nu ved jeg, at det oprindelige og naturlige er, at man nogle gange er polariseret i højre og venstre side – og her er man meget individualistisk. Og andre gange er man samlet med samme energimønstre i begge sider – og så oplever man sig i et gruppefællesskab. Og min erkendelse er, at hvis man ønsker at kunne forene sine to sider til et samlet energimønstre med en fælles bevidsthed, skal det ske i en fast gruppetilhørsforhold.

Når jeg tænker på frigørelse, tænker jeg på alle de historiske situationer, hvor der *faktisk* fandt frigørelse sted. Det var oprør, revolutioner, strejker, protestaktioner, foreningsdannelse, familiedannelser, forelskelser mm. Det er i sådanne fællesskaber, at det er muligt at have samme energimønstre i

begge sider. Og kun når denne mulighed er til stede, er der også mulighed for at opnå en fri bevidsthed. I sådan et fællesskab behøver man ikke lave krops- og åndedrætsøvelser. Og der er heller ikke brug for psykoterapi. Der er brug for indsigt, viden og visdom – hvis man vil bevare den frihed, som man har opdaget.

Forvandling

Nu vil jeg komme ind på, hvordan man skifter energimønster. Og lad mig starte med at fastslå, at man aldrig kan vide, hvilket energimønster man havner i, hvis man bare forlader sit gamle. Her må man mærke efter og opdage, hvor man er havnet. Når man først har lært et nyt energimønster at kende, kan man bevidst skifte over til det.

Når man vil begynde at skifte energimønstre, skal man bare slappe af. Hvis man ikke styrer eller kontrollerer sig selv med hjernen, vil man automatisk skifte energimønster efter et stykke tid. Alle gør det hele tiden.

Det normale er imidlertid så, at man straks med hjernen bremser sig selv, fordi man begynder at opføre sig ”unormalt”. Og det er det, man skal lære at holde op med.

I starten tager energilegemet ingen initiativer, fordi det har erfaring med at blive stoppet og ippet. Men når man holder op med at bremse energilegemet med hjernen, begynder energilegemet at tage initiativer, og så oplever de fleste noget mærkeligt. For så handler energilegemet som et *jeg*, mens hjernen kigger på med et andet *jeg*. Senere vil de to blive til ét samlet *jeg*.

I starten vil man måske bare have lyst til at klø sig bag øret. Og så prøver energilegemet forsigtigt – for at se, om det medfører misbilligelse og foragt.

Det var i 1-4 års alderen, at energilegemet for alvor blev udsat for en overmagt fra sine forældre. Og dengang kom der så en splittelse mellem hjerne og energilegeme. Nu prøver energilegemet igen. Og denne gang skal man rose sig selv. Man skal ikke lege hjerne, der roser energilegemet. Man skal kun sige *jeg*. Der er kun ét *jeg*. Og så kan man for eksempel sige: *Jeg kløede mig godt bag øret*.

Når man kommer til andre energimønstre end de to, som mennesker i vores samfund er stagneret i, kommer man også til bevidstheder, der er ”forbudte” eller ikke velsete. Måske opdager man, at ens *jeg* er i gang med at tvivle på det, man ellers troede på. Så er man måske i gang med hengivelses-energien. Og hele kunststykket er nu, at man skal lade det ske. Det kan også være, at nogle nye fornemmelser er ved at dukke op. Så er man måske i gang med territorie-energien. Og kunststykket er, at man skal lade det ske.

Ofte vil man dumme sig - og derfor skynde sig tilbage til et kendt energimønster. Og så sker der ikke noget nyt. Men så kan man forberede sig – og være mere parat til, at man næste gang ikke kontrollerer og styrer, men lader *jeg*’et handle.

Og dog er det meget svært, når man er sammen med mennesker, der er spaltet og stagneret. De vil hele tiden mene, at man gør noget forkert. Det skal man ikke bebrejde dem; de ved ikke bedre og kan ikke reagere anderledes. Man behøver dog ikke at rette sig totalt ind efter dem. For på et ubevidst plan kan de godt indse, at man handler rigtigt. Og som oftest vil de være imponeret over, at man tør gå imod den undertrykkende norm.

Hvis man bor sammen med andre, der også ønsker fri psyko-energi, er det let at skifte energimønstre og lære de tilsvarende bevidstheder at kende, for så kan man støtte hinanden.

Når man er kommet så langt, at energilegemet er blevet til ens egentlige *jeg*, der styrer, vil man opdage, hvor selvfølgelig det er at skifte energimønster. Nogle gange polariserer man sig. Her kan man sidde i sine egne tanker, mens den ene side snakker med den anden. Men man kan også projicere den ene side ud på omgivelserne, mens den anden side ”kigger” på den første side – og dermed strukturere bevidstheden, så man kun ser det, der passer til strukturen i energimønstret. Andre gange samler man sig til én. Og uanset om man er to eller én, skifter man energimønster igen og igen. Det

føles på samme måde, som man skifter tanker – og det kender alle. Det sker bare. Sådan er det også med energilegemet, når man skifter energimønstre. Det sker bare. Man kan bevidst skifte til alle de energimønstre, man kender.

Der var engang, hvor jeg troede, at en europæer altid – som første skift - ville skifte til energimønstre som lå i naturlig forlængelse af det, som man tidligere var stagneret i. Men jeg har erfaret, at det ikke er tilfældet. Man kan skifte fra et hvilket som helst energimønster til et hvilket som helst andet. Og det kan ikke forudsiges, hvilket energimønster man først vil skifte til, når man begynder på det.

Fri bevidsthed

I Europa er der en konstant debat om, hvorvidt vi har fri vilje. Her udgør rammen for diskussionen, at man er stagneret i et polariseret energimønster, hvor underlivet er projiceret udenfor *jeg*'et, sådan at man ikke oplever noget *jeg* i underlivet. Og det er faktisk her, at viljen har sit fundament.

I det gamle Kina opfattede man livet og bevidstheden som noget, der befandt sig på grænsen mellem lys og skygge. Og lysets bevidsthed er egentlig en mekanisk proces, hvor man bygger op. Skyggebevidstheden er derimod et sammenfald af bevidsthed, hvor bevidstheden havner med et tilfældigt indhold, hvorefter man går i gang med lystes bevidsthed for at bygge det op igen - på en ny måde. I opbygningen benytter man sig af nogle bevidsthedsrunder, hvor man kommer igennem de grundlæggende energimønstre. Og her er det, at man skaber sig en ny bevidsthed. Fordi sammenfaldet var tilfældigt, bliver det individuelt, hvad der kommer ud af den opbygning, der sker efter sammenbruddet. Den nye bevidsthed er fri – forstået sådan, at der ikke biologiske, sociale, psykologiske, mentale eller andre forhold, der dikterer, hvad denne bevidsthed indeholder.

Der findes skriftlige kinesiske kilder, der beskriver tre opbygnings- og sammenfalds runder – og de knytter sig til henholdsvis hoved, bryst og underliv. Man kan diskutere, om det kun er én af de tre runder, der er opbygnings- og sammenfalds runde, mens de to andre bare er opladning og afladning. I den runde, hvor der helt sikkert er sammenfald, er der ifølge kineserne 2 immaterielle organer – altså ingenting,

Jeg har ikke haft tid, mulighed og kræfter til selv at udforske det grundigere; men har alligevel gjort mig nogle tanker om det. Las os antage, at det er rigtigt, at vores bevidsthed ind imellem bryder sammen – og at vi så samler delene og bygger bevidstheden op igen. Så er det vigtigt at forstå, at sammenbruddet ikke skyldes, at man er dum, uintelligent, eller sløset. Og hvis sammenbruddet indebærer nogle sociale konflikter, er det ikke éns skyld. Det er i opbygningen *efter* sammenbruddet, at man kan være skyldig – ved ikke at tage udfordringen seriøst nok. Når man opdager, at et andet menneske er involveret i et socialt sammenbrud, hvor der opstår urimeligheder, konflikter og destruktiv adfærd, skal man altså ikke tænke, at det er vedkommendes skyld. Man skal derimod rette sin opmærksomhed mod det, som vedkommende gør for at samle situationen op og bygge noget konstruktivt op.

Man kan frit vælge at gå ind i et energimønster, selvom der ikke er nogen bevidsthedsmæssig årsag til at gøre det. Her gælder det engelske udtryk: *Where consciounness goes, energy flows*. Det rimer og er svært at oversætte til dansk; men en oversættelse kan være. *Dér hvor bevidstheden rettes hen, dér flyder energien også hen*. Jeg kan for eksempel vælge, at jeg gerne vil over i min venstre side. Så flytter jeg bevidstheden over til venstre. Det kan være, at åndedrættet ændres en smule. Ubevidst spænder jeg op i de lange muskler langs ryggraden, men kun dem, der er i venstre side. Så kan jeg holde opmærksomheden dér i land tid. Og så kan jeg mærke, hvilket energimønster der er.

Dernæst kan jeg vælge at skifte til et bestemt energimønster. For eksempel vælger jeg at vil indtage hengivelses-energien. Jeg kender til den bevidsthed, som knytter sig hertil, så den begynder jeg at forestille mig. Åndedrættet ændrer sig, så det tilpasser sig energimønstret. Jeg ved, at jeg nu skal slappe af i musklerne i lænden og i maven. Og jeg skal samtidig spænde op nakke og skuldre samt blive helt slatten i musklerne i toppen af brystet. Det er ikke noget, jeg skal tænke på. Jeg skal bare

tænke på hengivelses-energien. Og det interessante er, at hengivelses-bevidstheden så opstår, selv om der ikke er nogen anledning til det. Med den bevidsthed kan jeg ikke lade være med at se mig selv fra andres synsvinkel, og jeg får tanker om, hvad der har bragt mig dertil, hvor jeg nu er.

Så kan jeg vælge at skifte til enheds-energien. Her skal jeg indtage spændinger både i lænd og mave (altså mellem underliv og bryst) samt i skulder, hals og det øverste af brystet (altså mellem bryst og hoved). Men det skal jeg ikke tænke på. Det sker bare. Og umiddelbart efter får jeg enheds-energiens oplevelser.

Hvis jeg slipper spændingerne i de lange muskler langs ryggraden i venstre side – og dem i højre side allerede er slappe, kan jeg vælge at indtage modtager-energien i begge sider. Så skal jeg bare tænke på at få en samlet energi med modtager-energien. Og så kommer jeg til den tilstand, som en normal vesterlænding havner i, når han har mediteret i 25 minutter, og hvor det tager ham mindst 5 minutter at komme ud af tilstanden igen. Men jeg kan godt komme videre i løbet af 3-4 sekunder.

Hvem eller hvad er det så, der vælger, hvad jeg vil, når jeg foretager ovenstående valg? Her har jeg erfaret, at jeg kan have en vilje, der vil noget bestemt, men at jeg også har en lyst, der måske vil noget andet, og endelig en fornuft, der vil noget tredje. Og sådan som vi bruger disse begreber, er det tydeligt for mig, at viljen har sit fundament i underlivet, lysten har det i brystet, og fornuften har det i hovedet. Men jeg kan også godt komme i en situation, hvor det hverken er viljen, lysten eller fornuften, der vælger for mig, men hvor jeg oplever et samlet overordnet *jeg*, som udgøres af hele energilegemet – eller af ovenstående 3 i fællesskab.

Fri energi

Nu vil vi se på, hvordan man kan anvende flere af energimønstrene. Hvis man evner at bruge dem alle sammen, kalder jeg det at have *fri energi*.

At skifte fra enheds-energien til hengivelses-energien kan være svært, fordi der er tale om en afladning. I enheds-energien føler man ansvar og selvværd (bryst). I hengivelses-energien mister man denne evne. I enheds-energien føler man sig oppe på en vis standard, som man sætter pris på. I hengivelses-energien falder man ned fra denne ”piedestal” og havner ligesom i skidt. Det kan man forsøge at skjule med makeup, læbestift, smart frisure og lækkert tøj. Men hvis man ikke gemmer sig bag alt dette, føler man sig nøgen og grim. Man mister sin værdi i hengivelses-energien. Hvis man prøver at holde fast i sig selv, bliver man bare hysterisk, og ens tanker kører i ring hele tiden, mens man får hovedpine. Man kan ikke finde ud af at tage sig af sine børn. Man kan ikke selv gennemføre noget. Man føler, at man er en tom skal, og at der ikke er noget *jeg* indeni. Man har ikke vilje (underliv) til noget som helst. Man føler ikke lyst (bryst) til noget.

Og dog er dette skift noget af det smukkeste og mest kærlige. Ja, uden dette var fællesskab og kærlighed næppe muligt. Det passer ikke til et individualistisk samfund, hvor enhver af os hele tiden skal præstere noget og iscenesætte os selv. Derimod passer det perfekt til et kærligt forhold mellem mennesker. Det handler om, at man giver sig hen til dem, man har fællesskab sammen med.

Det virker kun, når man er i en social sammenhæng, hvor alle udfolder energimønstrene frit. Her skal man ikke være bange for, at ens energi aflades. De andre er der jo. Og de skal nok tage sig af én. Selvom man psykisk mister energi, betyder det ikke, at man mister sine kropslige kræfter. Det betyder bare, at man ikke kan følge sig selv. Nu skal man følge de andre. Man ser sig selv udefra. Ser sig selv med de andres øjne. *Hvordan tjener jeg fællesskabet? Hvad kan jeg gøre for dem? Hvordan styrker jeg enhver af de andre? Hvordan kan jeg være noget for dem?*

At skifte fra analyse-energien til udlevelsens-energien er der mere prestige i. Man slipper tankerne (hoved) og bliver krop (bryst og underliv). Man bliver mere mand; men desværre bliver det meget ofte misforstået, så man tror, at man skal kunne kæmpe mod nogle andre. Det vanskelige, men også konstruktive er, at man skal lære at tage kontakt til sin kæreste eller de andre i fællesskabet og fastholde kontakten. Man skal være noget for dem hele tiden; og man skal hele tiden – igen og igen – få de andre til at følge ens lyster. Man må meget ger-

ne få ens kæreste og de andre til at yde helt ud til grænsen af, hvad de magter. Men man må ikke presse dem til at gå ud over deres grænser. Det vigtige er, at man ikke viser hensyn på forhånd. De andre skal opleve, at man er hæmningsløs. Og så er det deres opgave at bremse op, hvis man overskrider deres grænser.

De skal ikke bremse én med forklaringer og begrundelse (analyse-energien). Der må godt komme ord. Men det skal helst være med hengivelses-energien, for selvom denne energi mest handler om at følge andre, er det også en energi, der giver feedback og godt kan protestere.

Hvis man ikke får sin kæreste eller de andre ud på deres grænser for, hvad de magter, vil man bagefter føle, at det gik dårligt. Så føler de andre, at man ikke tør bruge deres evner. Og man føler sig selv som en kujon, der ikke tør satse fuldt og helt. Energierne bliver ikke gennemlevet, og man kan så ikke udvikle sig videre til andre energimønstre.

De to ovenstående skift handler om at begynde at bruge hinanden mere forpligtende. Og det skal man selvfølgelig kun, hvis man er med i et gruppefællesskab. Det bliver etableret med territorie-energien. Det handler ikke om, at man har samme idéer (hoved) som de andre. Man skal heller ikke have samme psykosocial adfærd (bryst). Det er en kropslig og dyrisk energi. Den indebærer seksualitet. Men man behøver ikke at have sex med alle i gruppen. Til gengæld skal man gerne have det med mindst én. Bevidsthedsmønstret danner to psykiske grænser – omkring ens primær- og sekundærgruppe. Primærgruppen er den nære familie. Jeg kalder det en *gruppefamilie* – for at skelne den fra en kernefamilie. Sekundærgruppen kan være en forening, et landsbyfællesskab eller lignende. Jeg kalder det en *storfamilie*. Man oplever disse grænser sådan, at man tænker på nogle mennesker. Hvis det er primærgruppen, tænker man på 2-8 konkrete mennesker, som kan være ens kæreste, børn, familie, nære venner. Når man tænker på sekundærgruppen, tænker man på sit bosted, nogle møder, arrangementer, lejre og lignende, hvor man er sammen med en del mennesker, som man sympatiserer med og igen og igen indgår forpligtende samarbejde med. Det vigtige med territorie-energien er, at man holder sig til sit fællesskab. Man kan godt gå på arbejde. Man kan også godt have forbindelse til sin gamle biologiske familie. Man kan godt have nogle venner omkring en bestemt aktivitet osv. Men principielt skal man lave alting sammen med sin gruppefamilie eller storfamilie. Man spiller bold sammen. Man tager på ferie sammen. Man passer hinandens børn. Man går i byen sammen. Man spreder ikke sin energi til andre. Man anvender ikke et deperdureret bevidsthedsmønster, hvor man har 6 *mig*'er, hvor hvert af dem deltager i noget socialt, men hvor det er 6 forskellige sociale fællesskaber. Man holder sig til ét fællesskab, hvor man udfolder alle energimønstre.

Når man skal danne en gruppefamilie eller få én mere med i gruppen, kan det selvfølgelig ske på mange måder. Men det er vigtigt, at man lærer at snakke med samlings-energiens bevidsthed. Begrebet *kommunikation* knytter sig til en proces, hvor man sammen med én eller flere kommer igennem alle 8 energimønstres bevidstheder. Så aflejrer resultatet af kommunikationen sig både som tanker, følelser og dyrisk bevidsthed på alle de måder, som der er mulige. I samlings-energien foregår snakken ved at kombinere tanker og følelser. Der er ikke noget bestemt, som snakken skal munde ud i. Det går ikke ud på at overbevise den anden om noget. Snakken skal ikke munde ud i, at man efterfølgende gør noget sammen. Det går udelukkende ud på at mødes. Hvis A snakker med B, skal A's tanker mødes med B's følelser, og B's tanker skal mødes med A's følelser. Og inde i hver person skal tanker og følelser mødes.

I gamle dage var der, hvad mænd kaldte kællinge-snak. Så sad 2 kvinder og snakkede på denne måde. De havde egentlig ikke noget at snakke om. Der var hverken mål eller retning i snakken. De snakkede bare. Når den ene sagde noget, fik den anden en følelse, som hun straks omsatte til nogle tanker, som hun sagde. Og så fik den anden en følelse, som hun også omsatte til nogle tanker, som hun sagde. Og sådan foregik det hele tiden. Hvis den ene fik øje på en fugl, sagde hun straks: *Se, der er en fugl*. Og så fik den anden måske en følelse om fuglens frie liv, og det gav en tanke, så hun sagde: *Jamen, de lever da også frit*. Og det gav en følelse hos den første og dernæst en tanke,

og så fortsatte snakken: *Jørgen lever også sådan. Nå, der gør Peter ikke. Der var også en fjernsynsudsendelse om sådan noget. Var det med hende den lyshårede journalist. Mener du hende, der altid har en sort kjole på. Ja, det er altså også sørgeligt, som de unge klæder sig in dag. Da jeg var barn, gik vi altid med blomstrede kjoler. Ja, det er der kun på mit tapet i soveværelset. Har I fået udskiftet den gamle seng? Ja, det er længe siden. Nu mangler jeg bare at få en ny røremaskine til at lave dej. Har du hørt det med kanelsnegle? Der er 2 slags kanel, ikke? Nå, det kender du. Jeg har i øvrigt fået en ny bluse. Ja, det har jeg altså ikke råd til. Jamen, du fik da nye bukser i sidste måned. ...* Når de så havde snakket en times tid, var de blevet trætte, og så standsede snakken.

Efter kvindefrigørelsen i 70'erne oplevede jeg, at sådan en snak blandt de unge kvinder var lidt anderledes: *Nå, hvordan går det? Det er ok. Jeg lyder lidt træt. Det er ikke så slemt. Har Henrik oppet sig på det sidste. Han har været ude og spille fodbold. Skulle han ikke lave håndvasken? Jo, men det har han ikke fået gjort endnu. Ole ligger og snorker inde på sofaen. Skulle han ikke til Polen i denne uge? Det er vist udsat. Jeg var jo i drømmegruppe i går. Hvordan gik det? Jo, jeg fortalte om en drøm om nogle hunde, der sloges. Hvorfor drømmer du om det? Jeg synes altid, at jeg kæmper. Ja, hvis man ikke konstant gør noget, bliver man løbet over ende. Har I for resten snakket om den kommende weekend? Ja, vi vil gerne med...*

Det er tydeligt, at der nu er mere mål og retning i snakken. Sådan en snak bølger frem og tilbage over adskillige emner. Men igen og igen kommer kvinderne tilbage til de sociale udfordringer og problemer, som de er engageret i. Det skyldes selvfølgelig, at de nu er med i samfundslivet og produktionen, samt at de har en ligeværdighed i deres parforhold.

Problemet i dag er mændene. De har ikke lært at snakke sådan. Og det skal de nu til at lære. Kunststykket er at kunne slippe sin vilje (underliv). Resultatet af sådan en snak er, at man finder ud af, hvad man tankemæssigt og følelsesmæssigt kan sammen med den eller dem, man snakker med. Det er nemlig fundamentet for at kunne danne et fællesskab og vedligeholde det. Man skal ikke bagefter gøre noget sammen. Det kan være, at den ene går i gang med at passe børn, mens den anden går i gang med at spille musik. Det, der er fælles for dem, er, at de gør det i samme sociale kontekst, nemlig deres gruppefamilie eller storfamilie.

Den snak, som der skal ske med samlings-energiens bevidsthed handler om et *konkret* fællesskab af *konkrete* mennesker, der allerede *gør* noget sammen, og som nu handler om, hvad og hvordan de skal fortsætte med det, som de gør sammen. Her kommer følelserne og de sociale relationer til at spille en afgørende rolle i snakken.

Nu skal vi se på en proces fra udlevelsens-energien til skaber-energien og videre til modtager-energien. Udfordringen er, at skaber-energien bruges på en måde, så man havner i samlings-energien – og vanskeligheden er at gå fra en opladning til en afladning. Det handler om at skabe et fælles *vi*, hvor der er direkte sammenhæng mellem tanker og følelser. Det bliver ikke min vilje, der sejrer. Det bliver heller ikke andres. Det bliver til noget helt tredje. Viljen sidder energimæssigt i underlivet. Og når man gennemlever processen – og dermed mister energien i underlivet – kan fællesskabet fortsætte. Ellers ophører den fælles energi.

Derfor skal man bruge skaber-energien sådan, at man koordinerer hinandens energier. Man skal ikke blive enig. Man skal give plads til forskelligheder, og de skal så koordineres.

Og når man kommer til samlings-energien, skal man slippe sin vilje (underliv) – og blande tanker (hoved) og følelser (bryst) med hinanden, indtil man finder et fælles *vi*. Det handler ikke om, at man skal indskrænke sig selv. Det handler om at finde frem til, hvad man kan bruge hinanden til.

Lad os se på processen frem mod koordinationen. Det starter i analyse-energi, hvor man har to adskilte energipoler, og dermed får to sæt tanker, som kan bruges til et *jeg*, der har en *idé*. Og så melder udfordringen sig: *Hvordan får jeg nu de andre med på idéen?* Traditionelt forbliver man i analyse-energi, hvor man forsøger at overbevise de andre; men nu skal man gøre noget andet. I de sidste

mange år har jeg siddet i grupper, hvor man har forsøgt at finde sådan en fælles energi, så man kunne udføre noget i fællesskab – uden at det bliver til ego'ernes kamp mod hinanden. Og her har man troet, at man skulle holde sit ego tilbage for at give plads til andre.

Jeg husker især en musiker, som fortalte, hvor fantastisk det er at få en fælles energi. Han havde oplevet det, når han var sammen med nogle andre musikere, og de spillede sammen. I starten lyttede de til hinanden og rettede sig ind efter hinanden. Men pludselig skete der det, at alle *jeg*'erne forsvandt. Det var, som om de var blevet et fælles *vi*. Det var én samlet bevidsthed, der spillede.

I starten brugte de analyse-energi til individuel præstation – og til sidst havnede de i skaber-energi med en fælles bevidsthed. Og historien blev så brugt til at mene, at hvis man skal gå fra analyse-energi til skaber-energi, skal man igennem en midterfase, hvor man tilsidesætter sit ego.

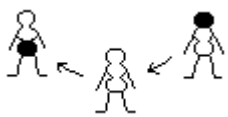
Jeg har deltaget i mange grupper de sidste par år, hvor folk sådan har forsøgt at kue sig selv. I alle disse grupper er det dog ikke lykkedes at komme frem til skaber-energiens fælles bevidsthed. Og hvis vi lige skal tilbage til musikeren, var det da heller ikke sådan, at de var i en mellemfase, hvor de tilsidesatte deres eget ego og præstation. Tværtimod. De var i en mellemfase, hvor enhver hæmningsløst udfoldede det bedste de overhovedet kunne uden at tage hensyn til andre.

Mellemfasen udgøres af udlevelsens-energi, hvor man ikke tager hensyn til andre eller begrænser sig. Man giver alt, hvad man har i sig – uden nogen selvkontrol. Det er den eneste måde, hvorpå andre kan finde ud af, hvad man magter, og hvordan de kan supplere og komplementere. Og det er først, når alle har udfoldet sig i udlevelsens-energi, at man i fællesskab kan skifte over til skaber-energi og opnå en fælles bevidsthed.

I det traditionelle samfund er der egoisme og fællesskab – og de to er modsætninger. I en gruppefamilie og storfamilie er der *ego* og *kollektiv*. Og de to er ikke modsætninger. De er forudsætningen for hinanden.

Kun når man har oplevet, hvad en anden kan og vil præstere – og man har set (eller hørt), hvordan det har påvirket kollektivet, kan man udnytte skaber-energi til at opnå en fælles energi, og det er baggrunden for at snakke på samlings-energiens måde.

Ovennævnte er at *toppe* – og lad os nu se på det modsatte at *bunde*, hvor man skifter fra hengivelses-energi til modtager-energi og videre til territorie-energi. Det handler altså om at skifte fra afladning til opladning. Processen går ud på, at man slipper sine tanker, forvandler sig - og kommer frem til, at

der rejser sig en ny energi og vilje, der er total individuel.

Det centrale er selve forvandlingen. Der sker noget oppe i hjernen. Store områder i hjernen kan helt ændre sig. Forbindelsen mellem hjerneceller ophører eller dannes. Jeg tror, at det er de hvide blodlegemer, der æder de celler og nervetråde, som ikke skal bruges mere. Og så danner hjernecellerne nye nervetråde til andre hjerneceller, som hermed begynder at samarbejde. Hvis man aldrig skifter energimønster, sker intet af det. Så kan der kun komme hjernesvulster, blodpropper eller døde områder i hjernen. Og man kan blive senil demens, få hjerneflimmer mm. Men hvis man udfolder alle energimønstre, får man en aktiv hjerne. Og så er det i modtager-energi, at forvandlingerne sker. (Hvad der egentlig sker i hjernen, ved jeg ikke; men jeg tror på ovenstående).

I hjernen kan der både dannes nye forbindelser mellem hjerneceller, og det opleves som en slags bevidsthedsmæssig udvidelse – og en afbrydelse af forbindelser mellem hjerneceller, og det opleves, som om man siger farvel til noget og åbner sig for noget andet.

Det naturlige er, at man jævnligt gennemgår sådan en forvandling. Men i det nuværende samfund er det normalt, at man ikke gør det. Her er idealet, at man forbliver i den samme bevidsthed hele livet.

Ligesom når et barn fødes, ved man ikke, hvad der kommer. Man tager imod barnet, sådan som det er. På samme måde er det med den personlige forvandling. Man ved ikke, hvad der kommer. Man bliver nødt til at tage imod det nye uden at kunne styre og kontrollere det. Hvis man er ydmyg overfor livet – og tror, at det altid er gode kræfter, der er på vej, lader man bare processen ske. Hvis man derimod tror, at naturen er farlig, evolutionen er tilfældig, og man er på vej til at degenerere, kæmper man imod. Så vil man ikke ind i modtager-energien. Og så bremser man hele sin energiprocess – og havner hurtigt i et stivnet energimønster og dets bevidsthed.

Hvis man bruger sin hjerne meget på den gode måde, skal man have rigeligt at spise – især sukkerstoffer. Og man skal sove meget, fordi forvandlingerne mest sker under den dybe søvn. Når jeg arbejder meget med at forvandle min bevidsthed, sover jeg 10 timer i døgnnet. Ellers kan jeg nøjes med 6-7 timers søvn.

At skifte fra territorie-energien til analyse-energien handler om, at man skal blive bevidst (hoved) om, hvad ens nye vilje (underliv) går ud på. Inde i sig selv overføres energien fra underliv til hoved, så man får nogle billeder, man kan sætte ord på. Når man skal holde møde, skal man ikke starte med en dagsorden, for den knytter sig altid til problemer og udfordringer i fortiden. I mange effektive virksomheders bestyrelser har man erkendt det. De første 15 minutter af et møde skal man snakke om, hvad der rører sig af nyt inden i én selv. Og det kan godt medføre, at man aldrig kommer til nogen dagsorden, fordi der er noget helt nyt, som alle kræfterne skal bruges til. Det giver for eksempel ingen mening at snakke om at effektivisere produktionen af en vare på et bestemt marked, hvis der på dette marked er kommet en vare fra et andet firma, og denne vare er lige så god, men billigere. Og i en storfamilie er der ingen grund til at snakke om at lave køleanlæg til sit grønsagslager, hvis et flertal har tanker om at flytte. Der er altid et eller andet, der er helt nyt og uforudsigeligt, men som er vigtigt at snakke om.

Meget ofte er det kun små bevidsthedsmæssige fænomener, som er nye, og som der skal snakkes om. Men det er helt nødvendigt, at man gør det. For ellers bremser og forhindrer man processen gennem energimønstrene.

At skifte fra samlings-energien til enheds-energien handler om at slippe tankerne (hoved) – og udtrykke følelserne (bryst) frit. Og det skal selvfølgelig være de nye følelser. Hvis andre kun får ens gamle sædvanlige følelser, føler de det bare trættende.

Det skal ikke være sådan, som jeg hele tiden hører fra kvindelige terapeuter: *Snak nu fra dit hjerte!* Dels kan de ikke tåle hovedets eller underlivets energier. Og dels er de – når de snakker fra brystet – altid kærlige og medfølelse. Nu skal man komme med følelser, der nogle gange er medfølelse og kærlige – og andre gange er fortvivlende, desperate, tryglende, håbende og meget mere. Hele idéen er, at man med sine følelser giver spontan feedback. Og det skal ikke pakkes ind i ord og forklaringer. Det skal komme som et tågehorn eller skrig i natten – eller som et vandfald eller vulkan. Der skal ske med glød og kraft i stemmen, for det er følelserne i ordene, man kommunikerer til andre.

Det er vigtigt at gøre sig klart, at alle energimønstrenes bevidsthedsmæssige egenskaber er medfødte – og at det er noget, som alle kan, hvis vi bare tillader os at slappe af og lade det ske. Det er ikke noget, man styrer og kontrollerer. Og det er ikke noget, som man kan lære intellektuelt. Alligevel er det min erfaring, at det er befordrende, hvis man kender noget til energierne – og også bliver kloge på dem hen ad vejen.

Blive klogere

Det gennemgående i denne bog er, at vi skal slippe bevidsthedsspaltningerne. Vi skal ud af det stivnede energimønster, hvor vi altid er polariseret i højre og venstre sides bevidstheder. Og vi skal kunne foretage bevidsthedsrunder, hvor vi kommer igennem de 8 grundlæggende energimønstres bevidstheder.

Hvis det lykkes, havner vi dér, hvor kineserne ude i landsbyerne har været i adskillige hundrede år. Her var der økologi, bæredygtighed, vedvarende energi, fællesskab og meget af det, som vi stræber efter. Men dels var det på et fattigt niveau, og dels skete der stort set ingen bevidsthedsmæssig udvikling - ud over at skifte rundt mellem årets forskellige arbejdsgange.

Det ændrede Mao på. For ham var det vigtigt, at man brugte analyse-energien korrekt i bevidsthedsrunderne, sådan at ens tanker (hoved) opstod på baggrund af det, som man kropsligt (underliv) havde været igennem.

Men så læste han Marx – og lærte noget om europæisk tankegang. Og Mao indså, at man også skulle gøre ligesom europæerne, sådan at man fik en viden i hovedet, som man kunne bruge til at styre sig selv og skabe udvikling.

Det afgørende var og er, at man anvender de to ovenstående måder i den rigtige rækkefølge. Hver gang man i en erkendelsesrunde kommer frem til analyse-energien, skal man starte med den første måde, hvor man i sine tanker får klarhed over, hvad nyt der har rejst sig inden i én. Det handler om ens egne erfaringer, sådan at man bygger videre på dem. Og derfor skal man i hovedet udtænke, hvad man så skal gøre.

Men når man har været igennem to eller flere bevidsthedsrunder, er det, at man *også* skal anvende den anden måde – men *efter* at man har brugt den første måde. Analyse-energien giver nemlig 2 bevidsthedspoler i hjernen, sådan at man kan have to tanker samtidig. Og det skal man udnytte til at blive klogere. For det enkelte menneske skal det ske ved, at man sammenligner de erfaringer, som man fik fra forrige runde, med de erfaringer, som man har fået fra den runde, der lige er overstået. Man sammenligner hermed to sæt tanker – svarende til det, som man tænkte, iden runden begyndte, og det, som man tænker, når runden er slut. Det er det, som hedder at *analysere*. Og så kan man faktisk godt blive klogere.

Sammenbruddet

Jeg indledte denne del af bogen med at nævne, at der er 2 problemer, som nu er blevet så store, at alle kan indse, at det ikke kan fortsætte. Det drejer sig om den kapitalistiske økonomi og de globale miljøproblemer. Og der er en udbredt opfattelse af, at sammenbruddet snart kommer. Jeg vil beskrive de to problemer, sådan som jeg ser dem. Andre ser dem sikkert anderledes. Men det er ikke vigtigt. Det afgørende er, at der er to meget store problemer, som nødvendigvis vil ændre verden. Spørgsmålet er bare, om den nuværende verdensorden overlever – eller om der kommer et sammenbrud.

Kapitalismens endeligt

I Karl Marx's bog *Kapitalen* gennemgår han den kapitalistiske udvikling og påviser, at kapitalismen kun kan fortsætte, hvis der er en konstant vækst. Årsagen er, at alting er rettet ind efter et marked, og at der hele tiden skal skabes profit. Denne profit skal investeres, hvis den enkelte kapitalist vil fortsætte med at være kapitalist. Og det er det, der er drivkraften i væksten.

Der skal hele tiden bruges flere råvarer, og hele tiden produceres mere. Normalt vil det indebærer, at der også hele tiden skal være flere arbejdere på det globale arbejdsmarked. Men i hvert fald skal der hele tiden afsættes mere. Fordi jordkloden har begrænsede ressourcer og begrænset antal mennesker, vil kapitalismen derfor standse før eller siden. Mange forskere i dag mener, at det vil stoppe senest om 500 år. Så har man opbrugt eller ødelagt de samlede ressourcer så meget, at det er tvivlsomt, om der kan bo mennesker på jorden. Indtil dette tidspunkt vil vi se en stadig ødelæggelse af naturen og stadig større problemer.

Der er mange på venstrefløjen, som mener og tror, at den kapitalistiske økonomi har nogle indre modsætninger, der får den til at standse. Det mente Marx ikke. Hele bind 1 af hans hovedværk *Kapitalen* handler om kapitalismens langsigtede udvikling. Og her argumenteres der udelukkende for, at der hele tiden vil være vækst, og at det vil skabe stadig større problemer, samt at det må standse før eller siden, når jordklodens ressourcer er opbrugt. Hvis kapitalismen standser *inden*, vil det være – i følge Marx - fordi mennesker begynder at indse, at det er en dårlig udvikling, og at de derfor begynder at arbejde for at skabe en helt anden udvikling.

I bind 2 og 3 af *Kapitalen* beskriver Marx kortsigtede kriser, som der vil opstå hele tiden. Sagen er, at der aldrig er en harmonisk vækst. Nogle gange kniber det med at skaffe råvarer hurtigt nok. Andre gange vokser markedet ikke lige så hurtigt som produktionen. Og der kan være adskillige andre forhold, der medfører en krise. Marx går så i detaljer i de to bind og kigger på små udsving. Det ene er, hvordan pengestrømmen forløber. Hvor mange penge har en kapitalist, når han sætter en produktion i gang? Og hvornår får han solgt det? Og hvor mange penge har han så? Og er han interesseret i, at staten blander sig og regulerer markedet? Og der er også svingninger i hans profit. Når en krise starter, vil der sandsynligvis ske et fald i profitten. Og den vil først stige igen, når krisen er overstået. Nogle socialister tror, at det kan overføres til hele den kapitalistiske udvikling, sådan at der kommer et fald i profitten, og at det skaber den endelige krise. Men det mente Marx ikke.

Nogle af disse spekulationer blev debatteret af socialister under den store økonomiske krise i 1930'erne, hvor mange mente, at kapitalismen nu var kommet til dens endeligt, mens andre mente, at den ville overgå til en anden form. Da krisen var over, fulgte kapitalismen den udvikling, som Marx havde forudsagt i bind 1 af *Kapitalen* – altså en konstant vækst i råvarer, produktion, markeder og afsætning.

Lige for tiden er der en tilsvarende stor økonomisk krise. Og nu er der også mange på venstrefløjen, som tror, at bind 2 og 3 af *Kapitalen* kan bruges til at sige noget om kapitalismens endeligt. Og der er mange, der tror, at nu må kapitalismen snart stoppe. Men det gør den ikke. Det er klart, at der vil ske nogle store ændringer i, hvordan kapitalismen vil fortsætte. Indtil omkring år 1970 var der en vækst i den materielle produktion, som fuldt ud kunne tilgodese kapitalisternes

behov for investeringer. Men den samlede mængde af investeringspenge var blevet så stor, at der måtte ske noget nyt. Der kom en fornyet imperialism, hvor der blev satset på verdensmarkedet. Og der blev investeret rigtig meget i militært isenkram. Hvor man tidligere havde guld og sølv som basis for penge, skiftede man over til papirpenge – og i dag er penge bare nogle tal på en konto. En gennemsnitsaktie i dag bliver handlet cirka hvert 20. sekund. Og det sker helt automatisk med en computerrobot. Boligboblen, som brød ud i 2007-08, handlede om, at det var svært for kapitalisterne at finde investeringsobjekter. Og derfor lånte de penge ud til dem, der byggede huse – og udlånte også penge til den, der skulle købe husene. Men markedet voksede ikke harmonisk. Og på et tidspunkt var husene for dyre, og på et andet tidspunkt for billige. Og det endte med, at et stort antal husejere og banker gik konkurs. Lige siden har de smarteste kapitalister fundet ud af kun at investere i penge. Men køber og sælger penge. Og de rigeste tjener mange hundrede millioner dollars hvert år. Og de bliver rigere og rigere for hver dag.

Det kan ikke fortsætte – er det på mode at mene. Ligesom i 1930'erne er der nogle, der nu mener, at det hele snart må stoppe. Og generelt har det medført, at venstrefløjten er gået i venteposition. Der er ikke længere nogen politisk praksis for at ændre samfundet. Man forventer, at økonomien bryder sammen – eller rettere man håber på det.

Der er nogle aktuelle problemer, som skal overstås – på en ny måde. Når finanskapitalen vokser, kan en devaluering ophæve den reelle vækst. Det gør den ikke i øjeblikket, fordi der er uudnyttede markeder på verdensplan. Men når hele verdensmarkedet er udnyttet, er der grund til at antage, at finanskapitalen vil blive udsat for en inflation, sådan er der kun en nominel vækst. Den kan godt stabilisere sig på et niveau, hvor der bare er nogle millioner mennesker på verdensplan, som lever af at købe og sælge penge.

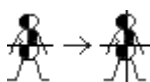
Det er faktisk sandsynligt, at finanskapitalismen og produktionskapitalismen bliver adskilt fra hinanden. Marx's argumentation for, at vækst er nødvendigt, knytter sig til produktionskapitalismen. En produktionskapitalist bliver nødt til at skaffe sig profit og bliver nødt til at investere, hvis han også i fremtiden vil vedblive med at være kapitalist. I dag er han offer for finanskapitalismen. Men i fremtiden vil han sammen med andre produktionskapitalister se sin fordel i en slags bytteøkonomi med andre kapitalister, sådan at de undgår finanskapitalisterne. I sådan en isoleret produktionskapitalisme, vil der være brug for vækst – i Marx's forstand, men ikke med rentes rente.

Endelig kan man forestille sig, at det nuværende pensionssystem, hvor alle arbejdere reelt er blevet kapitalister, vil brede sig til andre områder. Det vil indebære, at alle arbejdere også vil blive almindelige produktionskapitalister. I stedet for at der er nogle mennesker, der er kapitalister og andre mennesker, der er arbejdere, bliver alle mennesker personlighedssplittede, så en del af deres bevidsthed bliver til en kapitalist og en anden del af deres bevidsthed bliver til en arbejder. Og det er faktisk allerede godt i gang.

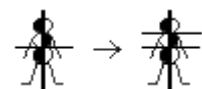
I Andens Verdenskrig var det stadig fjendens kroppe, man skulle slå ihjel. Men befinder vi os ikke nu i en slags Tredje Verdenskrig, hvor det er vores egne kroppe, vi er i gang med at slå ihjel? Og er vi ikke i gang med en tilsvarende proces, når det drejer sig om den materielle produktion? De fødevarer, som der produceres i dag, er direkte sygdomsfremkaldende og er med til, at vi dør af dem. Hele den livsstil, som det vestlige mennesker har, er i virkeligheden en udbytning og ødelæggelse af vore kroppe og det oprindelige sociale liv. Og den bevidsthedsmæssige splittelse medfører, at vi splitter altting ad ude i den materielle verden. Den splittede bevidsthed medfører også en desperat trang til at forene de splittede bevidsthedsdele – og det opleves som et behov for at få mere. Kun ved at få et konstant merforbrug, kan man slappe af for en kort stund, hvorefter behovet rejser sig igen. Det, som gælder for en kapitalist, gælder nu for ethvert menneske. Hvis vi ikke hele tiden får mere, slukkes bevidsthedens lys og så bryder vores liv sammen.

Der er ingen tvivl om, at kapitalismen må igennem en forandring for at kunne fortsætte. Men det er man også godt i gang med. Mens hele Vesten generelt er i økonomisk krise, er der generel vækst i Rusland, Kina, Indien, Afrika og Syd-Amerika. Kapitalisterne er ligeglade med, hvor væksten sker – bare den sker.

I den endelige version af Marx's bog *Kapitalen* erkendte han, at der var sket en bevidsthedsspaltning, så arbejderne havde fået en arbejdskraft og samfundsbevidsthed i højre side og en familie- og følelsesbevidsthed i venstre side. Det medførte, at de ikke længere var i stand til at udtænke revolutionære handlinger. De kunne og kan kun tænke i forbedrede løn- og arbejdsforhold.

Hvis man ser på, hvad der er sket, efter at deperdutionen har fundet sted, ser vi, at folk i dag mere satser på at vinde i lotto end at arbejde for at forbedre deres løn- og arbejdsforhold. Og fokus hos de unge går mest af alt på at forbedre deres udseende med kosmetiske operationer – og så udforske de 2 nye bevidsthedssfærer i højre sides bryst og venstre sides hoved, hvor man dels skal sidde til stand-up og grine - og dels skal sende og læse sms'er hele tiden.

Deperdutionen har medført, at mennesker ikke længere mærker deres krop. De oplever den allerede som en maskine. Og næste skridt er så at forbedre maskinen. Den udvikling, som vi har set fra dampmaskinen frem til moderne køretøjer og flyvemaskiner, vil vi sandsynligvis også se, når det drejer sig om den menneskelige maskine.

Flere og flere mennesker her i Vesten er parate til at få ændret deres krop, så den får overmenneskelige egenskaber. Vi anvender allerede medicin, briller, kunstige hofte mm. for at hjælpe mennesker, der har fået forringet deres evner. I de senere år er det kommet en transhumanistisk bevægelse, der også har dannet politiske partier, og hvor man går ind for at forbedre det naturlige menneske. Mange har fået inplanteret en mikrochip. I USA har mange børn sådan én, som kan bruges som en GPS; og så kan forældre altid se, hvor deres børn befinder sig. Ældre på plejehjem har også én, og så kan man altid finde dem, hvis de farer vild. Mikrochippen kan også bruges til at identificere en person, og den kan så bruges i stedet for at bruge en nøgle eller kreditkort. Mange er også parate til at få indsat en mikrochip i deres hjerne – og få den forbundet med supercomputere, så man opnår en super intelligens, der i princippet kan vide alt. Transhumanisterne ønsker også en genforskning, hvor man finder ud af, hvordan man kan undgå at ældes og altså leve meget længere – måske evigt. Og endelig skal det gerne være sådan, at man kan bestemme, hvordan et foster udvikler sig. Dels skal mennesker fødes med et meget smukt udseende. Men de skal også fødes med et følelsesliv, hvor de aldrig bliver ængstelige eller deprimerede, men altid føler glæde og lykke. Der er ganske meget, som kapitalisterne her kan investere i.

Der er visse forskere, der tror, at fremtidens mennesker bliver mere robot end menneske. Sådanne robot-mennesker vil blive i stand til at leve i flere tusinde år. Og de vil flyve rundt i verdensrummet. De kan formere sig. Og de behøver hverken at trække vejret eller drikke. Det er selvfølgelig skingrende sindssygt. Men disse forskere tror, at jordkloden vil blive ubeboelig for højerestående biologiske væsner, inden der er gået 500 år. Det er Guds plan, mener mange af dem. Biologiske mennesker er bare et forstadium til fremtidens rumvæsner, som vil befolke hele universet. Andre forskere er mere skeptiske. Men mange af dem mener, at mennesket ikke kan lade være med at forfølge denne udvikling. Vores bevidsthed har allerede – med deperdutionen – adskilt sig fra den biologiske krop. Og der er ingen vej tilbage.

Som jeg ser det, er kapitalismen ikke på vej til at bryde sammen. Hvis kapitalismen skal ophøre med at eksistere indenfor de næste 50 år, kan det kun ske, hvis vi får en bevidsthedsmæssig revolution, der ophæver spaltningerne i bevidstheden, og folk genvinder evnen til at anvende energimønstrene frit. For så vil folk begynde at kræve forandringer. Og så vil de også arbejde for, at det sker.

Hvis den enkelte af os skal gøre noget progressivt for at afskaffe kapitalismen, skal man holde op med at deltage i markedet – både vare- og arbejdsmarkedet - og så skal man i stedet forholde sig til konkrete mennesker, konkrete behov og lave den produktion, der tilfredsstiller disse menneskers behov.

Den nødvendige omstilling

I midten af 1800-tallet var der 1½ milliard mennesker på jorden. Omkring 1920 var der 2 milliarder. I 1970 var der cirka 3 milliarder. Omkring år 2000 var der 6 milliarder. Og nu er der 7 milliarder mennesker. Nogle snakker om, at vi kommer op på 8, 9 og 10 milliarder om få år. Jordkloden har begrænsede ressourcer. Det kan ikke fortsætte med uendelig vækst. Den globale opvarmning medfører, at verdenshavene stiger, og der er store områder, hvor der nu bor mange millioner mennesker, men som vil blive oversvømmet af havvand, så folk må flytte. Der er også store områder, hvor der bor mange millioner mennesker, men hvor der nu er tørke de fleste år, så der ikke kan dyrkes fødevarer længere. Og her er der hungersnød, så folk dør af sult. Herfra bliver folk også nødt til at flytte. Der vil komme store flygtningestrømme, og det vil give anledning til krige.

Nogle mener, at forøgelsen af menneskeheden vil ramme et loft, sådan at der ikke kan produceres mad nok til alle. Andre forestiller sig, at krige bliver så voldsomme, at menneskeheden ikke vil stige i antal, men at vi kommer ned på kun 2 milliarder om 20-30 år.

Flere og flere mener, at vi bliver nødt til at gennemføre en omstilling. Den økonomiske vækst er hovedårsagen til den globale opvarmning. Alle de let tilgængelige råstoffer er nu udvundet fra jorden. Vi kan ikke fortsætte, som vi plejer.

I dag er det cirka halvdelen af jordklodens dyrkbare land, hvorpå der dyrkes fødevarer til mennesker og husdyr. Og det betyder, at der er land nok til, at verdens befolkning kan vokse til det dobbelte. Det viser sig alle steder til alle tider, at der er en eksponentiel vækst i befolkningsantal indtil et vist niveau, hvorefter væksten flader ud. Og det sandsynlige er, at verdens befolkning ikke bare stiger uendeligt, men at den vil stabilisere sig på et vist niveau, der passer til hvor meget mad, der kan dyrkes på jordkloden.

I dag produceres der rigeligt med mad på verdensplan, så der er nok til både mennesker og husdyr. De steder, hvor der i dag er hungersnød, og folk dør af sult, er steder, med politisk undertrykkelse. Der er også en skæv fordeling af verdens madvarer. I nogle dele af verden er folk underernæret, og i andre dele er folk alt for fede.

I visse dele af verden dør mange børn, inden de er nået 5 år, og de overlevende er supersunde og bliver stort set aldrig syge resten af deres liv. Befolkningen i disse områder mener, at det er naturens orden. Sådan er det også i dyreverden. Og man gør intet for at ændre det. Visse hjælpeorganisationer i Vesten indsamler penge for at hjælpe disse børn til at overleve. Men der er brug for noget helt andet. Hvis børnene overlever, skal fødevarereproduktionen 5-dobles. Og det er helt umuligt. Løsningen på disse problemer handler om en anderledes landsbrugspolitik samt om at begrænse antallet af fødsler. I disse områder lever folk mest af ris, og de får ikke særligt mange vitaminer eller sund kost. Det er en væsentlig årsag til, at så mange børn dør. Men i disse områder satser man ikke på at give børnene sund kost. For så ved man, at flere vil overleve, og så er der ikke mad nok til alle. Den gode løsning er, at man afholder sig fra penis-vagina seksualitet i de dage hver måned, hvor en kvinde har ægløsning. Og så skal man begynde at dyrke grønsager, så de børn, der fødes, ikke dør.

I flygtningelejre i fremmede verdensdele får de nyankomne flygtninge korn og ris, der består af stivelse. Flygtningene tror, at det er mad, sådan som de kender det hjemmefra, hvor korn og ris dyrkes naturligt, og hvor der ikke dannes stivelse, men sukkerstoffer. De spiser gladelig en stor portion. Men man kan ikke leve af stivelse. Kroppen skal først omdanne stivelse til sukker, og så kan kroppen forbrænde sukkeret og give energi til kroppen. Men mange af de nyankomne flygtninge har vandret i flere dage og er totalt udmattede, når de ankommer til lejren. Og den smule energi, de har tilbage, bruges så til at omdanne noget af stivelsen. De når aldrig at få glæde af maden, inden de dør.

Det er ikke noget problem i vores del af verden. Her spiser vi betydelig mere, end vi har brug for. Og så det smart, at en stor del af maden er stivelse, som vi bruger en masse energi på, så vi ikke bliver endnu mere fede, end vi allerede er.

Indtil år 1600 dyrkede europæerne fødevarer, der var naturlige, sådan at maden indeholdt alle grundstoffer. Man dyrkede jorden i 3 år, hvorefter den lå brak i mange år, og så kunne man dyrke jorden igen. Men så opfandt man en ny dyrkningsmetode. Man opdagede, at hvis man hvert 4. år

havde kløvergræs på et jordstykke, kunne man fortsætte med at dyrke på det samme jordstykke igen og igen. Sagen er, at kløver (og andre tilsvarende planter) samler kvælstof fra luften og frigør det til andre planter. Og kvælstof er en vigtig næring, for at planter kan vokse.

Men i de følgende 300 år opstod der så flere og flere plantesygdomme, som også medførte forskellige menneskesygdomme. Sagen er, at planterne fik færre og færre grundstoffer i sig, fordi man ikke forstod, hvordan man skulle genopbygge det organiske liv i jorden. Og i dag indeholder traditionelle fødevarer kun 20-30 grundstoffer. Det giver astma, allergi, sukkersyge mm. Men først og fremmest medfører det, at man aldrig bliver mæt. Vi spiser mere og mere og bliver tykkere og tykkere. Lige gyldigt hvor meget vil spise, føler vi sult. Kroppen får ikke de stoffer, som den har behov for.

I dag overføres 90 % af alle råvarer og fødevarer fra fattige lande til os, så vi kan leve i overflod og luksus. Hvis de fattige i de fattige lande skal leve ligesom os, er der brug for mindst 5 jordkloder for at skaffe råvarer nok. I en retfærdig verden skal de fattige i de fattige lande beholde værdierne selv. Og så skal vi i vores del af verden selv producere det, som vi har brug for. Vi kan godt handle med hinanden. Men i overvejende grad skal vi være selvforsynende. Og det vil indebære, at mange af os skal deltage i produktion af mad, råvarer til tøj og byggematerialer.

Nogle slår sig sammen, køber et landbrug, bygger en masse huse, indretter sig med vedvarende energi samt køkkenhaver og kalder sig en økologisk landsby. Det kan godt være et skridt i den rigtige retning, hvis det indebærer billige og gode selvbyggerhuse samt selvforsyning af fødevarer.

Det langsigtede mål er dannelse af nye økonomiske zoner, der undtages fra gældende lovgivning om landskab, økonomi og handel. Man kan forestille sig et område på 5 gange 5 km. Alle, der bor der, er beskæftigede i produktionen. Man laver grønsager, frugt og korn samt lidt kød. Man laver hør og syr tøj. Man producerer alle slags byggematerialer og isolation til husene. Man har værksteder og småindustri. Butikker og rekreative områder. Ridebane, racerbane, svømmehal, koncerthus, dansehal, teater, biograf, bibliotek og meget mere. Alt sammen bygges af beboerne i området. I overvejende grad er man selvforsynende med alt, men sælger dog lidt og køber lidt. I Danmark kan der bo over 20 millioner mennesker på denne måde, og de kan få et rigt liv med alt, hvad de behøver.

Vi skal også omdanne storbyerne. I dag består Stor-København af en masse kommuner, hvor hver kommune kun tænker på sig selv. Men ligesom en villa har en have omkring sig, skal en storby i fremtiden have marker omkring byen. Her skal der produceres fødevarer. Og mange af dem, der bor i byen, skal arbejde med det. Inde i boligområderne skal der være tusindvis af bærbuske, krydderibuske, hønsegårde mm.

Vi snakker meget om økologiske madvarer. Men arealet, hvor der dyrkes økologisk er ikke steget de sidste 10 år. Til gengæld er kvaliteten på de økologiske fødevarer faldet år for år. De høje idealer, der engang var om at producere sunde fødevarer, er nu erstattet af økonomisk tænkning. Det handler om at få en mer-pris, hvis man producerer økologisk. Og da folk i dag kun får så få grundstoffer i sig, at de har mistet evnen til at smage, om noget er sundt, kan man lige så godt nøjes med at producere så industrielt som muligt og så let som muligt uden at tænke på kvalitet.

I vores del af verden er vi vant til at leve i overflod. Hvis vores egen høst slår fejl, køber vi mad fra de fattige lande, og så kan folk dér dø af sult. I en fremtidig verden, hvor vi skal brødføde os selv, bliver fødevarsikkerhed det alt afgørende politiske emne. Der skal i den enkelte landsby, i hver region og nationalt produceres meget forskelligt, sådan at der er nok at spise, selvom der er nogle af afgrøderne, der ikke bliver til noget.

Når man spiser kød, virker det lidt lige som at tage en nervepille. Man får et lille proteinchok. Man føler, at blodet cirkulerer. Og kroppen falder til ro. Det giver en dejlig afslapning, og tankerne bliver lidt tågede. Kaffe og alkohol supplerer følelsen godt.

Et menneskes mave-tarm system er det samme, som planteædende dyr har. Men vi kan godt tåle små mængder af kød. Hvis man spiser ½ kylling, tager det 3-4 uger for kroppen at fordøje al det protein, man får. Kødspisning giver et stort syreoverskud i blodet. Under Vietnam krigen undersøgte læger blodårer hos henholdsvis de amerikanske soldater og de indfødte vietnamesere. Og her viste det sig, at amerikanernes blodårer var flossede indvendigt, og at der flød døde rester fra blodårernes vægge rundt i blodet. Vietnamesernes årer var derimod havde helt glatte indvendigt, og der flød kun det rundt i blodet, som der skulle. I vores del af verden er det normalt med huller i tænderne og svage knogler. Men i størsteparten af verden, kender man ikke til sådanne problemer. De fleste er vegetarer eller spiser kun kød engang imellem i små portioner.

Forskere har beregnet, at hvis vi øger drivhusgasserne med mere end 560 gigaton i forhold til niveauet i 2012, vil der komme en uoprettelig ødelæggelse af hele jordklodens økosystem. Hvad de færreste ved er, at kødproduktionen – alt inklusiv – bidrager med en væsentlig forøgelse af drivhusgasserne. Det er lattergas og metangas, som dannes i dyrenes tarme, der er problemet. På verdensplan øger det drivhusgasserne med omkring 32 gigaton om året. Det betyder, at alene kødproduktionen vil nå den kritiske grænse på 560 gigaton allerede omkring år 2030. Og i denne beregning er altså ikke medtaget de drivhusgasser, der kommer fra afbrænding af kul og olie. Tager man det sidstnævnte med i beregningen, når vi den kritiske grænse tidligere – måske omkring år 2025.

Regeringerne har sat sig nogle mål for reduktion af drivhusgasserne. Og der er nogle delmål, som man skal nå allerede i 2020. Men i dag er det klart, at man slet ikke vil kunne nå disse mål. Der er ikke politisk handlekraft nok til det.

I Danmark er der planer om at øge kødproduktionen. Den nuværende begrænsning skyldes, at man ikke kan tilføre mere tis og lort fra dyrene til markerne uden helt at ødelægge al natur. Men en ny teknologi er på vej, sådan at man kan omdanne dyrenes afføring til gas. Den kan man så bruge til opvarmning eller som brændstof til biler. Og dermed kan man tjene betydelige flere penge. Det vil øge atmosfæren med yderligere drivhusgasser; men det er der ikke tænkt på. Nu producerer vi 25 millioner svin om året. Hvorfor ikke producere 50 millioner eller 100 millioner? Afsætningen har man tænkt på. Det er mellemlagene i ulandene, som nu er blevet så rige, at de har råd til at spise kød.

Kødspisere har brug for 4 gange så meget landsbrugsland som vegetarer. I dag er 90 % af jordens befolkning vegetarer. Hvis de skal være kødspisere, er der brug for mindst 2 jordkloders landsbrugsareal.

Allerede i midten af 1800-tallet begyndte man at tale om, at landbruget ødelagde naturen. Og lige siden har man igen og igen advaret om, at det ikke kan fortsætte. I 1970'erne forudså man, at grundvandet ville blive forurennet i løbet af 25 år, så man ikke kunne drikke det. Og jo, det skete også. Så derfor borer man i dag 80 meter ned – og henter grundvand op herfra. Og i visse andre egne af verden, hvor forureningen er værre, borer man helt ned til 800 meters dybde.

Der har også været mange advarsler om, at mennesker vil blive mere og mere syge, fordi fødevarerne bliver dårligere og dårligere. Og det er også sket. Astma, allergier og sukkersyge er der kommet mere og mere af. Men så har vi bare fået mere medicinforbrug. Og dermed kan vi fortsætte.

Forestillingen om, at det ikke kan fortsætte, er forkert. Vi kan ødelægge jorden meget mere end nu. Og vi kan ødelægge de menneskelige kroppe meget mere end nu. 50 % af dem, jeg kender, som er over 60 år, har fået kunstige hofter og knæ, fordi knogler og bruskvæv ikke har fået de stoffer, som der er brug for. Medicinindustrien og lægevidenskaben finder hele tiden på nye metoder til at kompensere for kroppens ødelæggelser. Forestillingen om, at kroppene skal være naturlige, er en gammeldags tænkning. De fleste mener, at vi allerede er så degenererede, at det ikke kan lade sig gøre. I fremtiden vil medicin og avanceret små apparater være helt selvfølgelige at finde i vore kroppe.

De sidste 30 års udvikling med ødelæggelse af kroppene, har kun kunnet finde sted, fordi bevidstheden har været deperdureret. Her oplever man kroppen som en maskine. Og tankegangen går ikke på, hvordan man gør den levende igen, men hvordan man kan ændre den, så problemerne fjernes, og maskinen bliver effektiv.

Men det er rigtigt, at det ikke kan fortsætte. Vi er biologiske væsner. Og før eller siden bliver vi nødt til at erkende det. Des tidligere vi indser det, des lettere bliver det at fortage de nødvendige ændringer. Men det kan sandsynligvis fortsætte et par hundrede år endnu i den forkerte retning.

Hvis vi skal have et kursskift *inden*, forudsætter det en bevidsthedsmæssig revolution, hvor vi ophæver spaltningerne i bevidstheden og genvinder evnen til at anvende energimønstrene frit. Så vil folk begynde at kræve forandringer og også arbejde for at det sker.

Jeg ser altså ikke de to store problemer som nogen, der *af sig selv* vil forårsage, at der kommer et sammenbrud. Jeg kan kun se, at de medfører store problemer.

Når de fleste i dag føler, at der må komme et sammenbrud, er det vigtigste at forstå, at de *føler* det. Det er deres eget stivnede og splittede energimønstre, som de føler er i sammenbrud. Og når de kigger ud på verden, kan de se mange processer, som trækker i mange retninger. Der er ikke sikkert, at den nuværende verdensorden bryder sammen. Men der er så meget, der rumler i underbevidstheden, at man alligevel er overbevist om, at et sammenbrud er nært forestående.

Denne følelse er en del af det stivnede og splittede energimønsters bevidsthed. Og der er mange folkelige bevægelser, der knytter sig til denne følelse. Det er ikke noget dårligt i. Tværtimod. Men nu skulle vi gerne komme frem til, at vi ikke kun handler ud fra en følelse, men at vi også ved, hvad vi gør.

Imperiets fald

Der var 3 årsager til, at Romerriket faldt sammen. Bevidstheden hos overklassen var snævert begrænset til analyse-energien, hvor man havde en 2-polet tankegang med sig selv som herskere (hoved) - og resten af jordens befolkning (underliv) som dem, man skulle herske over. Selv havde man en fornuft og forstand med viden. Andre mennesker havde en dyrisk bevidsthed. Og det gav en magtkamp, som var med til at udmatte hele systemet.

Den anden årsag var, at der var ydre fjender. I nogle af de områder, som romerne havde besat eller prøvede på at besætte, gjorde folk modstand. Der var både partisaner, guerillabevægelser, terrorisme og krige.

Den tredje årsag var kristendommen. Det var ikke den kristne kirke, der udgjorde nogen trussel mod imperiet. Det var de kristne fællesskaber. De blev af den etablerede kirke opfattet som forrædere, fordi de havde den forkerte tro – mente præsterne. Og man forfulgte dem og tævede dem med køller. Men der kom bare flere og flere af dem. Til sidst begyndte romerne også at forfølge dem. Men disse kristne grupper bredte sig til hele det nordlige Afrika og til alle lande i det sydlige Europa. Og de kom til at spille en stor rolle i hele datidens verden. De udfordrede nemlig den romerske tankegang. De mente ikke, at man kunne frelse verden ved hjælp af analyse-energiens tankegang og politiske praksis. De gennemhullede forestillingen om, man kunne redde verden, ved at det skulle være forstanden, der skulle herske over det dyriske i mennesket. De kristne havde nemlig en polariseret bevidsthed, hvor de ikke kun havde analyse-energien som fundament. De havde også enheds-energien, som indeholdt en helt anden bevidsthed. Og kombinationen af de to bevidstheder var og er, at man ikke kan lade være med at herske (analyse-energien), men at man så skal tilgive og forlige sig med hinanden (enheds-energien). Og den visdom, der ligger heri, var en væsentlig årsag til, at hele imperiet krakkede.

I dag har vi noget lignende. Det nuværende imperium hedder Vesten. Og indtil nu er der modstand mod systemet på 2 måder. Dels er der selve modsætningen mellem hoved og underliv, som overføres til en modsætning mellem kapitalister og arbejdere. Og det giver en forhåbning for de venstreorienterede om, at systemet før eller siden bryder sammen. Og så er der modstand fra de andre kulturer, som tidligere har været kolonier, og som stadig er underlagt den kapitalistiske økonomi. Her føres der krige, og der udføres terrorhandlinger mod Vesten. Men der er ingen af disse to modstandere, som alene eller i fællesskab kan få imperiet til at bryde sammen. Der mangler det, som de

kristne fællesskaber fik skabt i Romerrigetets tid, nemlig en bevidsthedsmæssig udhuling af magthavernes tankegang.

Dengang for små to tusinde år siden handlede det om at kritisere analyse-energien – og overbevise alle om, at det var dårligt at være stivnet i det bevidsthedsmønster. I stedet skulle man magte to bevidsthedsmønstre samtidig – og altså tilføje enheds-energien, for så fik man større visdom.

I dag har vi så Vestens imperium, hvor man har de to bevidsthedsmønstre samtidig hele tiden. Og hvis vi skal udhule Vestens tankegang i dag, skal vi demonstrere en bevidsthed, hvor man bruger mere end analyse-energien og enheds-energien. Vi skal vise, at man får et godt liv, hvis man bruger alle energimønstrene. Når magthaverne og andre tilpassede mennesker så spejler sig i det, vil de opleve, at deres stagnerede og polariserede energimønstre med analyse-energiens og enheds-energiens bevidstheder er indskrænket og destruktivt. Og det vil tære dem op indefra. I deres underbevidsthed vil de mere og mere føle sig som dæmoner. Og lidt efter lidt vil de psykisk gå i opløsning.

Det tog i sin tid et par hundrede år for de kristne grupper at blive en revolutionær kraft. Det var en lang proces, hvor de enkelte grupper voksede langsomt – hvor en lille gruppe på 2 mennesker blev til 3, og hvor 3 blev til 4, og hvor gruppen efterhånden blev så stor, at den delte sig i 2. Og det gik også langsomt med, at der opstod nye grupper, i takt med at flere blev inspireret af den nye bevidsthed.

I dag består den nye bevidsthed egentlig af alle kulturers bevidstheder. Det er i sammenstødet mellem kulturerne, at vi har opdaget og erkendt energimønstrene og deres bevidstheder. Der er derfor ikke tale om, at der kun er ét center, hvorfra det breder sig. Der er mange centre. Og det breder sig hurtigt på kryds og tværs. Om det denne gang kommer til at tage 300 år – eller om det kan klares hurtigere - vil vise sig.

Vores mulighed er, at vi danner gruppefamilier, storfamilier, nye økonomiske zoner, folkekommuner, eller hvad vi vil kalde det. Og at vi i disse fællesskaber udfolder alle energiernes bevidstheder. Vi skal skabe sådanne små celler, der er levedygtige og vokser og formerer sig. Og vi skal inspirere til, at andre celler opstår både her i vores del af verden, men også i den fattige del af verden. Vi skal kommunikere og samarbejde med hinanden. Vi skal bygge fremtiden op nedefra.

Nogen vil mene, at jeg her er fortaler for en ikke-voldelig revolution. Og nogen vil mene, at jeg forestiller mig, at man kan bygge noget helt nyt op nedefra, uden at magthaverne forsøger at standse det. Men det er ikke min tankegang. Mine synspunkter drejer sig om, at mennesker i vores kultur mere og mere har mistet enhver evne til at revolutionere noget som helst. Og mine anvisninger går på, hvordan man *genvinder evnen til at forestille sig noget alternativt til det eksisterende* – og *genvinder evnen til at danne fællesskaber, der magter at gøre noget*, der kan ændre verden og ens eget liv til noget bedre.

Det er en nødvendig del af den frigørelseskamp, der kan få den nuværende verdensorden til at bryde sammen.

Start sammen

I 1960-70'ernes kulturrevolution sagde man ofte, at *det starter med dig selv*. Det er altså ikke samfundet, der skal ændres først - og når det er sket, kan du begynde at deltage. Det er efterhånden blevet en udbredt sandhed, at man selv skal gå i gang. Det passer til, at man er polariseret – og har et *jeg* og de andre. Men nu skal vi ikke altid være polariseret. Halvdelen af tiden skal vi have et samlet energimønster, hvor *jeg*'et er en del af en gruppe. Så den nye parole går ikke ud på at starte med sig selv, men *start sammen*.

Det handler om at ændre den sociale virkelighed. Ikke med at udskifte kulisserne. Men med at forvandle os selv. Jeg vil først komme ind på 2 metoder, som er blevet anvendt i snart mange år.

Den første bliver praktiseret mange steder i USA, hvor man er med i en forening, der arrangerer møder, seminarer og lejre. Her sidder man typisk i en stor rundkreds, og på skift er der så nogle, der fortæller om deres erfaringer fra dagligdagen. Det kan handle om børn, elskere, skænderier, aftaler og alt andet. Men fokus er på at bruge bevidstheden på de nye måder og få fællesskabet til at fungere.

Den anden bliver praktiseret i de landsbyfællesskaber, som udsprang af ungdomsoprøret i Berlin, og som nu findes i en række landsbyer i det tidligere Øst-Tyskland samt i landsbyen Tamera i Portugal, hvor nogle tyskere fra Berlin er flyttet ned og lavet et landsbyfællesskab. Her sidder man også i en rundkreds. Og der er også én ad gangen, der snakker. Her lægges der vægt på, at man kommer ud af det stivnede europæiske bevidsthedsmønster, og at man snakker spontant fra kroppens bevidsthed.

I nogle af de amerikanske fællesskaber, er der meget, der tyder på, at folk anvender flere af energimønstrenes bevidstheder, selvom de ikke gør det særlig bevidst. I de europæiske fællesskaber hænger man fast i det gamle europæiske energimønstres bevidsthed. Man forsøger at komme ud af det; men man kender ikke til alternativer.

I det følgende vil jeg komme ind på nogle metoder, som kan bruges i sådanne snakke, så man kan hjælpe hinanden med at *lære* at anvende de forskellige energimønstres bevidstheder.

Det er selvfølgelig alt afgørende, at snakken handler om det eller de mål, som det hele jo går ud på at realisere. Man skal derfor ikke have en snak *først* for at udvikle bevidstheden – og så *bagefter* begynde at snakke om de produktionsmæssige og sociale aktiviteter. Man skal snakke om det sidstnævnte. Men man skal frigøre snakken, så den ikke kun holder sig indenfor de energimønstres bevidstheder, som man traditionelt er stivnet i.

Intern snak

Med *intern* mener jeg, at snakken foregår mellem de af os, der har forstået, at vi skal anvende alle energimønstrenes bevidstheder.

Man kan anvende de to måder, som jeg lige har beskrevet, hvor én ad gangen fortæller om noget fra dagligdagen, som altid eller en enkelt gang eller to giver problemer – enten som dårlige følelser eller dårlige sociale handlinger. Man kan godt anvende de måder, som man plejer, hvor man enten får andre til at spejle sig i problemerne og så fortælle, hvad de tænker og føler – eller hvor man snakker om hinandens erfaringer fra lignende situationer. Men det nye er, at man har indset, at vi mennesker altid befinder os i bestemte energimønstre og tilhørende bevidstheder. Og nu skal vi *supplere* snakken med også at snakke om energimønstrene, så vi lærer at beherske dem.

Første metode er, at man snakker om, hvilket eller hvilke energimønstre, der har været anvendt, og hvorfor de har været anvendt. Man skal også snakke om, hvilke andre energimønstre, som der i for-

løbet var optræk til at bruge, men som man ikke brugte. Hvorfor kom man i kontakt med noget, som kunne medføre et skift til et andet energimønster, og hvorfor skiftede man ikke? Endelig kan man supplere med at snakke om, hvilket eller hvilke energimønstre der ville have været konstruktive at bruge til at takle de problemer, som det hele handlede om.

En anden metode, som man kan bruge, forudsætter, at folk har indset, at de hænger fast i analyse-energien - og er blevet klar over, at det vil være konstruktivt at skifte, når de kommer til et punkt, hvor tankegangen går i stå. Her kan man hjælpe den, der fortæller, ved at sige *skift*. Så bliver vedkommende klar over, at det er nu. Og så skal vedkommende prøve at slippe den sikre grund og til-lade, at noget helt nyt sker. Det handler om at turde gøre det, som man får impulser til. Og det vil altid være at skifte til et andet energimønster.

En tredje metode kan være, at man bevidst vælger at skifte til et bestemt energimønster og dets bevidsthed. Men det bliver jo lidt kunstigt. Men andre kan hjælpe, idet de fortæller, hvad vedkom-mende skal sige og gøre. Dermed leder man processen ind i en bestemt retning. Sandsynligvis går det så i stå, fordi der mangler de indre naturlige impulser. Men man har dog fået en fornemmelse for, hvad sådan et skift handler om.

En fjerde metode, som jeg har haft en del succes med for nybegyndere, er at lede dem igennem 3-4 energimønstre i den rækkefølge, der er i den naturlige bevidsthedsrunde – og lade dem opleve, hvad der så dukker op i deres bevidsthed. Og det vil mere eller mindre være noget, som svarer til det føl-gende energimønster i den naturlige bevidsthedsrunde. Jeg plejer at tage udgangspunkt i det, som de kender – altså enten analyse-energien eller enheds-energien. Og så gennemfører vi en fantasirejse, hvor jeg guider deltagerne igennem en historie, hvor der er 3-4 trin, og hvor hvert trin handler om noget, som svarer til et energimønsters bevidsthed. Fantasirejsen ender med en situation, hvor jeg stiller et spørgsmål, hvorefter det vil være naturligt, hvis deltagerne anvender det energimønsters bevidsthed, som udgøres af det følgende energimønster i bevidsthedsrunden. Igen er det lidt kun-stigt, men deltagerne får en fornemmelse af, hvad det hele drejer sig om.

En femte metode er ganske enkelt at øve sig på at anvende et energimønsters bevidsthed. Her vil det være smart, hvis man snakker om, hvilke folkeslag, der anvender energimønstret i deres dagligdag. Man skal også snakke om, hvornår og hvordan energimønstret er blevet anvendt i vores egen kultur. Det kan være tidligere i Europas historiske udvikling. Eller det kan være i bestemte sociale eller politiske situationer i dag. Man kan også øve sig i den kropslige side. Der er en bestemt vejtræk-ning og en bestemt kropsholdning. Men her er det alt afgørende, at man indskærper, at man ikke kan indtage et energimønster ved først at ændre vejtrækning og kropsholdning. Det er noget, som kommer, efter at man har skiftet til energimønstret. Tilsvarende kan man snakke om de muskel-spændinger, der vil opstå, efter at man har indtaget det nye energimønster - både dem der måtte være mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved; men også hvor de bliver projiceret op i ansigtet og skaber spændinger omkring mund og øjne. Så kommer vi til det vigtigste. Man skal snakke om, hvordan det nye energimønster giver bestemte tanker, følelser og sociale handlinger. Og man skal gøre sig klart, hvad man kan opnå ved at bruge energimønstret – og hvad man ikke kan opnå. Endelig skal man snakke om, i hvilke situationer i dagligdagen man med fordel kan øve sig i at bruge energimønstret – altså situationer, hvor det er oplagt at bruge energimønstret, men også situationer, hvor det er let at gøre, så man faktisk tør gøre det. Når man har snakket det alt sammen grundigt igennem, kan man så udføre nogle sociale spil, hvor man spiller nogle roller, der passer til sådan en situation, hvor man tror og håber, at man tør og vil anvende det nye energimønster. Det bliver igen meget kunstigt, men man får en fornemmelse for, hvad det går ud på.

For at blive skuespiller træner man i flere år på det her. Men som oftest er der kun ét enkelt energi-mønster, som man træner, og det er samlings-energien. Hver gang, der er nogen, der siger noget til én, skal man mærke efter, hvilken følelse man får, og det medfører en impuls, som gør, at man ud-

trykker sine følelser samt nogle spontane ord og kropslige handlinger. Og det skal netop handle om samling – i modsætning til adskillelse. For samlings-energien giver netop anledning til at fortsætte en social proces. Jeg foreslår ikke, at man sådan gør sig til skuespiller. Metoden skal kun bruges til at opleve mulighederne for at skifte energimønstre.

En sjette metode – og her er vi tilbage til at snakke om dagligdagens erfaringer – er at lytte til én, der fortæller om episoder, hvor noget gik galt eller noget lykkedes. Og så ind imellem standse op i få sekunder og rose vedkommende, når han eller hun formåede at skifte energimønstre eller prøvede på det. Her handler det om at blive klar over, hvornår i en social proces, at der er mulighed for at skifte, og hvornår det vil være naturligt at gøre det.

En syvende metode er blot at være naturlig. Nogle gange polariserer man sig. Og så sidder man i virkeligheden med et *jeg* i den ene side og betragter noget ved at se gennem et bevidsthedsmæssigt filter, som man har i den anden side. Egentlig er man så tilskuer. Men man kan godt sidde og lytte til det, der bliver sagt – og samtidig tænke over, hvad man vil sige, når der kommer en pause, hvor man kan bryde ind og tage ordet. Og det er fuldt ud acceptabelt, at man halvdelen af tiden indtager sådan et polariseret energimønstre. Men den anden halvdel af tiden skal man samle bevidstheden ved at indtage samme energimønstre i begge sider. Og så er man ikke længere tilskuer. Så er man med i den sociale proces. Så reagerer man spontant på, hvad der sker. Og så er det interessant, om man kun udfolder analyse-energien eller enheds-energien. Eller om man kan indtage andre energimønstre og udfolde deres bevidstheder. Og i en gruppe er der så nogle, der kan mere end andre. Og de kan demonstrere fri energi, så andre i gruppen bliver inspireret og bliver trukket med i også at udfolde energierne frit.

En ottende metode er at provokere en deltager, som er tilbageholdende. Hvis man presser for meget, vil vedkommende polarisere sig, og så opnår man ikke noget. Hvis man fortsætter med at presse på, bliver vedkommendes polarisation bare mere og mere massiv. Men hvis vedkommende tør forblive i et samlet energimønstre – og altså reagere spontant på, hvad der sker – kan man godt provokere. Hvis vedkommende kender til et energimønstre, som han eller hun gerne vil anvende, men ikke tør, kan man prøve på at give noget med- og modspil, så vedkommende alligevel forsøger sig med at indtage energimønstret. Og hvis der så bare sker en lille smule af det rigtige, skal man rose vedkommende, så han eller hun får feedback om, at det er godt.

En niende metode er at forblive i et bestemt energimønstre meget længe og gøre det sammen. For eksempel er det blevet populært at sidde og meditere sammen. Her anvender alle modtager-energien. Desværre er det blevet til en norm mange steder, at man skal finde ro på denne måde, inden man begynder at snakke sammen. Og når man så starter snakker, hopper de fleste over til analyse-energien. Men som det er gennemgået tidligere her i bogen, er det dårligt. Man skal starte sådan en snak med territorie-energien. Og jeg og mange andre bliver irriteret over, at man skal sidde og meditere og så gå til analyse-energien. Modtager-energien er – ligesom alle de andre energimønstre – noget meget konstruktivt. Men det konstruktive opstår, når man anvender energimønstrene i en sammenhæng, hvor energien flyder frit.

Men man kan altså godt lære at bruge energimønstrene ved sådan bare at bruge dem. Man behøver ikke øve sig i analyse-energien og enheds-energien – for dem kender man. Og nu hvor alle kan meditere, behøver man heller ikke øve sig i modtager-energien. Men man kan for eksempel godt øve sig i udlevelsens-energien. Princippet er her, at man udfolder sig kropsligt og følelsesmæssigt uden at tænke over, hvad man gør. Ens tanker er passive og modtagende – og de bruges kun til at registrere, hvis nogle andre gør kraftigt opmærksom på, at man nu gør noget, som de andre ikke længere vil finde sig i. Og så skifter man energimønstre – men ikke før. Man kan også øve sig i samlings-energien, hvor man konstant snakker i munden på hinanden. Man mærker hele tiden efter, hvad man føler. Og hver gang man får en følelse, siger man noget, som følelsen giver anledning til. Men kan

også øve sig i hengivelses-energien. Her tænker man på, hvad man kan sige og gøre, for at andre får støtte til præcis det, som de er i gang med.

En tiende metode er at tage kontakt til en af de andre. Ligesom man ind imellem får en impuls til at klø sig på benet, får man en impuls til at tage kontakt til en af de andre i gruppen. Her skal man tænke på gruppen, som om det kun var én organisme med et fælles *jeg/vi*. Der er både tanker, følelser og krop i det, som sker. Men det er det kropslige, som er i centrum for metoden. Det handler ikke om at rave på andres kønsdele eller klappe dem i enden. Man skal have samme oplevelse, som når man klør sig på benet eller et andet sted. Det sker bare, uden at man tænker over det. Eller også tænker man over det – og bare gør det. Der var engang i 70'erne, hvor det hed sig, at det var konstruktivt at gramse på hinanden. Men det varede kun et par år, for det var en forkert indstilling til det her. Ind imellem sidder jeg og fletter fingre med mig selv – eller lægger en hånd på mit lår. Og det er ikke for at gramse. Jeg husker en situation, hvor jeg gik hen til en kvinde, fordi der var noget vigtigt, jeg ville sige til hende. Hun sad på en stol, og jeg satte mig på hug foran hende og lagde en hånd på hendes knæ og begyndte at snakke. Men så stivnede hun, fordi hun følte, at jeg begyndte at gramse på hende. Nå, jeg skyndte at fjerne min hånd og fik sagt det, som jeg skulle. For mig handlede det ikke om at gramse på hende. For mig handlede det bare om at være fri og naturlig. Når man øver sig i det her, skal man ikke øve sig i at røre intime steder. Men man skal bruge sin krop selvfølgelig og naturligt, når man indtager et energimønster.

Det er også vigtigt, at man også øver sig i at lade folk være i fred. Hvis en deltager befinder sig i modtager-energien, skal man ikke tage kontakt til vedkommende. Han eller hun behøver ikke at lukke øjnene og indtage en meditationsstilling. Det er nok, at vedkommende bare er passiv og sidder med et tomt blik.

Man skal *ikke* skal gennemføre sådanne snakke som en ny slags terapi, hvor man først forsøger at ændre sin bevidsthed, inden man på et senere tidspunkt går i gang med at ændre den produktionsmæssige, bolig-mæssige og sociale situation.

Man skal gå i gang med at danne og udvikle sin gruppefamilie og storfamilie, skaffe mad, tøj og gode billige boliger, som storfamilien har brug for. Indrette boligerne, så børn, unge voksne og ældre kan udfolde det, de har brug for. Etablere en ny økonomisk zone. Eller omformere sin boligkarré eller bydel, så der kommer frugtbuske, krydderibuske, og hønsegårde. Deltage i fødevarerproduktion på marker rundt om byen. Lave værksteder, bruge hinandens ting, lave fersk ost, sund mad, børneaktiviteter, musik, dans og meget mere.

Det er en dialektisk proces. I takt med at får man en revolutionær bevidsthed, får man også evnen at udføre handlingerne i praksis. Og i takt med at man gør erfaringer, udvikler man den revolutionære bevidsthed.

Men det er selvfølgelig vigtigt at forstå, at det er omdannelsen af bevidstheden, der medfører, at man får lyst til at gøre alle disse ting. Hvis man forbliver i det europæiske energimønsters bevidsthed, har man lyst til en kernefamilie, privatbolig, personlig karriere osv. Det er, når man begynder at udfolde alle energimønstrenes bevidstheder, at man får lyst til alt det, jeg lige har skrevet om.

Ekstern snak

Nu er der imidlertid stadig mange mennesker, som er stivnet i det europæiske energimønsters bevidsthed. Og de tror, at man først skal blive klogere og lægge planer osv. De forestiller sig, at man skal finde de helt rigtige tanker. Og når de er fundet, skal disse tanker udbredes til andre – især politikerne – og så forvandler samfundet sig.

Men vi ved godt, at det er folkelige aktioner, der forandrer verden. Strejker og krav til politikerne kan godt forhindre yderligere forringelser. Men der kommer ikke noget nyt, med mindre folk selv går i gang med konkret opbygning af det nye. Undervejs er der politiske kampe for at få lov til at gøre det nye. Men det bliver aldrig sådan, at man først får lov - og så kan gå i gang. Det bliver i

højere grad, at man gør noget, der udfordrer lovgivningen, og at politikerne så bliver presset til at tillade det, som sker.

I det følgende vil jeg så komme ind på ekstern snak – altså at man snakker med nogle, der endnu ikke har indset, at man skal inddrage alle energimønstrenes bevidstheder. Hvordan er det, at de snakker?

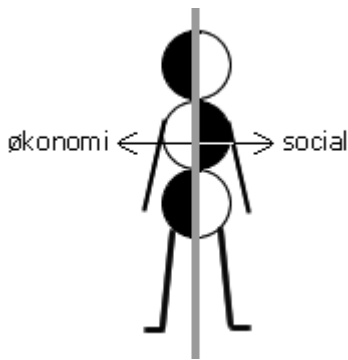
Jeg har gennem de sidste 30 år været til rigtig mange møder, seminarer, konferencer og terapi-sessioner, hvor der er kommet flere og flere forskellige samtalemetoder. I nogle af dem skal man skrive idéer på små papirlapper og hænge på en tavle og så snakke om at kombinere dem. I andre skal man komme med nogle tanker om bestemte emner. Så er der nogle, hvor man skal tegne en oversigt over sin udvikling. Og nogle, hvor man skal visualisere helt frit. Der er nogle, hvor man skal gå rundt og snakke spontant med dem, man støder ind i. Og der er andre, hvor man flere gange skal skifte gruppe og fortælle, hvad man snakkede om i sidste gruppe. I nogle skal man lytte meget i 5 minutter til hinanden. I andre skal man stille 3 spørgsmål. I nogle skal man finde ud af, hvor langt man er kommet med en proces. I andre skal man finde konsekvenserne af det, som der bliver sagt. De opfindes hele tiden nye former. Og det er som oftest meget rart sådan at snakke på forskellige måder. Samtlige af disse måder knytter sig til analyse-energien.

↓ Og i alt overvejende grad handler det om at have sit *jeg* i hovedet - og en anden bevidsthedspol (underliv), som skal rumme det, som man snakker om. Det føles meget trygt, fordi alle kender bevidsthedsmønstret – analyse-energien - og magter det. Det indebærer som oftest, at man finder ud af noget, som man ikke har tænkt på tidligere. Og det giver den illusion, at man er blevet klogere og kan gå i gang med noget, som man ikke har gjort tidligere. Men gennem alle 30 år har jeg igen og igen erfaret, at det netop er en illusion. Langt de fleste formår ikke at omsætte det til handlinger. Og de få, der igangsætter nye handlinger, opdager meget hurtigt, at det er helt andre bevidsthedsmæssige energier, der dikterer, hvad der sker.

 For tiden er det vældig populært at snakke om verdenssyn og økologi. Man er meget kritisk overfor det gamle verdenssyn. Man skal i stedet have et holistisk verdenssyn. Det er splittelsen mellem hoved og underliv, der er det gamle. Nu skal man have en bæredygtig produktion, hvor man ikke længere hæver sig op over naturen. Man skal fremme alsidighed og modstandsdygtighed – i stedet for den nuværende monokultur, der ødelægger livet. Man skal tænke i vedvarende energiforsyning, så livet på jorden kan fortsætte. Og man skal stoppe med at forurene, bruge gift og kunstige næringsstoffer. For at nå frem til alt det her, skal man meditere og finde den indre harmoni. Og den skal man så have i sine tanker, når man agerer i den ydre fysiske og sociale verden.

Det er alt sammen ganske udmærket; men man kommer ikke ud over analyse-energiens bevidsthedsmønstre. Og når jeg ser de alternativer, som folk så finder på, er det bare lidt anderledes, men stadig fuld af modsætninger. I sådanne alternative kredse er der stort set ingen forståelse for andre kulturers bevidstheder. Og man laver jordbrug og havebrug uden nogen forståelse for, hvad der sker nede i jorden. Folk aner intet om, hvordan bakterier, svampe og planter rødder samarbejder. I stedet finder man på løsninger med brug af plastik, teknik mm. Og fordi traditionelle bønder anvender kunstgødning og gift, antager man, at økologi er det modsatte, sådan at man ikke bruger kunstgødning og gift. Men dermed får man dårlig vækst og masser af skadedyr. Man har intet kendskab til at skabe en økologisk balance i jorden, så skadedyr bliver til gavndyr.

Der er ikke noget dårligt i at snakke om alt det her på denne måde. Men det er bare en negation af ens tidligere bevidsthed.

Så snakkes der også fantastisk meget om økonomi og om det at være social. Og den overordnede idé er, at disse to sfærer skal hænge sammen, hvad de jo ikke gør nu. I dag ødelægger økonomien det sociale liv. Og det sociale liv bliver noget fritidsliv, der både er ahistorisk og afskåret fra natur og produktion. Man skal overgå til en lokaløkonomi, gerne med egen valuta. Snakken er primært en kritik af det nuværende bankvæsen. Når man så snakker om det sociale, er det i virkeligheden bare gammel borgerlig moral, hvor man skal behandle hinanden pænt. Der er ingen kendskab til andre kulturers sociale normer. Og man kender ikke sociale processer, hvor man un-

dervejs skal skifte energimønstre og indtage forskellige bevidstheder. Trangen til at forene de to sider er meget stærk. Og det giver sig udslag i, at man forsøger at snakke sig til enighed. Det er temmelig reaktionært. For i virkeligheden er vi ikke enige – og skal heller ikke være det. Men selve det splittede energimønster giver en bevidsthed, hvor man tror, at man skal beslutte noget. Man tror, at man skal finde frem til noget, hvor det alt sammen hænger sammen. Det skyldes selvfølgelig, at alt nu er splittet. Og så må lykken være det modsatte. *Alt er forbundet* hedder det sig. Og man skal finde frem til de naturlige sammenhænge.

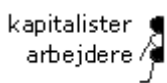
Der er ikke noget galt i, at man snakker på denne måde. Det er negationen af det nuværende. Når der er en splittelse mellem hoved og underliv, går negationen ud på at forbinde bevidsthederne i disse 2 kropsdele. Og når der er en splittelse mellem højre og venstre side, går negationen ud på at få de 2 siders bevidstheder til at forene sig. Problemet er bare, at man aldrig kommer ud over analyse-energien og enheds-energien.

Det mest slående ved sådanne møder, hvor man forsøger at kigge på sin egen bevidsthed, er, at mange føler en stor begejstring ved, at det hele ikke skal foregå oppe i hovedet, men at det især kan mærkes i hjertet. Så føler man, at man er på rette vej. Så føler man motivation.

Så tror man, at det kun kan gå fremad. Og at alt nu skal blive godt. Denne følelse er så intens, at den blokerer for al anden bevidsthedsmæssig aktivitet. Man går rundt og smiler. Og man giver hinanden knus. Og man tager hjem og tror, at verden er ved at forvandle sig.

Så er der de antikapitalistiske grupper. De har ikke noget imod, at man inddrager forskellige bevidsthedsmæssige synsvinkler. Men de fastholder, at der er en overordnet magtkamp mellem kapitalister og arbejdere, og den bliver man nødt til at forholde sig til.

De mener, at kapitalismens problemer handler om produktionen og arbejdslivet, og det handler om analyse-energiens bevidsthed. De mener, at man skal organisere sig – både lokalt, regionalt, nationalt og internationalt. Og hermed forstår de, at man skal bruge analyse-energiens bevidsthed til at få en overordnet styring (hoved) af de kropslige processer (underlivet).

De ved godt, at folk på græsrodsniveau ønsker en følelsesmæssig og familiemæssig form for organisation, hvor man udtrykker sine meninger frit og finder sammen i spontane fællesskaber. Og det drejer sig om enheds-energiens bevidsthed. Men de ved også, at det bare bliver noget overfladisk og kortsigtet noget, der smuldrer. Derfor konkluderer de, at man bliver nødt til at anvende analyse-energiens bevidsthed til at organisere sig med. Der er kun disse 2 bevidstheder – tror de. Resultater er altid, at de udtænker nye former for organisationer, som er en overbygning på analyse-energiens bevidsthed. Og når det igen og igen mislykkes – for det gør det – skyldes det – mener de – at mennesker i de nye organisationer hænger fast i gamle dogmer. At de selv hænger fast i stivnede energimønstres bevidstheder er de ikke klar over, for de kender ikke til energimønstrene. De tror, at analyse-energiens og enheds-energiens bevidstheder er de eneste mulige.

Problemet er alienationen – altså splittelsen i bevidstheden – mener de. Der opstår en splittelse mellem organisation (hoved) og beboerne/folket (underliv). Det gør, at man opfatter en organisation som noget abstrakt, man kan være medlem af. For at ophæve alienationen, skal man holde op med at tænke på en organisation. Man skal i stedet tænke på at organisere fællesskabet. Og det handler om at skabe bevidsthedsmæssige forbindelser mellem konkrete mennesker. Og det handler om at koordinere hjemløses, boligløses, byggeaktivisters aktiviteter osv.

I USA er der i mange byer opstået sådanne nye tiltag, og det karakteristiske er, at man netop anvender mange af energimønstrenes bevidstheder – selvom man måske ikke lige gør sig klart, at det er, hvad man gør. Det er den konkrete nød med arbejdsløshed, fattigdom og hjemløshed, der tvinger snakken ind i disse baner. Demokraternes, republikanernes, afroamerikanernes, mexicanernes og mange fleres forskellige tankegange kan kun koordineres, hvis man anvender alle energimønstrenes bevidstheder.

Noget lignende er også så småt – meget småt – ved at ske i Syd-Europa; men det breder sig.

Nu antager vi, at man selv er godt på vej til at udfolde alle energimønstres bevidstheder – og at man deltager i snak om miljø og bolig med mennesker, der hænger fast i det gamle stivnede bevidsthedsmønstre. Hvordan skal man snakke? Hvordan griber man det an? Hvordan får man andre med på en bevidsthedsmæssig udvikling?

Det er vigtigt at gøre sig klart, at alle mennesker på græsrodsniveau – især i situationer, hvor samfundets magtsystem er gået noget i opløsning – udfolder alle energimønstre og tilhørende bevidstheder. Det sker, fordi det er medfødte og naturlige evner. Men det sker på en kaotisk og uoverskuelig måde, hvor det er svært – ja næsten umuligt – at omsætte det til konstruktive sociale handlinger.

Når folk igen og igen indtager analyse-energiens og enheds-energiens bevidstheder, skyldes det, at de bliver nervøse og angste, og så klynger de sig til det, som de har lært er acceptabelt.

Og der er altid nogle, der anvender analyse-energiens bevidsthed og argumenterer for, at man skal vælge nogen, beslutte noget og delegerer noget. Og samtidig er der nogle andre, der anvender enheds-energiens bevidsthed og argumenterer for, at alle skal kunne være med til at bestemme, og at det hele er meget enkelt; man skal stå samlet og varetage fællesskabets interesser.

Hvis der ikke er andre end sådanne to initiativer, bliver det bare til et eller to møder, hvorefter der ikke sker mere.

Det vigtigste er ikke, at man siger noget meget klogt, som overbeviser andre. Det vigtigste er, at man viser, at man udfolder alle energimønstrene, når man snakker. Umiddelbart kan det være, at andre synes, at man snakker udenom, og at man inddrager noget, der er irrelevant. Men dybt i deres underbevidsthed vil de spejle sig i én. Og så vil de lidt efter lidt få en følelse af, at man er oprigtig, og at man gør det, som de egentlig selv ønsker at gøre, men endnu ikke kan finde ud af.

I stedet for at holde sig til emnet – som man hele tiden får at vide, at man skal – skal man ...

(modtager-energien) snakke om, hvordan man har forvandlet sig selv. Sluppet tidligere vilje (underliv), lyst (bryst) og tanker (hoved). Og indstillet sig på forandringer.

(territorie-energien) snakke om, hvordan der rejste sig en ny vilje (underliv), så man begynder at knytte sig til nogle nye mennesker, der også ville noget nyt.

(enheds-energien) udtrykke sine følelser helt frit – både når det er kritik af noget eller nogle, men også når det er ros og anerkendelse.

(hengivelses-energien) fortælle om, hvilken rolle, man synes, man har fået i fællesskabet – og hvad man bidrager med.

(skaber-energien) gøre sig klart, at fællesskabet er kaotisk, sådan at alle trækker i forskellige retninger, men at alle alligevel godt kan opfatte sig som et skabende fællesskab.

(samlings-energien) slippe sin vilje (underliv), så man ikke vil bestemme – men snakke om de følelser (bryst) og tanker (hoved), som de forskellige deltagere lægger op til.

(analyse-energien) slippe sine følelser (bryst) - og fortælle, at man kan mærke, hvad man selv vil (underliv) – og hvad man tror (hoved), der kommer ud af det.

(udlevels-energien) slippe sine forestillinger (hoved) om, hvordan det skal foregå – og snakke om, hvordan man kan koordinere sig med andre.

Det handler ikke om, at man tager et stort skridt, hvorefter det hele fungerer. Man skal tage mange små trin, hvorved man etablerer samarbejde med andre på nye måder. Det kan være, at man gerne vil skaffe råmælk og lave fersk ost. Eller man vil måske gerne danne et fællesskab omkring små børn, sådan at børnene lærer at udfolde alle energimønstres bevidstheder? Eller man vil gerne lave en videofilm om isolering og opvarmning af huse.

Jeg husker tilbage i 1970'erne, hvordan nogle stillede sig op og holdt taler om, hvad man skulle. Og jeg husker, hvordan det år efter år udviklede sig. Det var de samme mennesker, der holdt taler. Og de sagde nogenlunde det samme hvert år. Men deres ansigter forandrede sig. Det blev mere og mere tydeligt, at de ikke selv udførte noget af det, som de snakkede om. Det var, som om deres ansigt blev til en maske. Og den krakelerede langsomt mere og mere. Og til sidst magtede de ikke at sige det, som deres hjerne ellers havde programmeret dem til at sige. De snakkede om, hvad *man* skulle – og hvad *samfundet* skulle.

Når man udfolder alle energimønstrene i sammenhæng, får man en direkte sammenhæng mellem det, som man siger, og det, som man gør. Og hvis man vil påvirke andre mennesker, skal de kunne spejle sig i det, som man siger.

Derfor handler det ikke om, at man skal prædike for andre, at de skal udfolde flere energimønstre. Man skal fortælle om, hvad man selv gør. Og så kan man invitere andre til at deltage.

Fysiske og sociale rammer

Selve den måde, som man bor på eller har indrettet sig på, er ofte knyttet til analyse-energien og enheds-energien. Og man kan med fordel indrette sig på helt andre måder, hvis man vil udvikle brugen af de andre energimønstres bevidstheder.

Specielt børn og forældre lider voldsomt under de nuværende former. Her bør man i langt større udstrækning lade børn være sammen i grupper – både når de leger, og når de sover. Og forældre bør samarbejde om børneaktiviteter, sådan at de voksne på skift er sammen med børnegruppen og har planlagt og udfører noget – og at de til andre tider dyrker et voksenliv. Unge mennesker bør også i langt større grad have mulighed for at udfolde sig på nye og anderledes måder. I dag er de ofre for underholdningsindustrien, diskoteker, moden, stoffer, alkohol, porno osv. Og det skyldes primært, at de ikke har deres egne baser, hvor de kan udfolde sig frit.

Mange forstiller sig, at hvis man bare flytter i landsbyfællesskab, løser disse problemer sig af sig selv. Her viser al erfaring, at det ikke er tilfældet. Man kan lige så godt leve i en storby. Det afgørende er, at man danner gruppefamilier og tilhørende storfamilier. Sådan er vores natur. Oprindeligt var vi sådan en gruppe i junglen. Nu lever de fleste af os i en beton-jungle, hvor vi er blevet individer eller en kernefamilie i et mylder af andre individer og kernefamilier. Men man kan godt danne en gruppefamilie midt i dette mylder. Det hjælper ikke at flytte. Det kan man godt; men alle problemerne flytter bare med. Det, som der er behov for, er en bevidsthedsmæssig forvandling. Og det, som der især er behov for, er en forvandling, hvor man er sammen med andre i et gruppefællesskab.

I det kapitalistiske samfund er vi vant til en opdeling, hvor vi dels er en arbejdskraft og dels en forbruger. Man skal uddanne sig til et bestemt slags arbejde. Og de fleste kan så kun én slags arbejde - måske reparere biler, passe børn, programmere eller lave regnskab. Og så køber man alt det, som man har brug for. Det passer præcis til en polariseret bevidsthed med analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre. Denne tosømhed i bevidstheden medfører også en tilsvarende tosømhed i familielivet. Og på lang sigt opstår der spaltninger i bevidstheden og i kroppen, så man er ved at slå sig selv ihjel.

I et frit samfund er basis en gruppefamilie, der er del af en storfamilie. Når man skifter rundt mellem de forskellige energimønstres bevidstheder, får man også en naturlig trang til at være kreativ og selv skabe og producere en masse - i stedet for at købe noget færdigt. Og det, som man producerer, er ikke varer, der passer til individets behov, men ting, der passer præcis til de mennesker og det gruppefællesskab, som man er en del af. Man får lyst til at bruge sin krop og producere noget materielt. Det kan være grønsager, køretøjer eller boliger, men også værktøjer, tøj og apparater mm. Med fri bevidsthed kan man heller ikke lade være med at arbejde socialt. Og det er lige fra at passe børn og unge til gamle og syge. Og en fri bevidsthed vil helt sikkert også indebære, at man udfolder sig kunstnerisk med arkitektur, musik og billeder - og også intellektuelt med planer, undersøgelser, visdom mm. Det afgørende er ikke, hvor meget eller hvad man selv laver; men hvad man er med i. Og når man får impulser til at gøre noget, vil det være selvfølgelig, at det er gruppen som helhed, man tænker på, når man går i gang med sine handlinger. Så vil man ikke længere have fokus på sin individuelle karriere, men på gruppens udvikling og fremtid.

Man skal have nogle rammer for at kunne mødes og udvikle fællesskabet. Og det nytter ikke, at alle boliger kun har en dobbeltseng samt en sofa foran et fjernsyn. Der er også brug for et stort bord, man kan sidde omkring, og en tavle, som man kan skrive på. Og man skal heller ikke sidde og kigge på uret for at nå den sidste bus om aftenen. Der skal være ekstra madrasser og ekstra sengetøj, når man har brug for det. Alle boliger behøver ikke være ens. Hvis man er en gruppefamilie, kan der være nogle boliger, der specielt passer til, at børn kan være sammen og sove sammen. Og andre boliger, hvor de unge kan komme og være sammen. Og der kan være boliger til møder, til syværksted, til opbevaring og maling af korn samt brødbagning, til sang og musik (lydisoleret), til at studere og lave lektier osv. Og så selvfølgelig også værelser, man kan trække sig tilbage og udfolde sig intimt.

Det handler *ikke* om, at man skal ophøre med at have private boliger og private værelser - og at alt skal være fælles. Det handler om, at det private og det fælles integreres, sådan at man bruger hinandens faciliteter, og at man indretter sig, så ens ting og værelser *kan* bruges af fællesskabet.

Sådan som det er i begyndelse, sådan ender det med at blive. Det er gammel visdom. Vi skal starte med det, vi gerne vil opnå. Det begynder i snakken og fællesskabet. Og så materialiserer det sig hen ad vejen.

Anvendt litteratur

- Aagaard, Johannes (red.): Reinkarnation og sjælevandring, Anis 1993.
- Aagaard, Søren - Birgitte Bechgaard (red.) og Gerda Winther: Gruppeanalytisk psykoterapi. Hans Reitzel 1994.
- Abrahamowitz, Finn: Psykiatrien i dag. Rhodos 1975.
- Adizes, Ichak: Lederens faldgruber. 6. opl. Børsen 1987.
- Agerskov, Michael: Vandrer mod Lyset. Vandrer mod lysets Forlag 8 opl. 1984.
- Agerskov, Michael: Spørgsmål og svar. Vandrer mod lysets Forlag 1978.
- Agger, Niels Peter (red.): Terapi som politisk praksis. Hans Reitzel 1977.
- Agger, Niels Peter: Politisk Terapi og Alternative Rådgivninger. Modtryk 1980.
- Agger, Niels Peter: Underlivsformer i 80'erne. Modtryk 1985.
- Alberoni, Francesco: Værdier. Lindhardt og Ringhof 1997.
- Allegro, John M.: Skriftrullerne fra Det Døde Hav. Vinters Forlag 2. udg. 1974.
- Althusser, Louis og Étienne Balibar: Att läsa Kapitalet. Bd. 1-2. Bo Cavefors Bokförlag. Stockholm 1970.
- Althusser, Louis: Filosofi, ideologi og videnskab - en introduktion. Rhodos 1975.
- Anand, Margo: The Art of Sexual Ecstasy. Aquarian Pres. London 1990.
- Anapol, Deborah M.: Polyamory. The New Love Without Limits. Secrets of Sustainable Intimate Relationships. Revised Edition. Intinet Resource Center. California 1997.
- Andersen, Annelise: Terapier. Gyldendal 1986.
- Andersen, Dan og Kim Nygaard: Moral og ansvar - den kvalitative forpligtelse. Børsens Forlag 1990.
- Andersen, Ib og Hans Jensen: Identitet og Kultur. Akademisk Forlag 1973.
- Andersen, Jacob: Fra folkestyre til fællesstyre - strategi for en demokratisk magtovertagelse. Gyldendal 1998.
- Andersen, Johannes: Demokrati uden partier. Om politik i tiden. Hovedland 1990.
- Andersen, Johannes: Hverdagens centrifuge. Det daglige liv og den moderne livsform. Hovedland 1997.
- Andersen, Jørgen Goul: Politik og samfund i forandring. 4. oplag. Columbus 1996.
- Andersen, Knud Erik: En introduktion til Tái Chi Chúan. Yang stilen. Ørnens Forlag 1990.
- Andersen, Lis: Pendulering. Borgens Billigbøger 3. opl. 1984.
- Andersen, Niels Åkerstrøm: Diskursive analysetrategier. Nyt fra Samfundsvidenskaberne 1999.
- Bach, Ole Galsten (red.): Frigørende pædagogik - om Paulo Freire-praksis. Unge Pædagoger 1974.
- Badinter, Elisabeth: XY - eller: Hvad er en mand? Tiderne skifter 1994.
- Baudrillard, Jean: At glemme Foucault. Rhodos 1982
- Baudrillard, Jean: Amerika. Akademisk Forlag 1987.
- Bauer, Mette: Den skjulte læreplan. Unge Pædagoger 12. opl. 1993.
- Bailey, Alice A.: Telepati og det æteriske legeme. Borgen 1980.
- Bailey, Alice A.: Hvid magi. En afhandling om.. eller Disciplens vej. Esoterisk Center Forlag 1985.
- Bang, Kirsten: Er jorden et levende væsen. Bogan 1993.
- Beck, Jørgen: Socialpsykologi - hvorfor er det så svært at omgås hinanden? Gyldendal 1987.
- Beck, Jørgen: Mig og de andre - samspillet psykologi. Grafisk 1993.
- Beck, Ulrich: Risikosamfundet. Hans Reitzel 1997.
- Benard, Cheryl og Edit Schaffer: Lad nu de mænd være. Samleren 1991.
- Bengt-Pedersen Carsten: Konservatismens rødder -nogle træk af den konservative tænkning. Det konservative folkeparti 1987.
- Berger, Peter L. (red.): Marxistisk Sociologi. Gyldendal 1974.
- Berger, Peter L. and Thomas Luckmann: The Social Construction of reality. A treatise in the sociology of knowledge. Penguin Books 1972.
- Berglind, Hans: Introduktion til socialpsykologi. Gyldendal 1975.
- Bergström, Matti: Barnet - den sidste slave. Munksgaard 1992.
- Berne, Eric: Hvad er det vi leger? Gyldendals Uglebøger 1973.
- Bertelsen, Jes: Dybdepsykologi 1: Fødselstrauma. Borgen 3. opl. 1984.
- Bertelsen, Jes: Dybdepsykologi 2: Genfødsel. Borgen 3. opl. 1985.
- Bertelsen, Jes: Dybdepsykologi 3: Meditation. Borgen 3. opl. 1986.
- Bertelsen, Jes: Dybdepsykologi 4: Østmeditation. Borgen 2. opl. 1986.
- Bertelsen, Jes: Højere bevidsthed. Borgen 1985.
- Bertelsen, Jes: Kvanteforspring. Borgen 1988.
- Bertelsen, Jes: Selvets bevidsthed. Borgen 1988.
- Bertelsen, Jes: Indre tantra. Borgen 1989.
- Bertelsen, Jes: Energi og bevidsthed. Borgen 3. opl. 1989
- Bévort, Frans - John Storm Pedersen og Jon Sundbo: 90ernes personaleledelse. Et paradigmeskift. Systime 1992.
- Bhagavad Gita. Den hellige sang. Strube 1971.
- Biegel, Jørgen: Kvalitetsstyring i Japan. Aalborg Universitetsforlag 1985.
- Bjarnov, Dorte-Maria (red.): Umoralske Opstød. Forlaget Juvelen 1986.
- Bjerregaard, Ritt - Palle Simonsen - Mogens Bundgaard-Nielsen - Bo Smith og Michael Christiansen: Ministeren. Vil-

kår for politisk ledelse. Spektrum 1994.

Bjerre Poul: Ud af industrikulturen. Gyldendal 1994.

Björk, Nina: Kvindelighedens maskerade. Tiderne skifter 1997.

Bly, Robert: Jern-Hans. Lindhardt og Ringhof 1992.

Boadella, David: Livskilder. Borgen 1993.

Bonke, Jens: Aldrig mere arbejde - økonomi og virkelighed. Rosinante 1983.

Bono, Edward de: Tænk på en ny måde. Letaral Thinking For Management. Børsen 1981.

Borch, Christian og Lars Thorup Larsen (red.): Perspektiv, magt og styring. Luhmann og Foucault til diskussion. Hans Reitzels Forlag 2003.

Borg, Marcus J.: Conflict, Holiness & Politics in the Teachings of Jesus. The Edwin Mellen Press. New York 1984.

Bottrup, Pernille: Det udviklende arbejde - fremtidens arbejde? Dansk Teknologisk Institut 1992.

Beauvoir, Simone: Det andet køn. Bind 1. Tiderne skifter 1989.

Beauvoir, Simone: Det andet køn. Bind 2. Samlerens Bogklub 1999.

Bredsdorff, Niels: Diskurs og konstruktion. En samfundsvidenskabelig kritik af diskursanalyser og socialkonstruktivismen. Forlaget Sociologi 2002.

Brofman, Martin: Bedre syn ved bevidsthedsændring. Strube 1991.

Broström, Stig: Noget om marxistisk pædagogik i teori og praksis. Pædagogstuderendes Landsråds Forlag 1974.

Broström, Stig: Makarens kollektiv opdragelse. Børn og unge 2. udg. 1981.

Brown, James Robert: Who Rules in Science. An opinionated Guide to the Wars. Harvard University Press 2001.

Brown, Normann O.: Kærlighedens Krop. Rhodos 1971.

Bruus-Jensen, Per: Martinus Kosmologi - en kort præsentation. Nordisk Impuls 1994.

Brydensholt, Hans Henrik: De forbudte sandheder. Børsen 1980.

Buch, Mai - Tom Jacobsgaard, Bøje Larsen, Kurt Markworth og Christian S. Nissen: Fra samurai til moderne manager. Hvad kan vi lære af japansk offentlig ledelse? Forlaget Sporskiftet 1988.

Butler, W.E.: Clairvoyance. Lilitpress 1987.

Butler, W.E.: Lær at se aura. Strube 1985.

Cambell, Anthony: Syv former for bevidsthed (De 7 bevidsthedstilstande). Chr. Erichsen 1975.

Capra, Fritjof: Vendepunktet. Videnskaben, samfundet og det nye verdensbillede. Borgen 1986.

Carlsen, Mischa Sloth - Karsten Gam Nielsen & Kim Su Rasmussen: Flugtlinier. Om Deleuzes filosofi. Museum Tusulanums Forlag 2001.

Carstens, Dagmar: Montessori pædagogik. Montessori Seminariet 1975.

Cederström, John - Leif Moos og Johnny Thomassen: Skole og hverdagsbevidsthed. Gyldendal 1989.

Chamberlain, David B.: Babyer husker fødslen. Kreativitet 1992.

Chang, Jolan: Kærlighedens og seksuallivets tao. Borgen 1990.

Chang, Stephen T.: Erotikkens tao. Klitrose 1991.

Chang, Stephen T.: Bogen om de indre øvelser. Det fuldkomne system til selvhelbredelse. Nso-Omre Forlag 1991.

Chatterji, J.C.: Indisk Visdom. Thaning og Appel 1974.

Chia, Mantak: Mandens muligheder. Hovedland 1990.

Chia, Mantak og Maneewan: Kvindens muligheder. Hovedland 1991.

Chia, Mantak og Maneewan: Parrets muligheder. Hovedland 1992.

Chierra, Edward: De skrev i ler. C.A. Reitzels Forlag 1957.

Christensen, Erik: Nye værdier i politik og samfund. Paradigmeskift og kulturbrydninger. Hovedland 1990.

Christensen, Jan Juul - Henrik Sass Larsen - Hans Stavnsager og Torben Tranæs: Tilbage til friheden - den eneste vej frem for Socialdemokratiet. Fremad 1996.

Christensen, Torben: En kultur kamp. Romermagt, hedenskab og kristendom. Gad 1970.

Christiansen, Ove: Krystallens hævn. Af og om Jean Baudrillard. Slagmark 1992.

Christiansen, Niels Finn: Fagbevægelsens historie. Fagbevægelsens interne uddannelser 1989.

Cixous Hélène and Catherine Clément: The Newly Born Woman. University of Minnesota Press 1986.

Clausen, K.P.: Hvad er historie? Den historiske videnskabs metodiske grundspørgsmål og nyere synspunkter på historieforskningens teoretiske problemer. Berlingske Forlag 1974.

Cohen, Anthony P.: Selvbevidsthed. En alternativ identitets-antropologi. Det lille Forlag 1995.

Collin, Finn og Simo Koppe (Red.): Humanistisk Videnskabsteori. Danmarks Radio Forlaget 1995.

Confucius, translation Burton Watson: The Analects of Confucius. Columbia University Press. New York 2007.

Conrad, Karen: Fra utopi til virkelighed. Gyldendal 1980.

Contenau, Georges: Dagligt liv i Babylon og Assyrien. P. Haase og Søns Forlag 1966.

Cooper, David: Psykiatri og antipsykiatri. Jørgen Paludan 1971.

Cooper, David C.: Familiens død. Rhodos 1972.

Cour, Anders la: Et system to kulturer. Københavns Universitet 1996.

Creel, Herrlee Glessner: The Birth of China. Frederick Ungar Publishing Co. New York 1961.

Cyrułnik, Boris: Følelser og samfund. Borgen 1995.

Dickson, Anne: Dit indre spejl. Seksualitet og selvværd. Hans Reitzel 1989.

Dahl, Ole: Akupunktur - dens principper og anvendelse. Komma 1978.

Dahl, Ole Vadum: Grundbog i NLP kommunikation og terapi 1-2. Paludan 1995.

Damm, Inge: Præriens indianere. Munksgaard 1993.

Damm, Inge: Adam, Eva og Lucy. Biologi eller vaner? Fremad 1997.

Deida, David: Finding God Through Sex. A Spiritual Guide to Ecstatic Loving and Deep Pssion for men and Women. Plexus 2000. Austin US.

Deleuze, Gilles: Difference and Repetition. The Athlone Press 1994.

Deleuze, Gilles and Félix Guattari: Anti-Oedipus. Capitalism and Schizophrenia. Richard Seaver Book. The Viking Press 1977.

Deleuze, Gilles & Félix Guattari: Tusind Plateauer. Kapitalisme og skizofreni. Det kongelige danske kunstakademis billedkunstskoler 2005.

Deleuze, Gilles: Foucault. Det lille Forlag 2006.

Deleuze, Gilles og Félix Guattari: Hvad er filosofi? Gyldendal 1996.

Deleuze, Gilles: Forhandlinger 1972-1990. Det lille Forlag 2006.

Delis, Dean C.: Kærlighedens paradoks. Schönberg 1992.

Derrida, Jacques: Edmund Husserl's Origin of Geometry: An Introduction. Nicolas Hays, Ltd. 1978.

Derrida, Jacques: Speech and Phenomena. And Other Essayson Husserl's Theory of Signs. Notthwester University Press 1973.

Derrida, Jacques: Writing and Difference. The University og Chicago 1978.

Derrida, Jacques: Om Grammatologi. Arena 1970.

Derrida, Jacques: Differance. Det lille Forlag. Frederiksberg 2002

Derrida, Jacques: Margins of Philosophy. The University of Chicago Press 1982.

Derrida, Jacques: Glas. University of Nebraska Press 1986.

Derrida, Jacques: Of Spirit. The University of Chicago Press 1989.

Derrida, Jacques: The Gift of Death. The University of Chicago Press 2008.

Den klassiske kinesiske livets bog: Den gyldne blomsts hemmelighed. Sphinx 1993.

Det ny Testamente, Det Danske Bibelselskab 1996.

Dewey, John: Erfaring og opdragelse. Christian Eilers Forlag 1981.

Downing, George: Massagebogen. Borgen 7. opl. 1986.

Didrichsen, Agnete og Joachim Israel: Sexologi. Hans Reitzel 1973.

Diderichsen, Agnete - Vagn Rabøl Hansen og Sven Thyssen: 6 år - og på vej i skole. Hans Reitzel 1989.

Diderichsen, Agnete: Omsorg for de 2-6 årige. Børns omsorgsbehov - set gennem børns egne udtryk. Danmarks Pædagogiske Institut 1991.

Douglas, Nik og Penny Slinger: Østens seksuelle hemmeligheder. Borgen 1984.

Dowling, Colette: Askepotkomplekset. Lindhardt og Ringhof 1983.

Dreyer, Marianne - Henrik Johannesen og Chresten Krushov: Projektarbejde i skolen. Unge Pædagoger 1978.

Due, Jesper - Jørgen Steen Madsen og Henrik Vistisen: Medarbejderindflydelse og decentralisering.

Duhm, Dieter: Angst og kapitalisme. 3. opl. Gyldendal 1983.

Duke, Marc: Apukuntur. Thaning og Appel 1972.

Dyer, Wagne W.: Befri dig selv - og få alt ud af livet. Borgen 1981.

Dychtwald, Ken: Kropbevidsthed. Borgen 7. opl. 1989.

Echammari, Aminah: Islam. Naturens religion. Islamisk Studiebooksamling 1989.

Edinger, Edward f.: The Creation of Consciousness. Jung's Myth for Modern Man. Inner City Books. Canada 1984.

Egerod, Søren: Kinas religioner. Gyldendal 1987.

Egidius, Henry: Retninger i moderne pædagogik. Centrum 1980.

Eichenbaum, Luise og Susie Orbach: Hvad vil kvinder ha'? Chr. Erichsen 1984.

En sociologisk evaluering af MAI-forsøgene i amter og kommuner. FAOS, Sociologisk Institut, København 1994.

Engberg-Pedersen, Troels: Den historiske Jesus og hans betydning. Gyldendal 1998.

Enzensberger, Hans Magnus: Den store vandring. Gyldendal 1993.

Enzensberger, hans Magnus: Med udsigt til borgerkrigen. Gyldendal 1994.

Erikson, Erik H.: Barnet og samfundet. Hans Reitzel 1971.

Erikson, Erik H.: Identitet, ungdom og kriser. Hans Reitzel 1992.

Eriksen, Erik Oddvar (red.): Den politiske orden. Tano (Norge) 1994.

Estés, Clarissa Pinkola: Kvinder som løber med ulve. 3. udg. Lindhardt og Ringhof 1997.

Ethelberg, Eva: Kvindelighedens modsigelse - om kvinders personlighedsstrategier overfor mandlig dominans. Antropos 1983.

Evenshaug, Oddbjørn og Dag Hallen: Børne- og ungdomspsykologi 3. udg. Munksgaard 1992.

Fasting, Neel: Seksualitet, selvudvikling og tantra. Borgen 1991.

Fasting, Ulla - Niels Michelsen og Dion Sommer (red.): Man starter som lille. Småbørns opvækst og udvikling. Munksgaard 1988.

Fasting, Ulla - Niels Michelsen og Dion Sommer (red.): Oprør fra knæhøjre. Udviklingsarbejde med børn og deres familier. Perspektiv og praksis. Munksgaard 1988.

Favrholdt, Davis: Kinesisk filosofi. 2. udg. Gyldendal 1996.

Feuerbach, Ludwig. Louis W. Schat Petersen: Ludwig Feuerbach og Kristendommen: En religionsfilosofisk Afhandling. H. Hagerup. København 1883.

Flyvbjerg, Bent: Making Social Science Matter. Why social inquiry fails and how it can succeed again. Cambridge University Press 2001.

Flyvbjerg, Bent: Ideal Theory, real Rationality: Habermas versus Foucault and Nietzsche. Aalborg University 2004.

Flyvbjerg, Bent & Tim Richardson: Planning and Foucault. In search of the Dark Side of Planning Theory. Aalborg University 2004.

Flyvbjerg, Bent: Making Organization Research Matter: Power, Values, and Phronesis. Aalborg University 2004.

Foucault, Michel: Galskabens historie. Det lille Forlag 2003.

Foucault, Michel: Klinikens fødsel. Reitzels Forlag 2000.

Foucault, Michel: Ordene og tingene. En arkæologisk undersøgelse af videnskaberne om mennesket. Spektrum 1999.

Foucault, Michel: Overvågning og straf. Rhodos Radius 1977.

Foucault, Michel: Seksualitetens historie, 1. Rhodos 1978.

Foucault, Michel: Sindssygdom og psykologi. Hans Reitzels Forlag 2005.

Foucault, Michel: Talens forfatning. Hans Reitzels Forlag 2001.

Forward, Susan: Mænd som hader kvinder og de kvinder som elsker dem. Ideas 1987.

Frank, Søren (red.): Sider af mænd - bekendelser fra 90'erne. Dorph & Kempinski 1991.

Freinet, Célestin: Folkets skole. Hans Reitzel 1973.

Freinet, Célestin: Arbejde som pædagogisk princip. Den fri tekst. Hans Reitzel 1980.

French, Marilyn: Krigen mod kvinder. Lindhardt og Ringhof 1992.

Freud, Anna: Jeg'et og forsvarsmekanismerne. Hans Reitzel 1990.

Freud, Sigmund: Tre afhandlinger om seksualteorien. Hans Reitzel 3. udg. 1973.

Freud, Sigmund: Introduktion til psykoanalysen. Hans Reitzel 1981.

Freud, Sigmund: Drømmetydning I og II. Hans Reitzel 3. udg. 1985.

Freud, Sigmund: Psykoanalysen i grundtræk. Det lille forlag 1993.

Frid-Nielsen, Niels: Vold som hverdag. Om storbyopstande, subkulturer og socialt ansvar. Fremad 1995.

Friedan, Betty: Næste fase. Lindhardt og Ringhof 1992.

Fromm, Erich: Kunsten at elske. Hans Reitzel 2. udg. 1987.

Fromm, Erich: Det sunde samfund. 3. opl. 1982.

Fromm, Erich: Flugten fra friheden. 2. udg. Hans Reitzel 1991.

Fukuyama, Francis: Historiens afslutning og det sidste menneske. Gyldendal 1993.

Fuller, Steve: Kuhn versus Popper. Kampen om videnskabens sjæl. Forlaget Sociologi 2004.

Galbraith, John Kenneth: Tilfredshedens tyranni. Fremad 1993.

Giddens, Anthony: Modernitetens konsekvenser. Hans Reitzel 1990.

Giddens, Anthony: Intimitetens forandring. Seksualitet, kærlighed og erotik i det moderne samfund. Hans Reitzel 1992.

Glaxton, Guy (red.): Beyond Therapy. The Impact of Eastern Religions on Psychological Theory and Practice. Wisdom Publications London 1986.

Glebe-Møller, Jens: Jürgen Habermas - en protestantisk filosof. Gyldendal 1996.

Goldberg, Herb: Den truede mand. På vej ud af spændetrøjen. Borgen 1982.

Goleman, Daniel: Følelsernes intelligens. Borgen 1997.

Gordon, Barbara: Pigefeber. Modne mænd og yngre kvinder. Borgen 1989.

Gormsen, Klaus og Jørgen Lundbye: Psykoterapi, smerte, ekstase. Borgen 1979.

Gormsen, Klaus: Gensidig Terapi. Lindeløv 3 udg. 1994.

Gormsen, Klaus: Ekstasens nødvendighed. Visioner om personlig og spirituel udvikling efter år 2000. Lindeløv 1996.

Gorz, André: Arbejderbevægelse og Nykapitalisme. Gyldendal 1967.

Gorz, André: Farvel til proletariatet - hinsides socialismen. Politisk revy 1981.

Gorz, André: Paradisets veje - Kapitalismens døds kamp. Politisk revy 1983.

Gosvami, Satsvarupa Dasa: Vedisk filosofi og religion. The Bhaktivedanta Book Trust, L.A./ 2. opl. 1980.

Gotvassli, Kjell-Åge - Lisbeth Rask og Kjeld Rasmussen: Den synlige leder - og ledelse i daginstitutioner. Børn og Unge 1992.

Gotved, Helle: Bækkenbundens optræning ved vandladnings-problemer. Munksgaard 1979.

Gotved, Helle: Muskler og orgasme. Munksgaard 1980.

Grant, Toni: Madonna i krise. Gyldendal 1990.

Gray, John: Mænd er fra Mars. Kvinder er fra Venus. Borgen 1992.

Gray, John: Mars begærer venus. Venus elsker mars. Borgen 1995.

Gray, John: Mars og Venus i medgang og modgang. Borgen 1997.

Griffith, James L. og Melissa Elliott: The Body Speaks. Therapeutic Dialogue for Body-Mind Problems. BasicBooks, New York 1994.

Grof, Stanislav: Den indre rejse 1. Borgen 1977.

Grof, Stanislav: Den indre rejse 2. Borgen 1978.

Grof, Stanislav: Den indre rejse 3. Borgen 1982.

- Grof, Stanislav: Den indre rejse 4. Borgen 1985.
- Grof, Stanislav: Fremtidens psykologi. Den moderne bevidsthedsforsknings perspektiver. Borgen 2001.
- Gross, Paul R. & Norman Levitt: Higher Superstition. The Academic Left and Its Quarrels with Science. The John Hopkins University Press 1998.
- Græsholt, Thorkild: Hinduisme. Gad 1977.
- Grønbech, Kaare og C.E. Sander-Hansen (red.): Oriental Visdom. Mencius' Samtaler og Sentenser. Arnold Busck 1953.
- Grønbech, Vilhelm: Indisk Mystik. Gyldendals Uglebøger 3. udg. 1967.
- Gundelach, Peter (red.): Den bløde tunnel - og andre veje. Samfund og forskning i 90'erne. Akademisk Forlag 1992.
- Gundelach, Peter og Hanne Sandager: Organisationskultur og ledelse i det offentlige. Teknisk Forlag, 2. Udg. 1994.
- Gulik, R.G. Van: Sexual Life in Ancient China. Leiden, E.J. Brill. Netherlands 1961.
- Güle, Elisabeth: Visualisering med kærlighed. Borgen 1993.
- Haarder, Bertel - Erik Nilsson og Hanne Severinsen: Ny-liberalismen - og dens rødder. Liberal 1982.
- Haarder, Bertel: Slip friheden løs - og giv ansvar. Headline 1990.
- Habermas, Jürgen: Samtalens fornuft. Sonningsprismodtagerens 2 foredrag samt andre bidrag. Rosinante 1987.
- Habermas, Jürgen: Teorien om den kommunikative handling. Aalborg Universitetsforlag 1996.
- Habermas, Jürgen: The Philosophical Discourse of Modernity. Polity Press 1995.
- Hans, Marie-Françoise og Billes Lapouge: Mænds pornografi - kvinders erotik? Modtryk 1983.
- Hansen, Bent Pedersbæk: Ægteskabsspillet. Om skænderier i parforholdet. Informations Forlag 1987.
- Hansen, Erik Jørgen: Den maskerede klassekamp. En beretning om klassesamfundets forandring. Hans Reitzel 1990.
- Hansen, Jens: Dominerende kvinder og skvattede mænd. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1994.
- Hansen, Kai og Asbjørn Heide: Virksomheds Organisation. Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse 1992.
- Hanson, Torben: Assertions-træning. Selvtillid, sikkerhed, gennemslagskraft. Borgen 1985.
- Harding, Sandra: The Science Question in Feminism. Open University Press 1986.
- Harding, Sandra (ed): Feminism and Methodology. Social Science Issues. Indiana University Press 1987.
- Harding, Sandra: Science and Social Inequality. Feminist and Postcolonial Issues. University of Illinois Press 2006.
- Harner, Michael J.: Shamanens vej. Bogan 1990.
- Harrits, Kirsten Folke og Ditte Scharnberg (red.): Skæringspunkter. Debatbog om arbejde og kultur. Husets Forlag 1995.
- Harvey, David: The Limits to Capital. Blackwell. Oxford 1982.
- Harvey, David: A Companion to Marx's Capital. Verso 2010.
- Harvey, David: The Enigma of Capital and the Crises of Capitalism. Profile Books. London 2011.
- Harvey, David: Seventeen Contradictions and the End of Capitalism. University Press. Oxford 2014.
- Hartnack, Justus: Hegels logik. C.A. Reitzel 1990.
- Hartnack, Justus: Filosofiens historie. C.A. Reitzel 2. opl. 1992.
- Hau, Eigil: Hypnose. Teknik og anvendelsesmuligheder. Strube 4. opl. 1989.
- Havaleschka, Finn: Lederens vej fra viden til visdom. Garuda 1990.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: Åndens fænomenologi (1807). Gyldendal 2010.
- Hegeler, Inge og Steen: Kærlighedens ABZ. Chr. Erichsen 1969.
- Heidegger, Martin: Et brev om humanismen. Akademisk Forlag 1988.
- Heidegger, Martin: Hvad er metafysik. Det lille Forlag 1994.
- Heinlein Robert A.: Stranger in a Strange Land. G.P. Putman's Sons, New York 1961.
- Helleberg, Maria og Bjarne Henrik Lundis: Når den sidste arbejder dør. Sidespejlet 1992.
- Henderson, Julie: Den indre elsker, energi og seksualitet. Borgen 1990.
- Hermann, Jo (red.): Jeg gifter mig kun én gang! Kærlighed og parforhold i 1990'erne. Modtryk 1996.
- Hertoft, Preben: Klinisk Sexologi. Munksgaard 1980.
- Hesseldahl, Peter: Computerdrømmen og de økologiske realiteter. Munksgaard 1993.
- Hildebrandt, Steen og Erik Johnsen (red.): Ledelse nu. Børsen 1994.
- Hite, Shere: Hite rapporten. Om kvinders seksualitet. Tiderne Skifter 1978.
- Hite, Shere & Kate Colleran: Kærlighed sammen eller hver for sig? Om seksualitet og nye livsformer. Ekstra Bladets Forlag 1989.
- Højle, Bernt: Opgør med to tidstyper. Den aktive kapitalist og Den dogmatiske socialist. Børsen 1982.
- Hjort, Katrin: Piger og drenge - om kønssocialisering i 80'erne. Gyldendal 1987.
- Hoff, Jens (red.): Stat, kultur og subjektivitet. Elementer til en moderne klasseanalyse. Politiske Studier 1985.
- Holm, Eske: Den maskuline mystik. Rhodos 1975.
- Holt, Helle: Familievenlige arbejdspladser. Socialforskningsinstituttet 1995.
- Holt, Helle og Ivan Thaulow: Erfaringer fra et udviklingsprojekt om familievenlige arbejdspladser. Socialforskningsinstituttet 1996.
- Hornstrup, Carsten, Jesper Loehr-Petersen, Allan Vinther Jensen, Jørgen Gjengedal Madsen & Thomas Johansen: Systemisk ledelse. Den reflektive praktiker. Dansk Psykologisk Forlag 2005.
- Hovgaard, Edel og Jarle Tamsen: Kinesiologi. Kropsafbalancering. Kineste 1994.
- Husserl, Edmund: Fænomenologiens ide. Hans Reitzels Forlag 1997.
- Husserl, Edmund: Cartesianske meditationer. Hans Reitzels Forlag 1999.

Hvid, Helge: Arbejdsmiljø - konflikt, interesser, videnskab. Sociologisk Institut. Københavns Universitet 1982.

Hvid, Helge: Det gode arbejde. Fremad 1990.

Hvid, Tove: Kroppens fortællinger. Modtryk 1990.

Hvid, Tove: Kroppens fortællinger i billeder. Modtryk 1992.

Hvis, Helge og Niels Møller: Det udviklende arbejde. Mennesket i arbejdet - virksomheden i samfundet. Fremad 1992.

Højmose, Alice: Kvindelighed og mandlighed. Dansk psykologisk Forlag 1988.

Illeris, Knud: Modkvalificeringens pædagogik. Unge Pædagoger 1981.

Illich, Ivan: Grænser for lægevidenskaben. Gyldendal 1976.

Jacobi, Ann: Omsorg for de 2-6 årige. Omsorgsarbejde og omsorgsformer i daginstitutionen. Danmarks Pædagogiske Institut 1991.

Jacobsen, Bo - Karsten Schnack og Bjarne Walgren: Videnskabsteori. 3. opl. Gyldendal 1981.

Jacobsen, Helle og Lis Højgaard (red.): Skolen er køn. Ligestillingsrådet 1990.

James, Muriel og Dorothy Jongeward: Født vinder. Borgen 9. opl. 1982.

Janov, Arthur: Primalkriget 1-2. Borgen 3. udg. 1986.

Janov, Arthur: Børn og følelser. Borgen 1976.

Jarl, Bo: Reinkarnation. Bogan 1991.

Jensen, Rita -Eva Parum og Lone Severinsen: Vi skal alle sammen vinde - håndbog i praktisk ligestillingsarbejde. Akademisk Forlag 1987.

Jeppesen, Bent Haugaard (red.): Forkeystyre uden folk? Fra Askov-møderne om den politiske tillidskrise. Det Danske Forlag 1975.

Jerlang; Espen: Barnets udvikling - en helhed. Munksgaard 1990.

Jerlang, Espen (red.): Selvforvaltning - pædagogisk teori og praksis. Munksgaard 2. udg. 1991.

Jetsmark, Torben: Sig det så det ses. Kropssprog og kommunikation. Gyldendal 1995.

Johansen, Birgit: Den skjulte lyst. En bog om fetichisme. Ekstra Bladets Forlag 1988.

Johansen, Birgit: Smertens lyst. Ekstra Bladets Forlag 1990.

Johansson, Ingvar - Ragnvald Kalleberg og Sven-Eric Liedman: Positivisme, Marxisme, Kritisk teori - retninger inden for moderne videnskabsfilosofi. 2. udg. Gyldendal 1983.

Johnsen, Lillemor: Integreret respirationsterapi. Borgen 1976.

Johnsen, Erik - Jørn Ulrick Moos - Palle Mikkelsen - Tom Togsvend - Jens Rørbech - Henning Jacobsen - Jeanette Birkelund - Svend Lundtorp og Ivar Schacke: Offentlig ledelse i 90'erne. Dafolo 1989.

Johnsen, Lillemor: Det frigørende åndedræt. Klitrose 1996.

Johnson, Robert A.: Understanding the psychology of joy. Harper and Row, New York 1987.

Johnson, Warren: På vej mod nøjsomhedens samfund. Borgen 1982.

Jung, C.G.: Nutid og fremtid. Gyldendal 1959.

Jung, C.G.: Det ubevidste. Gyldendal 3. udg. 1987.

Jørgensen, Bent Raymond og Uffe Gråe Jørgensen (red.): Videnskaben eller Gud? DR Multimedie 1996.

Jørgensen, Inger Barker (red.): Bogen om Gøssel. Gyldendal 1981.

Jørgensen, John Chr.: Herreartikler. Introduktion til 80'ernes nye mænd. Borgen 1985.

Jørgensen, Kresten Schultz: Det sidste menneske - da danskerne opgav demokratiet. Fremad 1997.

Jørgensen, Vibeke og Karen Brøndum-Nielsen (red.): Den ændrede mandsrolle. Myte eller virkelighed. Lindhardt og Ringhof 1984.

Kahn, Alice (red.): G-punktet. Lindhardt og Ringhof 2. udg. 1987.

Kampmann, Jan: Barnet og det fysiske rum - et blik ind i barndommens landskab. Børn og Unge 1994.

Karcher, Stephen: I Ching. Forvandlingens bog - i nutidig tolkning. Borgens Bogklub 2005.

Keen, Sam: Ild i maven. Om at være mand. Schönberg 1991.

Kemp, Peter: Døden og maskinen. Introduktion til Derrida. Rhodos 1981.

Kim-Gaul, Kwan: Chinese Cavalcade. Herbert Jenkins. London 1963.

Kiefer, Otto: Sexual Life in Ancient Rome. Routledge & Kegan LTD. London 1953.

Kirk, Birthe: Astrologi. Horoskopets betydning. Irene Christensen Instituttet. 1982.

Kjørup, Søren: Menneskevidenskaberne. Problemer og traditioner i humanioras videnskabsteori. Roskilde Universitetsforlag 1997.

Kjørup, Søren: Forskning og samfund. En grundbog i videnskabsteori. 2. udg. Gyldendal 1997.

Klausen, Kurt Klaudi: Offentlig organisation, Strategi og Ledelse. Odense Universitetsforlag 1996.

Klein, Melanie: Psykoanalyse af børn. Rhodos 1973.

Klubien, Jørgen: Confucius' Lære. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1955.

Kneer, Georg og Armin Nassehi: Niklas Luhmann - introduktion til teorien om sociale systemer. Hans Reitzels Forlag 1997.

Knudsen, Jørgen: Vækstens tyranni. Tiderne skifter 1992.

Knudsen, Jørgen: Forbrydelse eller dumhed. Tiderne skifter 1996.

Knudsen, Susanne V. - Birgitte Holm Sørensen og Susanne Wad: Det ordløses muligheder i projektarbejdet. Dansk Pædagogisk Tidsskrift nr. 5 1994.

Knutsen, Eivind: Krop og psyke. Balance gennem rolfig. Systime 1992.

Koch, Hal: Hvad er demokrati? 5. udg. Gyldendal 1991.

Koch, Nynne: Det kvindelige tydningsunivers. Melusine 1985.

Kofoed, Steen og Krarup, Steen: Sjælens univers. Borgen 1993.

Kold, Christen: Christen Kold fortæller. Friskolebladet 1988.

Kramer, Samuel Noah: Historien begynder med sumererne. Det Schønbergske Forlag 1958.

Krause-Jensen, Esbern: Den franske strukturalisme. På sporet af en teori for de humane videnskaber. Berlingske Forlag 1973.

Kristeva, Julia: The Kristeva Reader. Basil Blackwell 1986.

Kristeva, Julia: Crises of the European Subject. Other Press New York 2000.

Krogh, Kaj Ove: Islam - møde med Koranen. OP-forlag 1996.

Kroonenberg, Yvonne: Alle mænd vil bare én ting. Borgen 1987.

Kruchov, Chresten (red.): Projektarbejde i Folkeskolen. Unge Pædagoger 1978.

Krüger, Henrik: Køn på afveje. Feminismens vildveje og mandens vej mod tilintetgørelse. Bogan 1995.

Kryger, Niels: De skrappe drenge og den moderne pædagogik. Unge Pædagoger 1988.

Kärrby, Gunni: Kvalitet i pædagogisk arbejde med børn. Børn og Unge 1993.

Kuhn, Thomas S.: Videnskabens revolutioner. Fremad 1973.

Kunsten at løse konflikter. Redskaber og overvejelser. Center for konfliktforskning 1998.

Lacan, Jacques: Det symbolske. Gyldendal Norsk Forlag, Oslo 1985.

Laing, Ronald D.: Oplevelsens politik og paradisfuglen. Rhodos 1971.

Laing, Ronald D.: Familiens politik. Rhodos 1970.

Laing, Ronald D.: Det spaltede selv. Paludans Fiolbibliotek 1979.

Lacan, Jacques: Det ubevidste sprog. Rhodos 1973.

Lacan, Jacques: Psykoanalysens fire grundbegreber. Politisk Revy 2004.

Lauborg, Per: Akupunktur bogen 1-2. Sopela 1992.

LaVey, Anton Szandor: Satans Bibel. Sphinx 2. opl. 1990.

LaVey, Anton Szandor: Sataniske Ritualer. Sphinx 1972.

Laotse: Tao Teh Ching. Sankt Ansgars Forlag 1985.

Larsen, Henrik Holt - Jeanette Nielsen og Else Relster: Medarbejdersamtaler - nøglen til personaleudvikling. Teknisk Forlag 1989.

Larsen, Lars Steen -Erik Michael og Per Kjærgaard Rasmussen: Astrologiens ide. Fra Babylon til Big Bang teorien. Gyldendal 1995.

Larsen, Mogens Trolle: Mesopotamien. Gjellerup 1970.

Larsen, Steen: Enzymisk pædagogik. Eget forlag 1994.

Larsen, Øjvind: Forvaltning, etik og demokrati. Hans Reitzel 1996.

Lasch, Christopher: Den bestrålede familie eller et tilflugtssted i en hjerteløs verden. Hovedland 1998.

Leadbeater, C.W.: Lærebog i teosofi. Teosofisk Samfunds Forlag 1984.

Leboyer, Frederick: Fødsel uden vold. Gyldendal 2. opl. 1978.

Leonard, Linda Schierse: Det indre bryllup. Forvandling i kærlighedsforholdet. Munksgaard 1991.

Lerner, Harriet G.: Kvinders selvbedrag og løgne. Spektrum 1994.

Lévi-Strauss, Claude: Den vilde tanke. Gyldendal 1969.

Lindhardt, Jan: Politik - Religion - Etik. Et problem og dets historie. Gad 1983.

Lindqvist, Sven: Udryd de sataner. Gyldendal 1992.

Liu, Da: T'ai Chi Ch'uan and I Ching. Harper and Row, New York 1972.

Loldrup, Hans-Otto: Slavesamfundet og det socialistiske menneske. Kolding Højskoles Forlag 1981.

Lorentsen, Asger: Menneskets åndelige rejse. Borgen 1985.

Lorentsen, Asger: Menneskets indre univers. Borgen 1992.

Lorentsen, Asger: Levende Teosofi. Principper for rette menneskelige forbindelser. Det ny Avalon 1992.

Lorenzer, Alfred: Materialistisk socialisationsteori. Rhodos 1975.

Lovelock, J.E.: Jordens overlevelse. Politikens Forlag 1992.

Lowen, Alexander: Fornægtelse af kroppen. Gyldendal 1975.

Lowen, Alexander og Leslie: Bioenergetiske øvelser. Borgen 4. opl. 1989.

Lowen, Alexander: Bioenergetik. Borgen 1988.

Lowen, Alexander: Kærlighed, sex og dit hjerte. Borgen 2. udg. 1993.

Lowen, Alexander: Den guddommelige krop. Borgen 1995.

Luhmann, Niklas: Tillid - en mekanisme til reduktion af social kompleksitet. Hans reitzels Forlag 1999.

Luhmann, Niklas: Sociale systemer. Grundlag til en almen teori. Hans Reitzels Forlag 2000.

Luhmann, Niklas: Indføring i systemteorien. Unge Pædagoger B92 2007.

Luhmann, Niklas: Massemediernes realitet. Hans Reitzels Forlag 2002.

Luhmann, Niklas: Samfundets uddannelsessystem. Hans Teitzels Forlag 2006.

Lund, Erik: Verdens historie I. Gyldendal 5. udg. 1972.

Lund, Erik: Verdens historie II. Gyldendal 5. udg. 1972.

Lund, Erik: Verdens historie III. Gyldendal 5. udg. 1973.

Lund, Erik - Mogens Phil og Johannes Sløk: De europæiske ideers historie. Gyldendal 3. udg. 1993.

Lundbye, Jørgen (red.): Kritisk Psykoterapi. Paludans Fiolbibliotek 1975.

Lundbye, Vagn: Alt er liv. En samling om det indianske menneske. Bd. 1-2. Borgen 1976.

Læssøe, Jørgen: Fra Assyriens arkiver. Det Schønbergske Forlag 1960.

Læssøe, Jørgen: Babylon. Gad 1966.

Løgstrup, K.E.: Den etiske udfordring. 2. udg. Gyldendal 1991.

Løkkegaard, Frede: Muhammed. Gad 1972.

Madsen, Allan: Samfundsvidenskabelig teori som reproduktion eller kritik. Akademisk Forlag 1976.

Madsen, Børge: Paradis slaver. 600 unge lever i fælles seksualitet og vil bryde alle tabuer. En beretning fra utopiens inderside. SOCPOL 1996.

Madsen, Jens Løgstrup (red.): Den moderne liberalisme - rødder og perspektiver. Breidablik 1997.

Madsen, Peter (red): Strukturalisme – kampskrift mod Paris's historikere. Rhodos 1970.

Mailand-Hansen, Chr.: Anarkismen. Rhodos 1970.

Marstrand, Peter: Ny renæssance. Arbejde, energi og idealer i det 21. århundredes Europa. Munskgaard Rosinante 1996.

Marcus, Maria: Den frygtelige sandhed. Tiderne Skifter 1985.

Marcuse, Herbert: Frigørelsens dialektik. Rhodos 1969.

Marcuse, Herbert: Samtaler med Marcuse. Rhodos 1979.

Marcuse, Herbert: Det én-dimensionale menneske. Gyldendal 1988.

Marrone, Robert: Body of Knowledge. An introduction to Body/Mind Psychology. State University of New York 1990.

Marsters, Robert og Jean Houston: Bevidsthedsrejser. Borgen 1985.

Martinus Thomsen: Vejen til Paradis. Borgen 1958.

Martinus Thomsen: Den længst levende afgud. Martinus Institut 1969.

Marx, Karl: Grundrids. Til kritikken af den politiske økonomi. Bind 4. Modtryk 1977.

Marx, Karl: Kapitalen. Uddrag ved Julian Burchardt. Fremad 1933.

Marx, Karl: Den tyske ideologi. Rhodos 1974.

Marx, Karl: Filosofiens elendighed (1847). Paludins Forlag 1973.

Matthiessen, Hugo: De kagstrygne. Et blad af prostitutionens historie i Danmark. Samleren 1986.

Mayo, Jeff: Astrologi. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1973.

Mead, Margaret: Køn og kultur. Schultz 1969.

Mead, Margaret: Mand og kvinde i tre primitive kulturer. Schultz 1976.

Meadows, Denella - Dennis L. Meadows. og Jørgen Randers: Hinsides grænser for vækst. Gyldendal 1993.

Meyer, Niels I - K. Helvig Petersen og Villy Sørensen: Oprør fra midten. Gyldendals Tranebøger 2.udg. 1993.

Meyer, Niels I - K. Helvig Petersen og Villy Sørensen: Røret om oprøret. Gyldendal 1992.

Meyer, Niels I. - Peter Johannes Schjødt - Pia Krogh Christoffersen: Kultur og politik - i dansk og europæisk perspektiv. Fremad 1995.

Miller, Roberta DeLong: Psykisk massage. Borgen 1979.

Mindell, Arnold: Kroppens budskab. Procesorienteret psykologi. Klitrose 1995.

Mindell, Arnold: Shamanens krop. En ny vej til livsglæde, samvær og fællesskab. Klitrose 1996.

Mindell, Arnold: Lederskabets kunst. Procespsykologi og konfliktløsninger i store grupper og organisationer. Munskgaard - Rosinante 1996.

Montessori, Maria: Barndommens gåde. Borgen 1963.

Moody, Raymond A.: Livet før livet. Borgen 1990.

Mookerjee, Ajit og Madho Khanna: Tantra. En vej til Kosmisk Bevidsthed. Rhodos 1978.

Moore, Mary-Margaret: Vejen til Virkeligheden - kanal for Bartholemew. Strube 1994.

Moos, Helga: Kvindefælder. Borgen 1991.

Morris, David B.: The Culture of Pain. University of California Press 1991.

Morris, Desmond: Den nøgne abe. Gyldendal 1967.

Morris, Desmond: Menneskers adfærd. Gyldendal 1977.

Mortensen, Martin: Indianerne på prærien. Apostrof 1992.

Moustens, Leif: Psykologi. Leif Moustens Forlag 1983.

Moustens, Leif: Identitet og udvikling. Leif Moustens Forlag 1986.

Muckadell, Caroline Schaffalitzky de: Løgstrups etik. En moralfilosofisk blindgyde. Gyldendal 1997.

Møller, Carl-Mar: Hvad kvinder ikke ved om mænd. Lindhardt og Ringhof 1996.

Møller, Carl-Mar: Bliv en bedre kæreste. Lindhardt og Ringhof 1997.

Møller, Per Stig: Spor. Udvalgte skrifter om det åbne samfund og dets værdier. Gyldendal 1997.

Namikoshi, Tokujiro: Shiatsu. Borgen 1983.

Narayanananda, Swami: Urkraften i mennesket - eller kundalinikraften. Borgens Billigbøger 3. udg. 1970.

Negt, Oskar: Socialistisk fantasi og eksemplarisk indlæring. Til teori og praksis i arbejderuddannelsen. Kurasje 1981.

Negt, Oskar: Det levende arbejde - den stjålne tid. De politiske og kulturelle sider af kampen for nedsat arbejdstid. Politisk revy. 1985.

Niell, A.S.: Summerhillskolen. Hans Reitzel 1968.

Niell, A.S.: Hjerter - ikke hjerner i skolen. Hans Reitzel 1968.

Nielsen, Birger Steen - Kirsten Larsen - Henning Salling Olesen og Kirsten Weber: Arbejde og subjektivitet --en antologi om arbejde, køn og erfaring. Erhvervs- og voksenuddannelsesgruppen Roskilde Universitet 1994.

Nielsen, Bjarne M.: Køn, sex og samfund. Gyldendal 1979.

Nielsen, Ellen: Manden og hans dårlige samvittighed. Bogan 1987.

Nielsen, Kurt Aagaard: Sociologi og socialisation. Kritik af de kapitalistiske herredømmeformer. Sociologisk Institut. Københavns Universitet 1983.

Nielsen, Kurt Aagaard, Birger Steen Nielsen og Peter Olsén: Industri og Lykke. Demokratisk industri i Danmark. Et uddannelseseksperiment inden for fiskeindustrien. Sociologisk Institut 1988.

Nielsen, Kurt Aagaard: Arbejdets sociale orientering. Forlaget Sociologi 1996.

Nietzsche, Friedrich: Moralens oprindelse. Det lille forlag 1993.

Nietzsche, Friedrich: Antikrist. Forbandelse over kristendommen. Hans Reitzel 1994.

NOAH: Mod et bæredygtigt Europa. NOAH, Friends of the Earth Denmark 1995.

Nordahl, Bertill: Hankøn i skolen. Modtryk 1994.

Norwood, Robin: Kvinder der elsker for meget. Borgen 1987.

Næss, Arne: Filosofiens historie 1. Fra oldtiden til Kant. Hans Reitzel 3. udg. 1991.

Nørgaard, Ellen og Spæt Henriksen (red.): Ligestilling i skolen. En bog om skole og køn. Kroghs Forlag 1989.

Nørgaard, Erik: Partisanen Jesus. Bogan 1975.

Nørgaard, Erik: Drømmen om verdensrevolutionen. Bogan 1985.

Nørgaard, Erik: Smertens Vellyst. Hans Reitzel 1985.

Nørretranders, Tor (red.): Hengivelse - de debatbog om mænds orgasmer. Informations Forlag 1981.

Nørretranders, Tor: Mærk Verden. En beretning om bevidsthed. 5. opl. Gyldendal 1991.

O'Connor, Dagmar: At elske med den samme hele livet og stadig elske det. Ideas 1985.

OHIYESA: OHIYESA - Indianerne og naturen. Bogan 1983.

Olesen, Kjeld: Det robotiserede menneske - pejlinger i et politisk opbrud. Fremad 1997.

Olsen, Erling og Robert Pedersen: Når højrebølgen ebber ud. Chr. Erichsen 1985.

Olsen, P. Ussing: Mennesker i Mesopotamien. Gyldendal 1973.

Olsén, Peter - Kurt Aagaard Nielsen og Birger Steen Nielsen: Demokratisk industri som socialt nyttig produktion. En rapport fra projekt Industri og Lykke. Institut for Arbejdsmiljø DTH og Sociologisk Institut, Københavns Universitet 1990.

O'Neill, Nena og George: Det åbne ægteskab. Bramsen & Hjort 1972.

Orr, Leonard og Sondra Ray: Rebirthing in the New Age. Celestial Arts, Berkeley, California 1983.

Ouchi, William: Tvang eller tillid. Teori Z - management på japansk. Borgen 1982.

Pahuus, Mogens: Naturen & den menneskelige natur. Philosophia 1988.

Painter, Jack W.: Postural Integration. Borgen 1984.

Pascale, Richard Tanner og Anthony G. Athos: Japansk ledelses kunst. Børsen 1982.

Paulsen, Inge-Lise (red.) - Anne Jespersen og Lise Svane-Mikkelsen: Køn ingen hindring. En antologi. April 1986.

Paulsen, Michael og Lars Qvortrup (red.): Luhmann og dannelse. Unge Pædagoger B93 2007.

Pedersen, Ove K.: Videnskabsproblemet - en introduktion til fire forskellige svar: Positivismetraditionen, Den klassiske marxisme, Althusser-skolen, Kapitallogikken. Aurora 1983.

Pedersen, Stig - Niels Raasthøj og Søren Otto: I mande, mande år... Mænd og seksualitet. Gyldendal 1987.

Pelby, Maiken: Bestyrelsens etiske ansvar. Consult 1995.

Perls, Frederick S.: Gestaltterapi. Socialpædagogisk bibliotek, Munksgaard 1972.

Perls, Frederick S. - Ralph Hefferline og Paul Goodman: Grundbog i gestaltterapi. Borgen 1977.

Petersen, Anne m.fl.: Problemer omkring organisering af klassebevidsthed. Fagtryk 1975.

Petersen, Gert: En ny verdensorden - ja, men en bedre! Vindrose 1991.

Petersen, Jens-Erik Risom: Selvudviklingens Tao og de fem elementers psykologi. Borgen 1991.

Petersen, Laila: Satans Hekse. Alrune 1985.

Petersen, Niels Helvig (red.): På sporet af den nye grundlov. Gyldendal 1992.

Piaget, Jean: Barnets psykiske udvikling. Hans Reitzel 1992.

Poulsen, Per Thygesen: Dynamiske virksomhedskulturer - et aktuelt ledelsesværktøj. Børsens Forlag 1984.

Program for et socialistisk Danmark. Forlaget Arbejderen 1997.

Projekt Medarbejderindflydelse. Den centrale styregruppes sammenfatning af MAI-projektet. Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO) 1994.

På vej mod en helhedsskole. Beskrivelse af 14 udviklingsprojekter. Projekt Helhedsskolen. Delrapport 1. Danmarks Lærerbhøjskole 1991.

Qvortrup, Lars: Det vidende samfund - mysteriet om viden, læring og dannelse. Unge Pædagoger B73 2004.

Rajneesh, Bhagwan Shree: Hemmelighedernes bog 1. Borgen 1988.

Rajneesh, Bhagwan Shree: Hu-meditation og kosmisk orgasme. Borgen 1975.

Ramsdale, David og Ellen: Sex, energi og ekstase. Borgen 1994.

Ranning, Bent: Bestyrelsen for fremtiden. Børsen 1985.

Rasborg, Klaus: Det sociologiske paradigme - sociologien om det moderne og det postmoderne samfund. Forlaget So-

ciologi 1995.

Rasmussen, Anders Fogh: Fra socialstat til minimalstat. Samleren 1993.

Rasmussen, Erik: Ideologi og politik. Gyldendal 1969.

Rasmussen, Jes: Verdens religioner. Islam. Politiken 1981.

Rasmussen, Torben Hangaard: Kroppens filosofi. Maurice Merleau-Ponty. Semi-forlaget 1996.

Rasmussen, Vibeke: Kinesiologi cross - crawl. Strube 1982.

Rawson, Philip: Tantra. The Indian Cult of Ecstasy. Thames and Hudson. London 1991.

Ray, Sondra: Kærlige forhold. Lotus 1992.

Reich, Wilhelm: Orgasmens funktion. Rhodos 1971.

Reiche, Reimut: Sexualitet og klassekamp. Rhodos 1970.

Richter, Horst Eberhard: Gudskomplekset. Om troen på menneskets afmagt - dens oprindelse og dens krise. Thermidor 1980.

Ridall, Kathryn: Kanalisering. Bogan 1991.

Rosenberg, Jack Lee: Total Orgasme. Munksgaard 1978.

Rosenberg, Jack Lee m.fl.: Body, Self and Soul. Sustaining Integration. Humanics Limited, Atlanta, Georgia 1986.

Rosenberg, Marshall: Ikkevoldelig kommunikation - girafsprag brug din indfølelse og få både dine egne og andres behov tilgodeset. Borgen 2000

Rossen, Svend Åge: Døden eksisterer ikke. Om døden og reinkarnation på grundlag af Martinus' verdensbillede. Borgen 1985.

Rossen, Svend Åge: Livets mening. En psykologi på grundlag af Martinus' verdensbillede. Borgen 1993.

Roth, Gabrielle: Trin mod Ekstase. Borgen 1991.

Rubin, Lillian B.: Intime fremmede. Om mænds og kvinders forhold i en brydningstid. Borgen 1984.

Russell, Stephen og Jürgen Kolb: Seksuel massage. Politikens Forlag 1993.

Sannella, Lee: The Kundalini Experience. Integral Publishing. California 1987.

Sartre, Jean-Paul: Eksistentialisme og marxisme. Gyldendals Uglebøger 2. opl. 1979.

Sartre, Jean-Paul: Etik. Hæfter til moral. Det lille Forlag 1995.

Schivelbusch, Wolfgang: Paradiset, smagen og fornuften. Politisk Revy 2. udg. 1992.

Schmidt, Grethe: Den store kinesiske øvelses bog. Sund og rask med Tai Chi og Chi Kung. Lindholm 1987.

Schmidt Gunter: Han, hun, den, det. Om det seksuelle. Tiderne Skifter 1989.

Schmidt Gunter: Hvad skete der med seksualiteten? Refleksioner over sex og afseksualisering. Hans Reitzel 1996.

Schwartz, Bente: Adam og Eva. Om kønsforskelle og kønsmøder. Munksgaard 1996.

Schwartz, Bente: Kvinden er død. Hurra? Kroghs Forlag 1998.

Scram, Sanford F. & Brian Caterino (edit): Making Political Science Matter. Debating Knowledge, Research, and Method. New York University Press 2006.

Segeffjord, Bjarne: Lærerstyring eller selvregulering. Aschehoug 1981.

Seligman, Martin E.P.: Authentic Happiness. Using the New Positive Psychology to Realize Your Potential for Lasting Fulfillment. Free Press 2002.

Senge, Peter M. Den femte disciplin: den lærende organisations teori og praksis. Klim 1999.

Sex som leg (et bind i serien): Den erotiske trekant. Lademann 1986.

Sisson, Colin S.: Rebirthing let og blidt. Lotus 1991.

Sjølund, Arne: Gruppepsykologi. Gyldendal 18. opl. 1987.

Skaarup, Carsten: Lysets sejr over mørket. Sphinx 1991.

Skriver, Morten: Blomsternes filosofi. Borgen 1995.

Smidt, Bente: Kropsorienteret psykoterapi. Borgen 1982.

Snow, C.P.: The Two Cultures: & A Second Look. Cambridge University Press 1964.

Sokal, Alan and Jean Bricmont: Fashionable Nonsense. Postmodern Intellectuals' Abuse of Science. Picador 1998.

Sominsen, Birtigge og Knud Illeris: De skæve køn. Bind 1 og 2. Unge Pædagoger 1989.

Steffesen, Finn Erik: De romerske kristenforfølgelser. Historiske kilder. Gyldendal 1975.

Steiner, Rudolf: Teosofi. Antroposofisk Forlag 1981.

Steiner, Rudolf: Videnskaben om det skjulte. Antroposofisk Forlag 1978.

Steiner, Rudolf: Hvordan når man til erkendelse af de højere verdener. Antroposofisk Forlag 1986.

Steiner, Rudolf: Den højere erkendelses udviklingstrin. Antroposofisk Forlag 1985.

Steiner, Rudolf: Hemmeligheden om menneskets temperament. Antroposofisk Forlag 1984.

Steiner, Rudolf: Skæbnedannelse under søvn og i vågen tilstand. Foredrag holdt i Bern 6. april 1923. Jupiter, Odense 1985.

Steiner, Rudolf: Barnets opdragelse. Antroposofisk Forlag 1981.

Steup, Matthias and Ernest Sosa (ed.): Contemporary Debates in Epistemology. Blackwell. UK 2006.

Storr, Anthony: Det umenneskelige menneske. Den psykiske grobund for grusomhed, forfølgelse og folkemord. Hans Reitzel 1995.

Strandgaard, Vagn - Finn van Hauen og Bjarne Kastberg: Den lærende organisation - om evnen til at skabe kollektiv forandring. Industriens Forlag 1995.

Strandgaard, Vagn - Finn van Hauen og Bjarne Kastberg: Det samarbejdende menneske. - teambuilding for "Den læ-

rende organisation". Industriens Forlag 1996.

Stybe, Svend Erik: Idehistorie. Munksgaard 4. opl. 1983.

Sørensen, Torben Berg: Sociologien i hverdagen. Indføring i nyere gruppesociologi. Gestus 1991.

Sørensen, Torben Berg: Makroillusionen - aktører og samfund. Gestus 1995.

Sørensen, Villy: Jesus og Kristus. Gyldendal 1992.

Sørensen, Villy: Den frie vilje. Hans Reitzel 1992.

Tannen, Deborah: Kvindesnak og mands tale. Hvorfor vi taler fordi hinanden. Munksgaard 1992.

Tarp, Sven: Udbytning, undertrykkelse og klassesamfund. Forlaget Arbejderen 1995.

Thie, John F.: Kinesiologi terapi. Strube 1986.

Theander, Dan: Taktik og tone for ledere - en håndbog i ledelsespsykologi. Erhvervsskolernes Forlag 1990.

Thielst, Peter: Den kønspolitiske tænkning. Gyldendal 1978.

Thielst, Peter: Narkissos og Ekko. Hans Reitzel 1989.

Thielst, Peter: Den gode lille moralfilosofi. Det lille Forlag 1995.

Thomsen, Rudi: Forelæsninger over Nærorientens historie til år 500 f.v.t. Akademisk Boghandel, Århus Universitet 1966.

Thulstrup, Niels: Hegel. Gad 1967.

Thulstrup, Niels: Kierkegaards forhold til Hegel og til den spekulative idealisme. Gyldendal 1967.

Thygesen, Erik (red.): Mænd. Det svækkede køn. Tiderne Skifter 1974.

Thyssen, Ole: Hvad kommer efter velfærdssamfundet? Gyldendal 1991.

Thyssen, Ole: Værdiledelse - om organisationer og etik. Gyldendal 1997.

Thyssen, Sven: Omsorg for de 2-6 årige. Omsorg i udviklingsmæssigt perspektiv. Danmarks Pædagogiske Institut 1991.

Thyssen, Sven: Omsorg og børns samvær. Danmarks Pædagogiske Institut 1992.

Thyssen, Sven: Omsorg skaber udvikling. Om 1½-2½ årige børn. Danmarks Pædagogiske Institut 1994.

Thyssen, Sven: Omsorg og småbørns udvikling i daginstitutionen. Systine 1995.

Tolle, Eckhart: Nuets kraft. Nøgle til personlig frigørelse. Borgen 2007.

Tolle, Eckhart: En ny jord. Nuets muligheder og livets mening. Borgen 2004.

Torpe, Helge og Shigenu Koboyashi: Den tredje vej - en kreativ ledelsesform. 4. opl. Akademisk Forlag 1982.

Tsi, Chuang: Sjælen og sommerfuglen. Thaning og Appel 1955.

Tsi, Chuang: Forstanden drager nordpå. Sankt Ansgars Forlag 1981.

Tsi, Chuang: Misundelse og taknemmelighed. Hans Reitzel 1990.

Turner, Bryan S.: Kroppen i samfundet. Hans Reitzel 1992.

Tække, Jesper (red): Luhman og erkendelse. Epistemologi, afvendelse og nyorientering. Unger pædagoger. København 2006.

Ussel, Jos van: Seksualundertrykkelsens historie. Medusa 1978.

VanderKam, James C.: Dødehavsrullerne - teorier og kendsgerninger. Anis 1995.

Vatsyayana: Kama Sutra. Hans Reitzel 1990.

Vedfelt, Ole: Det kvindelige i manden. Gyldendal 1985.

Vedfelt, Ole: Bevidsthed. Gyldendal 1996.

Verny, Thomas og John Kelly: Det ufødte barns hemmelige liv. Borgen 1983.

Vilar, Esther: Det polygame køn. Mandens ret til to koner. Bramsen & Hjort 1974.

Vilby, Knud: Mod bedre viden. Hans Reitzels Forlag 1990.

Vilby, Knud: Ulandene i 90'erne. Borgen 1993.

Volpert, Walter: Lønarbejdets psykologi. Videnskaben om lønarbejdets og arbejdsvirksomhedens psykologi. Hans Reitzel 1980.

Voldtofte, Finn og Lars Zäll: Sandkornet i en perle - et opgør med krise-paradigmet. BDO ScanFutura 1993.

Vøldan, Julia: Plus-minus balancen. Ny tid og vi 6. opl. 1973.

Weitz, John: Hitler's Banker. Hjalmar Horace Greeley Schacht. Little, Brown and Company. UK 1999.

Weber, Kirsten - Birger Steen Nielsen & Henning Salling Olesen (red.): Modet til fremtiden - inspirationen fra Oskar Negt. Roskilde Universitetsforlag 1997.

Weber, Max: Den protestantiske etik og kapitalismens ånd. Nansensgade Antikvariat 1995.

Wenneberg, Søren Barlebo: Den ny videnskab. Et studie af videnskab under forandring. Samfundslitteratur 1999.

Wenneberg, Søren Barlebo: Socialkonstruktivisme - positioner, problemer og perspektiver. Samfundslitteratur 2000.

Wiethoff, Bodo: Introduction to Chinese History. From Ancient Times to 1912. Thames and Hudson. London 1975.

Wilhelm, Richard (oversat af): I Ching, Forvandlingernes bog 1-2. Thaning og Appel 1973.

Winter-Jensen, Thye: Undervisning og menneskesyn belyst gennem studier af Platon, Comenius, Rousseau og Dewey. Akademisk Forlag 1989.

Wulf, Ellen: Koranen. Oversat til dansk. Forlaget Vandkunsten. København 2009.

Zaretsky, Eli: Det personliga är politiskt. Kapitalismen, familjen och privatlivet. Prisma Stockholm 1979.

Zlotnik, Gideon: De stakkels drenge. Kønsforskelle i barndommen. 2. Udg. Hans Reitzel 1991.

Index

A

abstrakt;52;54;92
adel;45;46
ADHD;115
Adizes;72
afgrund;153
afholdenhed;48
afladning;161
afreagere;156
afsløre;149
aftægtsbolig;123
akse;16;17
Alexandria;31
alienation;45;90;104;106;181
Allah;36;120
alternativ;179
ambassadør;127
Amerika;51;119
amerikanske soldater;172
anabolske steroider;115
analyse-
    energien;13;14;15;72;90;106;
    129;137;139;143;149;179
analysere;166
Analyze Energy;13
anarkister;119
Anima;66;152
animalisme;100
Animus;66;152
ansigt;115
ansigtsmaske;38
ansvar;161
appreciative inquiry;73
Aquinas;43
arbejderbevægelse;146
arbejderklasse;119;146
arbejdsformidling;124
arbejdsfællesskab;68
arbejdsstyrke;49
argumentere;33
Aristoteles;25;145
Asperger's syndrom;111
astrologi;27
Atman;21
atmosfæren;64
autisme;111

B

Bailey;95
bander;125
barduner;17
barmhjertig;38
bede;40
befolkningsantal;170
beholder;61;156
Berlin;175
beslutning;16
besluttende magt;120

betændelse;116
bevidsthed;33
bevidsthedsrunde;137
bevidsthedsspaltning;54
Biblen;100
bioenergi;154
bjerg;153
bjergskråning;26
Blavatsky;95
blindebuk;47
blive hel;96
blodkredsløbssygdomme;116
bluse;70
blæksprutte;60
bogtrykkerkunst;49
bolig;61;183
boligkarré;142
boligselskab;124
bondage;133
bondehær;45
borgerlig presse;148
borgerlige
    revolution;107;119;145
broderskab;118
brugsværdi;54
bryst;18;61;116
bryster;17
bryståndedræt;14
brænde;49
buddhisme;19
budget;69
bughule;18
bunde;164
bundorgasme;132
bureaukrati;146
bygning;142
bytteværdi;54
bækkenbund;130
bærbuske;142
bæredygtig;179
bøddel;46
bønder;45
børn;57;89;170;182
børnegruppe;104
børnehave;124
børnekursus;68
børneopdragelse;108
bål;49

C

celle;12
cellekerner;134
centerorgasme;132
centrum;20
chakra;22
chi;12
chok;33
cirkelproces;17;25;76

civilisation;46
civiliseret;61;107
clairvoyance;137
Create Energy;13

D

dagsorden;165
dal;30
dalorgasme;133
dameblad;70
deep throat;131
dekonstruktion;81
delorgasme;132
Demokrater;51;119
demokrati;49;145
den besluttende magt;120
den dømmende magt;118
den lovgivende magt;118;120
den udøvende magt;118
deperdition;84;93;104;113
depression;115
Derrida;79
Det nødvendige Seminarium;68
Devote Energy;13
diskurs;77
dom;38
dommer;118;126
domstol;118
dreng;21;37;50
drivhuseffekt;64
drivhusgasser;172
dukketeater;139
dyne;112
dyrisk;50;107
dyrkningsmetode;170
dødsforberedelse;21
døgnrytme;128
dømmende magt;118

E

effectiveness;141
efficiency;141
ego;21;164
ekstrem sport;115
elektrisk kredsløb;12
embedsmænd;118;121
emigration;119
endefuld;131
energiknudepunkt;22
energilegame;13;19;149;159
energimønster;13
energipumpen;14
energistrøm;23
engel;154
Engels;55;56;62;112
engelsk;13
enheds-
    energien;13;14;15;89;106;126;
    129;138;139;148

enig;16
enighed;180
enke;47
EPO;115
erektion;128
erfaringer;166
erkendelse;33
erotik;129
Essæerne;31
etik;86
evolution;95;112

F

Fader Vor;81
familie;134
fantasi;129
feedback;165
feminisme;79
festdage;127
fetich;129
Feuerbach;56
filosof;24
filosoffer;65
filosofi;99
fiskeri;121
fitness;115
fjernsyn;151
floddal;26
flygtninge;170
fodbold;132
folkemagt;121;125
folkeråd;126
folkevandring;31
forbrydelse;38
forfatningsdomstol;122
forfædrenes bevidsthed;42
forkert;108;110
formue;49
fornuftigt;107
forplantning;134
forsone;32
forurene;179
Foucault;74
Freud;51;57;152
fri energi;161
frihed;118
fugle;72
fuldmåne;138
fælles energi;164
fælleshus;140
fællesskab;65
fællesskaber;124
fængsel;38;109;124
fødevarer;172
fødevarsikkerhed;171
fødselshoroskop;27
følehorn;18
følelser;113
følelsesstrøm;12

G

gamle mænd;145
Gather Energy;13

general;47
genfødt;133
gennemsigtig;126
genopstå;21
gestalt;153
gift;179
gifte sig;49
gigt;116
give;60
global opvarmning;170
GPS;169
g-punktet;130
grillplads;142
grin;38;115
grine;88
Grundrids;54
grundstoffer;170
grundvand;172
gruppe;56
gruppefamilie;162;182
grusomhed;107
Grækenland;24;145
grænse;16;162
græsrodsbevægelse;51
Grønland;64
gråd;115
gud;27
Gud;29;41;56;66;120
guder;117
Guds rige;43
gudsprincip;20
gæld;30
gård;49
gårde;123

H

Habermas;146
hampeplanter;140
Harding;79
Hatha-yoga;20
Hauen;74
healing;31
Hegel;52
heks;49
hel;32
helbredelse;31;32
helligdag;30
Helligånd;35
helligår;30
hengivelses-
    energien;13;14;16;90;106;122;
    131;138;139;148;161
hensynsløs;15
heste;67
heteroseksuel;92;111
hexagram;18
himmelgud;27
Himmerige;48
hinduisme;20
historieopfattelse;83
historisk materialisme;100
Hitler;65
hjerne;13

hjernedød;84
hjernehalvdele;93
hjernen;113;164
hjerter;134
holdning;122
holistisk;179
homoseksuel;92;111;135
hospital;23
hospitaller;115
hovedpine;161
huller i tænderne;172
human resource;73
hund;23
Husserl;80
hvide blodlegemer;164
hvide mands byrde;108
hyggeaften;50
hysterisk;16;161
hær;29;43
hævn;38
højreorienteret;63
hønsehus;142
håndbold;132
håndværker;45

I

idealisme;100
ideologi;72
idrætsfolk;115
illusion;179
ilt;116
imperium;173
Indien;19;50
individualisme;50;65;91
individuel;53
inkquisition;49
integrere;17;32
internet;151
ironman;115
Islam;36
istid;26;107

J

jalousi;112
Janov;155
jeg;159
Jerusalem;30
Jesus;32;56
Jnana yoga;20
Johannes;43
Johnsen;155
jomfruer;39
jord;49
journalistik;148
Jung;66;152
junglen;182

K

kaffesalon;51
kamp;110
Kapitalen;54;167
kapitalisme;54
kapitalist;167

kapitalister;62;119
kapitalistklasse;146
kasse;153
kasteløs;20
katolsk;45
kejsersnit;90
kerne;156
kernefamilie;56;104;162
Kina;12;46;99;138
kirke;43;48;127
kirkeklokke;43
kiropraktor;154
klagekontor;122
klassemøde;64
Klemens;34
klima;27;107
klokke;41
kloster;43
klædt af;129
kløvergræs;171
kollektiv;50;68
koloni;62
kommunikation;148;162
kommunikere;78;87
kommunisme;65
konflikt;126
Konfusius;99
konfutsianisme;14
konge;47
kongen;120;123
konkret;54;92
konkurrence;47
konsensus;85
Konstantinopel;43
kontakt;161
kontrakt;50
kontrollere;50
koordination;16
koordinere;107;163
Koranen;36
korn;72;170
korsfæste;31;33
kosmetik;70
kosmisk orgasme;132
kraft;26
kredsløb;12
krig;29;42
kriger;26
kriminalitet;38
kriminelt;46;109;124
Krishnamurti;95
kristendom;173
kristne kultur;31
Kriya yoga;20
krop;169
kroppen;115
kropsanser;153
kropsterapi;154
kræft;87;116
kul;71
kuldioxid;64
kultur;108

kulturrevolution;68
kulørte presse;148
kundalinirejsning;23
kvantitativ;85
kvinde;59
kvinde-energier;14
kvindeforskning;79
kvindelighed;70
kvindeundertrykkelse;57
kællinge-snak;162
kæreste;56;112;134
kæret;47
kærlighed;156
kød;30;34;171
kødproduktion;172
kønsdele;57
kønsroller;59
køreplan;61

L

landsby;45;49;171
landsbyfællesskab;123;145
landsbyråd;146
landsbytosse;46
lattergas;172
ledelse;72
ledertype;72
leg;47
legekammerat;105
legeme;25
legeplads;142
Lenin;55
lever;18;134
lighed;118
Lille Istid;119
lille pige;131
lille-skoler;69
livslinie;157
lokalbefolkning;122
lokaløkonomi;180
lov;120
love;63
lovgivende magt;118
lovparagraffer;121
Lowen;154
luder;68;128
Luhmann;78
Luther;45
lys;12
lyst;107
lærende organisation;74
løn;119

M

madonna;68;128
magt;73
magtinstrument;60
magtmisbrug;117
Maitreya;95
makeup;38;71;161
mand;59
mandebevægelse;68
mande-energier;14

mandeideal;68
manipulation;117
mantra;20
Mao;71;166
maraton;115
mark;26
Markus;32
Marx;53;112;167
masochisme;133
massekommunikation;148
materialisation;21
materialisme;56;100
matriarkat;26;57
maveåndedræt;14
medicin;115
Medina;36
meditere;20;74;179
medmenneskelighed;120
mellemgulvsmusklen;14
menstruation;128
meridian;12
Messias;30
metangas;172
middelalder;43
midnat;43
mikrochip;169
militær;108;118
milt;19
minister;121
mirakel;63
misbilligelse;105
mis-management;72
modernisme;69
modtager-
  energier;13;14;17;90;106;127;
  133;138;139;148
Mohammad;36
monokultur;179
mor;154
moral;61;85
moské;127
multiorgasme;133
munke;20
musiker;164
muskelspænding;155
muslim;36
myte;107
mægling;126
møde;143
mål;73
Månen;12
månerytme;18;139

N

nationalister;62;64
naturens egen terapimetode;133
nazisme;62;65
negation;180
nervemedicin;115
NLP;157
Nuets kraft;97
ny økonomisk zone;171
nymåne;138

nyrer;19
næstekærlighed;120
nøgen;161
nådig;38

O

offer;156
ofre sig;73
OM;20
ombudsmand;122
omstilling;170
onanere;47;130
ond ånd;41
onde;34
ondskab;64
ondt;107
opdrage;131
opdragelse;37
operation;70
ophidselse;12
opstigning;96
organisation;22;72
orgasme;68;129
orgasmerefleks;155
Orr;155
overflade-jeg;152
overflade-ånd;21
overklasse;26;64
overspænding;12;115
overspændt;155
overvågning;126

P

paradis;62
Paradis;26
parforhold;57
Paris;68
parlament;118
partisangruppe;31
patriark;43
Paulus;33;100
Paven;43
penis;57
Perls;153
persona;152
pest;47
pedestal;161
piletræer;140
pisk;49;128
piske;50;109;133
plakat;84
plastik;179
plastikskjold;116
Platon;145
plyndre;26
polarisere;110
politi;118;121
politiker-lede;147
politikertype;70
polyamory;135
pornografi;129
Portugal;175
positive bekræftelse;156

postmodernisme;69
pottetræning;90
praksis;71
presse;148
prestige;161
primalskrig;155
primær socialisering;104
primærgruppe;162
produktionskollektiv;68
produktivkræfter;54
professor;72
profit;167
proletariatets diktatur;64
promiskuitet;136
propaganda;117
prostituering;47
protein;171
protestantisk;45
præsident;127
præstebolig;43
psykoterapi;152
pubertet;105
pædagogik;124

R

Raja yoga;20
rebirthing;155
Receive Energy;13
refleks;133
reflekszone;115
reformation;45
reformer;120
regel;120
regler;61
Reich;152
reifikation;56;91;104;110
reinkarnation;21
Release Energy;13
religion;127
rente;39
Republikaner;51;69;119;131;147
Republikanerne;66
retsfølelse;119
retsprotokol;119
retssamfund;38
revolution;65;107;145
ribben;14
ris;170
robot;84
Rolf;154
rolle;84
romerne;31
Romerriget;173
Rosenberg;155
rundkreds;175
Rusland;58;65
rækkefølge;166
røverbande;26
råstoffer;170

S

sadisme;50;91
somasochisme;91

somasochist;131
samfundsmæssiggjort;87
samfundsmæssiggørelse;114;147
samfundsvidenskab;78
samlings-
    energien;13;14;17;89;106;126;
    130;137;139;149;162
sammenhæng;180
samtale;179
sandhed;24
Satan;34;56
satanisme;50
savanne;26
sekundærgruppe;162
selvbevidst;99
selvforsyning;171
selvkontrol;37
selvundertrykkelse;70
selvværd;161
Senge;74
sex;48
sindssyg;46
single;116
sjæl;25;46;49;56
sjælslegeme;20
skaber-
    energien;13;14;16;72;90;106;
    126;132;137;139;148
skal;161
skedeorgasme;130
skillevægge;140
skizofreni;111
skjold;156
sko;61
skole;92;105;122
skolelærer;21
skygge;12
skyggeside;135
Skærsild;48
slange;23
slap penis;129
slave;42;107
slippe ansvar;74
sluge;131
slør;36
smerte;115
smil;38
snakke;179
social;180
socialdemokrati;145
socialhjælp;124
socialisering;104
socialisme;120
socialister;62
socialistisk revolution;64
sociokrati;85
sociologi;78
sofister;24
Sokrates;145
soldat;47
soldater;121
Solen;12

solidaritet;24
sommertemperatur;119
sort hul;60
spedalsk;74
spild;72
spirituel;98
splittelse;123
spontan;165
sport;148;154
sprøjteorgasme;130
spænding;12;132
spændingsmur;13
stammekrig;41
stammelandsby;104
starte;175
stat;107
statsambassadør;127
statsminister;127
stening;39
stivelse;170
stjernehimlen;12
stjernetegn;27
stjæle;110
stoffer;115
storby;171
storfamilie;34;162
straf;38;39;60;119
straffe;131
stråtag;140
studenteroprør;68
styre;50
stål;71
sukkerstof;170
sult;71;119
svin;172
swinger;136
syfilis;47
syg;32;115
sygehuse;115
synd;34
systemisk ledelse;73
sædceller;128
søvn;128

T

tage ind;131
tam;70
Tamera;175
tantra;22;134
taoisme;14
teambuilding;73
teknik;179
teknokrati;146
tempel;30;127
temperatur;64
teori;71
teosofi;95
terapi;31;51;69

territorie-
    energien;13;14;16;72;90;106;
    124;130;137;139;148
territoriekrig;29
territoriekrige;107
Territory Energy;13
testikler;128
The Mohawks;50
Thomas;32
ti bud;29
tidligere liv;21
tilgive;32
tilskuer;70
tilsyn;126
tipping the lion;50
Tolle;97
tomhed;60
tommelskrue;46
toppe;164
to-regime;45
tortur;107;109
totalorgasme;133;155
trang;112
Transcendental Meditation;20
transhumanisme;169
Tredje Verdenskrig;168
trigram;18
trodsalder;92;110
tromme;41
træhest;46
Tvind;68
tyran;72
tøjklæde;38
tømmerflåde;84

U

udfolde sig frit;107
udlevelses-
    energien;13;14;15;72;77;90;
    106;107;121;132;137;139;148;
    161;164
udløsning;130;134
udsagnsord;93
udseende;70
udstødt;41
udvidet socialisme;65
udøvende magt;118
underbevidsthed;137
underklasse;64
underspænding;12;115
underspændt;155
undertrykke;108
undskyld;39
ungdomsbander;124
unge;49;182
Unity Energy;13
universitet;31
USA;119;131;175
utopi;64
utopia;62

V

valuta;180
vandregruppe;31
vanskabning;108;111
vare;54
vedvarende energi;179
vegetar;172
vejledning;124;126
velfærdssamfund;124
vende lyset;19
vendepunktet;135
venstreorienteret;62;113;149
venteliste;124
Venus;12
verdenshav;64
verdenskrig;62
verdensrummet;169
verdenssyn;179
videnskab;25;63
Vietnam krigen;172
vilje;73;90;107
vinkel;16
vippe;17
visdomsråd;127
voksen;47
voldtægt;36
vrede;156
vugge;15
vækst;167
væksthormon;115
værdiledelse;73

Y

ying-yang;18
yoga;20

Z

zappe;87
zigzag;87
zig-zag;115

Æ

ægløsning;128
ægteseng;57
ægteskab;49;56
æresdrab;40

Ø

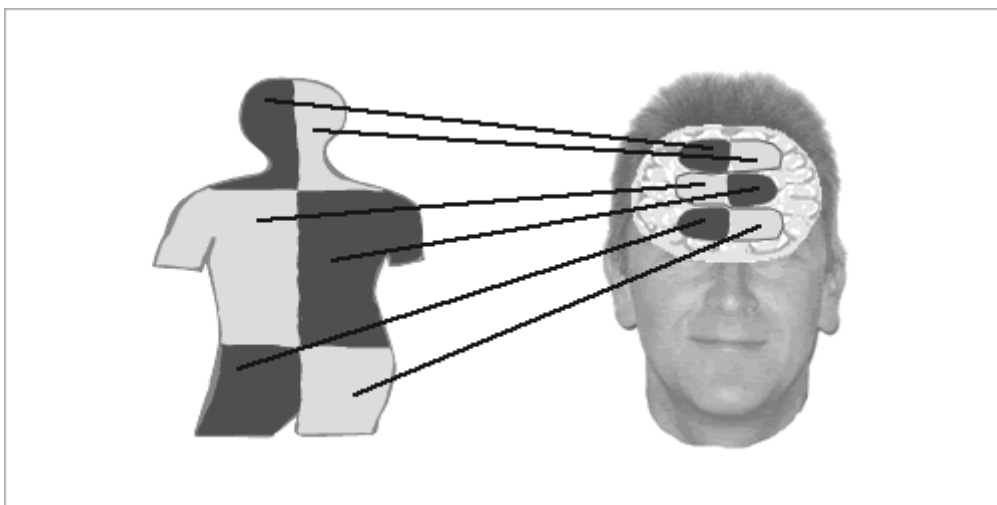
økologi;70;171;179
økologisk landsby;171
økonomi;167;180
ørken;26
Øst-Tyskland;175

Å

ånd;30;32;33;41
åndedræt;14
åndedrætsterapi;155
åndrig;98
åndsvidenskab;96
år 1000;43

Bogens forfatter:
Tommy FalkeØje
født 30. maj 1946

Bogen giver et nyt syn på bevidsthed. Man lærer, hvordan man kan skifte strukturerne i sin bevidsthed. Og der fokuseres på, hvordan man kan bruge sin bevidsthed på en revolutionær måde.